ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΛΙΚ στα ελληνικά

Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

επίπεδο Β2

Ανεξάρτητος Χρήστης

Κατά τα νέα επίσημα εγκεκριμένα επίπεδα

Εγχειρίδιο έντυπο και ηλεκτρονικό

ΚΛΙΚ
στα ελληνικά

επίπεδο Β2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (EFNIL)

Μαρία Καρακύργιου

Βικτωρία Παναγιωτίδου

Επιμέλεια Α΄ έκδοσης: Θωμαΐς Ρουσουλιώτη, Μαρία Χρίτη

Επιμέλεια Β΄ έκδοσης: Ευδοξία Μητρούση

Σχεδιασμός βιβλίου – εξωφύλλου: Καλλιόπη Πιπελίδου

Ηθοποιοί: Σπυριδούλα Βλαχοπούλου
Δημήτρης Καρτόκης
Μιχάλης Σιώνας

Ηχολήπτης/Στούντιο: Polytropon (Αθανάσιος Καζαντζής)

Στίχοι: Βικτωρία Παναγιωτίδου

© Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Καραμαούνα 1, Πλατεία Σκρα, 551 32 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

τηλ.: +302313331500

φαξ: +302313331502

ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: centre@komvos.edu.gr

ιστοσελίδα: http://www.greeklanguage.gr/

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη και σύμφωνα με τον Νόμο 2121/1993 και τους λοιπούς κανόνες του Εθνικού και Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Θεσσαλονίκη 2016

Ανατύπωση 2017

ISBN: 978-960-7779-75-5

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΛΙΚ
στα ελληνικά

Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας

επίπεδο Β2

Ανεξάρτητος Χρήστης

Κατά τα νέα επίσημα εγκεκριμένα επίπεδα

Εγχειρίδιο έντυπο και ηλεκτρονικό

Μαρία Καρακύργιου **Βικτωρία Παναγιωτίδου**

Θεσσαλονίκη

ΠΡΟΛΟΓΙΚΑ

Η καταστατική αποστολή του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) ως φορέα του Υπουργείου Παιδείας είναι «η προβολή και η διάδοση της ελληνικής γλώσσας εντός και εκτός της Ελλάδας, η οργάνωση της διδασκαλίας της σε αλλοδαπούς και ομογενείς, η στήριξη των διδασκόντων και η παραγωγή διδακτικού υλικού». Το ΚΕΓ εκπόνησε, συντηρεί, εμπλουτίζει και διευρύνει τα ολοκληρωμένα ψηφιακά περιβάλλοντα φιλολογικής εργασίας ΚΟΜΒΟΣ (www.komvos.edu.gr), ΠΥΛΗ (www.greek-language.gr), ΨΗΦΙΔΕΣ (www.greek-language.gr/digitalResources), ελεύθερα προσβάσιμα σε όλους και με υψηλότατη αποδοχή διεθνώς. Επίσης, οργανώνει τακτικά και έκτακτα συνέδρια, σεμινάρια και εργαστηριακές επιμορφώσεις (workshops). Προσφέρει, κυρίως, πιστοποιημένη επιμόρφωση σε εκπαιδευτικούς στην ειδική αυτή μορφή διδασκαλίας με το εννεάμηνο εξ αποστάσεως πρόγραμμα «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας (diadromes.greek-language.gr)» — και, σε πυρηνική μορφή και μηνιαία διάρκεια, τον εντατικό ΔΙΑΥΛΟ. Οργάνωσε, τέλος, και λειτουργεί — εδώ και πολλά χρόνια — στοχευμένα προγράμματα συνεχούς επιμόρφωσης, τις κλειστές ψηφιακές κοινότητες πρακτικής: τις ΦΡΥΚΤΩΡΙΕΣ για εκπαιδευτικούς αποσπασμένους σε έδρες ελληνικών σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού και τις ΝΕΕΣ ΦΡΥΚΤΩΡΙΕΣ για φιλολόγους που υπηρετούν σε μονάδες τυπικής ή άτυπης εκπαίδευσης εξωτερικού — χωριστά μία για την Κωνσταντινούπολη και μία για τη Μ. Βρετανία.

Κατ' ανάθεση του Υπουργού Παιδείας, από το 1998, το ΚΕΓ εκπόνησε το θεωρητικό πλαίσιο και εφεξής διεξάγει ανελλιπώς τις «Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας» για όλες τις κατηγορίες υποψηφίων, με περισσότερα από 150 εξεταστικά κέντρα του ΚΕΓ στην Ελλάδα και σε όλη την υφήλιο. Επίσης, διεξάγει Εξετάσεις Ελληνομάθειας για επαγγελματικούς σκοπούς, καθώς και για μετανάστες που επιδιώκουν να αποκτήσουν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στη χώρα. Το ΚΕΓ εναρμονίστηκε πλήρως με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι επισήμως διεξάγονται από τον Μάιο του 2011 και για την ελληνική γλώσσα εξετάσεις σε έξι επίπεδα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2), σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες. Πέραν των έξι επιπέδων, στα οποία διενεργούνται εξετάσεις για την Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας, ο φορέας προχώρησε στη σύνταξη και δημοσίευση νέου *αναλυτικού προγράμματος*, το οποίο υπό τον τίτλο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα*, συνιστά το απολύτως απαραίτητο vade mecum των διδασκόντων (Θεσσαλονίκη: ΚΕΓ, 2013, διάθεση από το ΚΕΓ). Τέλος, με τη σειρά «ΚΛΙΚ στα Ελληνικά» το ΚΕΓ ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο στη συστηματοποίηση της ελληνομάθειας. Όλα τα διδακτικά εγχειρίδια της σειράς «ΚΛΙΚ στα ελληνικά» που έχουν εκδοθεί από το 2013 (Α1 για παιδιά, Α1, Α2, Β1) συναντούν άμεση ενθαρρυντική υποδοχή σε όλο τον κόσμο και έχουν ήδη ανατυπωθεί πολλές φορές. Και τούτο όχι μόνο διότι, για πρώτη φορά, ακολουθήθηκε το ως άνω επίσημο σύστημα διδασκαλίας (με το κάθε κεφάλαιο διαρθρωμένο κατά τις εξεταζόμενες τέσσερις δεξιότητες), αλλά και επειδή οι δύο εξειδικευμένες συνεργάτιδες του ΚΕΓ, Β. Παναγιωτίδου και Μ. Καρακύργιου, ακολούθησαν την τελευταία λέξη της σύγχρονης γλωσσοδιδακτικής. Επιπλέον παρέχονται: δύο CD (με όλο το ακουστικό υλικό, και με πρωτοσυνθεμένα και πρωτοεκτελεσμένα διδακτικά τραγούδια), οι απαντήσεις των ασκήσεων σε έντυπη μορφή, ενώ ετοιμάζεται και το αντίστοιχο Ελληνο-αγγλικό γλωσσάρι. Οι τεχνικές και οι ουσιαστικές καινοτομίες που εισάγει η εγχειριδιακή αυτή, έντυπη, ηλεκτρονική και διαδικτυακή πρόταση του ΚΕΓ δικαιώνουν τον χαρακτηρισμό της ως πραγματικά καινοτόμου. Ακριβώς πάνω στα χνάρια όλων των εγχειριδίων της σειράς συντέθηκε από τις ίδιες συγγραφείς και ο ανά χείρας τόμος *ΚΛΙΚ στα Ελληνικά, Επίπεδο Β2*, που αναμένουμε να τύχει της ίδιας υποδοχής από το διεθνές κοινό.

Θερμές οι ευχαριστίες μου προς τους συντελεστές και αυτής της έκδοσης: καταρχήν προς τις δύο συγγραφείς του τόμου, τους επιμορφούμενους φιλολόγους και δασκάλους του προγράμματος ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ, προς τους καλλιτεχνικούς και τυπογραφικούς συνεργάτες που εργάστηκαν άψογα πάνω στην εκτέλεση και αυτού του εγχειριδίου της σειράς.

Καθηγητής Ι. Ν. Καζάζης,
Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας

Σημείωμα για τον δάσκαλο

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σας καλωσορίζουμε στις σελίδες του νέου διδακτικού εγχειριδίου της σειράς «ΚΛΙΚ στα ελληνικά». Και αυτό, όπως και όλα τα εγχειρίδια της σειράς, έχει γραφτεί με πολύ κέφι και μεράκι και η κύρια φιλοδοξία του είναι να αποτελέσει μια ευχάριστη συντροφιά για μαθητές και διδάσκοντες, κατά τη διάρκεια της προσπάθειάς τους να μάθουν και να διδάξουν την ελληνική γλώσσα αντίστοιχα. Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι ένα σύγχρονο, καινοτόμο και δυναμικό διδακτικό εγχειρίδιο: απευθύνεται σε εφήβους και ενηλίκους που είτε *α)* ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας επιπέδου Β2 του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) είτε *β)* έχουν στόχο την ανάπτυξη της επικοινωνιακής τους ικανότητας στην ελληνική γλώσσα. Μετά το τέλος των ενοτήτων, οι μαθητές θα ανταποκρίνονται ανεξάρτητα και χωρίς να χρειάζονται ιδιαίτερη βοήθεια σε ποικίλες καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας. Το περιεχόμενο του βιβλίου ακολουθεί πιστά την περιγραφή του επιπέδου Β2, όπως αυτή πραγματοποιείται στον τόμο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα* και στο *Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης* (ΚΕΠΑ).

Επίπεδο Β2

Το επίπεδο Β2 είναι το επίπεδο στο οποίο οι μαθητές αναπτύσσουν αρκετές γλωσσικές δεξιότητες και διαθέτουν ικανοποιητικά γλωσσικά μέσα, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται επιτυχώς σε ζητήματα που έχουν σχέση με την καθημερινή ζωή και την επικαιρότητα. Στο συγκεκριμένο επίπεδο «ο χρήστης της γλώσσας χαρακτηρίζεται ως ανεξάρτητος και διαθέτει τη δυνατότητα για μεγαλύτερη ακρίβεια στη χρήση της γλώσσας. Δεν είναι απλά γλωσσικά αυτοδύναμος, έχει επίγνωση των λαθών του, διορθώνει τυχόν παραδρομές και αναπτύσσει ικανότητα συνεχούς λόγου». Στη περιγραφή του επιπέδου Β2 εμφανίζονται για πρώτη φορά όροι που περιγράφουν την ικανότητα του ομιλητή όπως *αυθορμητισμός*, *ευελιξία*, *ευχέρεια*, *σαφήνεια*, *λεπτομέρεια*, *εξειδίκευση*. Η γλωσσική χρήση παύει να χαρακτηρίζεται από προβλεψιμότητα κι επανάληψη, ενώ οι περιστάσεις επικοινωνίας ξεφεύγουν από το στενό προσωπικό ενδιαφέρον του ομιλητή και αφορούν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, ακόμη και αφηρημένων, που σχετίζονται με τον ακαδημαϊκό λόγο.

Οι γλωσσικές ικανότητες των μαθητών αναπτύσσονται σε όλες τις επικοινωνιακές δεξιότητες. Καταρχήν, αυξάνεται η έκταση και το εύρος των κειμενικών ειδών με τα οποία είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές. Στο ρεπερτόριο των δεξιοτήτων τους εντάσσεται η ικανότητά τους να κατανοούν δελτία ειδήσεων και προγράμματα επικαιρότητας που εκφέρονται σε κανονικό πια ρυθμό ομιλίας με απώλεια φωνηέντων, χωρίς ιδιαίτερα διαλεκτικά χαρακτηριστικά. Επίσης, οι χρήστες του επιπέδου αυτού αναπτύσσουν την ικανότητα να επιχειρηματολογούν, για να υπερασπιστούν τις απόψεις τους. Προκειμένου να αντεπεξέλθει ο μαθητής στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου επιπέδου, είναι απαραίτητο να αποκτήσει ποικίλα γλωσσικά μέσα επικοινωνίας. Το λεξιλόγιο γίνεται περισσότερο απαιτητικό, χαμηλότερης συχνότητας και δεν περιορίζεται στην κυριολεκτική σημασία των λέξεων. Οι μαθητές έρχονται πια σε επαφή με τις διαφορετικές σημασίες που μπορεί να έχει μια λέξη, με τις συγγενικές σημασίες που έχουν κάποιες άλλες, με τις παγιωμένες φράσεις κι εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά στον λόγο, με τις διαφορετικές επιλογές που κάνει ο χρήστης της γλώσσας ανάλογα με την περίσταση επικοινωνίας στην οποία συμμετέχει. Ως προς τη γραμματική, οι δομές της γλώσσας με τις οποίες εξοικειώνεται ο χρήστης του επιπέδου Β2 γίνονται συνθετότερες. Επομένως, οι απαιτήσεις του επιπέδου Β2 είναι αυξημένες σε σχέση με τα προηγούμενα επίπεδα και οι δραστηριότητες του βιβλίου προσαρμόζονται σε αυτές. Στο παρόν διδακτικό εγχειρίδιο εισάγονται νέες ασκήσεις που υπηρετούν τους αντίστοιχους στόχους. Οι ασκήσεις του βιβλίου παρουσιάζονται αναλυτικότερα στη συνέχεια.

Πηγές

Το υλικό που υπάρχει στο συγκεκριμένο βιβλίο είναι αποτέλεσμα:

- της μακροχρόνιας ενασχόλησης του ΚΕΓ με *i)* τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, *ii)* την κατάρτιση των δασκάλων που διδάσκουν την ελληνική και *iii)* την καταγραφή των αναγκών τους·
- της εμπειρίας του ΚΕΓ στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας, από την οποία προκύπτει η άριστη γνώση των επιπέδων ελληνομάθειας, σε συνδυασμό με την καταγραφή των αδυναμιών των υποψηφίων.

Η επιλογή των θεμάτων και των επικοινωνιακών περιστάσεων που συμπεριλαμβάνονται στο βιβλίο είναι απόλυτα σύμφωνη με τον τόμο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα*. Επιπλέον, για την παρουσίαση της ύλης της γραμματικής συμβουλευτήκαμε αρκετά βιβλία αναφοράς, όπως είναι η *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας* των Holton, Mackridge, Φιλιππάκη-Warburton, η *Νεοελληνική Γραμματική* του Τριανταφυλλίδη κ.ά, ενώ για την παρουσίαση του λεξιλογίου αξιοποιήσαμε τα ηλεκτρονικά μαθησιακά εργαλεία του ΚΕΓ:

α) το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής Τριανταφυλλίδη*, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα http://www.greeklanguage.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html και

β) τα σώματα κειμένων που βρίσκονται στην ηλεκτρονική σελίδα http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html.

Τέλος, για τον σχεδιασμό των ασκήσεων και των δραστηριοτήτων του βιβλίου λήφθηκαν υπόψη θεωρητικά και πρακτικά βιβλία που αναφέρονται στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών.

Κοινό-στόχος

Το υλικό που περιλαμβάνεται στο παρόν εγχειρίδιο απευθύνεται σε εφήβους και ενηλίκους που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα εντός ή εκτός της Ελλάδας. Η έντονη ανομοιογένεια του κοινού ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του (ηλικία, πολιτισμικό υπόβαθρο, στόχοι και προσδοκίες από το μάθημα) κατέστησε ιδιαίτερα δύσκολη τη συλλογή και συγγραφή του υλικού του παρόντος τόμου. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι τελικά καταφέραμε να καλύψουμε τις ανάγκες της ομάδας στόχου με την ποικιλία των ασκήσεων και των δραστηριοτήτων που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό. Δεν είναι βέβαια απαραίτητο ο δάσκαλος να κάνει όλες τις ασκήσεις που υπάρχουν σε κάθε ενότητα. Μπορεί να μελετήσει τη λογική και τα είδη των δραστηριοτήτων και να εφαρμόσει κάποιες από αυτές στην τάξη του, να επιλέξει, δηλαδή, αυτές που είναι καταλληλότερες για τους μαθητές του.

Στόχοι

Στόχοι του βιβλίου είναι:

- Η προετοιμασία των μαθητών για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας.
- Η ανάπτυξη της επικοινωνιακής τους ικανότητας.
- Η ανάπτυξη κινήτρων στους μαθητές για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- Η ανάπτυξη εύστοχων στρατηγικών μάθησης.
- Η καλλιέργεια της αυτονομίας και της αυτενέργειας του μαθητή.
- Η ένταξη των νέων τεχνολογιών στην τάξη εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.
- Η τροφοδότηση του δασκάλου με προτάσεις για ένα ευχάριστο και αποτελεσματικό μάθημα που καλλιεργεί την αυτοπεποίθηση και την αυτενέργεια των μαθητών του.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι:

α. Υιοθετούνται οι προδιαγραφές που αναφέρονται στον τόμο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα* του ΚΕΓ ως προς το λεξιλόγιο και τη γραμματική, τις τέσσερις επικοινωνιακές δεξιότητες που αναπτύσσονται και τις θεματικές ενότητες που επιλέγονται.

β. Δίνονται συμβουλές για την επιτυχή συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις.

γ. Επιλέγεται η επαγωγική μέθοδος διδασκαλίας, δηλαδή επιδιώκεται η καλλιέργεια της παρατήρησης και προωθείται η ανακάλυψη της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές.

δ. Υπάρχει πληθώρα ασκήσεων ελεγχόμενων, καθοδηγούμενων και επικοινωνιακών, από τις οποίες ο δάσκαλος μπορεί να επιλέξει όσες και όποιες είναι σύμφωνες με το προφίλ και τα χαρακτηριστικά των μαθητών του.

ε. Ενθαρρύνεται η συνεργασία των μαθητών μέσα στην τάξη.

στ. Ενθαρρύνεται η αξιοποίηση των ηλεκτρονικών μαθησιακών εργαλείων του ΚΕΓ.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα χαλάρωσης και διασκέδασης με παιχνίδια και τραγούδια.

η. Ενθαρρύνεται η αυτοαξιολόγηση.

Διδακτική Μεθοδολογία

Το παρόν εγχειρίδιο δεν υιοθετεί μία μόνο διδακτική προσέγγιση. Το υλικό που υπάρχει σε αυτό προέρχεται από τον συνδυασμό ποικίλων μεθόδων, έτσι ώστε το βιβλίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες όλων των μαθητών που θα το χρησιμοποιήσουν. Σίγουρα, είναι κυρίαρχα τα επικοινωνιακά στοιχεία, όπως η έμφαση στις τέσσερις επικοινωνιακές δεξιότητες, το πλήθος επικοινωνιακών ασκήσεων, η διδασκαλία της γραμματικής και του λεξιλογίου με αφορμή τα κείμενα. Ωστόσο, υπάρχουν και ασκήσεις παραδοσιακού τύπου, οι οποίες δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα στην ακρίβεια της χρήσης της γλώσσας παρά στην επικοινωνία. Πιστεύουμε ότι η επιλογή δραστηριοτήτων από ποικίλες και διαφορετικές προσεγγίσεις διδασκαλίας κάνει το παρόν υλικό ιδιαίτερα ενδιαφέρον και κατάλληλο για πολλές κατηγορίες μαθητών, παρέχοντας το ανάλογο περιθώριο ευελιξίας στον δάσκαλο να επιλέξει και να εφαρμόσει τις κατάλληλες ασκήσεις για την τάξη του.

Δομή - Ενότητες

Το βιβλίο αποτελείται από 10 ενότητες: *α)* 7 ενότητες που προετοιμάζουν τον μαθητή για το επίπεδο Β2· *β)* 3 επαναληπτικές ενότητες, στις οποίες γίνεται επανάληψη του λεξιλογίου και της γραμματικής. Στο πλαίσιο των επαναληπτικών ενοτήτων, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να παίξουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι, κατά το οποίο παράγουν προφορικό λόγο σχετικά με τις θεματικές των ενοτήτων που προηγήθηκαν.

Όλες οι ενότητες έχουν την ίδια δομή. Εξετάζεται μια θεματική περιοχή και στις τέσσερις επικοινωνιακές δεξιότητες, ενώ διδάσκεται το λεξιλόγιο και η γραμματική με αφορμή τα κείμενα του βιβλίου.

Πιο συγκεκριμένα, η δομή της κάθε ενότητας είναι η εξής:

Α. **Κατανόηση γραπτού λόγου** (Λεξιλόγιο – Γραμματική)

Β. **Κατανόηση προφορικού λόγου** (Λεξιλόγιο – Γραμματική)

Γ. **Παραγωγή προφορικού λόγου**

Δ. **Παραγωγή γραπτού λόγου**

Ε. **Τραγούδι**

ΣΤ. **Αυτοαξιολόγηση**

Μετά τις ενότητες, παρατίθεται ένα αυθεντικό τεστ ελληνομάθειας, έτσι ώστε οι μαθητές να έχουν την ευκαιρία να εξακριβώσουν κατά πόσο μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις του επιπέδου Β2.

Κατανόηση Γραπτού και Προφορικού Λόγου

Οι δεκτικές δεξιότητες είναι ιδιαίτερα κυρίαρχες στην καθημερινή ζωή και γι' αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και στην καλλιέργειά τους. Σε κάθε ενότητα υπάρχει ένα κεντρικό κείμενο για την ανάπτυξη της κατανόησης του γραπτού λόγου και ένα για την ανάπτυξη της κατανόησης του προφορικού λόγου. Τα κείμενα που αξιοποιούνται στις δεκτικές δεξιότητες αντλούν τη θεματολογία τους από τις θεματικές περιοχές που περιγράφονται στον τόμο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα*. Οι προδιαγραφές που αναφέρονται στο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα ακολουθούνται πιστά και ως προς τα κειμενικά είδη με τα οποία οφείλει να είναι εξοικειωμένος ο υποψήφιος στο επίπεδο Β2. Ωστόσο, τα κείμενα του βιβλίου αρκετά συχνά είναι εκτενέστερα από αυτά των εξετάσεων. Η επιλογή αυτή έγινε, για να δοθούν στους μαθητές ικανοποιητικά περιθώρια εξοικείωσής τους με το απαιτούμενο λεξιλόγιο που πρέπει να γνωρίζουν. Όλα τα κείμενα του βιβλίου, παρά την απόκλισή τους στον αριθμό των λέξεων, είναι κείμενα των οποίων η δυσκολία αντιστοιχεί στα επίπεδα Β2 και Β2+, σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη στάθμισή τους στο ειδικά σχεδιασμένο λογισμικό αναγνωσιμότητας κειμένων του ΚΕΓ που βρίσκεται στην ιστοσελίδα με το υποστηρικτικό υλικό για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας. Πέρα από τα κύρια κείμενα των δεκτικών δεξιοτήτων, στο εγχειρίδιο που κρατάτε υπάρχουν πολλά ακόμη κείμενα σε κάθε ενότητα, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν για την καλλιέργεια των δεκτικών δεξιοτήτων. Σε κάποια από αυτά, οι ασκήσεις ακολουθούν την τυπολογία των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας. Ωστόσο, σε πολλά κείμενα οι ερωτήσεις είναι ανοιχτού τύπου, ενώ δεν είναι λίγα και εκείνα στα οποία ο δάσκαλος έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ο ίδιος τον τρόπο με τον οποίο θα ελέγξει την κατανόησή τους από τους μαθητές του. Πρόκειται για τα κείμενα που υπάρχουν στις ασκήσεις του λεξιλογίου και της γραμματικής και τα οποία προσφέρονται για περαιτέρω εξάσκηση των μαθητών στις δεκτικές δεξιότητες. Στη συνέχεια, αναφέρονται αναλυτικά τα στάδια που ακολουθούνται στο συγκεκριμένο βιβλίο για τη διδασκαλία της κατανόησης προφορικών και γραπτών κειμένων.

- ***Δραστηριότητες πριν από την ανάγνωση ή την ακρόαση του κειμένου***

Α. Ερωτήσεις γενικού ενδιαφέροντος: στοχεύουν στην εξοικείωση των μαθητών με το θέμα της ενότητας, την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος, τη διδασκαλία του καινούριου και την ενεργοποίηση του παθητικού λεξιλογίου.

Β. Άσκηση ανάπτυξης της τεχνικής της γρήγορης ανάγνωσης: βοηθάει στην κατανόηση της κεντρικής ιδέας του κειμένου και των πολύ γενικών πληροφοριών που υπάρχουν σε αυτό. Οι διδάσκοντες δεν πρέπει να προσπεράσουν βιαστικά το συγκεκριμένο στάδιο. Αντίθετα, θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους μαθητές τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις του σταδίου αυτού, για να τους εντάξουν ομαλά στο θέμα της ενότητας. Μπορούν να γράψουν στον πίνακα τις λέξεις τις οποίες θα χρειαστούν και να προετοιμάσουν επιτυχώς την τάξη τους για την ανάγνωση, την ακρόαση και την κατανόηση του κειμένου. Το συγκεκριμένο στάδιο είναι ιδιαίτερα απαραίτητο, γιατί αποτελεί μια ουσιαστική προθέρμανση κατά την οποία οι μαθητές ενεργοποιούν λεξιλόγιο και προϋπάρχουσες σχετικές γνώσεις και προετοιμάζονται κατάλληλα, για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των ακουστικών ή των γραπτών κειμένων που ακολουθούν.

- ***Δραστηριότητες λεπτομερούς κατανόησης του κειμένου***

Οι περισσότεροι τύποι των ασκήσεων που υπάρχουν στο συγκεκριμένο μέρος του βιβλίου είναι ίδιοι με αυτούς στους οποίους εξετάζονται οι υποψήφιοι στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας του επιπέδου Β2. Έτσι, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με την τυπολογία των εξεταστικών θεμάτων και να αναπτύξουν συγκεκριμένες χρήσιμες στρατηγικές για την αποτελεσματική ανάγνωση και ακρόαση του κειμένου. Τον συγκεκριμένο σκοπό υπηρετούν οι συμβουλές που υπάρχουν πριν από τις ασκήσεις κατανόησης και οι οποίες στοχεύουν στο να διευκολύνουν τους μαθητές να ανταποκριθούν επικοινωνιακά, να κατανοήσουν, δηλαδή, το περιεχόμενο των κειμένων.

Προτείνεται ο δάσκαλος να δώσει έμφαση στις ασκήσεις κατανόησης γραπτού ή προφορικού λόγου, ιδιαίτερα μάλιστα αν οι μαθητές του πρόκειται να πάρουν μέρος στις εξετάσεις. Είναι πολύ σημαντικό ο δάσκαλος να προετοιμάσει κατάλληλα τους μαθητές για τη συγκεκριμένη τυπολογία ασκήσεων, αλλά και να τους διδάξει τον αποτελεσματικό έλεγχο του γραπτού τους. Προτείνεται να τους εξηγήσει ότι κατά τον έλεγχο του γραπτού δεν αρκεί μια παθητική ανάγνωση των απαντήσεων. Είναι απαραίτητο οι μαθητές να ακούσουν ή να διαβάσουν ξανά το κείμενο, δίνοντας πολύ μεγάλη προσοχή στα ερωτήματα της άσκησης, καθώς και να ξανασκεφτούν αν οι απαντήσεις τους είναι σωστές. Επίσης, οι διδάσκοντες μπορούν να ζητήσουν από τους μαθητές τους να ελέγξουν αν απάντησαν σε όλα τα ερωτήματα της άσκησης.

- ***Δραστηριότητες μετά την κατανόηση του κειμένου***

Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες έχουν στόχο την καλλιέργεια των παραγωγικών δεξιοτήτων. Με τις ασκήσεις που υπάρχουν στο μέρος αυτό, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναπαραγάγουν το περιεχόμενο του κειμένου που άκουσαν ή διάβασαν και να παραγάγουν προφορικό και γραπτό λόγο, έχοντας ως αναφορά ένα γνωστό, οικείο και επεξεργασμένο κείμενο. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες παρέχουν την ευκαιρία στον διδάσκοντα να διδάξει, αν το κρίνει σκόπιμο, επιπλέον λεξιλόγιο στους μαθητές. Οι διδάσκοντες θα πρέπει να αξιοποιήσουν τη γνώση που έχουν ήδη από τα κείμενα, για να καλλιεργήσουν άμεσα τις παραγωγικές δεξιότητες και να τονώσουν την εμπιστοσύνη των μαθητών τους στον εαυτό τους και στις ικανότητές τους.

Λεξιλόγιο

Στο συγκεκριμένο βιβλίο δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στο λεξιλόγιο. Πέρα από την κυριολεκτική σημασία των λέξεων, επιχειρείται η εξοικείωση των μαθητών με πολύσημες λέξεις, τις μεταφορικές σημασίες κάποιων λέξεων, τις παγιωμένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στον λόγο, τις λέξεις με τις συγγενικές σημασίες και τις λέξεις με διαφορετικές υφολογικές διακυμάνσεις. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης της αυτονομίας του μαθητή, πολλές από τις ασκήσεις που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό ενθαρρύνουν τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν το *Ηλεκτρονικό Λεξικό Τριανταφυλλίδη*. Οι ασκήσεις του λεξιλογίου είναι πολλές και διαφόρων τύπων, ελεγχόμενες, καθοδηγούμενες, επικοινωνιακές, κλειστού ή ανοιχτού τύπου, με τη μορφή παιχνιδιού ή όχι. Δεν είναι βέβαια απαραίτητο να γίνουν όλες οι ασκήσεις από όλους τους μαθητές. Ο δάσκαλος αφού τις μελετήσει, μπορεί να επιλέξει αυτές που ο ίδιος θα κρίνει καταλληλότερες για τον κάθε μαθητή. Παρακάτω περιγράφονται οι συχνότεροι τύποι ασκήσεων που αξιοποιούνται για την κατανόηση, εμπέδωση και χρήση του λεξιλογίου.

- ***Αντιστοίχιση συνωνύμων ή ορισμών***

Οι μαθητές αντιστοιχίζουν κάποιες από τις λέξεις των κειμένων των δεκτικών δεξιοτήτων με τις συνώνυμές τους ή με τον ορισμό τους. Για να ανταποκριθούν στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, οι μαθητές θα πρέπει να κάνουν επιτυχή αξιοποίηση των συμφραζομένων.

- ***Αντιστοίχιση αντιθέτων***

Με αυτήν την άσκηση επιχειρείται η επέκταση του λεξιλογίου, αξιοποιώντας τις σχέσεις αντωνυμίας. Συχνά οι μαθητές καλούνται να κάνουν προτάσεις με τις λέξεις, για να εμπεδώσουν τη σημασία τους μέσα από τη χρήση τους στον λόγο. Πρόκειται για έναν συνδυασμό ελεγχόμενης και καθοδηγούμενης δραστηριότητας, που οδηγεί στην απομνημόνευση των λέξεων.

- ***Αντιστοίχιση φράσεων***

Συχνά στον λόγο χρησιμοποιούνται παγιωμένες στερεότυπες εκφράσεις, οι οποίες μπορεί κάποιες φορές να έχουν διαφορετική σημασία από αυτή που έχουν οι λέξεις που τις αποτελούν μία-μία ξεχωριστά. Τέτοιες εκφράσεις καλούνται να αντιστοιχίσουν οι μαθητές με τη βοήθεια των κειμένων των δεκτικών δεξιοτήτων.

- ***Κρυπτόλεξο***

Πρόκειται για μια δραστηριότητα ευχάριστη με τη μορφή παιχνιδιού, κατά την οποία οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν απλούς ορισμούς με λέξεις που ανακαλύπτουν μέσα από ένα κρυπτόλεξο. Μέσα από τη διαδικασία ανακάλυψης της λέξης, οι μαθητές απομνημονεύουν αποτελεσματικά τόσο τη μορφή όσο και τη σημασία της.

- ***Σωστό – Λάθος***

Είναι μια ελεγχόμενη δραστηριότητα που εξετάζει την κατανόηση της σημασίας των λέξεων. Οι μαθητές καλούνται να διαβάσουν κάποιες προτάσεις και να τις χαρακτηρίσουν ως σωστές ή λάθος, ανάλογα με το αν διακρίνουν σε αυτές κάποια νοηματική παραβίαση.

- ***Οικογένειες λέξεων***

Στο επίπεδο αυτό, οι μαθητές εξοικειώνονται ακόμη περισσότερο με τις οικογένειες λέξεων. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης άσκησης, οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν έναν πίνακα με τις λέξεις που τους δίνονται, για να δημιουργήσουν οικογένειες λέξεων. Με αυτόν τον τρόπο εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους και αυξάνουν τις λεξιλογικές τους επιλογές, εξασφαλίζοντας βέβαια την ικανότητα να κατανοούν και να παράγουν αυθόρμητο και σαφή λόγο με άνεση κι ευελιξία.

- ***Συμπλήρωση κενών***

Κλασική ελεγχόμενη δραστηριότητα που αξιολογεί την κατανόηση της σημασίας των λέξεων και της χρήσης τους σε επίπεδο κειμένων. Για να ανταποκριθούν οι μαθητές στην άσκηση αυτή, θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν ικανοποιητικά τα συμφραζόμενα. Σημειώνουμε ότι τα κείμενα που χρησιμοποιούνται για την εμπέδωση του λεξιλογίου μπορούν να αποτελέσουν υλικό στο οποίο ο δάσκαλος θα στηριχτεί, για να ελέγξει την κατανόηση του λόγου με ανοιχτές ερωτήσεις, αναπτύσσοντας —παράλληλα με το λεξιλόγιο— τις επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών του.

- ***Πολύσημες λέξεις***

Η πολυσημία των λέξεων συχνά δημιουργεί προβλήματα στην επικοινωνία και στο συγκεκριμένο διδακτικό εγχειρίδιο δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην εμπέδωση των διαφορετικών σημασιών τους. Έτσι, οι μαθητές συχνά καλούνται να διαβάσουν τις διαφορετικές σημασίες κάποιας λέξης και να αποφασίσουν με ποια από αυτές χρησιμοποιείται μέσα στο κείμενο. Και σε αυτήν την άσκηση είναι απαραίτητη η αξιοποίηση των συμφραζομένων, αφού, για να απαντήσουν οι μαθητές, θα πρέπει να κατανοήσουν το περικείμενο. Επίσης, συχνά οι μαθητές πρέπει να αντιστοιχίσουν τις διαφορετικές σημασίες της περιγραφόμενης λέξης με τα παραδείγματα που περιγράφουν την καθεμιά από αυτές. Μέσα από αυτήν τη διαδικασία οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τις διαφορετικές σημασίες, αλλά και με τις διαφορές στα επίπεδα ύφους που μπορεί να υπάρχουν στον λόγο. Συνέχεια της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι η δημιουργία αντίστοιχου πίνακα από τους μαθητές με τη βοήθεια του *Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη)* και των σωμάτων κειμένων του ΚΕΓ. Οι δραστηριότητες αυτές είναι αρκετά απαιτητικές, βοηθούν, ωστόσο, πάρα πολύ στην ανάπτυξη της αυτονομίας των μαθητών, γιατί τους εξοικειώνουν με τη χρήση των λεξικών, αλλά και στην εισαγωγή των ΤΠΕ στη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας.

- ***Λέξεις με συγγενική σημασία***

Οι μαθητές συχνά καλούνται να διακρίνουν τις σημασιολογικές διαφορές που έχουν λέξεις με παρόμοια σημασία συμπληρώνοντας τα κενά προτάσεων, ενώ ενθαρρύνονται να εμπλουτίσουν τα παραδείγματα με τις χρήσεις και τις σημασίες τους, αξιοποιώντας τα ηλεκτρονικά σώματα κειμένων του ΚΕΓ.

- ***Σταυρόλεξα***

Πρόκειται για μια δραστηριότητα με επικοινωνιακό πλαίσιο. Οι μαθητές γίνονται ζευγάρια και καθένας επιλέγει το ένα από τα δύο σταυρόλεξα. Κρύβει το σταυρόλεξο του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς του και του/της κάνει ερωτήσεις, για να μπορέσει να συμπληρώσει τα κενά που έχει το σταυρόλεξό του. Στην άσκηση αυτή οι μαθητές πρέπει: *α)* να βρουν έναν τρόπο να εξηγήσουν τις λέξεις που χρειάζεται ο συμμαθητής τους και *β)* να κατανοήσουν τις λέξεις που περιγράφει/εξηγεί ο συμμαθητής τους. Πρόκειται για μια ευχάριστη αλλά και απαιτητική δραστηριότητα, η οποία βοηθάει τους μαθητές να αναπτύξουν τον λόγο τους.

- ***Ακροστιχίδα***

Παρόμοια με την προηγούμενη δραστηριότητα, η συγκεκριμένη άσκηση ζητά από τους μαθητές να συμπληρώσουν την ακροστιχίδα κατανοώντας τους ορισμούς λέξεων που έχουν διδαχτεί στην ενότητα.

• ***BINGO***

Πρόκειται για μια δραστηριότητα που υπάρχει σε όλα τα εγχειρίδια της σειράς και η οποία χαρακτηρίστηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική από τους δασκάλους και τους μαθητές. Η δραστηριότητα αυτή αποτελεί ένα ευχάριστο παιχνίδι, στο πλαίσιο του οποίου οι μαθητές αξιοποιούν το λεξιλόγιο που διδάχτηκαν, για να περιγράψουν εικόνες, και, βέβαια, αναπτύσσουν παράλληλα τον προφορικό τους λόγο.

• Συχνά οι μαθητές σε ρόλο δασκάλου καλούνται να δημιουργήσουν οι ίδιοι μια άσκηση με κενά και να ζητήσουν από τους συμμαθητές τους να τη συμπληρώσουν. Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα οι μαθητές αναπτύσσουν τη συνεργασία μεταξύ τους και αποκτούν υπεύθυνο ρόλο στη μαθησιακή τους πορεία αξιοποιώντας το λεξιλόγιο της ενότητας.

Γραμματική

Η διδασκαλία της γραμματικής έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις, καθώς συχνά αμφισβητήθηκε η χρησιμότητά της στην τάξη διδασκαλίας της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια έχει αναγνωριστεί η επικοινωνιακή διάσταση της γραμματικής, καθώς και αυτή είναι φορέας σημασίας και συνδέεται με την αποτελεσματικότητα στην επικοινωνία. Στο συγκεκριμένο βιβλίο, η γραμματική, όπως βέβαια και το λεξιλόγιο, διδάσκεται επαγωγικά μέσα από κείμενα και παραδείγματα, ακολουθώντας το τρίπτυχο Παρουσίαση-Πρακτική-Παραγωγή.

• ***Παρουσίαση – πρακτική – παραγωγή***

Η παρουσίαση της γραμματικής ξεκινά με την παράθεση ενός κειμένου, το οποίο οι μαθητές καλούνται να ακούσουν, για να συμπληρώσουν τα κενά του, έχοντας στόχο να απαντήσουν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις κατανόησης. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται έμφαση στο σημασιολογικό φορτίο της γραμματικής και συνδέεται με την κατανόηση του γραπτού ή/και προφορικού λόγου και με την επικοινωνία. Ακολουθούν πίνακες με παραδείγματα κλίσης.

Ακολουθούν τα στάδια της πρακτικής και παραγωγής με ασκήσεις ελεγχόμενες, καθοδηγούμενες και επικοινωνιακές, ασκήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου, που έχουν στόχο την εμπέδωση και τη χρήση του φαινομένου. Καταρχήν, στο πλαίσιο των ελεγχόμενων δραστηριοτήτων, οι μαθητές καλούνται να παρατηρήσουν το φαινόμενο που διδάσκονται και να το αναγνωρίσουν μεταξύ άλλων επιλογών. Αναλυτικότερα, οι ασκήσεις που υπάρχουν σε αυτό το στάδιο είναι οι εξής:

• ***Παίζουμε τένις***

Με τη συγκεκριμένη άσκηση οι μαθητές σε ζευγάρια καλούνται να μελετήσουν τον σχηματισμό των γραμματικών φαινομένων και να παίξουν με τον συμμαθητή τους.

• ***Λαβύρινθος***

Σε αυτήν την άσκηση οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν το φαινόμενο που μελετούν, για να μπορέσουν να βγουν από τον λαβύρινθο.

• ***Βρες το λάθος***

Αφού έχουν μελετήσει τον σχηματισμό των φαινομένων, οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν και να διορθώσουν λάθη σε προτάσεις.

Ακολουθούν ελεγχόμενες ασκήσεις, στις οποίες οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν τα κενά σε προτάσεις και να βάλουν λέξεις στη σωστή σειρά, για να κάνουν μια πρόταση. Στις ασκήσεις αυτές, δίνεται έμφαση στη σημασία που έχουν οι γραμματικοί τύποι. Στο βιβλίο αυτό για πρώτη φορά συγκρίνονται τα γραμματικά φαινόμενα μεταξύ τους, καθώς οι μαθητές καλούνται να ξαναγράψουν προτάσεις χωρίς να αλλάξει το νόημά τους, παρατηρώντας τη σχέση που έχουν μεταξύ τους διαφορετικές εκφραστικές επιλογές.

Ακολουθούν οι καθοδηγούμενες ασκήσεις, όπου οι μαθητές καλούνται να παραγάγουν λόγο πιο αυθόρμητα, έχοντας, όμως, την απαραίτητη καθοδήγηση. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, οι μαθητές παράγουν προφορικό ή γραπτό λόγο εφαρμόζοντας στην πράξη το φαινόμενο που διδάχτηκαν και κάποιες λέξεις-κλειδιά που τους δίνονται. Τέλος —όπου επιτρέπεται— οι μαθητές καλούνται να παραγάγουν αυθόρμητο λόγο με επικοινωνιακές ασκήσεις (παιχνίδια ρόλων, προσωπικές ερωτήσεις κτλ.).

Παραγωγή Προφορικού Λόγου

Η παραγωγή του προφορικού λόγου είναι μια δύσκολη δεξιότητα, καθώς πολύ συχνά οι μαθητές, πέρα από τις γλωσσικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, δεν ξέρουν τι να πουν κι έτσι αποφεύγουν να μιλήσουν. Στο βιβλίο αυτό, έγινε προσπάθεια οι μαθητές να διδαχτούν πώς να εμπλουτίζουν τον λόγο τους, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι μονολεκτικές απαντήσεις στις εξετάσεις, αλλά και να επιτυγχάνεται ολοκληρωμένη και αποτελεσματική επικοινωνία έξω από την τάξη σε αυθεντικές περιστάσεις επικοινωνίας. Καταρχήν, υπάρχουν ερωτήσεις σχετικές με τη θεματική της κάθε ενότητας, στις οποίες οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν έχοντας στη διάθεσή τους βοηθητικό λεξιλόγιο. Ακολουθεί η περιγραφή εικόνων κατά το πρότυπο των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας. Αν ο δάσκαλος κρίνει ότι οι μαθητές του έχουν ανάγκη να εξασκηθούν περισσότερο στην περιγραφή των εικόνων, το συγκεκριμένο βιβλίο παρέχει πληθώρα επιλογών που μπορούν να αξιοποιηθούν προς αυτήν την κατεύθυνση. Τέλος, οι μαθητές προετοιμάζονται για το παιχνίδι ρόλων, το οποίο αποτελεί μέρος της εξεταστικής διαδικασίας.

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Η παραγωγή γραπτού λόγου ίσως είναι η δυσκολότερη δεξιότητα κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας. Όπως προκύπτει από τα γραπτά των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας, συχνά οι υποψήφιοι δεν προλαβαίνουν να ολοκληρώσουν το γραπτό τους στον προβλεπόμενο χρόνο ή δεν αναπτύσσουν πάντα επιτυχώς το θέμα που τους δίνεται, καθώς δεν απαντούν σε όλα τα ερωτήματά του. Επίσης, υποψήφιοι, που φαίνεται ότι έχουν κατακτήσει ικανοποιητικά τη γλώσσα, παρουσιάζουν κείμενα «φτωχά» ως προς την ανάπτυξη του περιεχομένου και ανεπαρκή ως προς την τήρηση των συμβάσεων που υπάρχουν στα κειμενικά είδη. Προκειμένου να ξεπεραστούν τα παραπάνω προβλήματα των ομιλητών του συγκεκριμένου επιπέδου στην «Παραγωγή Γραπτού Λόγου», στο συγκεκριμένο βιβλίο δίνεται έμφαση στις στρατηγικές γραφής ενός κειμένου και στην αποτελεσματική επανάληψή του. Πιο συγκεκριμένα, πριν γράψουν οι μαθητές το δικό τους κείμενο, έχουν την ευκαιρία να δουν ένα κείμενο-πρότυπο και να συμπληρώσουν πλαγιότιτλους, για να παρατηρήσουν τη δομή και τα στοιχεία συνοχής και συνεκτικότητας των παραγράφων και των νοημάτων. Τα κείμενα αυτά παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά διαφορετικών κειμενικών ειδών, ενώ παρέχουν, επίσης, πολύτιμο λεξιλόγιο και ιδέες για την παραγωγή γραπτού λόγου σε αντίστοιχο θέμα. Στη συνέχεια, με στοχευμένες δραστηριότητες οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις (εκ)φραστικές επιλογές τους μέσα από τη συγγραφή απλών προτάσεων σχετικών με το θέμα του κειμένου που θα κληθούν να γράψουν. Επίσης, η παραγωγή γραπτού λόγου διακρίνεται σε συγκεκριμένα στάδια και έτσι όλη η διαδικασία γίνεται ευκολότερη, ενώ οι μαθητές υιοθετούν σταδιακά συγκεκριμένες στρατηγικές που θα κάνουν τον τρόπο που γράφουν αποτελεσματικότερο. Τέλος, μαθαίνουν πώς να ελέγχουν διεξοδικά το γραπτό κείμενο που παράγουν.

Μουσική

Πριν από το τέλος της ενότητας, οι μαθητές χαλαρώνουν με την ακρόαση ενός τραγουδιού που έχει γραφτεί ειδικά για το συγκεκριμένο διδακτικό εγχειρίδιο. Η θεματολογία των τραγουδιών είναι σύμφωνη με τη θεματική της ενότητας που συνοδεύουν. Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να διασκεδάσουν και να χαλαρώσουν. Επίσης, μέσα από τους στίχους των τραγουδιών εμπεδώνουν και διευρύνουν το λεξιλόγιο που είναι σχετικό με την κάθε θεματική. Τέλος, γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις της ελληνικής έντεχνης και λαϊκής μουσικής. Οι διδάσκοντες έχουν στη διάθεσή τους ένα ιδιαίτερα ευχάριστο υλικό, το οποίο μπορούν να αξιοποιήσουν πολλαπλώς. Τα τραγούδια αποτελούν ένα υλικό που προσφέρεται για χαλάρωση, που πολύ συχνά είναι απαραίτητη στη μαθησιακή διαδικασία, αλλά και για εκμάθηση της γλώσσας. Τα τραγούδια του βιβλίου ακολουθούνται από ασκήσεις, σίγουρα, όμως, ο δάσκαλος μπορεί να τα αξιοποιήσει με πολλούς ακόμη τρόπους και να εντάξει στο μάθημά του μια ευχάριστη νότα διδασκαλίας. Τα τραγούδια κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών για τη γλώσσα. Μπορούν να αξιοποιηθούν ως αφόρμηση για συζήτηση, προβληματισμό, ανάπτυξη των επικοινωνιακών γλωσσικών δεξιοτήτων, εμπέδωση λεξιλογίου και φυσικά διασκέδαση και παιχνίδι.

Αυτοαξιολόγηση

Προτού οι μαθητές ξεκινήσουν μια νέα ενότητα, έχουν τη δυνατότητα να διαπιστώσουν αυτό που μπορούν να κάνουν και να συνειδητοποιήσουν τις γνώσεις που αποκόμισαν από την ενότητα η οποία μόλις έχει τελειώσει. Με τον τρόπο αυτό, μαθαίνουν να ελέγχουν την πρόοδό τους και αναπτύσσουν αυτονομία στη μαθησιακή τους πορεία.

Κλείνοντας το εισαγωγικό αυτό κείμενο, θέλουμε να ευχαριστήσουμε από καρδιάς όλους όσους συνέβαλαν στον σχεδιασμό του παρόντος υλικού: τους υποψήφιους των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας και τους καταρτιζόμενους εκπαιδευτικούς. Ευχόμαστε και αυτό το βιβλίο της σειράς «ΚΛΙΚ στα ελληνικά» να αποτελέσει ένα σημαντικό μαθησιακό εργαλείο στα χέρια εκπαιδευτικών και μαθητών, να κερδίσει τους χρήστες του και...να τους «κάνει κλικ».

Μαρία Καρακύργιου — Βικτωρία Παναγιωτίδου

Περιεχόμενα

Προλογικά σ. 5

Σημείωμα για τον δάσκαλο σ. 7

Ενότητα		Κατανόηση Γραπτού Λόγου	Λεξιλόγιο	Γραμματική	Κατανόηση Προφορικού Λόγου
1	Από πού κρατάει η σκούφια σου; σσ. 19-54	Ρομά σ. 20	Λαοί, εθνικότητες, φυλές σ. 22	Αόριστος ενεργητικής (επανάληψη) και παθητικής φωνής σ. 29	Τα ταξίδια του κ. Νέλσον σ. 34
2	Κτίρια από όλο τον κόσμο σσ. 55-96	Η ωραιότερη φοιτητική εστία στον κόσμο σ. 56 Οι πιο χίπικες εστίες στον κόσμο σ. 57	Κατοικία/διαμονή, φοιτητικές εστίες σ. 58	Ουσιαστικά: αρσενικά σε -έας, θηλυκά σε -ω, ουδέτερα σε -ος, -ιμο, -ς, -ν, ουσιαστικά σε φωνήεν σ. 66	Κατοικίες για αστέγους σ. 72
Ώρα για επανάληψη (Ενότητες 1-2) **σσ. 97-101**					
3	Ο θαυμαστός κόσμος των ζώων σσ. 103-140	Το συναρπαστικό ταξίδι της μετανάστευσης σ. 104	Φύση/περιβάλλον, πουλιά, ζώα του αγρού, θαλάσσια είδη σ. 106	Σύνθεση λέξεων σ. 115	Επίσκεψη σε ζωολογικό πάρκο σ. 120
4	Τεχνολογικές ειδήσεις σσ. 141-188	Η τεχνολογία του μέλλοντος σ. 142	Τεχνολογικά μέσα, τεχνολογική εξέλιξη σ. 144	Παρακείμενος και Υπερσυντέλικος ενεργητικής και παθητικής φωνής σ. 153	Το μέλλον του πλανήτη Γη σ. 164
Ώρα για επανάληψη (Ενότητες 3-4) **σσ. 189-195**					
5	Τέχνης έργα σσ. 197-242	Γκράφιτι σ. 198	Τέχνη, μουσική, ζωγραφική, γκράφιτι σ. 201	Μετοχή Ενεστώτα ενεργητικής φωνής (γερούνδιο), Παθητική Μετοχή σ. 209	Χορεύετε; σ. 218
6	Εγώ, εσύ... εμείς! σσ. 243-286	Κοινωνικά δίκτυα: ελευθερία ή παγίδα; σ. 244	Ανθρώπινες σχέσεις, συναισθήματα σ. 246	Παραθετικά Επιθέτων: περιφραστικοί (επανάληψη) και μονολεκτικοί τύποι σ. 252	Προγράμματα εθελοντισμού σ. 260
7	Ψάχνεις για δουλειά; σσ. 287-332	Παιχνίδια Θεσσαλονίκης σ. 288	Αγορά, επιχειρηματικότητα σ. 290	Συνοπτική και Μη Συνοπτική Υποτακτική ενεργητικής (επανάληψη) και παθητικής φωνής σ. 299	Εκπαίδευση, απασχόληση, εργασία κι επιχειρηματικότητα σ. 309
Ώρα για επανάληψη (Ενότητες 5-7) **σσ. 333-337**					

Εξετάσεις Ελληνομάθειας (Επίπεδο Β2) **σσ. 338-351**

Λεξιλόγιο	Γραμματική	Παραγωγή Προφορικού Λόγου	Παραγωγή Γραπτού Λόγου	Τραγούδι	Τώρα ξέρεις...
Χαρακτήρες και εξωτερικά χαρακτηριστικά ανθρώπων σ. 35	Παρατατικός ενεργητικής (επανάληψη) και παθητικής φωνής σ. 42	Μιλώ για τον χαρακτήρα και τα εξωτερικά χαρακτηριστικά κάποιου σ. 47	Παρουσιάζω έναν καινούριο φίλο/μια καινούρια φίλη μου σ. 49	Τα καπέλα σ. 53	σ. 54
Κατασκευή κατοικιών σ. 73	Συνοπτικός και Μη Συνοπτικός Μέλλοντας ενεργητικής (επανάληψη) και παθητικής φωνής σ. 82	Μιλώ για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της συγκατοίκησης σ. 88	Περιγραφή και παρουσίαση ενός κτιρίου σ. 91	Εστία φοιτητική σ. 95	σ. 96
Φύση/ περιβάλλον, ζώα της ζούγκλας σ. 121	Αριθμητικά Επίθετα (πολλαπλασιαστικά και αναλογικά) σ. 131	Μιλώ *α)* για το περιβάλλον, *β)* για τα ζωολογικά πάρκα σ. 134	Γράφω για το πρόβλημα των αδέσποτων ζώων σ. 136	Τα πουλιά σ. 139	σ. 140
Επιστήμη, διάστημα σ. 165	Συντελεσμένος Μέλλοντας ενεργητικής και παθητικής φωνής, Δυντική Έγκλιση σ. 175	Μιλώ για την εξέλιξη της σύγχρονης τεχνολογίας σ. 180	Γράφω για τη ζωή στο διάστημα και τα ταξίδια σε αυτό σ. 183	Κουμπιά, ποντίκια και άλογα σ. 187	σ. 188
Χορός σ. 219	Επίθετα σε: *-ύς, -εία, -ύ* *-άς, -ού, -άδικο* *-ής, -ής, -ές* σ. 229	Μιλώ για την τέχνη, τη μουσική, τον χορό σ. 234	Γράφω για τη διοργάνωση ενός καλλιτεχνικού φεστιβάλ σ. 237	Η τέχνη σ. 241	σ. 242
Κοινωνικές σχέσεις, εθελοντισμός σ. 261	Παραθετικά Επιρρημάτων: περιφραστικοί (επανάληψη) και μονολεκτικοί τύποι σ. 270	Μιλώ για τις ανθρώπινες σχέσεις, τον εθελοντισμό, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σ. 278	Παρουσιάζω ένα εθελοντικό πρόγραμμα σ. 281	Όχι πια μόνος! σ. 285	σ. 286
Εκπαίδευση, επαγγελματικός προσανατολισμός σ. 310	Συνοπτική Προστακτική ενεργητικής (επανάληψη) και παθητικής φωνής σ. 317	Μιλώ για την εκπαίδευση, την εργασία, τον σχολικό και επαγγελματικό εκφοβισμό σ. 324	Παρουσιάζω τις σπουδές μου, την εκπαιδευτική και επαγγελματική μου εμπειρία σ. 327	Μίλα! SOS! σ. 331	σ. 332

Στις δύο πρώτες ενότητες θα ασχοληθούμε με τους λαούς, τις φυλές, τους πολιτισμούς και την κατοικία. Πριν μελετήσετε τις ενότητες που ακολουθούν, συζητήστε στην τάξη τι σημαίνει η φράση «Τα σπίτια μοιάζουν με τους ανθρώπους που τα κατοικούν».

Ενότητα 1

ΑΠΟ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑΕΙ Η ΣΚΟΥΦΙΑ ΣΟΥ;

- Τι βλέπεις στις εικόνες;
- Τι ξέρεις για τον τρόπο με τον οποίο ζουν οι άνθρωποι που βλέπεις στις εικόνες;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

α. Δες την εικόνα που συνοδεύει το κείμενο. Ποιο νομίζεις ότι είναι το θέμα του;

β. Διάβασε γρήγορα το κείμενο και βάλε σε κάθε παράγραφο έναν από τους παρακάτω πλαγιότιτλους.

Πληθυσμός | Γλώσσα | Ρομά και τέχνη | Επαγγελματικές δραστηριότητες | Καταγωγή

Άσκηση 2

Διάβασε το παρακάτω κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω φράσεις. Υπάρχουν έξι (6) φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

Συμβουλή: Πριν κάνεις την άσκηση, διάβασε μία φορά το κείμενο και προσπάθησε να συμπληρώσεις μόνος/-η τα κενά.

- [ ] σλαβικές και ρουμανικές λέξεις
- [0] σημαίνει στη γλώσσα τους
- [ ] όμως σε εμάς
- [ ] όπως επίσης με τη
- [ ] οι έλληνες μουσικοί
- [ ] και επιπλέον
- [ ] Όπως π.χ.
- [ ] τη λαϊκή μουσική
- [ ] παντού
- [ ] σε όλο τον κόσμο
- [ ] τη λαϊκή τέχνη
- [ ] η οποία γιορτάζεται
- [ ] της κάθε περιοχής
- [ ] όσο και εκεί.
- [ ] και σε άλλες χώρες
- [ ] όσο και στη Ρουμανία
- [ ] δραστηριότητες στις οποίες
- [ ] Χαρακτηριστικό παράδειγμα

Ρομά

1

Οι Ρομά (στον ενικό αριθμό Ρομ) είναι ένας νομαδικός λαός με ινδική καταγωγή. Η λέξη «Ρομ», που χρησιμοποιείται σε πολλές περιοχές από τους ίδιους τους Ρομά, [0] ______ 'άντρας' ή 'σύζυγος'.

2

Η γλώσσα των Ρομά είναι η «ρομανί» ή «ρομανές». Ανήκει στις ινδοευρωπαϊκές γλώσσες και <u>συγγενεύει</u> με τις διάφορες γλωσσικές <u>διαλέκτους</u> της Ινδίας. Οι τοπικές διάλεκτοι που μιλούν οι Ρομά έχουν σαφείς <u>επιρροές</u> από τη γλώσσα [1] ______ Οι διαφορετικές μορφές ρομανί που υπάρχουν σε όλη την Ευρώπη έχουν πολλές περσικές, ελληνικές, καθώς και [2] ______.

3

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, υπάρχουν 12 εκατομμύρια Ρομά [3] ______. Στην Ευρώπη, ο <u>πληθυσμός</u> τους είναι περίπου στα 8-10 εκατομμύρια και οι περισσότεροι κατοικούν στη Ρουμανία, την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ελλάδα [4] ______.

4

Οι Ρομά κατά παράδοση ασχολούνται με το εμπόριο, τις κατασκευές από ξύλο, την κατασκευή οικιακών σκευών, διακοσμητικών κλπ., [5]_____ σιδηρουργία και τη μηχανουργία. Αρκετοί ασχολούνται με τη μουσική και τον χορό, [6]_____ έχουν ιδιαίτερο ταλέντο. Οι μουσικοί τους είναι αυτοδίδακτοι και διακρίνονται κυρίως ως οργανοπαίχτες. [7]_____ αποτελούν οι Ρομά της Ουγγαρίας, οι οποίοι είναι άριστοι βιολιστές. Υποστηρίζεται μάλιστα ότι έχουν επηρεάσει σημαντικά [8]_____ των Ούγγρων. Πολλοί από τους αυτοδίδακτους λαϊκούς μουσικούς έγιναν διάσημοι μουσικοί και τραγουδιστές, τόσο στην Ουγγαρία, [9]_____, όπου σήμερα οι λαϊκές ορχήστρες των Ρομά δεν αποτελούνται από άτομα χωρίς θεωρητική κατάρτιση, αλλά συμμετέχουν σε αυτές έμπειροι μουσικοί με σημαντικές σπουδές στο αντικείμενό τους.

5

Η ζωή και ο χαρακτήρας των Ρομά αποτέλεσαν έμπνευση για πολλούς μουσικούς, σκηνοθέτες και λογοτέχνες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα υπάρχουν στα έργα του Μπετόβεν, του Σούμπερτ, του Θερβάντες, του Μεριμέ, του Κουστουρίτσα και του Μπρέγκοβιτς. Για τους Ρομά και τη ζωή τους έχουν γράψει και αρκετοί έλληνες λογοτέχνες, όπως ο Βιζυηνός, ο Παπαδιαμάντης, ο Δροσίνης και ο Παλαμάς.

Διάσημοι Ρομά είναι οι ηθοποιοί Τσάρλι Τσάπλιν, Γιουλ Μπρίνερ, Μπομπ Χόσκινς και [10]_____ Κώστας Χατζής, Βασίλης Παϊτέρης, Ελένη Βιτάλη κ.ά.

Η πιο σημαντική γιορτή των Ρομά είναι η γιορτή της Άνοιξης (Εντερλέζι) [11]_____ από 23 Απρίλη μέχρι 1 Μάη σε όλη την Ευρώπη.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από:
http://el.wikipedia.org
http://history-pages.blogspot.gr

Άσκηση 3

Υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά από τη ζωή των Ρομά που σου αρέσουν; Γιατί;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου (σελ. 20-21) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που είναι πολύ γνωστός σε κάτι = διάσημος
1. ξεχωρίζω από τους άλλους σε έναν συγκεκριμένο τομέα = ________
2. αυτός που είναι ο καλύτερος σε κάτι = ________
3. παίρνω μέρος κάπου = ________
4. έχω ομοιότητες με κάποιον ή με κάτι = ________
5. αυτός που διδάχτηκε μόνος του κάτι, χωρίς τη βοήθεια κάποιου δασκάλου = ________
6. η ποικιλία μιας γλώσσας = ________
7. η δύναμη που έχει κάποιος να επηρεάζει = ________
8. το σύνολο των ανθρώπων που κατοικούν σε ένα μέρος = ________
9. σύνολο τεχνικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και την κατεργασία του σιδήρου = ________
10. κλάδος της τεχνικής που αφορά την κατασκευή/επισκευή μηχανών ή την κατασκευή απλών μηχανικών εξαρτημάτων = ________
11. συστηματική διδασκαλία που παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις για κάποιον τομέα = ________

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	λαός	α.	επίδραση	
1.	σαφής	β.	σχήμα, είδος, εμφάνιση	
2.	επιρροή	γ.	γνωστός, φημισμένος, ξακουστός	
3.	μορφή	δ.	σπουδαίος	
4.	σημαντικός	ε.	εξαίρετος, εξαιρετικός	
5.	διακρίνομαι	στ.	πληθυσμός, κάτοικοι, πολίτες, κόσμος	0
6.	καταγωγή	ζ.	ξεχωρίζω, υπερέχω, φαίνομαι, διαπρέπω	
7.	διάσημος	η.	ξεκάθαρος	
8.	άριστος	θ.	γενιά, ράτσα	

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	τοπικός	α.	απέχω	
1.	σαφής	β.	άσημος, άγνωστος	
2.	συμμετέχω	γ.	άπειρος	
3.	θεωρητικός	δ.	εθνικός	0
4.	διάσημος	ε.	πρακτικός	
5.	έμπειρος	στ.	ασαφής	

Άσκηση 4

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

0 Σύμφωνα με εκτιμήσεις, υπάρχουν 12.000.000 Ρομά σε όλο τον κόσμο.

α. Πότε θα γίνουν εκλογές, κατά την εκτίμησή σας;
β. Θα πουλήσω το αυτοκίνητό μου, αφού γίνει εκτίμηση της αξίας του.
γ. Αυτόν τον άνθρωπο τον έχω σε μεγάλη εκτίμηση.

1 Κάποιοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι η μουσική των Ρομά επηρέασε τη μουσική των Ούγγρων.

α. Η Μαρία με υποστήριξε πολύ στις δύσκολες στιγμές μου.
β. Η Ελένη υποστηρίζει ότι αυτό δεν είναι αλήθεια.
γ. Ποια ομάδα υποστηρίζεις;

2 Οι τεχνίτες προσπαθούν να συνεχίσουν την τοπική παράδοση στην κατασκευή πήλινων αγγείων.

α. Η παράδοση του πακέτου γίνεται σε δύο μέρες με το ταχυδρομείο.
β. Η παράδοση του μαθήματος είναι πολύ κουραστική και για τον δάσκαλο και για τον μαθητή.
γ. Το φλαμένγκο είναι μέρος της ισπανικής παράδοσης.

3 Στις ορχήστρες των Ρομά συμμετέχουν μουσικοί με σπουδές και κατάρτιση στο αντικείμενό τους.

α. Ο Πάνος έχει άριστη κατάρτιση στο επάγγελμά του.
β. Κατά την κατάρτιση του προγράμματός μας, λάβαμε υπόψη τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής μας.
γ. Η κατάρτιση των εκλογικών καταλόγων ήταν ιδιαίτερα δύσκολη διαδικασία.

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *μορφή* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 6

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

λαού, πληθυσμός, κάτοικοι, πολίτες, κόσμος

0. Είχε πολύ ___κόσμο___ στη συναυλία.
1. Ο __________ της Ελλάδας είναι 9.000.000.
2. Οι __________ της επαρχίας είναι πιο ήρεμοι από αυτούς των μεγάλων πόλεων.
3. Όλοι οι __________ είναι ίσοι απέναντι στον νόμο.
4. Ο Νίκος είναι παιδί του __________.

ράτσα, γενιά, καταγωγή, εθνικότητα, φυλής, λαό, πατρίδα

5. Ο Πέτρος ζει στην Αθήνα. Η __________ του, όμως, είναι από τη Δράμα.
6. Σήμερα ζει στην Ελλάδα η δεύτερη __________ των μεταναστών από την Αλβανία.
7. Αυτή η __________ σκύλων έχει πλούσιο τρίχωμα.
8. Η επιλογή των παιδιών στα Παιδικά Χωριά SOS γίνεται με αποκλειστικό κριτήριο την ανάγκη προστασίας τους, ανεξάρτητα από τη φυλή, την __________ ή τη θρησκεία τους.
9. Ινδιάνοι της __________ Ζανάντες, στον Αμαζόνιο, περπατούν ανάμεσα σε ό,τι απέμεινε από το δάσος του καταυλισμού τους.
10. Ο πρωθυπουργός διαβεβαίωσε τον __________ ότι θα μείνει πιστός στις προεκλογικές του υποσχέσεις.
11. Το όνειρό μου είναι να επιστρέψω στην __________ μου, εκεί που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Προς το παρόν, όμως, αυτό είναι δύσκολο.

Άσκηση 7

Διάλεξε μία (1) ομάδα λέξεων από αυτές της άσκησης 6 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 8

Διάλεξε το σωστό.

0. Ο Τομ είναι Άγγλος στην ______.
   (α.) καταγωγή   γ. εθνικότητα
   β. ράτσα   δ. πατρίδα

1. Ο Γιάννης ασκεί μεγάλη ______ στον αδερφό του.
   α. δύναμη   γ. επιρροή
   β. επιβολή   δ. ενέργεια

2. Ο Κώστας είναι ______ στον χώρο του.
   α. είδος   γ. σχήμα
   β. χαρακτήρας   δ. μορφή

3. Ο Θωμάς τρέφει μεγάλη ______ για μένα.
   α. γνώμη   γ. τιμή
   β. εκτίμηση   δ. άποψη

4. Σε αυτήν τη δύσκολη εποχή πρέπει όλοι να ______ τους αδύναμους ανθρώπους.
   α. ευνοήσουμε   γ. επιμείνουμε
   β. υποστηρίξουμε   δ. καταδιώξουμε

Άσκηση 9

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Η Ελένη δεν συμπαθεί πολύ τον Κώστα, αλλά δεν τον έχει σε ιδιαίτερη εκτίμηση. Λ
1. Είναι πολύ διάσημος μουσικός, αλλά δεν τον ξέρουν πολλοί. ______
2. Ο Πέτρος απέχει από όλες τις εκδηλώσεις, γιατί δεν τον ενδιαφέρει καμία. ______
3. Ο Λευτέρης έχει μεγάλη πείρα στο επάγγελμά του, γι' αυτό είναι πολύ αποτελεσματικός. ______
4. Η Σωτηρία δεν παίρνει ποτέ το μέρος μου, αλλά με υποστηρίζει πάντα. ______
5. Κατάγομαι από την Ελλάδα, αλλά μένω στο Λονδίνο. ______

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0	λαός
	σκεύη
	διάλεκτος
	κατάρτιση
	μουσικοί
	παράδειγμα

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

φυλές, επιρροές, έθνος, ~~καταγωγή~~, πολιτισμό, πληθυσμό, κατοίκους (2), σαφή, πληθυσμοί

Οι Γκάουτσος (Gaucho), οι καουμπόηδες της Βραζιλίας, έχουν λατινοαμερικάνικη [0] καταγωγή. Ζουν ακόμη και σήμερα σε πολλές περιοχές της Βραζιλίας και προσφέρουν μια παραδοσιακή νότα στον σύγχρονο [1] __________. Η συγκεκριμένη ονομασία χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει τους [2] __________ του Rio Grande do Sul. Η ενδυμασία τους έχει [3] __________ χαρακτηριστικά. Συνήθως φορούν ένα πόντσο, φαρδύ παντελόνι και ζώνη.

Οι Έλληνες είναι ένα [4] __________ που κατοικεί κυρίως στα νότια Βαλκάνια. Ιστορικά, ελληνικοί [5] __________ κατοικούσαν στην Κάτω Ιταλία και τη Σικελία που αποτελούσαν τη Μεγάλη Ελλάδα κατά την αρχαιότητα, στην Κορσική, στα παράλια της Μικράς Ασίας, στον Πόντο και τη Βόρεια Ήπειρο.

Ο σύγχρονος ιαπωνικός πολιτισμός έχει [6] __________ από την Ασία, την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική.

Με πάνω από 53 εκατομμύρια [7] __________, η Αγγλία είναι η μεγαλύτερη σε [8] __________ χώρα του Ηνωμένου Βασιλείου.

Την προ-ρωμαϊκή εποχή, η περιοχή της σημερινής Αυστρίας κατοικούνταν από [9] __________ Κελτών.

Οι πληροφορίες προέρχονται από το διαδίκτυο

(cd 1_1)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε τα παραπάνω κείμενα και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά τους.

Άσκηση 13

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου για τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων της περιοχής σου. Χρησιμοποίησε λέξεις από την άσκηση 11.

Άσκηση 14

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

εμπνέω, κατασκευάζω, καταρτίζω, σπουδαστής, παράδοση, κατοικία, απασχολημένος, λαϊκός, επηρεάζω, διάκριση, κάτοικος, κατάγομαι, πετυχαίνω, συγγενικός, εκτίμηση, ασχολία, κατασκευαστικός, σπουδές, σημασία, επηρεασμένος, πολυάσχολος, εμπνευσμένος, συγγενής, συγγένεια, παγκόσμιος, απασχόληση, επιτυχία, καταρτισμένος, εμπνευστής, έμπειρος, εμπειρικός, φυλετικός, σπουδαστήριο, ιθαγενής, σημαντικός, παραδίδω

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
0 κατάγομαι	καταγωγή	-
σημαίνω	1 ______	2 ______
συγγενεύω	3 ______, 4 ______	5 ______
6 ______	επιρροή	7 ______
εκτιμώ	8 ______	-
-	κόσμος	9 ______
ασχολούμαι	10 ______, 11 ______	12 ______, 13 ______
14 ______	κατασκευή	15 ______
16 ______	17 ______	επιτυχημένος
18 ______	κατάρτιση	19 ______
20 ______	έμπνευση, 21 ______	22 ______
σπουδάζω	23 ______, 24 ______, 25 ______	-
διακρίνω	26 ______	-
-	εμπειρία	27 ______, 28 ______
-	λαός	29 ______
-	φυλή	30 ______
31 ______	32 ______	παραδοσιακός
κατοικώ	33 ______, 34 ______	-
-	ιθαγένεια, 35 ______	-

Άσκηση 15
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

mother's blog.gr

Η «Χίμπα» (Himba), η άγνωστη φυλή της Αφρικής

Αρχική σελίδα | Himba | Αναζήτηση | Επικοινωνία

Η «Χίμπα» (Himba) είναι μια [0] ___φυλή___ (φυλετικός) στην Αφρική με πολύ ιδιαίτερες [1] ________ (παραδίδω). Για παράδειγμα, η ημερομηνία γέννησης ενός ανθρώπου δεν υπολογίζεται από τη στιγμή της γέννησης, αλλά από την ημέρα που το παιδί υπάρχει ως επιθυμία στο μυαλό της μητέρας του.

Όταν μια γυναίκα θέλει να να γίνει μητέρα, γράφει ένα τραγούδι για το παιδί που θα γεννήσει. Έτσι, απομονώνεται για να έχει [2] ________ (εμπνέω) και να δημιουργήσει το τραγούδι του παιδιού της. Μόλις η μαμά [3] ________ (επιτυχία) τον στόχο της και γράψει τους στίχους και τη μουσική, διδάσκει το καινούριο τραγούδι σε όλους τους ανθρώπους που έχουν σχέση με την ίδια και το μωρό που πρόκειται να γεννηθεί στο μέλλον, το διδάσκει, δηλαδή, στον πατέρα του παιδιού, στις ηλικιωμένες γυναίκες του χωριού, στις μαίες, στους [4] ________ (συγγένεια) της. Από τη στιγμή αυτή, το νέο τραγούδι ακολουθεί και [5] ________ (επιρροή) το παιδί σε όλη του τη ζωή.

Οι [6] ________ (κατοικία) του χωριού τραγουδούν το τραγούδι κάθε παιδιού σε όλες τις ιδιαίτερες στιγμές της ζωής του, π.χ. στη γέννησή του, στα ατυχήματα κατά την παιδική του ηλικία, στις τελετές της εφηβείας και της ενηλικίωσης, στις επιτυχίες και τις [7] ________ (διάκριση) του. Επίσης, στους γάμους ακούγονται ταυτόχρονα τα τραγούδια του γαμπρού και της νύφης. Τέλος, όταν ο άνθρωπος γεράσει και είναι άρρωστος στο κρεβάτι, οι φίλοι του και πάλι τραγουδούν το τραγούδι του για τελευταία φορά!

Άσκηση 16
Διάλεξε έξι (6) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 17

Ζήτησε τη βοήθεια του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σου, για να συμπληρώσεις το σταυρόλεξό σου.

Παράδειγμα:

Μαθητής Α: Τι έχεις στο 1 κάθετα;

Μαθητής Β: Όταν κάποιος μας επηρεάζει, λέμε ότι ασκεί επάνω μας...

Μαθητής Α: Επιρροή.

Μαθητής Α

							3						
						1 Κ	Α	Τ	Α	Γ	Ω	Γ	Η
				2									
		2 Π	Α	Τ	Ρ	Ι	Δ	Α					
													5
										4			
		1 Ε											
		3 Π	Λ	Η	Θ	Υ	Σ	Μ	Ο	Σ			
		Ι											
		Ρ											
		Ρ		4 Τ	Ο	Π	Ι	Κ	Ο	Σ			
5 Λ	Α	Ο	Σ										
		Η		6 Π	Ρ	Ω	Τ	Ο	Γ	Ο	Ν	Ο	Σ

Μαθητής Β

							3 Π						
						1	Α						
				2 Ε			Ρ						
				Κ			Α						
		2		Τ			Δ						
				Ι			Ο						5 Π
				Μ			Σ						Ο
				Η			Η			4 Κ			Λ
		1 Ε		Σ						Ο			Ι
		3 Π		Η						Σ			Τ
		Ι								Μ			Ι
		Ρ								Ο			Σ
		Ρ		4						Σ			Μ
5		Ο											Ο
		Η		6									Σ

Γραμματική: ΑΟΡΙΣΤΟΣ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 1, 2)

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΜΑΟΡΙ

Μαορί (Māori) είναι το όνομα ενός ιθαγενούς πληθυσμού της Νέας Ζηλανδίας και σημαίνει 'κανονικός' ή 'κοινός'. Οι Μαορί έφτασαν στη Νέα Ζηλανδία από την Πολυνησία. Οι παραδοσιακοί Μαορί ήταν κυνηγοί, ψαράδες και καλλιεργητές, ενώ ένα σημαντικό μέρος της κουλτούρας τους ήταν η τέχνη.

Όταν η Νέα Ζηλανδία [0] αποικήθηκε από τους Ευρωπαίους, ξεκίνησε μια περίοδος παρακμής για τους Μαορί. [1] _______________ μάλιστα ότι μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα ο πληθυσμός τους θα έπαυε να υπάρχει ως ξεχωριστή φυλή και θα αφομοιωνόταν από τον ευρωπαϊκό πληθυσμό. Αυτό βέβαια δεν [2] _______________.

Αντίθετα, οι Μαορί της Νέας Ζηλανδίας [3] _______________ πολύ καλά και [4] _______________ απόλυτα στις νέες συνθήκες που ίσχυσαν στην περιοχή τους. Κράτησαν τις παραδόσεις τους, αξιοποίησαν τον τουρισμό, αλλά και τις ικανότητές τους στη χειροτεχνία και την ξυλογλυπτική. Οι Μαορί γοητεύουν μέχρι σήμερα τους τουρίστες με τον χορό και τα τραγούδια τους, τα οποία [5] _______________ όπως όλα τα λαϊκά παραδοσιακά τραγούδια. [6] _______________, δηλαδή, κάποιοι στίχοι από απλούς ανθρώπους, [7] _______________ από κάποιους άλλους και σιγά σιγά [8] _______________ από στόμα σε στόμα και [9] _______________.

Οι γυναίκες των Μαορί έχουν ιδιαίτερες ικανότητες στη μουσική και το κλασικό τραγούδι. Πολλές μάλιστα [10] _______________ για τη φωνή τους. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η διάσημη λυρική σοπράνο Κίρι Τε Κανάουα, η οποία [11] _______________ στην περιοχή που ζει η φυλή Νγκάτι Πόρου και ανατράφηκε από μια οικογένεια της φυλής Μανιαπότο.

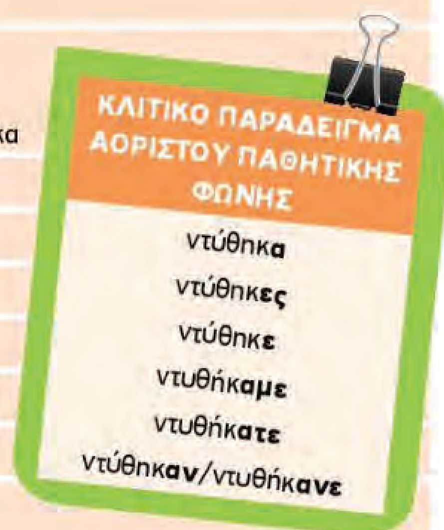
Παρά τον μεγάλο βαθμό ανάμειξής τους με ευρωπαϊκούς πληθυσμούς, η πολιτισμική τους ταυτότητα [12] _______________ και δεν [13] _______________ τελείως. Ωστόσο, κανένας Μαορί δεν ζει σήμερα αποκλειστικά κατά τον παραδοσιακό τρόπο ζωής που επικρατούσε πριν από την επαφή τους με τους Ευρωπαίους.

Οι πληροφορίες προέρχονται από το διαδίκτυο

Ερωτήσεις:

1. Ποιοι κατοίκησαν τη Νέα Ζηλανδία μετά τους Μαορί;
2. Ποιος έγραψε τη μουσική και τους στίχους στα παραδοσιακά τραγούδια των Μαορί;
3. Οι Μαορί κράτησαν τα πολιτιστικά τους στοιχεία μετά την επαφή τους με ευρωπαϊκούς πληθυσμούς;
4. Κάνε την περίληψη του κειμένου που διάβασες.

	ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ/ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
	Χρήση: για μια ενέργεια που έγινε στο παρελθόν χωρίς να ενδιαφέρει η διάρκειά της **Σχηματισμός:** - (αύξηση) + θέμα αορίστου ενεργητικής φωνής + καταλήξεις - θέμα αορίστου παθητικής φωνής + -ηκ- + καταλήξεις
ακούω/ακούγομαι	άκουσα/ακούστηκα *
ιδρύω/ιδρύομαι	ίδρυσα/ιδρύθηκα
εμπνέω/εμπνέομαι	ενέπνευσα/εμπνεύστηκα
ντύνω/ντύνομαι	έντυσα/ντύθηκα
κλείνω/κλείνομαι	έκλεισα/κλείστηκα
πείθω/πείθομαι	έπεισα/πείστηκα
αναγκάζω/αναγκάζομαι	ανάγκασα/αναγκάστηκα *
διαψεύδω/διαψεύδομαι	διέψευσα/διαψεύστηκα *
διδάσκω/διδάσκομαι	δίδαξα/διδάχτηκα *
ανοίγω/ανοίγομαι	άνοιξα/ανοίχτηκα *
τρέχω/ -	έτρεξα/ -
- /αποδέχομαι	- /αποδέχτηκα *
στριμώχνω/στριμώχνομαι	στρίμωξα/στριμώχτηκα *
αναπτύσσω/αναπτύσσομαι	ανέπτυξα/αναπτύχτηκα *
κηρύττω/κηρύττομαι	κήρυξα/κηρύχτηκα *
ταράζω/ταράζομαι	τάραξα/ταράχτηκα *
εγκαταλείπω/εγκαταλείπομαι	εγκατέλειψα/εγκαταλείφτηκα *
κρύβω/κρύβομαι	έκρυψα/κρύφτηκα *
γράφω/γράφομαι	έγραψα/γράφτηκα *
αποκαλύπτω/αποκαλύπτομαι	αποκάλυψα/αποκαλύφτηκα *
μπερδεύω/μπερδεύομαι	μπέρδεψα/μπερδεύτηκα
απαγορεύω/απαγορεύομαι	απαγόρευσα/απαγορεύτηκα *
ζεσταίνω/ζεσταίνομαι	ζέστανα/ζεστάθηκα
απολυμαίνω/απολυμαίνομαι	απολύμανα/απολυμάνθηκα
αυξάνω/αυξάνομαι	αύξησα/αυξήθηκα
- /αισθάνομαι	- /αισθάνθηκα
αποθαρρύνω/αποθαρρύνομαι	αποθάρρυνα/αποθαρρύνθηκα
θυμάμαι (κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι)	θυμήθηκα
αγαπώ/αγαπιέμαι (αγνοώ, απαντώ, γεννώ κ.ά.)	αγάπησα/αγαπήθηκα
γελώ/γελιέμαι (διψώ, πεινώ, χαλώ κ.ά.)	γέλασα/γελάστηκα
τραβώ/τραβιέμαι (βουτώ, σκουντώ, ρουφώ)	τράβηξα/τραβήχτηκα
πετώ/πετιέμαι (κοιτώ)	πέταξα/πετάχτηκα
- /παραπονιέμαι (βαριέμαι κ.ά.)	- /παραπονέθηκα
αφαιρώ/αφαιρούμαι (επαινώ, εξαιρώ, πονώ, κ.ά.)	αφαίρεσα/αφαιρέθηκα
αποκαλώ/αποκαλούμαι (αρκώ, αποτελώ κ.ά.)	αποκάλεσα/αποκαλέστηκα

* σε πιο επίσημο ύφος τα *-στ*, *-χτ*, *-φτ*, *-ευτ* γίνονται αντίστοιχα *-σθ*, *-χθ*, *-φθ*, *-ευθ*

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
βρέχομαι	βράχηκα
βρίσκομαι	βρέθηκα
γίνομαι	έγινα
δίνομαι	δόθηκα
εφευρίσκομαι	εφευρέθηκα
εύχομαι	ευχήθηκα
κάθομαι	κάθισα
καίγομαι	κάηκα
κόβομαι	κόπηκα
κλέβομαι	κλάπηκα
λέγομαι	ειπώθηκα
ντρέπομαι	ντράπηκα
πλένομαι	πλύθηκα
προβάλλομαι	προβλήθηκα
στέκομαι	στάθηκα
στέλνομαι	στάλθηκα
στρέφομαι	στράφηκα
σώζομαι	σώθηκα
τρέφομαι	τράφηκα
τρώγομαι	φαγώθηκα
φαίνομαι	φάνηκα
χαίρομαι	χάρηκα

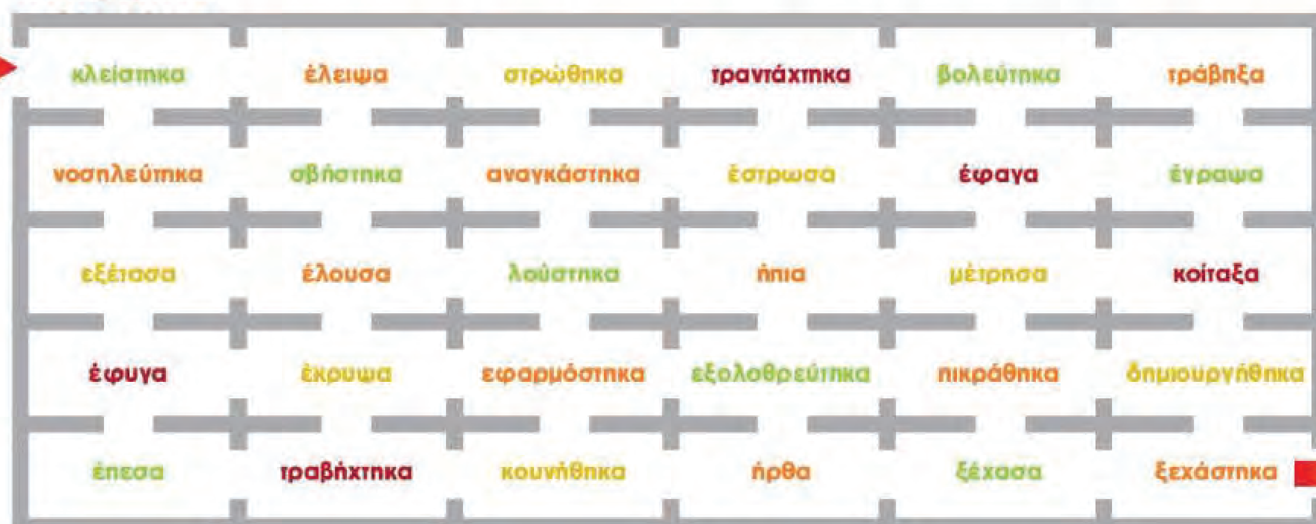
ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
αναλαμβάνω	αν**έ**λαβα
αναπτύσσω/αναπτύσσομαι	αν**έ**πτυξα/αναπτύχτηκα
επιλέγω/επιλέγομαι	επ**έ**λεξα/επιλέχτηκα
καταγράφω/καταγράφομαι	κατ**έ**γραψα/καταγράφ(τ)ηκα
διαγράφω/διαγράφομαι	δι**έ**γραψα/διαγράφ(τ)ηκα

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι στον αόριστο παθητικής φωνής και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Διάλεξε το σωστό.

0 Οι κάτοικοι της περιοχής διώχθηκαν / διώκηκαν από τους κατακτητές. Αντιστάτηκαν / Αντιστάθηκαν, όμως, με αποτέλεσμα στο τέλος να επιβιώσουν.

1 Όταν κηρύχτηκε / κύρηξε ο πόλεμος, ήμουν 10 χρονών.

2 Η περιοχή κατοικήθηκε / κατοικήστηκε από ευρωπαίους εξερευνητές.

3 Ξεχάστηκα / Ξεχάθηκα και δεν πρόσεξα τον σκύλο που πετάχτηκε / πέταξε στον δρόμο. Ευτυχώς δεν έτρεχα πολύ.

4 Δυσκολεύτηκα / Δυσκολέφτηκα πολύ. Δεν τα παράτησα / παραιτήθηκα όμως. Απογοητεύτηκα / Απογοητέθηκα πολλές φορές, στο τέλος, όμως, αποζημιώθηκα / αποζημιώστηκα.

5 Στηρίχτηκα / Στηρίστηκα στις δυνάμεις μου και τελικά τα κατάφερα / καταφέρθηκα και ανταμείφτηκα / ανταμείψηκα για την προσπάθειά μου.

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Στάθηκα (στέκομαι) τυχερός και σώθηκα (σώζομαι) από τον πόλεμο.
1. Ο μάρτυρας κατέθεσε ότι από το κατάστημά του ________________ (κλέβομαι) πολύτιμα αντικείμενα.
2. Τα παιδιά έμαθαν τα νέα μου σχετικά με τη δουλειά και ________________ (λυπάμαι) πολύ. Δεν ήξεραν τι να μου πουν. ________________ (κάθομαι) μαζί πολλές ώρες και μιλήσαμε για το πρόβλημά μου. ________________ (φαίνομαι) ότι με άκουσαν με προσοχή. Όταν φύγαμε, μου ________________ (εύχομαι) καλή τύχη.
3. Δεν τα πήγα καλά στις εξετάσεις. ________________ (κόβομαι) σ' ένα μάθημα. ________________ (Ντρέπομαι) να το πω στους γονείς μου και ακόμη δεν ξέρουν τίποτα.
4. ________________ (αργώ) να ξυπνήσω. ________________ (πλένομαι), ________________ (ντύνομαι) γρήγορα γρήγορα κι έφυγα από το σπίτι πολύ βιαστικά.
5. ________________ (επιλέγω) αυτό το φόρεμα, γιατί πιστεύω ότι μου πηγαίνει πολύ.
6. Κατά λάθος ________________ (διαγράφω) το αρχείο από τον υπολογιστή και τώρα είναι πολύ στεναχωρημένος, γιατί πρέπει να το ξαναγράψει.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Μάγια

Ανάμεσα στους εντυπωσιακότερους και πιο εξελιγμένους πολιτισμούς της Αμερικής ήταν ο πολιτισμός της φυλής των Μάγια. Οι Μάγια ήταν ένας λαός της Κεντρικής Αμερικής, που καταλάμβανε μια τεράστια έκταση στο νότιο Μεξικό και στη Γουατεμάλα. Οι ρίζες του πολιτισμού των Μάγια φτάνουν πολύ πίσω, πέρα από το 2000 π.Χ. Οι Μάγια δημιούργησαν μερικά από τα μεγαλύτερα έργα τέχνης του κόσμου.

Ξαφνικά ⁰ εξαφανίστηκαν (εξαφανίζω) από τις σελίδες της ιστορίας. Εξαιτίας κάποιου άγνωστου γεγονότος, ο πολιτισμός τους κατέρρευσε και οι πόλεις τους ¹ __________ (εγκαταλείπομαι). Μεγάλο τμήμα της περιοχής όπου κάποτε κατοικούσαν, ² __________ (καλύπτομαι) από τη ζούγκλα. «Από τον πολιτισμό των Μάγια ³ __________ (εμπνέομαι) όλοι εμείς οι μελετητές του αρχαίου κόσμου», αναφέρει σύγχρονος ιστορικός μελετητής. «Ο πολιτισμός τους αποτελεί σημείο αναφοράς, αλλά και πηγή μυστηρίου».

Οι Μάγια ήταν μελετητές των άστρων, εξαιρετικοί αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες, έμποροι, καλλιεργητές της γης και σκληροί πολεμιστές. Έτρεφαν μεγάλο σεβασμό για τη φύση, τον πλανήτη και το σύμπαν. Οι Μάγια δημιούργησαν έναν πολιτισμό που ⁴ __________ (θεμελιώνομαι) πάνω σε βαθύτατες μαθηματικές και αστρονομικές γνώσεις. Κάθε ναός των Μάγια, όπως αντιλαμβάνονται τώρα οι επιστήμονες, αποτελεί και ένα απολιθωμένο ημερολόγιο.

Ο πρώτος Ευρωπαίος που μελέτησε τους Μάγια και ⁵ __________ (καταγράφω) τα ήθη και τα έθιμά τους γύρω στο 1566 ήταν ο ισπανός Ντιέγκο ντε Λάντα. Στη συνέχεια, για πολλούς αιώνες δεν ⁶ __________ (ακούγομαι) τίποτα για αυτούς. Μόλις το 1773 ⁷ __________ (ανακαλύπτομαι) μέσα στη ζούγκλα το Παλένκε, η πιο γνωστή πόλη τους. Το 1841, ⁸ __________ (δημοσιεύομαι) μια μελέτη όπου γινόταν και πάλι λόγος γι' αυτούς.

Οι πληροφορίες προέρχονται από το διαδίκτυο

Άσκηση 5

Παρουσίασε στην τάξη έναν αρχαίο πολιτισμό που θαυμάζεις. Χρησιμοποίησε αόριστο παθητικής φωνής, π.χ. *ανακαλύφθηκε*.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

– Περίγραψε τις εικόνες.
– Σε τι διαφέρουν οι άνθρωποι των εικόνων από εσένα;

(cd 1, 3)

Άσκηση 1
Άκουσε προσεκτικά και κράτησε σύντομες σημειώσεις, όπως στο παράδειγμα.

Συμβουλή: Πριν ακούσεις το κείμενο, διάβασε προσεκτικά τις προτάσεις της άσκησης και σκέψου τι είδους πληροφορίες λείπουν.

0. Στα τελευταία του ταξίδια ο κ. Νέλσον φωτογράφισε φυλές ιθαγενών
1. Τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων επηρεάζονται από ______
2. Σε περιοχές με παρόμοιες κλιματικές συνθήκες κατοικούν ______
3. Αυτό που θυμάται από το ταξίδι του στη Μογγολία ο κ. Νέλσον είναι ότι οι άνθρωποι αρχικά δεν έδειχναν ______.
4. Στο ταξίδι στη Μογγολία ο κ. Νέλσον φοβήθηκε, γιατί ______
5. Το πιο δύσκολο πράγμα στη δουλειά του κ. Νέλσον είναι να ______
6. Τα μαλλιά των γυναικών στη φυλή Χίμπα φανερώνουν ______
7. Το ντύσιμο των ανθρώπων εξαρτάται κυρίως ______
8. Ο λόγος που οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί είναι ότι ______
9. Αυτό που ενδιαφέρεται να μεταδώσει με τις φωτογραφίες του ο κ. Νέλσον είναι ______

Άσκηση 2
Γίνεστε ζευγάρια με τον διπλανό/τη διπλανή σου. Υποδύεστε τον κ. Νέλσον και τον δημοσιογράφο. Ποιες άλλες ερωτήσεις θα έκανε ο δημοσιογράφος στον κ. Νέλσον σχετικά με τα ταξίδια του; Τι θα απαντούσε ο κ. Νέλσον;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. κάτι που συνέβη σε ορισμένη χρονική στιγμή, γεγονός = περιστατικό
1. κάμερα, φωτογραφική μηχανή = ________
2. αυτός που είναι δύσκολο να τον πλησιάσεις = ________
3. ψεύτικα μαλλιά = ________
4. πέφτω στο κρεβάτι, για να ξεκουραστώ ή για να κοιμηθώ = ________
5. η εκτίμηση και ο θαυμασμός που έχω για κάποιον = ________
6. χτένισμα για μακριά μαλλιά, αλογοουρά, πλεξίδα = ________
7. μιλώ άσχημα σε κάποιον, θίγω την τιμή του = ________
8. αυτός που ζει στη χώρα/στο μέρος όπου γεννήθηκε και από όπου κατάγεται = ________

Άσκηση 2

Οι παρακάτω λέξεις έχουν περισσότερες από μία σημασίες. Γίνετε ζευγάρια, βρείτε τις λέξεις μέσα στο κείμενο και σημειώστε ποια σημασία έχουν σε αυτό.

απομακρύνω / απομακρύνομαι
- διώχνω, απολύω: Η κυβέρνηση απομάκρυνε τον υπουργό από τη θέση του.
- μειώνω τις πιθανότητες να γίνει κάτι: Η μείωση κατανάλωσης λίπους απομακρύνει τον κίνδυνο της παχυσαρκίας στους ενήλικες.
- μεταφέρω κάτι ή κάποιον σε άλλο μέρος: Οι πυροσβέστες μάς απομάκρυναν από την πυρκαγιά, για να μην κινδυνεύσουμε.
- σταματώ να έχω σχέσεις με κάποιον: Δεν κάνω πια πολλή παρέα με την Ελένη. Απομακρυνθήκαμε τον τελευταίο καιρό.
- φεύγω μακριά: Παιδιά, μην απομακρύνεστε από κοντά μου.

αστειεύομαι
- λέω αστεία: Ο Πέτρος αστειεύεται συνέχεια, είναι πολύ κεφάτος άνθρωπος.
- αντιμετωπίζω κάτι χωρίς σοβαρότητα: Δεν πρέπει να αστειεύεσαι με την υγεία σου.

αποδέχομαι
- δέχομαι κάτι που μου προσφέρουν ή μου προτείνουν: Ο Ηλίας αποδέχτηκε την πρόταση της εταιρείας να πάει στο εξωτερικό.
- παραδέχομαι, συμφωνώ: Τελικά αποδέχτηκα ότι έχεις δίκιο.

οφείλω
- πρέπει, αισθάνομαι υποχρεωμένος, έχω καθήκον: Οι μαθητές οφείλουν να σέβονται τους δασκάλους τους.
- χρωστάω σε κάποιον χρήματα: Τι σας οφείλω για τον καφέ;
- έχω υποχρέωση ηθική σε κάποιον: Σου οφείλω ευγνωμοσύνη για τη βοήθειά σου.
- (παθ.) συμβαίνω εξαιτίας: Η επιτυχία του οφείλεται κυρίως στην εργατικότητά του.

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *κερδίζω* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. ευγενικός	γ	α. επιεικής
1. απρόσιτος	____	β. σοβαρολογώ
2. διαφέρω	____	γ. αγενής
3. αυστηρός	____	δ. μοιάζω
4. αστειεύομαι	____	ε. προσιτός

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. συνθήκες
1. κλιματικές
2. τρόπος
3. ποζάρω
4. κερδίζω
5. πολιτισμική
6. μοιράζομαι
7. καλή
8. κακή

0	ζωής
	συμπεριφορά
	συνθήκες
	τις εμπειρίες
	την εμπιστοσύνη
	επιτυχία
	κληρονομιά
	στον φακό
	ταυτότητα

Άσκηση 6

Συμπληρώσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

συμπεριφορά, ~~ιθαγενείς~~, πολιτισμού, φυλής, ζωής, πληθυσμούς, προσιτοί, λαούς, ταυτότητα, εμπιστοσύνη, κληρονομιά

Ιθαγενείς πληθυσμοί

Τον 15ο αιώνα πολλοί εξερευνητές ταξίδεψαν σε διάφορα μέρη της Γης και γνώρισαν τους [0] ιθαγενείς πληθυσμούς πολλών περιοχών. Η [1] ________ των πολιτισμένων εξερευνητών απέναντι στους ιθαγενείς δεν ήταν και τόσο...πολιτισμένη. Με πρόφαση την ανάγκη να φέρουν τα φώτα του [2] ________ σε κάθε απολίτιστη περιοχή, συμπεριφέρθηκαν με τόση αγριότητα στους ντόπιους [3] ________, που τελικά εξαφάνισαν πολλούς [4] ________. Κάποιοι καταστράφηκαν απόλυτα, ενώ κάποιοι άλλοι έχασαν την πολιτισμική τους [5] ________.

Ωστόσο, υπάρχουν λαοί που επιβίωσαν μέχρι τις μέρες μας και ζουν σε διάφορες γωνιές του πλανήτη, διατηρώντας τον παραδοσιακό τρόπο [6] ________ τους. Έτσι, στην Αμερική διασώθηκαν οι Ινδιάνοι, στην Ασία οι Μογγόλοι και οι Βεδουίνοι, στις βόρειες πολικές περιοχές οι Εσκιμώοι, οι Λάπωνες και οι Σαάμι. Στην Ωκεανία σώθηκαν οι Αβορίγινες, οι Παπούα και οι Μαορί, και στην Αφρική οι Μασάι, οι Μπαντού, οι Πυγμαίοι, οι Βερβερίνοι, οι Τουαρέγκ, οι Βουσμάνοι. Οι φυλές αυτές ζουν μακριά από την τεχνολογία και τον σύγχρονο πολιτισμό. Είναι άνθρωποι απλοί που κατοικούν σε απρόσιτες περιοχές, οι ίδιοι όμως, είναι ιδιαίτερα [7] ________, φιλικοί και ευγενικοί, αν καταφέρεις να κερδίσεις την [8] ________ τους. Σέβονται την πολιτισμική [9] ________ των προγόνων τους και κρατούν τα ήθη και τα έθιμα της [10] ________ τους.

Οι πληροφορίες προέρχονται από τον ιστότοπο http://anoixtosxoleio.weebly.com

(cd 1, 4)

Άσκηση 7

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 8

Διάλεξε έξι (6) λέξεις από αυτές που έμαθες στην ενότητα και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 6. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 9

Για ποιον τύπο ανθρώπου κάνουν λόγο οι παρακάτω παροιμίες/εκφράσεις; Αντιστοίχισε τις παροιμίες/εκφράσεις με τις λέξεις.

α. τίμιος
β. τρελός
~~γ.~~ ικανός
δ. απαισιόδοξος
ε. αναβλητικός

0 γ Ο καλός ο καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται.

1 ___ Όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, πέντε μέρες κοσκινίζει.

2 ___ Καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται.

3 ___ Είναι για δέσιμο.

4 ___ Τα βλέπει όλα μαύρα.

Άσκηση 10

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις και γράψε τις αντίθετες.

αποδέχομαι ≠ αρνούμαι *εγκρίνω ≠* ______ *επιδοκιμάζω ≠* ______

0. Η Ελένη αποδέχτηκε με ευχαρίστηση την πρόσκληση που της έκανε ο διευθυντής της.
1. Ο διευθυντής αρνήθηκε να ______ την άδειά μου.
2. Οι φίλαθλοι ______ την ομάδα τους μετά τη μεγάλη νίκη.

ευχαρίστηση ≠ ______ *χαρά ≠* ______ *ικανοποίηση ≠* ______

3. Όταν πέρασα στο Πανεπιστήμιο, ο μπαμπάς μου έκλαιγε από τη ______ του.
4. Με μεγάλη μου ______ δέχομαι την πρότασή σας.
5. Κάθε Κυριακή πηγαίνω στο γήπεδο να τρέξω για την ______ μου.
6. Δεν μου αρέσει η δουλειά μου, δεν μου δίνει πλέον καμία επαγγελματική ______

Άσκηση 11

Γίνετε ζευγάρια και συμπληρώστε τις παρακάτω φράσεις με τις λέξεις *βαρύς*, *δύσκολος*, *απρόσιτος*. Σε ποιες περιπτώσεις οι παραπάνω λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ίδια φράση και σε ποιες όχι;

0. Τον χειμώνα φοράμε ___βαριά___ ρούχα.
1. Οι τιμές είναι ________________.
2. Έχει ________________ γούστα.
3. Είναι πολύ ________________ στο φαγητό.
4. Ο Γιώργος είναι ________________ χαρακτήρας.
5. Κάθε αρχή και ________________.
6. Είναι ________________ να μείνουν ευχαριστημένοι όλοι.
7. Το κλίμα σ' αυτήν την περιοχή είναι ________________.
8. Η Ελένη είναι ________________ άνθρωπος.
9. Τώρα αρχίζουν τα ________________.
10. Είναι ________________ συγγραφέας.
11. Τα μαθηματικά είναι ________________ μάθημα.
12. Δεν συμφωνεί μ' αυτό, αλλά το δέχτηκε με ________________ καρδιά.
13. Μου είπε ________________ λόγια, δεν θέλω να τον ξαναδώ.
14. Μιλάω αγγλικά με πολύ ________________ προφορά.
15. Χωριά απομονωμένα, που είναι ________________ στους τουρίστες.
16. Περνάει ________________ μέρες/ώρες.
17. Είμαι σε ________________ θέση.
18. Έχει ________________ περπάτημα.
19. Μου έκανε τη ζωή ________________.
20. Δεν μου αρέσουν τα ________________ αρώματα.
21. Η ζωή του είναι πολύ ________________.
22. Τα τηγανητά είναι ________________ φαγητά.
23. Ο Παύλος έχει μια χαρακτηριστικά ________________ φωνή.
24. Αυτή είναι ________________ καθηγήτρια.

Άσκηση 12

Διάβασε τους ορισμούς και συμπλήρωσε την ακροστιχίδα.

0. Αυτός που μπορεί κάποιος εύκολα να τον πλησιάσει.

3. Αυτός που δεν έχει καλούς τρόπους.

2. Η βαθιά εκτίμηση.

4. Κάνω ή λέω αστεία.

1. Το σύνολο των κατοίκων ενός τόπου.

5. Οι παραδόσεις ενός λαού που μεταδίδονται από γενιά σε γενιά.

7. Αυτός που δεν δείχνει επιείκια σε κανέναν.

6. Σε αυτήν ανήκουν άνθρωποι με κοινά χαρακτηριστικά.

Άσκηση 13

Ο κάθε μαθητής/Η κάθε μαθήτρια διαλέγει μια εικόνα από τον πίνακα. Την περιγράφει δυνατά στην τάξη. Οι υπόλοιποι μαθητές/Οι υπόλοιπες μαθήτριες βρίσκουν την εικόνα και τη σημειώνουν. Σημειώνουν τέσσερα διαδοχικά κελιά διαγώνια, οριζόντια ή κάθετα που περνούν από το κεντρικό BINGO και φωνάζουν BINGO.

Παράδειγμα: *Η φωτογραφία δείχνει μια κοπέλα που κοιτάζει προς τα κάτω. Τα μαλλιά της είναι πλεξίδες και φοράει κολιέ στον λαιμό. Φαίνεται αρκετά σκεπτική και είναι σοβαρή. Δεν χαμογελάει καθόλου.*

Γραμματική: ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 1_5)

Ένας φωτογράφος θυμάται...

Κάθε μήνα [0] επισκεπτόμασταν ένα μέρος και εκεί καθόμασταν κάποιες μέρες. Έτσι, με τους συναδέλφους μου είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε εμπειρίες με τους ντόπιους κατοίκους της κάθε περιοχής. Κάθε ταξίδι [1] ____________ για όλους μας μια εμπειρία μοναδική.

Αυτό που ήταν κοινό σε κάθε μας επίσκεψη ήταν ο αμοιβαίος θαυμασμός μεταξύ φιλοξενούμενων και ντόπιων. Εμείς εντυπωσιαζόμασταν από την απλότητα με την οποία ζούσαν και εκείνοι [2] ____________ από την τεχνολογία των μηχανημάτων, τα ρούχα, τα παπούτσια... Όσο απομακρυνόμασταν από τον πολιτισμό, τόσο πιο ευγενικούς ανθρώπους συναντούσαμε. Δεν νιώσαμε ποτέ, οι συνεργάτες μου κι εγώ, ότι [3] ____________, νιώθαμε συνεχώς ασφαλείς.

Το πρόβλημά μας, όμως, ήταν ότι οι άνθρωποι δεν μας [4] ____________ και δεν συνεργάζονταν από την αρχή μαζί μας. Αρνούνταν συστηματικά και δεν [5] ____________ να ποζάρουν στον φακό. Παρόλο που αυτή η αντίδραση ήταν πια συνηθισμένη, μας ξάφνιαζε κάθε φορά που έπρεπε να την αντιμετωπίσουμε. Μετά από κάθε αποτυχημένη προσπάθεια απογοητευόμασταν και [6] ____________. Κάθε φορά γινόταν το ίδιο. Έπρεπε να αντιμετωπίσουμε και να νικήσουμε τη δυσπιστία τους. Δεν είναι εύκολο ξέρετε... Μόνο μετά από πολλή προσπάθεια άλλαζε η στάση τους απέναντί μας και μας [7] ____________. Τότε τους φωτογραφίζαμε, κι έτσι [8] ____________ το φωτογραφικό υλικό για το οποίο συζητάμε.

Ερωτήσεις:

1. Πόσο συχνά ο φωτογράφος και οι συνεργάτες του έκαναν ταξίδια;
2. Τι τους εντυπωσίαζε σε κάθε ταξίδι;
3. Υπήρχε κάτι που τους απειλούσε στην επαφή τους με τους ντόπιους κατοίκους κάθε περιοχής;
4. Ποια ήταν η δυσκολία που αντιμετώπιζαν σε κάθε ταξίδι;
5. Ποια ήταν η βασική προϋπόθεση για τη φωτογράφιση των ιθαγενών;

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ/ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

Χρήση: – για μια ενέργεια που βρισκόταν σε εξέλιξη ή είχε διάρκεια στο παρελθόν
– για μια ενέργεια που γινόταν επαναλαμβανόμενα στο παρελθόν

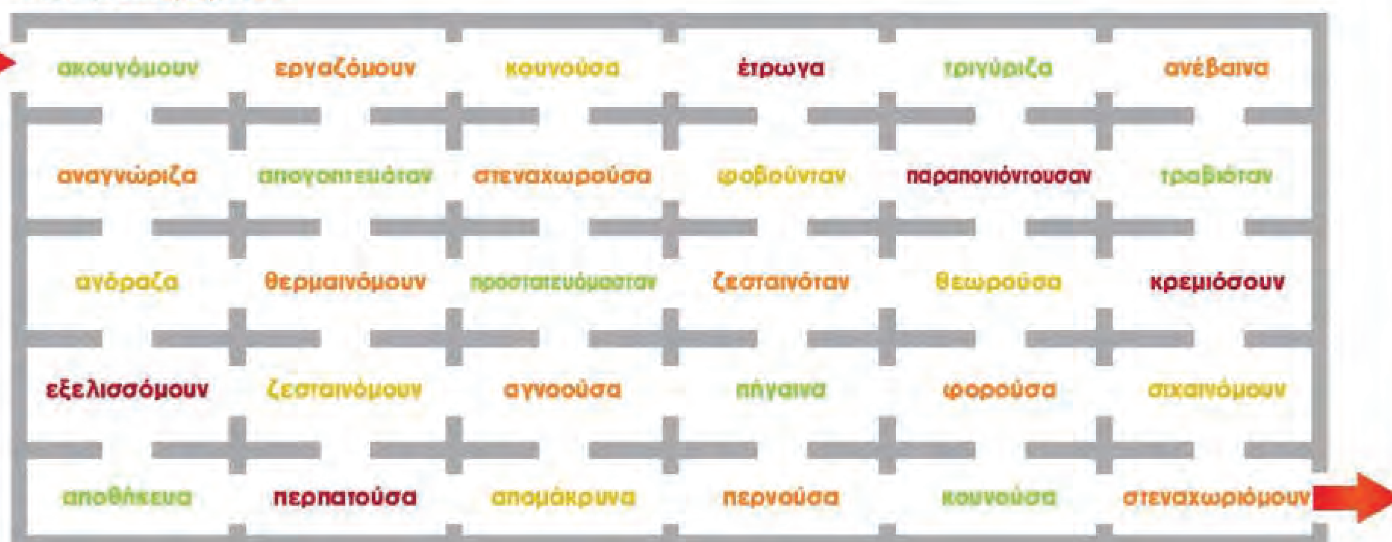
Σχηματισμός: – (αύξηση) + θέμα ενεστώτα ενεργητικής + καταλήξεις
– θέμα ενεστώτα παθητικής φωνής + καταλήξεις

πλένω-πλένομαι		κρατώ-κρατιέμαι		κινώ-κινούμαι		θυμάμαι, κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι
έπλενα	πλενόμουν(α)	κρατούσα/κράταγα	κρατιόμουν(α)	κινούσα	κινούμουν	κοιμόμουν(α)
έπλενες	πλενόσουν(α)	κρατούσες/κράταγες	κρατιόσουν(α)	κινούσες	κινούσουν	κοιμόσουν(α)
έπλενε	πλενόταν(ε)	κρατούσε/κράταγε	κρατιόταν(ε)	κινούσε	κινούνταν(ε)	κοιμόταν(ε)
πλέναμε	πλενόμασταν/-στε	κρατούσαμε/κρατάγαμε	κρατιόμασταν/-τε	κινούσαμε	κινούμασταν	κοιμόμασταν/-στε
πλένατε	πλενόσασταν/-στε	κρατούσατε/κρατάγατε	κρατιόσασταν/-τε	κινούσατε	κινούσασταν	κοιμόσασταν/-στε
έπλεναν /πλένανε	πλένονταν /πλενόντουσαν	κρατούσαν(ε) /κράταγαν	κρατιόνταν(ε) /κρατιόντουσαν /κρατιούνταν(ε)	κινούσαν(ε)	κινούνταν(ε)	κοιμούνταν(ε)/ κοιμόντουσαν

Λέξεις κλειδιά: συνέχεια, συχνά, σπάνια, πάντα, τακτικά, κάθε βράδυ/μέρα/καλοκαίρι/φορά που, όλο το βράδυ/τον χειμώνα, όλη την εβδομάδα/τη χρονιά/τη μέρα, κάποτε, παλιά, τότε, στην εποχή μου, εκεί που, μια ζωή, όταν ήμουν μικρός, στο Πανεπιστήμιο, από...έως, ενώ/όσο, από το πρωί, για όση ώρα, για όσο διάστημα

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι στον παρατατικό παθητικής φωνής και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

Στήλη Α	• •	• • •
δέχομαι	δεχόμουν, δεχόταν	δεχόμασταν, δεχόσασταν, δέχονταν
πετιέμαι		
στηρίζομαι		
ζεσταίνομαι		
παραπονιέμαι		
ενοχλούμαι		
τραβιέμαι		
ετοιμάζομαι		

Άσκηση 3
Διάλεξε το σωστό.

Όταν [0] ήμασταν / ήμουν μικρά, [1] καθόμασταν / καθόμουν με τη γιαγιά και τον παππού και [2] ακούγαμε / ακουγόμασταν τις ιστορίες που μας [3] διηγούνταν / διηγούσασταν είτε ο ένας είτε ο άλλος.

Όταν [4] πήγαινα / πηγαίναμε στο σχολείο και δεν [5] έπαιρνα / παίρναμε καλό βαθμό σε ένα διαγώνισμα, [6] στεναχωριόμουν / στεναχωριόταν πάρα πολύ. Δεν μου [7] άρεζε / αρεζόμουν ούτε η αποτυχία ούτε που [8] στεναχωριόμουν / στεναχωρούσα τους γονείς μου.

[9] Καθόμουν / Καθόταν στο καφενεδάκι που ήταν στο λιμάνι, [10] βλεπόμασταν / έβλεπα τους ανθρώπους που [11] αποχαιρετούσαν / αποχαιρετιόντουσαν και με [12] έπαιρναν / έπαιρνα τα κλάματα. [13] Στεναχωρούσα / Στεναχωριόμουν με τους αποχαιρετισμούς. Συχνά [14] κρυφάκουγα / κρυφάκουγε τις συζητήσεις των παππούδων. Και τι δεν [15] συζητούσες / συζητιόταν σ' εκείνο το καφενεδάκι! Όλες οι οικογένειες του χωριού [16] εκπροσωπούνταν / εκπροσωπούσαν στις απογευματινές συζητήσεις. Φαντάζεστε λοιπόν τι [17] έγινε / γινόταν. [18] Ακούγαμε / Ακουγόμασταν με τον αδερφό μου τόσες ιστορίες εκεί μέσα...κι επειδή τις [19] γνωρίζαμε / γνωριζόμασταν ήδη από τις συζητήσεις που [20] γίνονταν / έγιναν στα σπίτια από τις γυναίκες, ξέραμε τα ζητήματα που [21] απασχολούσαν / απασχολούνταν την κάθε οικογένεια και από την καλή και από την ανάποδη. [22] Κοιταζόμασταν / Κοιτάζαμε με τον αδερφό μου και ούτε μπορώ να θυμηθώ πώς [23] συγκρατιόμασταν / συγκρατούσαμε και δεν [24] σκάγαμε / έσκαγες στα γέλια. Κάποιες φορές βέβαια το ατύχημα γινόταν! Ξεκινούσαμε να γελάμε χωρίς σταματημό και άντε να εξηγήσεις το γιατί... Όλοι μας [25] κοιτούσαν / κοιταζόμασταν με καχυποψία, [26] καταλάβαιναν / καταλάβαινε ότι κάτι ξέραμε. Και δίκιο είχαν, εδώ που τα λέμε...

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά με παρατατικό ενεργητικής ή παθητικής φωνής.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Τα καλοκαίρια μας τα [0] περνούσαμε (περνάω) στο νησί με τον θείο και τη θεία. [1] ______ (περνάω) πολύ ωραία, γιατί [2] ______ (έχω) εξαιρετική παρέα και φυσικά γιατί η θεία μάς [3] ______ (περιποιούμαι) πάρα πολύ.

[4] ______ (παίζω) στις αυλές και στο μικρό δασάκι κοντά στο σπίτι της θείας. Τα παιχνίδια μας δεν ήταν πάντα ακίνδυνα. Αυτό που δεν μπορώ να ξεχάσω είναι τον αδερφό μου που [5] ______ (κρεμώ) από τα δέντρα και με [6] ______ (φωνάζω) να τον δω. Το πόσο φοβόμουν, όταν τον [7] ______, (βλέπω), δεν μπορώ να το περιγράψω! Εγώ συχνά [8] ______ (πηγαίνω) στην παραλία με το λογοτεχνικό μου βιβλίο και το ραδιοφωνάκι μου. [9] ______ (ξεχνώ) με τις ώρες, παρέα με τα βιβλία και την αγαπημένη μου μουσική.

Συχνά [10] ______ (έρχομαι) η θεία να με φωνάξει, όταν [11] ______ (βραδιάζει) για τα καλά. Άλλες φορές [12] ______ (εξερευνώ) ένα παλιόσπιτο που ήταν παρατημένο χρόνια τώρα. [13] ______ (κρύβω) με τις ώρες εκεί μέσα και ποτέ από κανέναν δεν ανακαλύφτηκε το μυστικό μου καταφύγιο. [14] ______ (πουλώ) σε καλή τιμή, αλλά εγώ πάντα [15] ______ (απορώ) ποιος θα ήθελε να αγοράσει ένα τέτοιο σπίτι. Όταν τελικά αγοράστηκε και ανακαινίστηκε, κατάλαβα την αξία του. Είχα τόσα μυστικά σε εκείνον τον χώρο που [16] ______ (πιστεύω) ότι, όσα χρόνια και να περάσουν, το σπίτι αυτό θα ήταν πάντα πιο δικό μου από κάθε ιδιοκτήτη του.

Αυτά με τις αναμνήσεις από το νησί. Αξέχαστα καλοκαίρια! Η καημένη η θεία! [17] ______ (κουράζω) τόσο πολύ με τόσα παιδιά που [18] ______ (είμαι). Δεν [19] ______ (παραπονιέμαι), όμως, ποτέ.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τα κενά με παρατατικό ή αόριστο.

0. Χθες ___έπαιζα___ (παίζω) όλη τη μέρα.
1. Όταν ______ (είμαι) μικρός, κάθε καλοκαίρι ______ (πήγαινω) κατασκήνωση. Μόνο ένα καλοκαίρι δεν ______ (πηγαίνω) πουθενά και ______ (στεναχωριέμαι) πολύ.
2. Εκεί που ______ (μιλάω), ______ (χτυπώ) το τηλέφωνό της κι ______ (φεύγω).
3. Τα παλιά τα χρόνια τα παιδιά ______ (περνώ) πιο ωραία, γιατί ______ (παίζω) περισσότερο.
4. Την ώρα που ______ (πηγαίνω) σχολείο, ______ (βλέπω) τον μπαμπά μου που ______ (γυρίζω) από το ταξίδι του.
5. Ενώ ______ (ετοιμάζομαι) να κοιμηθώ, ______ (χτυπώ) το κουδούνι και ______ (έρχομαι) οι φίλοι μου, για να μου κάνουν έκπληξη.
6. Όταν ______ (παίρνω) τηλέφωνο, ______ (κοιμάμαι). Γι' αυτό δεν σου ______ (απαντώ).
7. ______ (βλέπω) τέσσερις φορές αυτήν την ταινία. Τόσο πολύ μου άρεσε!
8. Χτες ______ (τακτοποιώ) όλο το σπίτι και σήμερα είναι πολύ καθαρό.
9. Χτες όλη μέρα ______ (καθαρίζω) το σπίτι και ακόμη δεν ______ (τελειώνω).
10. Μόλις ______ (τελειώνω) τα μαθήματά μου, ______ (βγαίνω) έξω με τους φίλους μου.
11. Ο Δημήτρης, ενώ ______ (πονώ), δεν ______ (κλαίω) καθόλου.
12. Όταν ήταν μωρό, κάθε φορά που ______ (πεινάω), ______ (κλαίω).
13. Μόλις ______ (μαθαίνω) τα νέα σου, ______ (χαίρομαι) πάρα πολύ.
14. Ενώ τα παιδιά ______ (παίζω), εγώ ______ (μαγειρεύω).
15. ______ (γνωρίζω) τον άντρα μου, ενώ ______ (σπουδάζω).

Άσκηση 6

Συμπλήρωσε τα κενά με παρατατικό ή αόριστο.

Κάθε μέρα [0] ___σηκωνόμασταν___ (σηκώνομαι) πολύ πρωί, [1] ______ (ντύνομαι) και [2] ______ (ξεκινώ) τη δουλειά μας. [3] ______ (εργάζομαι) σκληρά και [4] ______ (κουράζομαι) πάρα πολύ!

Το μεσημέρι [5] ______ (κοιμάμαι) και [6] ______ (ξεκουράζομαι). Παρόλο που [7] ______ (δυσκολεύομαι) πολύ, δεν [8] ______ (παραπονιέμαι) ποτέ, γιατί η δουλειά είχε ενδιαφέρον. Μερικές φορές, [9] ______ (στεναχωριέμαι) που [10] ______ (είμαι) μακριά από τους δικούς μας και τότε [11] ______ (σκέφτομαι) ότι θα περάσει ο καιρός και θα γυρίσουμε πάλι πίσω στους αγαπημένους μας. Κι έτσι έγινε. [12] ______ (περνώ) ο καιρός και [13] ______ (γυρίζω) στο σπίτι μας.

[14] ______ (διηγούμαι) με κάθε λεπτομέρεια τις περιπέτειές μου σε συγγενείς και φίλους. Τώρα που γυρίζω πίσω τη σκέψη μου, έχω μόνο θετικές αναμνήσεις. [15] ______ (ξεχνώ) την κούραση και θυμάμαι μόνο τη σχέση μου με τους ανθρώπους, τα αστεία και τις ιστορίες που λέγαμε τις ώρες της χαλάρωσης...

Άσκηση 7

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου για το καλοκαίρι που πέρασε. Χρησιμοποιείς παρατατικό και αόριστο.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποιος τύπος ανθρώπου σού αρέσει;
- Ποιες γλώσσες μιλάς;
- Στη γλώσσα σου υπάρχουν διαφορετικές ποικιλίες;
- Με τι ασχολούνται οι άνθρωποι στη χώρα σου, στις μεγάλες πόλεις και στα χωριά;
- Πώς είναι η παραδοσιακή στολή της χώρας σου;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Η επικοινωνία είναι...	
ανάγκη του ανθρώπου.	
το να μιλάς την ίδια γλώσσα.	
πιο εύκολη με την τεχνολογία.	
δύσκολη στην εποχή μας.	
αδύνατη, όταν δύο άνθρωποι μιλούν άλλη γλώσσα.	
να καταλαβαίνει ο ένας τον άλλο.	

Άσκηση 3

Δες τις εικόνες και απάντησε στις ερωτήσεις.

Οι άνθρωποι της εικόνας...
- πού βρίσκονται;
- τι κάνουν;
- πώς είναι εξωτερικά;
- τι αισθάνονται;
- τι σκέφτονται;

Χρήσιμο λεξιλόγιο
- Η εικόνα δείχνει μερικούς ανθρώπους, οι οποίοι...
- Στο πίσω μέρος της εικόνας...

(cd 1, 6)

Άσκηση 4

Άκουσε τον διάλογο και βρες σε ποια από τις δύο εικόνες αντιστοιχεί.

Συμβουλή: Πριν ακούσεις τον διάλογο, δες προσεκτικά τις δύο εικόνες. Ποιες είναι οι ομοιότητες και ποιες οι διαφορές τους;

(cd 1, 6)

Άσκηση 5

Άκουσε ξανά τον διάλογο και πες την περίληψή του.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε το παρακάτω θέμα.

Συζήτηση

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Πηγαίνεις σε ένα πάρτι, όπου συναντάς έναν παλιό σου φίλο/μια παλιά σου φίλη με τον οποίο/την οποία είχες μαλώσει στο παρελθόν. Έχετε να συναντηθείτε πολλά χρόνια. Στο πάρτι ξαναμιλάτε, λέτε τα νέα σας και συζητάτε για την παρεξήγηση που είχε γίνει τότε.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Πηγαίνεις σε ένα πάρτι, όπου συναντάς έναν παλιό σου φίλο/μια παλιά σου φίλη με τον οποίο/την οποία είχες μαλώσει στο παρελθόν. Έχετε να συναντηθείτε πολλά χρόνια. Στο πάρτι ξαναμιλάτε, λέτε τα νέα σας και συζητάτε για την παρεξήγηση που είχε γίνει τότε.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Στην υγειά σου!/Εις υγείαν!
- Χιλιόχρονος/-η!/Να τον/τη χαίρεστε!
- Εσείς μιλάτε ελληνικά, έτσι δεν είναι;
- Ένα ακόμη;/Λίγο ακόμη;
- Άραγε το ξέρει αυτό ο/η/...;
- Θα έρθει άραγε; Ίσως έρθει αργότερα.
- Τον θυμάμαι να.../Τον θυμάμαι που...
- Θυμάσαι τότε που παίζαμε όλοι μαζί;
- Λυπάμαι πολύ για ό,τι έγινε.
- Λυπάμαι πολύ που έγιναν έτσι τα πράγματα.
- Σ' επιθύμησα.
- Μετάνιωσα για ό,τι έγινε.
- Είμαι πολύ δυσαρεστημένη με τη συμπεριφορά σου.
- Δεν θέλω να τον/τη βλέπω.
- Τα βλέπει όλα μαύρα.
- Δεν μου αρέσει να παραπονιέμαι, αλλά θα σου το πω...
- Έχω ένα μεγάλο παράπονο.
- Εγώ φταίω για όλα...
- Είμαι ένοχος/-η./Το παραδέχομαι.
- Δεν φταίω για τίποτα.
- (Δεν) είναι δικό μου το φταίξιμο...
- Εσύ φταις που...
- Είσαι υπεύθυνος/-η για όλα...
- Δεν μπορώ να σ' εμπιστευτώ.
- Δεν μπορώ να στηριχτώ στα λόγια σου.
- Να σε πιστέψω;
- Δεν έκανα τίποτα.
- Μην το συζητάς!
- Χαρά μου!

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις/φράσεις.

τον καθένα, αλλά, που, και, αργότερα, γιατί, τον οποίο, ενώ, Έτσι, Ωστόσο, Επίσης

Ήταν Ιούνιος του 2009. Η παρέα μου θα πήγαινε σε μια συναυλία 0 ___που___ γινόταν στην πόλη μου το βράδυ. Εκείνο το διάστημα ήμουν πολύ κουρασμένη 1 __________ η διάθεσή μου δεν ήταν ιδιαίτερα καλή. Κι 2 __________ σκεφτόμουν να μείνω στο σπίτι μου, τελικά πείστηκα από μια φίλη και βγήκα. Έφτασα κάπως αργά στον χώρο της συναυλίας και κάθισα μπροστά από τον αδερφό της, 3 __________ είχα ξαναδεί βέβαια, 4 __________ δεν τον γνώριζα και πάρα πολύ καλά.

Ήταν ψηλός, μελαχρινός, με ένα μικρό μούσι στο πιγούνι. Το ντύσιμό του ήταν καλόγουστο και κομψό. Γενικά, θα έλεγα ότι ήταν ένα εμφανίσιμο αγόρι και η πρώτη εντύπωση για αυτόν ήταν ότι είναι ένας διακριτικός και ντροπαλός άνθρωπος. 5 __________, εγώ τον συμπάθησα για το πλατύ του χαμόγελο και το ζεστό του βλέμμα. Η διαίσθησή μου έλεγε ότι αυτός ο άνθρωπος θα έπαιζε σημαντικό ρόλο στη ζωή μου και επιβεβαιώθηκα απολύτως.

Γνωριστήκαμε καλύτερα μετά τη συναυλία και 6 __________ παντρευτήκαμε. Ύστερα από 6 χρόνια γάμου, μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι ο Αποστόλης είναι ο άνθρωπος που έχει επηρεάσει περισσότερο από 7 __________ τη ζωή μου. Με τη σταθερότητα που τον διακρίνει, μου έδωσε ασφάλεια και αυτοπεποίθηση. Ξέρω ότι έχω έναν άνθρωπο κοντά μου ό,τι και να συμβεί. 8 __________, κατάφερε να νικήσει την εσωστρέφειά μου και μου έμαθε να μοιράζομαι τα συναισθήματά μου με τους δικούς μου ανθρώπους. 9 __________ τώρα πια οι χαρές μου είναι διπλές και οι στεναχώριες μου μισές.

Θαυμάζω και αγαπώ τον Αποστόλη, 10 __________ είναι ένας άνθρωπος απλός, καθαρός και πιστός στις αρχές και τις αντιλήψεις του.

1 __________
____
____

2 __________
____
____

3 __________
____
____

4 __________
____
____

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βάλε έναν από τους παρακάτω πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο.

Εξωτερική εμφάνιση/χαρακτήρας | Εισαγωγή | Συναισθήματα | Επιρροή στη ζωή μου

Άσκηση 3

Στον παρακάτω πίνακα ένωσε με κόκκινο κύκλο τις συνώνυμες και μπλε κύκλο τις αντίθετες λέξεις.

εξωστρεφής, λεπτός, δυναμικός, σεμνός, εμφανίσιμος, άγαμος, σοβαρός, έξυπνος, διαζευγμένος, αθόρυβος, αστραφτερός, κρύος, ώριμος, δύστροπος, μαλακός, κοινωνικός, προοδευτικός, επιπόλαιος, κοντός, γέρος, τεράστιος, προσιτός, γεροδεμένος, άστατος, τσιγκούνης, πλούσιος, ζωντανός, ψύχραιμος, μελαχρινός, μακρύς, εσωστρεφής, πρόθυμος, νευρικός, νόστιμος, παχύς, όμορφος, αγενής, παχουλός, απρόσιτος, αισιόδοξος, ζεστός, ανήσυχος, μεγάλος, νέος, ωραίος, έφηβος, ενδιαφέρων, ελαφρύς, αναίσθητος, τεμπέλης, ευγενικός, σπάταλος, ψεύτης, φοβητσιάρης, μικρός, βαρύς, άκαρδος, σταθερός, εύκολος, επιεικής, αντιπαθητικός, πεισματάρης, συμπαθητικός, ειλικρινής, φιλόξενος, χλωμός, ηλικιωμένος, πονηρός, ψυχρός, ευαίσθητος, αυστηρός, συνεργάσιμος, γελαστός, άγριος, αλλοδαπός, ακοινώνητος, ανοιχτός, παντρεμένος, ενήλικος, κεφάτος, γεμάτος, ζηλιάρης, γοητευτικός, ικανός, ομιλητικός, μεσόκοπος, ήπιος, μοναχικός, γενναιόδωρος, χοντρός, καλός, ελεύθερος, κλειστός, αποφασιστικός, άσχημος, ψηλός, φιλόδοξος, ντροπαλός, κουτός, χήρος, φουντωτός, έγγαμος, ανόητος, παιδί, θρασύς, γενναίος, φαρδύς, καλόκαρδος, αχώνευτος, ανώριμος, ήρεμος, αδιάκριτος, απρόθυμος, φιλικός, συντηρητικός, σκληρός, θερμός, αδύνατος, ήσυχος, διακριτικός, εργατικός, δύσκολος, παραδοσιακός, αυστηρός, βρέφος, μορφωμένος, αξιαγάπητος, δυνατός, ξανθός, πράος, προχωρημένος, σκληρός

Άσκηση 4

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Δεν φοβάμαι την αποτυχία. (μήπως)
Δεν φοβάμαι μήπως αποτύχω.

1. Δεν ήθελα να βγω, γιατί ήμουν πολύ κουρασμένη. (τόσο)

2. Τον συμπάθησα για το πλατύ του χαμόγελο και το ζεστό του βλέμμα. (επειδή)

3. Είναι πραγματικά πολύ ωραίο που κάνουμε παρέα και είναι φίλος μου. (Το ότι)

4. Ήμουν πολύ κουρασμένη και σκεφτόμουν να μείνω στο σπίτι. (διότι)

Άσκηση 5

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Η/επιπόλαια/τόσο/φοβάμαι/επιλογή/λάθος/μήπως/Ελένη/που/κάνει/είναι
Η Ελένη είναι τόσο επιπόλαια που φοβάμαι μήπως κάνει λάθος επιλογή.

1. Το/γελαστός/κάνει/πολύ/σε/και/χαρούμενος/τόσο/ότι/είναι/τον/συμπαθητικό/όλους

2. Ήταν/δεν/να/ντροπαλός/σπίτι/τόσο/ήθελε/βγει/που/από/το/του

3. αδύνατος/Είναι/φοβάμαι/αρρωστήσει/που/τόσο/μήπως

4. Μήπως/νευρικός/τον/συμπαθείς/δεν/επειδή/είναι

5. γιατί/φοβάσαι/άγριος/πραγματικότητα/δεν/ενώ/Μην/τον/φαίνεται/είναι/στην

6. προσιτός/φαίνεται/και/είναι/που/ακοινώνητος/Παρόλο/πολύ/άνθρωπος/ψυχρός/ζεστός/και

7. δεν/έκανε/την/ότι/ευγενικά/με/από/αντιπαθήσω/μιλάει/να/την/αρχή/Το

8. Είναι/και/γεμάτη/λίγο/όμορφη/πολύ/κοπέλα/γοητευτική/αλλά/είναι

9. θέλει/Κανείς/δεν/καθόλου/να/δεν/της/μαζί/δουλέψει/επειδή/είναι/συνεργάσιμη

10. ξανθά/Είναι/βλέμμα/γεροδεμένος/μαλλιά/με/αστραφτερό/και

Άσκηση 6

Γράψε προτάσεις, για να περιγράψεις έναν άνθρωπο χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις/φράσεις:

μήπως, μην, φοβάμαι, που, τόσο, καθώς, αν και, επομένως, άρα, λοιπόν

Άσκηση 7

Γράφεις στο ημερολόγιό σου για μια νέα γνωριμία που έκανες και σ' ενθουσίασε. Περιγράφεις την εξωτερική εμφάνιση και τον χαρακτήρα του καινούριου σου φίλου/της καινούριας σου φίλης και αναφέρεις τα συναισθήματά σου. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

- αναφέρεις ποιον/ποια θα περιγράψεις, πότε και πού τον/τη γνώρισες
- περιγράφεις την εξωτερική εμφάνιση του/της (χαρακτηριστικά, ντύσιμο κτλ.)
- περιγράφεις τον χαρακτήρα του/της και δίνεις κάποια παραδείγματα
- αναφέρεις τα συναισθήματά σου για τη νέα σου γνωριμία

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες το χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;

Ώρα για τραγούδι

(cd 1, 7)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Καπέλα δυο αριστοκρατίας
σκάσαν μύτη στας Αθήνας,
συχνάζουν τώρα στα μπαράκια
και στης Πλάκας τα σοκάκια. (δις)
Φίλους έχουν τα σομπρέρος,
τους μπερέδες καβαλιέρος,
καπέλα Κίνας και καουμπόι,
φοβερό καπελολόι!
Κασκέτα, φέσια και τραγιάσκες,
μπερέδες, κλος, μα και ουσάνκες
και άλλα που έχουνε και βέλο,
σε όλα βγάζω το καπέλο.
Ο χρόνος ήρεμα κυλάει,
καπελίνα και τουρμπάνι,
συζητούν με καβουράκια
κι ερωτεύονται ψαθάκια. (δις)
Ξαφνικά χτυπάει σύρμα,
τα δαιμόνια, αχ τι κρίμα,
ξεκινούν αψιμαχίες,
ποπό κάτι φασαρίες!
Ρεπούμπλικες, ψηλά καπέλα,
ξεσηκώνονται ένα ένα,
τις δυνάμεις τους ενώνουν,
τους εχθρούς τους καπελώνουν!
Μοχθηρά, κακά δαιμόνια
δεν θα σπείρετε διχόνοια,
δεν θα σπείρετε τον φθόνο,
το καπέλο σας και δρόμο! (δις)

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 1, 8)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να κατανοείς κείμενα σχετικά με διάφορους πολιτισμούς;		
να περιγράφεις εξωτερικά έναν άνθρωπο;		
να περιγράφεις τον χαρακτήρα ενός ανθρώπου;		
να σχηματίζεις τον αόριστο της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον αόριστο της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		
να σχηματίζεις τον παρατατικό της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον παρατατικό της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		

Ενότητα 2

ΚΤΙΡΙΑ ΑΠΟ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

- Τι βλέπεις στις εικόνες;
- Σου αρέσουν τα κτίρια που βλέπεις στις εικόνες;
- Ποιοι πιστεύεις πως τα χρησιμοποιούν;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

α. Γνωρίζεις τι είναι οι φοιτητικές εστίες;
β. Πώς (φαντάζεσαι ότι) είναι οι φοιτητικές εστίες;

Άσκηση 2

Διάβασε τα κείμενα και διάλεξε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις.

Συμβουλή: Πριν διαβάσεις τα κείμενα, ρίξε μια ματιά στις ερωτήσεις για να εντοπίσεις τα σημεία που πρέπει να προσέξεις περισσότερο. Αφού διαβάσεις τα κείμενα, υπογράμμισε τα σημεία στα οποία υπάρχουν οι απαντήσεις για κάθε ερώτηση.

Η ωραιότερη φοιτητική εστία...στον κόσμο!!!

Για τους περισσότερους φοιτητές, η εστία φέρνει στο μυαλό μια άβολη καθημερινότητα, στριμωγμένη σε λίγα τετραγωνικά. Όχι, όμως, και για τους φοιτητές που μένουν στην εστία του Πανεπιστημίου Tietgen. Μια εστία διαφορετική από τις άλλες! Πολύ πράσινο, μοντέρνα αρχιτεκτονική και άνετοι, κοινόχρηστοι χώροι. Θέλετε κι άλλα;

Το κτίριο βρίσκεται στην Κοπεγχάγη και η διαμονή σε αυτό είναι μια πολύ όμορφη εμπειρία. Η κατασκευή του ολοκληρώθηκε το 2006. Είναι κυκλικό και συμβολίζει την ισότητα, το αίσθημα της συμμετοχής στην κοινότητα και τη σφαιρική γνώση. Επίσης, βασική έμπνευση πίσω από την αρχιτεκτονική του είναι ο συνδυασμός του συλλογικού και του ατομικού πνεύματος.

Στην όψη του κτιρίου, ξεπροβάλλουν κάποιες κατοικίες που σπάνε έξυπνα τη μονότονη και κυκλική του μορφή. Πέντε διάδρομοι χωρίζουν το κτίριο σε τμήματα και ενώνουν τον εξωτερικό χώρο με την κεντρική αυλή και τους ορόφους. Η συνολική του έκταση είναι 26.800 τετραγωνικά μέτρα. Αποτελείται από 6 ορόφους, 360 δωμάτια από 26 έως 42 τετραγωνικά μέτρα.

Στο ισόγειο βρίσκονται οι κοινόχρηστοι χώροι, η αίθουσα υπολογιστών, οι αίθουσες μουσικής, το αναγνωστήριο, τα πλυντήρια και το γυμναστήριο. Στο ισόγειο βρίσκεται και η εσωτερική αυλή, το μεγάλο πλεονέκτημα του συγκροτήματος.

Το κυκλικό σχήμα του κτιρίου εξασφαλίζει σε όλα τα δωμάτια άφθονο φυσικό φως, αέρα και θέα στη γύρω περιοχή. Όλα τα δωμάτια έχουν ειδική θέρμανση δαπέδου. Επίσης, όλα έχουν το δικό τους μπάνιο. Για κάθε 12 κατοικίες, υπάρχει μία ευρύχωρη και εξοπλισμένη κοινόχρηστη κουζίνα.

Στους κοινόχρηστους χώρους του κτιρίου κυριαρχούν τα ζωηρά χρώματα. Η επιφάνεια του κτιρίου διατηρείται καθαρή, γιατί η πρόσοψή του είναι καλυμμένη με χαλκό. Στο πέρασμα του χρόνου, η επιφάνεια θα πάρει έναν σκούρο τόνο και θα καλύψει έτσι τις ανάγκες για αποκατάσταση.

Η εντυπωσιακή αυτή φοιτητική εστία πήρε βραβείο αρκετές φορές για τον σχεδιασμό και την καινοτομία της ως η ωραιότερη φοιτητική εστία στον κόσμο! Είναι το στολίδι της Κοπεγχάγης, σύμφωνα με τους κατοίκους της πόλης!

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.lifo.gr

Οι πιο χίπικες εστίες...στον κόσμο!!!

Ο χώρος που ζούμε, είτε είναι το σπίτι, όπου μένουμε μόνιμα, είτε οποιοσδήποτε χώρος, στον οποίο περνάμε κάποια χρόνια από τη ζωή μας, έχει πολύ μεγάλη σημασία για τον καθένα μας.

Με βάση αυτήν τη φιλοσοφία, η Αρχιτεκτονική Σχολή στο Τουισκόνσιν της Αριζόνα δημιούργησε μια φοιτητική εστία πολύ διαφορετική από τις άλλες. Κάθε προπτυχιακός και μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να χτίσει το δικό του καταφύγιο στην έρημο και να ζήσει εκεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Και το πιο σημαντικό: Δεν υπάρχουν όρια και περιορισμοί στον σχεδιασμό των κτισμάτων. Τα περισσότερα ακολουθούν την έμπνευση του κάθε φοιτητή, όσο ασυνήθιστη κι αν είναι. Όλα τα σπιτάκια είναι από φυσικά υλικά, όπως ξύλο και πέτρα, και ενσωματώνονται απόλυτα στο ερημικό, φυσικό περιβάλλον.

Το αποτέλεσμα ξεπερνά κάθε φαντασία! Καμία από τις δομές δεν θυμίζει ένα συμβατικό δωμάτιο φοιτητικής εστίας. «Εδώ ο φοιτητής εκφράζεται ελεύθερα. Δημιουργεί τον δικό του χώρο, έτσι όπως τον φαντάζεται», επισημαίνει ο υπεύθυνος της Σχολής. Με το χτίσιμο της κατοικίας τους, οι φοιτητές αναλαμβάνουν από νωρίς τον ρόλο του αρχιτέκτονα και καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους. Έτσι, ξεκινούν από νωρίς τη μετάβαση από τη φοιτητική στην επαγγελματική τους ζωή.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.perierga.gr

Άσκηση 3

Διάβασε ξανά τα κείμενα και πες σε ποια από τις δύο φοιτητικές εστίες θα ήθελες να μείνεις και γιατί.

0. Το σχήμα των φοιτητικών εστιών στην Κοπεγχάγη έχει χαρακτήρα
- **α.** συμβουλευτικό.
- **β.** επαγγελματικό.
- **γ.** συμβολικό. (●)
- **δ.** επιστημονικό.

1. Τα δωμάτια των φοιτητικών εστιών στην Κοπεγχάγη έχουν ποικιλία ως προς
- **α.** το σχήμα.
- **β.** την έκταση.
- **γ.** το χρώμα.
- **δ.** τη θέρμανση.

2. Στις φοιτητικές εστίες της Κοπεγχάγης υπάρχει κουζίνα
- **α.** σε όλα τα δωμάτια.
- **β.** στο ισόγειο.
- **γ.** στον 6ο όροφο.
- **δ.** σε κάθε τμήμα κατοικιών.

3. Οι κοινόχρηστοι χώροι του κτιρίου της Κοπεγχάγης έχουν
- **α.** φυσικές αποχρώσεις.
- **β.** αντιθέσεις μεταξύ τους.
- **γ.** σκούρο τόνο.
- **δ.** έντονες αποχρώσεις.

4. Οι φοιτητικές εστίες στην Αριζόνα βρίσκονται
- **α.** στο κέντρο της πόλης.
- **β.** στη φύση.
- **γ.** στο πανεπιστήμιο.
- **δ.** στη θάλασσα.

5. Οι φοιτητικές εστίες στην Αριζόνα κατασκευάζονται σύμφωνα
- **α.** με τις οδηγίες των αρχιτεκτόνων.
- **β.** τις επιθυμίες των καθηγητών.
- **γ.** τη φαντασία των φοιτητών.
- **δ.** τις ανάγκες της εποχής.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις των κειμένων (σελ. 56-57) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

1° κείμενο

0. η έλλειψη διαφοράς ανάμεσα στους ανθρώπους, τόσο σχετικά με τα δικαιώματα, όσο και με τις υποχρεώσεις τους = ισότητα
1. η εξωτερική όψη μιας οικοδομής, όπου βρίσκεται η κύρια είσοδος = ____________
2. αυτός που τον χρησιμοποιούν πολλοί = ____________
3. ενέργεια/πράξη που βασίζεται σε μια πρωτότυπη ιδέα και προκαλεί μια ριζική αλλαγή = ____________
4. αυτός που αναφέρεται σε όλες τις διαστάσεις ενός θέματος και καλύπτει όλες τις πλευρές του = ____________

2° κείμενο

5. κάνω κάτι να αναπτυχθεί και να γίνει μεγαλύτερο και πιο δυνατό = ____________
6. αυτός που δεν έχει καμία πρωτοτυπία = ____________
7. εξαιρετική ιδέα = ____________
8. συνεχώς, διαρκώς, χωρίς χρονικές διακοπές = ____________

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

1ο κείμενο

0. μοντέρνος	β	**α.** ομαδικός
1. μονότονος	______	~~**β.**~~ σύγχρονος
2. συλλογικός	______	**γ.** πάρα πολύς
3. δάπεδο	______	**δ.** πάτωμα
4. άφθονος	______	**ε.** ανιαρός, επαναλαμβανόμενος

2ο κείμενο

5. μόνιμα	______	**στ.** περίεργος, παράξενος
6. κτίσμα	______	**ζ.** εκδηλώνομαι
7. ασυνήθιστος	______	**η.** σταθερά
8. συμβατικός	______	**θ.** οικοδόμημα/κτίριο
9. εκφράζομαι	______	**ι.** καθιερωμένος
10. ενσωματώνομαι	______	**ια.** εντάσσομαι σε κάτι, απορροφώμαι από κάτι

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

1ο κείμενο

0. άβολος	δ	**α.** παραδοσιακός
1. μοντέρνος	______	**β.** ταβάνι, οροφή
2. ισότητα	______	**γ.** λιγοστός, ελάχιστος
3. πλεονέκτημα	______	~~**δ.**~~ βολικός, άνετος
4. άφθονος	______	**ε.** ανισότητα
5. δάπεδο	______	**στ.** μειονέκτημα

2ο κείμενο

6. μόνιμα	______	**ζ.** συνηθισμένη
7. συμβατικός	______	**η.** προσωρινά
8. ασυνήθιστη	______	**θ.** πρωτότυπος

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

	εστία
	φοιτητής
	περιβάλλον
	χώρος
0	γνώση
	πνεύμα
	χρώμα
	αρχιτεκτονική

Άσκηση 5

Βάλε σε κύκλο τις προτάσεις στις οποίες η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία.

0. (α.) Μην προχωράς στη ζωή σου με βάση το <u>αίσθημα</u>, αλλά με βάση τη λογική.
   β. Πιείτε πολύ νερό, για να νικήσετε το <u>αίσθημα</u> της πείνας.
   (γ.) Έχει πολύ τρυφερά <u>αισθήματα</u> για αυτόν τον άνθρωπο.

1. α. Στις επαγγελματικές μου σχέσεις θέλω να υπάρχει <u>πνεύμα</u> εμπιστοσύνης.
   β. Μου αρέσουν πολύ οι ιδέες του. Ο άνθρωπος αυτός έχει πολύ δημιουργικό <u>πνεύμα</u>.
   γ. Στη συνέλευση επικράτησε <u>πνεύμα</u> συνεργασίας.

2. α. Πριν μετακομίσουν στο νέο σπίτι, έγινε <u>αποκατάσταση</u> όλων των ζημιών που υπήρχαν.
   β. Πριν φύγει για το εξωτερικό, φρόντισε για την <u>αποκατάσταση</u> των παιδιών του.
   γ. Η <u>αποκατάσταση</u> της βλάβης έγινε γρήγορα και έτσι είχαμε και πάλι ρεύμα.

3. α. Το πλυντήριο είναι πάνω σε μια μεταλλική <u>βάση</u>.
   β. Χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια, για να ολοκληρωθεί η <u>βάση</u> του κτιρίου.
   γ. Το πρόβλημά μου είναι πως δεν έχω καλές <u>βάσεις</u> στα μαθηματικά.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τις λέξεις *συγκρότημα* και *κοινότητα* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες κάθε λέξης.

Άσκηση 7
Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

1. *ανακαίνιση, αναπαλαίωση, αποκατάσταση*

α. Αυτόν τον μήνα το κατάστημα θα είναι κλειστό λόγω ανακαίνισης.

β. Η εταιρεία ανέλαβε την ______________ και ενίσχυση πολλών παλαιών κατοικιών στον παραδοσιακό οικισμό.

γ. Το ιστορικό αυτό κτίριο χρειάζεται άμεση ______________ της σκεπής του.

2. *μεταφορά, μετάβαση, μετακίνηση, μετακόμιση*

α. Με αγορές επίπλων πάνω από 100 ευρώ η ______________ γίνεται δωρεάν.

β. Αλλάζετε σπίτι; Να μερικά κόλπα, για να κάνετε εύκολη τη ______________.

γ. Ανανεώστε τον χώρο του σαλονιού σας με μικρές ______________ των επίπλων από την αρχική τους θέση.

δ. Για τη ______________ από το σπίτι μου στο πανεπιστήμιο χρειάζομαι τουλάχιστον μισή ώρα.

3. *κατασκευή, παρασκευή*

α. Η βιομηχανία αυτή έχει μεγάλη πείρα στην ______________ σοκολάτας.

β. Τα προϊόντα αυτής της εταιρείας είναι ελληνικής ______________ και έχουν άριστη ποιότητα.

γ. Αυτή η ______________ είναι πολύ γερή.

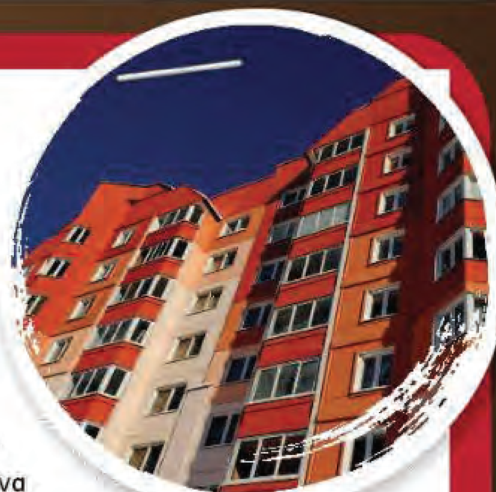
4. *κάτοικος, ένοικος, συγκάτοικος, ενοικιαστής-νοικάρης*

α. Όλο και περισσότεροι ________ της πόλης χρησιμοποιούν ως μέσο μεταφοράς το ποδήλατο.

β. Σύμφωνα με τον κανονισμό της πολυκατοικίας, όλοι οι ________ πρέπει να πληρώνουν τα κοινόχρηστα και να συμμετέχουν στις μηνιαίες συνελεύσεις.

γ. Μετά τη λήξη του συμβολαίου, ο ________ μπορεί να αποχωρήσει όποτε θέλει και ο ιδιοκτήτης να ζητήσει όποτε θέλει το σπίτι του.

δ. Με τον Πέτρο ήμαστε ________ σε όλη τη διάρκεια των φοιτητικών μας χρόνων.

Άσκηση 8

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 7 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 9

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Η Μαίρη και η Κατερίνα είναι ______ και μοιράζονται τις δουλειές του σπιτιού.

α. ένοικοι **(β.)** συγκάτοικοι **γ.** ενοικιαστές **δ.** κάτοικοι

1. Η ______ από το ένα σπίτι στο άλλο δημιουργεί στους περισσότερους πολύ άγχος.

α. μετάβαση **β.** μετατόπιση **γ.** μετακόμιση **δ.** μεταφορά

2. Αγοράστε καινούριες κουρτίνες, βάψτε μόνοι σας τους τοίχους και θα έχετε μια γρήγορη και φθηνή ______ στο σπίτι σας.

α. αναπαλαίωση **β.** αποκατάσταση **γ.** αντικατάσταση **δ.** ανακαίνιση

3. Δεν τον συμπαθώ καθόλου. Πουλάει συνέχεια ______ στην παρέα.

α. ιδέα **β.** πνεύμα **γ.** χιούμορ **δ.** εξυπνάδα

4. Τα πλακάκια που υπάρχουν ______ του σπιτιού μας δεν μου αρέσουν καθόλου.

α. στην οροφή **β.** στο δάπεδο **γ.** στο ταβάνι **δ.** στον πυρήνα

5. ______ της κεντρικής βιβλιοθήκης στον Βόλο εγκαινιάστηκε στις 9 Απριλίου 2015.

α. Το κτίριο **β.** Η οικοδομή **γ.** Το κτίσμα **δ.** Το διαμέρισμα

Άσκηση 10

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

μετάβασή, θέρμανση, μετακομίσεις, εμπειρίες, πλεονεκτήματα, βολικό, κοινόχρηστα, ~~διαμονή~~, μεταφοράς

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Πέρασες στο Πανεπιστήμιο! Συγχαρητήρια! Σχετικά με την επιλογή του κατάλληλου φοιτητικού σπιτιού πρόσεξέ μας! Ο μικρός μας οδηγός θα σε βοηθήσει να βρεις το κατάλληλο σπίτι για τα φοιτητικά σου χρόνια και να κάνεις τη [0] __διαμονή__ σου σε αυτό ευχάριστη και –γιατί όχι– αξέχαστη. Για πάμε, λοιπόν:

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ

Ο χρόνος είναι πολύτιμος, γι' αυτό δεν πρέπει να τον ξοδεύουμε άσκοπα και ειδικά στον δρόμο και στα μέσα μεταφοράς. Η απόσταση, λοιπόν, του σπιτιού από τη σχολή είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο. Όσο πιο κοντά είναι το σπίτι στο πανεπιστήμιο, τόσο πιο εύκολη θα είναι η καθημερινότητά σου. Βέβαια, από την άλλη, ένα από τα [1] ______________ του να μένεις μακριά από τη σχολή, είναι οι χαμηλές τιμές των σπιτιών. Ωστόσο, επειδή και εγώ ως φοιτητής στο πρώτο έτος έμενα σε ένα σπίτι που ήταν περίπου 1 ώρα μακριά από τη σχολή, έχω να πω ότι ήταν από τις χειρότερες [2] ______________ του πρώτου έτους, ειδικά αν έχεις πρωινά μαθήματα.

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Ακόμη κι αν δεν καταφέρεις να βρεις σπίτι κοντά στη σχολή, να θυμάσαι ότι η εύκολη, γρήγορη και ασφαλής [3] ______________ σου από το ένα μέρος στο άλλο είναι εξίσου σημαντική. Επομένως, φρόντισε να έχεις κοντά στο σπίτι σου τα μέσα [4] ______________. Θα βγεις με την παρέα σου, θα γυρίσεις στο σπίτι σου το βράδυ και δεν θα φοβηθείς να περπατήσεις από εκεί που σε αφήνει το μεταφορικό μέσο μέχρι το σπίτι σου, αν βρίσκονται κοντά το ένα με το άλλο. Το πιο [5] ______________, βέβαια, θα ήταν να έχεις κοντά λεωφορείο που κυκλοφορεί 24 ώρες. Δεν μπορείς να φανταστείς τι τύχη είναι!

ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΑ, Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Αν πρόκειται να μείνεις μόνος σου, τότε η καλύτερη και προτιμότερη συνήθως επιλογή είναι η γκαρσονιέρα. Πρώτον, επειδή πρόκειται για μικρό σπίτι, τόσο το ενοίκιο όσο και τα [6] ______________ της οικοδομής θα είναι πιο λίγα. Δεύτερον, θα σου είναι πολύ εύκολο να το καθαρίζεις.

Επίσης, η [7] ______________ πρέπει να αποτελεί κριτήριο για την επιλογή του. Φαντάζεσαι ένα παγωμένο σπίτι μέσα στον χειμώνα; Δεν θα το προτιμούσες...

Τέλος, η επίπλωση του σπιτιού είναι ένα ακόμη θέμα που πρέπει να σκεφτείς. Καλό θα ήταν να βρεις ένα επιπλωμένο ή ημιεπιπλωμένο σπίτι, για να αποφύγεις τις [8] ______________ και τα περιττά έξοδα. Ελπίζω να σε βοήθησα αρκετά στην επιλογή σου. Όλα θα πάνε καλά, αρκεί να είσαι προσεκτικός και έξυπνος σε κάθε απόφασή σου. Καλή αρχή!

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://ww.mystudentpass.gr

(cd 1, 9)

Άσκηση 11

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 12

Διάλεξε επτά (7) λέξεις από αυτές που έμαθες στην ενότητα και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 10. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 13

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

καλλιεργημένος, ενσωμάτωση, εξοπλισμός, σπιτάκι, ενσωματωμένος, καταφεύγω, συγκροτημένος, έκφραση, σύμβαση, εκφραστικός, σπιταρόνα, εμπνέω, καινοτομώ, εμπνευσμένος, καλλιέργεια, δημιουργία, κάλυψη, δημιουργικός, βραβείο, δημιουργημένος, κουζινάκι, δημιουργώ, δωματιάκι, επισήμανση, διαμένω, βραβεύω, κουζινούλα, συγκροτώ, εξοπλίζω, καλύπτω, καινοτόμος, εμπειρία, χρωματάκι

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετα
ενσωματώνω	0 ενσωμάτωση	1 ______
2 ______	καταφύγιο	-
εκφράζω	3 ______	4 ______
5 ______	έμπνευση	6 ______
καλλιεργώ	7 ______	8 ______
9 ______	10 ______, δημιουργικότητα	11 ______, 12 ______
-	13 ______	συμβατικός
επισημαίνω	14 ______	-
15 ______	διαμονή	-
16 ______	17 ______	βραβευμένος
18 ______	συγκρότημα	19 ______
20 ______	21 ______	εξοπλισμένος
22 ______	23 ______	καλυμμένος
24 ______	καινοτομία	25 ______
-	26 ______	έμπειρος
-	σπίτι, 26 ______, 27 ______	-
-	χρώμα, 28 ______	-
-	δωμάτιο, 29 ______	-
-	κουζίνα, 30 ______, 31 ______	-

Άσκηση 14
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

http://www.tovima.gr/vimadonna/

Κτίρια | Ιδέες | Αναζήτηση | Επικοινωνία

ΝΕΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ DECA ARCHITECTURE

Στις 15 Μαΐου 2014 έγινε η απονομή των αρχιτεκτονικών [0] *βραβείων* (βραβεύω) Architizer. Η αρχιτεκτονική ομάδα deca Architecture βραβεύτηκε για το έργο της στη νότια ακτή της Μήλου. Πρόκειται για ένα μικρό σπίτι που γίνεται ένα με το φυσικό περιβάλλον.

Η [1] ________________ (δημιουργώ) ομάδα των deca με το συγκεκριμένο έργο έσπασε τις [2] ________________ (συμβατικός), όπως είχε κάνει και παλαιότερα με τα πρώτα σπίτια που δημιούργησε στην Αντίπαρο. Η ιδέα της ελληνικής αρχιτεκτονικής ομάδας βασίζεται στην απόλυτη [3] ________________ (ενσωματωμένος) των κτισμάτων στο φυσικό περιβάλλον. Όλες οι δημιουργίες τους μοιάζουν να ξεπηδούν από τη γη.

«Είμαστε αρχιτέκτονες, αυτή είναι η εκπαίδευσή μας. Παράλληλα, όμως, σεβόμαστε ιδιαίτερα το τοπίο και το φυσικό περιβάλλον. Από το τοπίο αντλούμε πολλές φορές την [4] ________________ (εμπνέω) μας, όταν σχεδιάζουμε τα έργα μας. Το να δημιουργείς κτίσματα που είναι φυσική προέκταση του περιβάλλοντος απαιτεί σκληρή δουλειά, γνώση, δημιουργικότητα και φαντασία. Είναι μια [5] ________________ (έμπειρος) μοναδική», αναφέρει ο Αλέξανδρος Βαΐτσος και συμπληρώνει: «Η γη είναι το βασικό υλικό στα έργα που σχεδιάζουμε».

Αυτό εκτίμησε και η κριτική επιτροπή των βραβείων του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής, με την [6] ________________ (επισημαίνω) πως οι συγκεκριμένοι αρχιτέκτονες προτείνουν μια συνολική στρατηγική για όλο το οικόπεδο...επιλέγουν έναν διάλογο μεταξύ γεωπονίας και αρχιτεκτονικής, μεταξύ παράδοσης και [7] ________________ (καινοτόμος).

Άσκηση 15
Διάλεξε ένα κτίριο της περιοχής σου και περίγραψέ το στην τάξη.

Γραμματική: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

(cd 1, 10)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Τα μαθητικά χρόνια μόλις τελείωσαν και απέκτησες τη φοιτητική σου ιδιότητα.

Το πρώτο πράγμα που καθορίζει το πώς θα περάσεις τα φοιτητικά σου χρόνια είναι το μέρος όπου θα σπουδάσεις. Το δεύτερο είναι αν θα μείνεις μόνος/μόνη ή με μόνιμη παρέα στο σπίτι.

Πριν πάρεις την απόφαση που θα σε συντροφεύει για περίπου τέσσερα χρόνια, δες γιατί ένας συγκάτοικος στα φοιτητικά χρόνια μπορεί να είναι ανεκτίμητος. Ένας συγκάτοικος δεν είναι χρήσιμος μόνο γιατί θα μοιράζεστε το ενοίκιο, τα κοινόχρηστα και τα διάφορα έξοδα.

Είναι εκείνος που θα γίνει ο πρώτος σύμμαχός σου στην καινούρια πόλη.

Είναι εκείνος που θα σου γνωρίσει καινούριους φίλους, καινούρια [0] ____μέρη____, καινούρια βιβλία και [1] ________________.

Είναι εκείνος που θα σε κάνει να γελάσεις με αστείες ιστορίες και [2] ________________ από τη δική του ζωή, όταν εσύ δεν έχεις κέφι.

Είναι εκείνος που θα σου δώσει από το δικό του [3] ________________ το πρωί, όταν ξεχάσεις να αγοράσεις.

Είναι εκείνος που θα σου σβήσει τα [4] ________________, όταν σε πάρει ο ύπνος κουρασμένο.

Είναι εκείνος που θα είναι παρών σε όλα τα όμορφα και άσχημα [5] ________________ της φοιτητικής σου ζωής. Θα χαρεί μαζί σου, όταν περάσεις το πιο δύσκολο μάθημα της σχολής και θα σου σκουπίσει το δάκρυ, όταν κλάψεις για έναν άτυχο έρωτα.

Λοιπόν;

Ερωτήσεις:

1. Ποιο είναι το πρώτο σημαντικό πράγμα που καθορίζει τα φοιτητικά χρόνια ενός νέου;

2. Εκτός από καινούριους φίλους, τι άλλο μπορεί να σου γνωρίσει ένας συγκάτοικος;

3. Σε περίπτωση που ένας από τους δύο συγκατοίκους αρρωστήσει, τι μπορεί να αναλάβει ο άλλος;

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αρσενικά σε -έας		
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ονομαστική	ο	συγγραφέας
γενική	του	συγγραφέα
αιτιατική	τον	συγγραφέα
κλητική	-	συγγραφέα
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ονομαστική	οι	συγγραφείς
γενική	των	συγγραφέων
αιτιατική	τους	συγγραφείς
κλητική	-	συγγραφείς

Θηλυκά σε -ω			
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
η	πειθώ	Ηρώ	Μάρω
της	πειθούς (πειθώς)	Ηρώς	Μάρως
τη(ν)	πειθώ	Ηρώ	Μάρω
-	πειθώ	Ηρώ	Μάρω
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
οι	-	-	-
των	-	-	-
τις	-	-	-
-	-	-	-

Ουδέτερα σε -ος		
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
το	μέρος	έδαφος
του	μέρους	εδάφους
το	μέρος	έδαφος
-	μέρος	έδαφος
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
τα	μέρη	εδάφη
των	μερών	εδαφών
τα	μέρη	εδάφη
-	μέρη	εδάφη

Ουδέτερα σε -ημα		
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ονομαστική	το	τρέξιμο
γενική	του	τρεξίματος
αιτιατική	το	τρέξιμο
κλητική	-	τρέξιμο
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ονομαστική	τα	τρεξίματα
γενική	των	τρεξιμάτων
αιτιατική	τα	τρεξίματα
κλητική	-	τρεξίματα

Ουδέτερα σε -ς			
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
το	κρέας	φως	γεγονός
του	κρέατος	φωτός	γεγονότος
το	κρέας	φως	γεγονός
-	κρέας	φως	γεγονός
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
τα	κρέατα	φώτα	γεγονότα
των	κρεάτων	φώτων	γεγονότων
τα	κρέατα	φώτα	γεγονότα
-	κρέατα	φώτα	γεγονότα

Ουδέτερα σε -ν					
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ονομαστική	το	προϊόν	φωνήεν	συμβάν	σύμπαν
γενική	του	προϊόντος	φωνήεντος	συμβάντος	σύμπαντος
αιτιατική	το	προϊόν	φωνήεν	συμβάν	σύμπαν
κλητική	-	προϊόν	φωνήεν	συμβάν	σύμπαν
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
ονομαστική	τα	προϊόντα	φωνήεντα	συμβάντα	σύμπαντα
γενική	των	προϊόντων	φωνηέντων	συμβάντων	συμπάντων
αιτιατική	τα	προϊόντα	φωνήεντα	συμβάντα	σύμπαντα
κλητική	-	προϊόντα	φωνήεντα	συμβάντα	σύμπαντα

Ουσιαστικά σε φωνήεν	
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
το	γάλα
του	γάλα(κ)τος
το	γάλα
-	-
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
τα	γάλατα
των	-
τα	γάλατα
-	γάλατα

Άσκηση 1

Παίζουμε τένις; Γίνετε ζευγάρια και παίξτε τένις. Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω λέξεις:

~~μέρος~~, αίμα, κρέας, παρόν, συμφέρον, συγγραφέας, πλέξιμο, κτίσμα, τέρας, προϊόν, χρώμα, περιβάλλον, μεταφορέας, σκάψιμο, γραμματέας, ενδιαφέρον, τμήμα, παρόν, δέσιμο, προβολέας, παρελθόν, ψάξιμο, αποστολέας, περιβάλλον, χρήμα, μέλλον, θέμα, κουρέας

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

Στήλη Α	• • •	• •	• •
μέρος		μέρος, μέρους, μέρη	μερών
έδαφος			
γεγονός			
τρέξιμο			
κρέας			
προϊόν			

Άσκηση 3

Διάλεξε το σωστό.

0. Αύριο το πρωί περιμένω το συνεργείο με τους βαφείς / βαφέες / βαφήδες για το βάψιμο του σπιτιού.
1. Δείτε τα περιεχόμενα του καινούριου τεύχου / τεύχους / τεύχιου του Σεπτεμβρίου.
2. Το νέο αυτό μοντέλο πλυντηρίου υπόσχεται να αλλάξει τα δεδομένα στην ιστορία του πλύσιμου / πλυσίματος / πλυσιμιού.
3. Κάντε κλικ και κατεβάστε δωρεάν το παιχνίδι «Το πάρτι της Πεντάμορφης και του Τέρας / Τέρους / Τέρατος».
4. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν μόνο στη δύναμη του χρήμα / χρήμου / χρήματος.
5. Για την ασφάλεια του προϊόντος / προϊόντου / προϊού σας, συμβουλευτείτε τις οδηγίες χρήσης.
6. Οι διαφορές μεταξύ τους οφείλονται και στη διαφορά των κοινωνικών περιβάλλοντων / περιβαλλόντων / περιβάλλων, από όπου προέρχονται.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0 Τι σκέφτονται _οι δρομείς_ (δρομέας), όταν τρέχουν; Μα φυσικά, τον ρυθμό τους και την απόσταση που πρέπει να διανύσουν.

1 Τηλεφώνησα και μίλησα με ______ (γραμματέας) του. Ήταν πολύ ευγενική.

2 Το κινητό μου χάλασε. Δεν εμφανίζει στην οθόνη κανέναν από ______ (αποστολέας) των μηνυμάτων.

3 Η επιστροφή ______ (εκδρομέας) της Πρωτοχρονιάς πραγματοποιήθηκε με κακοκαιρία.

4 Στις 8 το πρωί θα είναι κάτω από το σπίτι μας ______ (μεταφορέας), για να ξεκινήσουν τη μετακόμιση.

5 Τις πρώτες εβδομάδες της ζωής τους ______ (βρέφος) κοιμούνται κατά τη διάρκεια του μεγαλύτερου ______ (μέρος) της ημέρας.

6 Οι αρχαιολόγοι ερευνούν τη χρονολογία ______ (κτίσμα), αλλά και τη λειτουργία του κατά την αρχαιότητα.

7 Η αποκατάσταση των ζημιών της φοιτητικής εστίας ήταν ένα από ______ (θέμα) της χθεσινής συνέλευσης των φοιτητών της σχολής.

8 Το οικονομικό ζήτημα υπήρξε το επίκεντρο ______ (ενδιαφέρον) της τηλεοπτικής εκπομπής.

9 Όλα ______ (κράτος) της Ευρώπης συμφώνησαν στην επιβολή έκτακτων οικονομικών μέτρων.

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια και γράψτε στον άλλο αριθμό τις παρακάτω προτάσεις.

0. Ο γονέας του παιδιού είναι υπεύθυνος για τη συμπεριφορά του.
   Οι γονείς των παιδιών είναι υπεύθυνοι για τη συμπεριφορά τους.
1. Από τις ομιλίες των καθηγητών που συμμετείχαν, διαπιστώσαμε τα σημαντικά τους προσόντα.
2. Αυτά τα ντυσίματα δεν ταιριάζουν καθόλου στην ηλικία τους.
3. Πρέπει να αποθηκεύεις πολύ προσεκτικά το γάλα και το κρέας.
4. Δεν συμπαθώ τους ανθρώπους που εξυπηρετούν μόνο τα δικά τους συμφέροντα.
5. Τα γεγονότα αυτά σημάδεψαν τις ζωές μας.

Άσκηση 6

Ξαναγράψε τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Το προϊόν αυτό έχει πολύ ακριβή τιμή.
   Η τιμή αυτού του προϊόντος είναι πολύ ακριβή.
1. Ο μεταφορείς έχουν δύσκολο επάγγελμα.
2. Σε αυτό το σουπερμάρκετ το γάλα και το κρέας έχουν πιο χαμηλή τιμή.
3. Τα φώτα έχουν μεγάλη ένταση και με ενοχλούν.
4. Η πειθώ έχει τεράστια δύναμη στις ανθρώπινες σχέσεις.
5. Το έδαφος σε αυτήν την περιοχή έχει πολύ καλή ποιότητα.
6. Το σημερινό γεγονός έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικογένειά μου.
7. Το πλέξιμο έχει μεγάλο βαθμό δυσκολίας και δεν μπορώ να το μάθω.

Άσκηση 7
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΣΤΕ ΓΙΑ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ;

Για να προετοιμάσετε καλύτερα τη μετακόμιση, φτιάξτε μια λίστα με όλα τα πράγματα που πρέπει να κάνετε. Χωρίστε τις δουλειές σε αυτές που πρέπει να γίνουν πριν από, κατά τη διάρκεια, και αμέσως μετά τη μετακόμιση. Ακόμη, οργανώστε τα [0] καθήκοντα (καθήκον) κάθε [1] ________ (μέλος) της οικογένειας. Έτσι θα διεξαχθούν όλα πιο εύκολα και συντονισμένα.

Επιπλέον, μην ξεχάσετε να ενημερώσετε όλους τους γνωστούς για την αλλαγή της διεύθυνσής σας. Φροντίστε για τη διακοπή τηλεφώνου, ηλεκτρικού [2] ________ (ρεύμα), ή άλλων παροχών από την παλιά στη νέα σας κατοικία.

Ξεχωρίστε τα χρήσιμα από τα άχρηστα πράγματα. Πετάξτε πράγματα του [3] ________ (παρελθόν) που δεν χρησιμοποιείτε πια και κρατήστε μόνο εκείνα που είναι χρήσιμα. Πριν μεταφέρετε τα πράγματά σας, ελέγξτε τη λειτουργία όλων των [4] ________ (φως) του σπιτιού. Επιπλέον, λειτουργήστε την κεντρική θέρμανση, τις βρύσες, τον θερμοσίφωνα κτλ. Τέλος, εάν το σπίτι διαθέτει τζάκι, ανάψτε το και ελέγξτε την καλή λειτουργία του.

Για το πακετάρισμα πάρτε κούτες σε διάφορα [5] ________ (μέγεθος). Επιλέξτε αυτοκόλλητες ταινίες συσκευασίας που δεν ξεκολλούν εύκολα. Πάρτε πολλά τεμάχια, ειδικά αν τα [6] ________ (κλείσιμο) στις κούτες σας είναι και από τις δύο μεριές. Χρησιμοποιήστε τις πολύ μεγάλες κούτες, για να αποθηκεύσετε πιο ελαφριά και μεγάλα αντικείμενα, όπως [7] ________ (είδος) οικιακής χρήσης ή μαγειρικά [8] ________ (σκεύος). Για πιο βαριά αντικείμενα, χρησιμοποιήστε κούτες μικρότερου ή κανονικού [9] ________ (μέγεθος).

Σκεφτείτε τι θα χρειαστείτε άμεσα την πρώτη μέρα και νύχτα που θα μείνετε στο καινούριο σας σπίτι. Βάλτε σε μια κούτα νερό, καφέ, πρόχειρο φαγητό, ρούχα ή πιτζάμες, πετσέτες, σεντόνια, κουβέρτες, έναν φακό. Έτσι, θα έχετε οποιαδήποτε στιγμή τα απαραίτητα. Καλή δύναμη και καλή σας επιτυχία!

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.praktiker.gr

Άσκηση 8
Σε λίγες μέρες μετακομίζεις. Γράφεις σε ένα χαρτί το πρόγραμμα με τις δουλειές που πρέπει να κάνεις. Χρησιμοποίησε τις παρακάτω λέξεις:

μεταφορέας, σκεύος, φως, είδος, ρεύμα, προϊόν, μέρος

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

– Τι βλέπεις στις εικόνες;
– Ποια είναι τα βασικά προβλήματα των ανθρώπων που βλέπεις στις εικόνες;
– Τι πιστεύεις ότι είναι τα σπίτια που βλέπεις στις εικόνες;
– Διάβασε τις προτάσεις της άσκησης και μάντεψε το θέμα της εκπομπής που θα ακούσεις.

(cd 1, 11)

Άσκηση 1

Άκουσε προσεκτικά την εκπομπή και κράτησε σύντομες σημειώσεις.

0. Το θέμα του διαγωνισμού αφορούσε την κατασκευή κατοικιών που προοριζόταν για ___αστέγους___.

1. Σύμφωνα με τον διαγωνισμό, οι κατοικίες έπρεπε ως προς το κόστος τους να είναι ______________

2. Σύμφωνα με την έρευνα και τις εκτιμήσεις των ελλήνων αρχιτεκτόνων, το Ράλεϊ και η Ελλάδα ______________

3. Η κοινότητα κατοικιών που πρότειναν οι έλληνες αρχιτέκτονες περιλαμβάνει ______________.

4. Οι κοινόχρηστοι χώροι του συγκροτήματος είναι: ______________.

5. Η σοφίτα των σπιτιών μπορεί να χρησιμοποιηθεί ______________.

6. Μια μεταλλική βάση και δύο κιβώτια από σύρμα αποτελούν ______________.

7. Η ενεργή συμμετοχή των αστέγων στην κατασκευή των κατοικιών επιδιώχθηκε με ______________.

8. Οι κατοικίες ξεχωρίζουν για τη μεγάλη ευκολία, τόσο ως προς ______________, όσο και ως προς ______________ τους.

Συμβουλή:
Πριν ακούσεις το κείμενο, ρίξε μια ματιά στις προτάσεις, για να εντοπίσεις τα σημεία που πρέπει να προσέξεις περισσότερο.

Άσκηση 2

Πιστεύεις ότι προτάσεις όπως αυτή που παρουσιάστηκε στο κείμενο που άκουσες μπορούν να αποτελέσουν πρωτοβουλίες που θα ανακουφίσουν το πρόβλημα των αστέγων;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που δεν έχει σπίτι, κατοικία = άστεγος

1. αυτός που μπορεί κάποιος να τον αποκτήσει εύκολα = ______

2. αυτός που έχει μικρή διάρκεια, είναι προσωρινός, διαρκεί λίγο και οδηγεί σε μια άλλη κατάσταση = ______

3. η πραγματοποίηση μιας ιδέας, η αξιοποίησή της = ______

4. ενισχύω, βοηθώ = ______

5. έκταση γης που είναι κατάλληλη για την κατασκευή ενός κτιρίου = ______

6. ειδικός χώρος όπου συνήθως οι αθλητές αλλάζουν ρούχα = ______

7. δημιουργία σκιάς = ______

Άσκηση 2

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Η θέση κάποιου αντικειμένου σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα λέγεται προσανατολισμός.

1. Όταν θέλουμε να προστατεύσουμε μια κατασκευή από τις απώλειες θερμότητας, τότε κάνουμε ______.

2. Αυτός που μπορεί να χρησιμοποιείται στη θέση κάποιου άλλου λέγεται ______.

3. Ό,τι έχει σχέση με την ιδιωτική ζωή του ατόμου λέγεται ______.

4. Όταν δεν υπάρχει κάτι, τότε λέμε ότι υπάρχει ______.

5. Η περιοχή που βρίσκεται γύρω από μια πόλη ονομάζεται ______.

6. Η παροχή χρημάτων, για να γίνει ένα έργο λέγεται ______.

7. Η προσεκτική εξέταση ενός προβλήματος ή μιας υπόθεσης λέγεται ______.

0	Σ	Π	Ρ	Ο	Σ	Α	Ν	Α	Τ	Ο	Λ	Ι	Σ	Μ	Ο	Σ
1	Τ	Ω	Δ	Θ	Ε	Ρ	Μ	Ο	Μ	Ο	Ν	Ω	Σ	Η	Λ	Ρ
2	Ε	Μ	Τ	Ε	Ν	Α	Λ	Λ	Α	Κ	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Η
3	Υ	Π	Ι	Δ	Ι	Ω	Τ	Ι	Κ	Ο	Τ	Η	Τ	Α	Ρ	Ε
4	Ω	Α	Γ	Κ	Ο	Φ	Ν	Ε	Λ	Λ	Ε	Ι	Ψ	Η	Ε	Τ
5	Ο	Ε	Ο	Ι	Γ	Κ	Π	Ε	Ρ	Ι	Χ	Ω	Ρ	Α	Κ	Ε
6	Σ	Π	Χ	Ρ	Η	Μ	Α	Τ	Ο	Δ	Ο	Τ	Η	Σ	Η	Σ
7	Λ	Ε	Δ	Κ	Η	Δ	Ι	Ε	Ρ	Ε	Υ	Ν	Η	Σ	Η	Α

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	οικονομικά προσιτός	α.	πλαταίνω, αυξάνω, μεγαλώνω	
1.	διευρύνω	β.	διαρκής, σταθερός	
2.	πρωτοτυπία	γ.	ανεπάρκεια, απουσία	
3.	έλλειψη	δ.	καινοτομία	
4.	μόνιμος	ε.	φθηνός	0

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	μόνιμος	α.	προσωρινός	0
1.	μεταβατικός	β.	στενεύω, περιορίζω	
2.	προσιτός	γ.	ιδιόχρηστος	
3.	προσανατολισμός	δ.	κοινοτοπία	
4.	διευρύνω	ε.	αμετάβατος	
5.	κοινόχρηστος	στ.	αφθονία	
6.	πρωτοτυπία	ζ.	αποπροσανατολισμός	
7.	έλλειψη	η.	απρόσιτος	

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

	προϊόν
0	μέτρο
	κρίκος
	δομή
	χαρακτήρας
	κατοικία
	συνθήκες
	χώρος
	κόστος

Άσκηση 6

Οι παρακάτω λέξεις έχουν περισσότερες από μία σημασίες. Βρες τις λέξεις μέσα στο κείμενο κατανόησης προφορικού λόγου και σημείωσε ποια σημασία έχουν σε αυτό.

προσιτός

- **προσεγγίσιμος:** Η παραλία δεν είναι καθόλου προσιτή, καθώς ο δρόμος που οδηγεί σε αυτήν είναι ένα πολύ στενό και απότομο μονοπάτι.
- **φιλικός, καταδεκτικός:** Κατάλαβα ότι είναι πολύ προσιτός άνθρωπος από το χαμόγελο και την ευγένειά της.
- **φθηνός, οικονομικός:** Μου αρέσουν πολύ τα συγκεκριμένα ρούχα, γιατί είναι καλής ποιότητας και έχουν πολύ προσιτές τιμές. Δεν χρειάζεται να ξοδέψεις μια περιουσία, για να τα αγοράσεις.

εφαρμογή

- **στρώσιμο:** Το φόρεμα αυτό έχει πολύ καλή εφαρμογή πάνω σου.
- **πραγματοποίηση μιας ιδέας:** Από την εφαρμογή αυτού του προγράμματος αναμένεται ότι θα υπάρξουν σημαντικά οφέλη για την περιοχή.
- **πρόγραμμα Η/Υ:** Ο υπολογιστής μου δεν έχει εφαρμογή για την επεξεργασία φωτογραφιών.

προσανατολισμός

- **η θέση σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα:** Ο νοτιοανατολικός προσανατολισμός του σπιτιού συμβάλλει στη θέρμανσή του τον χειμώνα από τον ήλιο.
- **ο εντοπισμός μιας συγκεκριμένης θέσης σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα:** Οι ορειβάτες μέσα στο σκοτάδι έχασαν τον προσανατολισμό τους.
- **κατεύθυνση, επιλογή:** Η κυβέρνηση έχει σωστό προσανατολισμό στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

σκελετός

- **τα οστά:** Μέσα στη σπηλιά βρέθηκαν δύο σκελετοί ζώων.
- **το τμήμα στήριξης:** Ο σκελετός της στέγης του σπιτιού είναι μεταλλικός.
- **βασικά σημεία:** Η αφήγηση της γυναίκας είναι ο σκελετός της παράστασης που πλαισιώνεται και από άλλες σκηνές.

Άσκηση 7

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *καταθέτω* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 8

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

1 έλλειψη, έλλειμμα, στέρηση

α. Λόγω ___έλλειψης___ χρημάτων, η εκδήλωση δεν θα γίνει.

β. Όταν έγινα ταμίας στον σύλλογο, το ταμείο είχε ______________ 200 ευρώ.

γ. Η παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας μπορεί να οδηγήσει και σε ______________ της άδειας οδήγησης.

2 έπαινος, βραβείο, επιβράβευση

α. Η ταινία αυτή πήρε ______________ σκηνοθεσίας.

β. Είναι σημαντικό να δίνεται ______________ στα παιδιά για τις μικρές, καθημερινές επιτυχίες τους.

γ. Αξίζει ______________, τόσο για τη συμπεριφορά, όσο και για την επίδοσή του στο σχολείο.

3 έρευνα, διερεύνηση, εξερεύνηση

α. Μου αρέσει πολύ η ______________ καινούριων τόπων και πόλεων.

β. Θα γίνει ______________ όλων των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας του κτιρίου.

γ. Η αστυνομία πραγματοποίησε ______________ σε όλη την περιοχή, για να βρει τους δράστες.

4 κατοικία, διαμονή, κατάλυμα

α. Η ______________ στο ξενοδοχείο μας θα είναι πραγματικά μια πολύ όμορφη εμπειρία.

β. Η Κατερίνα μένει στο κέντρο της πόλης. Η διεύθυνση ______________ της είναι Εγνατίας 25.

γ. Οι ταξιδιώτες βρήκαν ______________ σε διάφορες περιοχές του νησιού.

Άσκηση 9

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 8 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 10

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Έζησα μια ζωή γεμάτη ______.

   (α.) στερήσεις β. ελλείψεις γ. ελλείμματα

1. Καθίσαμε κάτω από τη μεγάλη ______ του δέντρου και απολαύσαμε το τοπίο.

   α. σκιά β. σκίαση γ. σκιαγράφηση

2. Του αγόρασαν ένα παιχνίδι ως ______ για τους καλούς βαθμούς που πήρε στο σχολείο.

   α. έπαινο β. βραβείο γ. επιβράβευση

3. Η περιοχή διαθέτει ______ για κάθε οικονομική δυνατότητα.

   α. κατοικία β. διαμονή γ. καταλύματα

4. Έγινε μια μεγάλη ______ για τις διατροφικές συνήθειες των νέων.

   α. έρευνα β. διερεύνηση γ. εξερεύνηση

Άσκηση 11
Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

ιδιωτικότητά, αποκατάσταση, προσανατολισμό, προσιτή, ~~τετραγωνικών~~, διερεύνηση, μόνιμη, περίχωρα, κόστος, έλλειψη, εναλλακτικά

Σε ένα οικόπεδο 500 [0] τετραγωνικών μέτρων, αποφασίσαμε να χτίσουμε τη [1] ________ κατοικία μας. Το οικόπεδο βρισκόταν στα [2] ________ της πόλης, στην κορυφή μιας πλαγιάς, είχε [3] ________ στη θάλασσα και υπέροχη θέα.

Το σκεφτήκαμε πολύ πριν πάρουμε αυτήν την απόφαση. Στην αρχή ήμασταν πολύ διστακτικοί, μετά, όμως, από μια γρήγορη [4] ________ των τιμών για αγορά ή ενοικίαση, καταλάβαμε ότι αυτή ήταν η οικονομικότερη και μοναδική [5] ________ επιλογή. Η αγορά ενός σπιτιού θα είχε πολύ μεγαλύτερο [6] ________ και πολύ μεγαλύτερη ταλαιπωρία. Όλα τα σπίτια που είχαμε δει ήταν παλιά και μόνο για την [7] ________ των ζημιών τους χρειαζόταν μια περιουσία.

Έτσι κι εμείς αποφασίσαμε να ζήσουμε σε μια μονοκατοικία. Και δεν το μετανιώσαμε ποτέ. Σίγουρα η [8] ________ γειτόνων μάς απασχόλησε αρχικά, αλλά τελικά δεν μείναμε ποτέ χωρίς παρέα. Το σπίτι μας ήταν πάντα γεμάτο κόσμο, ποτέ, όμως, δεν χάσαμε την [9] ________ μας. Κάναμε ένα σπίτι με πολλά υπνοδωμάτια και χώρους που θα μπορούσαν να έχουν [10] ________ πολλές χρήσεις, ανάλογα με τις ανάγκες μας. Να φανταστείτε, το σπίτι μας είχε γυμναστήριο! Και όλα αυτά σε μια υπέροχη περιοχή με απέραντη αυλή και ανοιχτωσιά.

(cd 1, 12)

Άσκηση 12
Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 13
Παρουσίασε στην τάξη το σπίτι των ονείρων σου. Χρησιμοποίησε λέξεις από την άσκηση 11.

Άσκηση 14

Διάβασε τους ορισμούς και συμπλήρωσε την ακροστιχίδα.

0. Αυτός που είναι σε κοινή χρήση, που τον χρησιμοποιούν πολλοί.

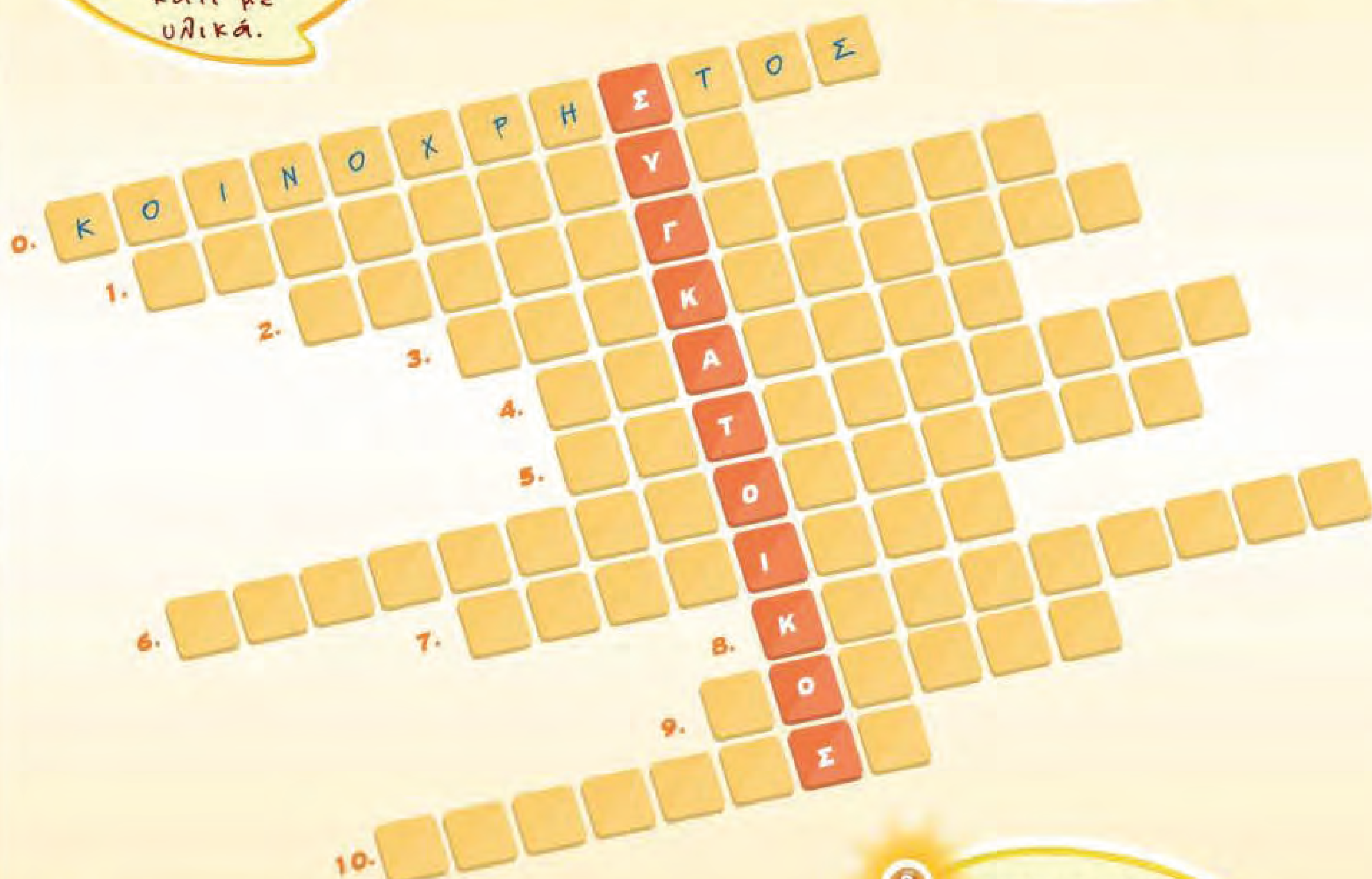
1. Η διαδικασία με την οποία δημιουργείται κάτι με υλικά.

2. Μονάδα μέτρησης της επιφάνειας ενός τετραγώνου με πλευρά ένα μέτρο.

3. Οι επισκευές και οι βελτιώσεις σε ένα σπίτι.

4. Το να μένει, να κατοικεί κάποιος κάπου.

5. Η μεταφορά ενός νοικοκυριού από ένα σπίτι σε ένα άλλο.

6. Η θέση κάποιου πράγματος σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα.

7. Ο χώρος που μένει κάποιος, το σπίτι.

8. Ο τόπος όπου πηγαίνει κάποιος για να προστατευτεί.

9. Το ποσό που πρέπει να δαπανηθεί για την απόκτηση ενός πράγματος.

10. Το σύστημα με το οποίο ζεσταίνουμε έναν χώρο.

Άσκηση 15

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

(απο)προσανατολισμένος, χρηματοδοτικός, στέγαση, εναλλασσόμενος, αποθήκευση, διοργανωτικός, (απο)προσανατολίζω, ανεφάρμοστος, χρηματοδότης, χρηματοδοτώ, τυποποιώ, συμβολή, τυποποίηση, διευρυμένος, διαπίστωση, εφαρμόζω, εφαρμοσμένος, μετάβαση, πρωτοτυπώ, εναλλαγή, διοργανώνω, υποστήριξη, διεύρυνση, στεγαστικός, πρωτότυπος, αποθηκεύω, υποστηρικτικός, στέγη, διοργάνωση, βραβεύω, συμπλήρωση, διερευνητικός, υποστηρικτής, μεταβαίνω, (απο)προσανατολιστικός, εναλλάσω/-ομαι, εμπνέω, διερευνώ, άστεγος, συμπληρωματικός, βραβευμένος

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
0 μεταβαίνω	1 ____	μεταβατικός
στεγάζω	2 ____, 3 ____	4 ____, 5 ____
συμβάλλω	6 ____	-
7 ____	διερεύνηση	8 ____
9 ____	έμπνευση	-
διαπιστώνω	10 ____	-
11 ____	εφαρμογή	12 ____, 13 ____
υποστηρίζω	14 ____, 15 ____	16 ____
17 ____	(απο)προσανατολισμός	18 ____, 19 ____
20 ____	21 ____	εναλλακτικός, 22 ____
23 ____	24 ____	αποθηκευτικός
συμπληρώνω	25 ____	26 ____
διευρύνω	27 ____	28 ____
29 ____	30 ____	τυποποιημένος
31 ____	πρωτοτυπία	32 ____
33 ____	34 ____, διοργανωτές	35 ____
36 ____	χρηματοδότηση, 37 ____	38 ____
39 ____	βραβείο	40 ____

Άσκηση 16
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η πρώτη δημόσια ανταλλακτική βιβλιοθήκη στην πόλη μας είναι γεγονός και προσκαλεί τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης να την ανακαλύψουν. Η πρώτη προβλήτα του Λιμανιού της Θεσσαλονίκης, που αποτελεί εδώ και πολύ καιρό χώρο πολιτισμού, για περίπου τέσσερις μήνες θα είναι ο χώρος εγκατάστασης της πρώτης ανταλλακτικής βιβλιοθήκης της Θεσσαλονίκης.

Η [0] ____έμπνευση____ (εμπνέω) ανήκει σε τρεις Θεσσαλονικείς, τον Βαγγέλη Κοκκοτζή, την Ιωάννα Καρυπίδου και τον Δημήτρη Θεοδωράκο, μέλη της ομάδας Thessaloniki Next 2U.

Η δανειστική βιβλιοθήκη Think Tank διαθέτει μια μεγάλη σειρά τίτλων. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διαλέξουν βιβλία, να τα διαβάσουν και να τα επιστρέψουν, ή ακόμη και να τα κρατήσουν. Σκοπός των [1] ____________________ (διοργανώνω) είναι να δώσουν το κίνητρο στους κατοίκους της Θεσσαλονίκης να δωρίσουν και να χαρίσουν τα βιβλία που δεν χρειάζονται πλέον στις βιβλιοθήκες τους, αλλά και να [2] ____________________ (διεύρυνση) τους ορίζοντές τους διαβάζοντας καινούρια.

Το [3] ____________________ (πρωτοτυπία) αυτό σχέδιο παρουσιάστηκε πριν από λίγους μήνες στο κοινό της πόλης, στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού. Η ιδέα είχε πολλούς [4] ____________________ (υποστηρίζω) από το κοινό, οι οποίοι και την ψήφισαν. Έτσι, πήρε σάρκα και οστά, αφού πρώτα βέβαια δόθηκε και η απαραίτητη [5] ____________________ (χρηματοδοτώ), ως [6] ____________________ (βραβευμένος) για τη νίκη στον διαγωνισμό.

Αυτήν την περίοδο «στήνεται» και η δεύτερη κατασκευή, ενώ, αμέσως μετά το λιμάνι, η βιβλιοθήκη Think Tank πρόκειται να πάρει τον δρόμο για τη δεύτερη δημοτική κοινότητα. Το επόμενο διάστημα αναμένεται η σχετική άδεια από τη δημοτική αρχή της Θεσσαλονίκης, ώστε να υπάρξει μια μόνιμη κατασκευή στο κέντρο της πόλης.

Ο σκελετός της βιβλιοθήκης αποτελείται από τέσσερα ξύλινα «πόδια» και η οροφή της είναι μια δεξαμενή, ένα βαρέλι που χρησιμοποιούν οι οινοπαραγωγοί για την [7] ________________ (αποθηκευτικός) των σταφυλιών. Για τους έξι μήνες που θα είναι εγκαταστημένη στην πρώτη προβλήτα, η ομάδα θα την εφοδιάζει με βιβλία τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

Σημαντική [8] ________________ (συμβάλλω) στην ανταλλακτική βιβλιοθήκη έχουν διάφοροι φορείς της πόλης, όπως η Δημοτική βιβλιοθήκη, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου αλλά και πολλοί ιδιώτες με δωρεές βιβλίων.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.karfitsa.gr

Άσκηση 17

Με δέκα (10) από τις λέξεις του πίνακα της άσκησης 15 γράφεις μια ιστορία και μετά τη διαβάζεις στην τάξη σου.

Γραμματική: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

(cd 1, 13)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

«Το Σπίτι του Οδυσσέα Ελύτη»

Το «Σπίτι του Οδυσσέα Ελύτη» 0 θα αναβιώσει στην Πλάκα. Ένα διατηρητέο διώροφο κτίριο στην πιο γραφική γειτονιά της Αθήνας 1 ____________ και 2 ____________ στον έλληνα νομπελίστα ποιητή. Στους χώρους του 3 ____________ πολλά χειρόγραφά του και σημειωματάρια εργασίας. Επίσης, 4 ____________ σπάνιο φωτογραφικό, κινηματογραφικό και ηχητικό υλικό μαζί με έργα ζωγραφικής από το προσωπικό του αρχείο. Τέλος, 5 ____________ ακριβής αναπαράσταση του γραφείου του.

Το διώροφο κτίσμα, που βρίσκεται επί των οδών Διοσκούρων 4 και Πολυγνώτου 7, περιλάμβανε στην αρχική του μορφή δύο ανεξάρτητες κατοικίες και στέγαζε το Κέντρο Συντήρησης Αρχαιοτήτων του υπουργείου Πολιτισμού. Ωστόσο, μετά τον σεισμό του 1999 κρίθηκε επικίνδυνο, γι' αυτό και αποκαταστάθηκε.

Στο εσωτερικό του σπιτιού 6 ____________ ορισμένες αλλαγές, ώστε ο χώρος να γίνει πιο λειτουργικός. Στο ισόγειο 7 ____________ τα αυθεντικά έπιπλα από το γραφείο του νομπελίστα, προκειμένου να γίνει ακριβής αναπαράσταση και αποτύπωση του χώρου, όπου περνούσε πολλές ώρες της συγγραφικής του ζωής.

Επίσης, 8 ____________ χώρος έκθεσης των πρώτων εκδόσεών του. Στον ίδιο χώρο 9 ____________ χειρόγραφα, έργα ζωγραφικής του ποιητή ή έργα που ο ίδιος αγαπούσε, καθώς και ενδεικτικές μεταφράσεις.

Το υπόγειο 10 ____________ ως βιβλιοθήκη-σπουδαστήριο και 11 ____________ βιβλία για το έργο του νομπελίστα ποιητή, περιοδικά, αποκόμματα του Τύπου, αφίσες κτλ. Στον πρώτο όροφο, τέλος, 12 ____________ ένας χώρος πληροφόρησης του κοινού, μια αίθουσα εκδηλώσεων κι ένα καφέ. Στην αίθουσα εκδηλώσεων 13 ____________ εκθέσεις καλλιτεχνών, τα έργα των οποίων σχετίζονται με την ποίηση του Ελύτη.

Ελπίζουμε όλοι ότι το «Σπίτι του Οδυσσέα Ελύτη» 14 ____________ μέχρι το επόμενο έτος.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από ttp://www.tovima.gr/culture

Ερωτήσεις:

1. Τι θα γίνει στην Πλάκα της Αθήνας;
2. Τι θα γίνει στο ισόγειο του σπιτιού;
3. Τι χρήση θα έχει το υπόγειο του σπιτιού;
4. Τι θα γίνει στον πρώτο όροφο του σπιτιού;
5. Τι ελπίζουν οι συγγραφείς του κειμένου;

	ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
	Χρήση: - για μια ενέργεια που θα γίνεται στο μέλλον και θα έχει διάρκεια - για μια ενέργεια που θα γίνεται στο μέλλον επαναλαμβανόμενα **Σχηματισμός**: θα + ενεστώτας ενεργητικής/παθητικής φωνής	**Χρήση**: για μια ενέργεια που θα γίνει στο μέλλον **Σχηματισμός**: θα + θέμα αορίστου ενεργητικής/παθητικής φωνής + καταλήξεις
ακούω	θα ακούω	θα ακούσω
ακούγομαι	θα ακούγομαι	θα ακουστώ *
ιδρύω	θα ιδρύω	θα ιδρύσω
ιδρύομαι	θα ιδρύομαι	θα ιδρυθώ
εμπνέω	θα εμπνέω	θα εμπνεύσω
εμπνέομαι	θα εμπνέομαι	θα εμπνευστώ
ντύνω	θα ντύνω	θα ντύσω
ντύνομαι	θα ντύνομαι	θα ντυθώ
κλείνω	θα κλείνω	θα κλείσω
κλείνομαι	θα κλείνομαι	θα κλειστώ
πείθω	θα πείθω	θα πείσω
πείθομαι	θα πείθομαι	θα πειστώ
αναγκάζω	θα αναγκάζω	θα αναγκάσω
αναγκάζομαι	θα αναγκάζομαι	θα αναγκαστώ *
διαψεύδω	θα διαψεύδω	θα διαψεύσω
διαψεύδομαι	θα διαψεύδομαι	θα διαψευστώ *
διδάσκω	θα διδάσκω	θα διδάξω
διδάσκομαι	θα διδάσκομαι	θα διδαχτώ *
ανοίγω	θα ανοίγω	θα ανοίξω
ανοίγομαι	θα ανοίγομαι	θα ανοιχτώ *
τρέχω	θα τρέχω	θα τρέξω
αποδέχομαι	θα αποδέχομαι	θα αποδεχτώ *
στριμώχνω	θα στριμώχνω	θα στριμώξω
στριμώχνομαι	θα στριμώχνομαι	θα στριμωχτώ *
αναπτύσσω	θα αναπτύσσω	θα αναπτύξω
αναπτύσσομαι	θα αναπτύσσομαι	θα αναπτυχτώ *
κηρύττω	θα κηρύττω	θα κηρύξω
κηρύττομαι	θα κηρύττομαι	θα κηρυχτώ *
ταράζω	θα ταράζω	θα ταράξω
ταράζομαι	θα ταράζομαι	θα ταραχτώ *
εγκαταλείπω	θα εγκαταλείπω	θα εγκαταλείψω
εγκαταλείπομαι	θα εγκαταλείπομαι	θα εγκαταλειφτώ *
κρύβω	θα κρύβω	θα κρύψω
κρύβομαι	θα κρύβομαι	θα κρυφτώ *
γράφω	θα γράφω	θα γράψω
γράφομαι	θα γράφομαι	θα γραφτώ *
αποκαλύπτω	θα αποκαλύπτω	θα αποκαλύψω
αποκαλύπτομαι	θα αποκαλύπτομαι	θα αποκαλυφτώ *

ΚΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

θα ντύν**ομαι**
θα ντύν**εσαι**
θα ντύν**εται**
θα ντυν**όμαστε**
θα ντύν**εστε/-όσαστε**
θα ντύν**ονται**

ΚΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

θα ντυθ**ώ**
θα ντυθ**είς**
θα ντυθ**εί**
θα ντυθ**ούμε**
θα ντυθ**είτε**
θα ντυθ**ούν(ε)**

* σε πιο επίσημο ύφος τα *-στ*, *-χτ*, *-φτ*, *-ευτ* γίνονται αντίστοιχα *-σθ*, *-χθ*, *-φθ*, *-ευθ*

	ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
μπερδεύω μπερδεύομαι	θα μπερδεύω θα μπερδεύομαι	θα μπερδέψω θα μπερδευτώ
απαγορεύω απαγορεύομαι	θα απαγορεύω θα απαγορεύομαι	θα απαγορεύσω θα απαγορευτώ *
ζεσταίνω ζεσταίνομαι	θα ζεσταίνω θα ζεσταίνομαι	θα ζεστάνω θα ζεσταθώ
απολυμαίνω απολυμαίνομαι	θα απολυμαίνω θα απολυμαίνομαι	θα απολυμάνω θα απολυμανθώ
αυξάνω αυξάνομαι	θα αυξάνω θα αυξάνομαι	θα αυξήσω θα αυξηθώ
αισθάνομαι	θα αισθάνομαι	θα αισθανθώ
αποθαρρύνω αποθαρρύνομαι	θα αποθαρρύνω θα αποθαρρύνομαι	θα αποθαρρύνω θα αποθαρρυνθώ
θυμάμαι (κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι)	θα θυμάμαι	θα θυμηθώ
αγαπώ αγαπιέμαι	θα αγαπώ θα αγαπιέμαι	θα αγαπήσω θα αγαπηθώ
γελώ γελιέμαι	θα γελώ θα γελιέμαι	θα γελάσω θα γελαστώ
τραβώ τραβιέμαι	θα τραβώ θα τραβιέμαι	θα τραβήξω θα τραβηχτώ
πετώ πετιέμαι	θα πετώ θα πετιέμαι	θα πετάξω θα πεταχτώ
- παραπονιέμαι	- θα παραπονιέμαι	- θα παραπονεθώ
αγνοώ αγνοούμαι	θα αγνοώ θα αγνοούμαι	θα αγνοήσω θα αγνοηθώ
αφαιρώ αφαιρούμαι	θα αφαιρώ θα αφαιρούμαι	θα αφαιρέσω θα αφαιρεθώ
αποκαλώ αποκαλούμαι	θα αποκαλώ θα αποκαλούμαι	θα αποκαλέσω θα αποκαλεστώ

ΚΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

θα αγαπ**ιέμαι**
θα αγαπ**ιέσαι**
θα αγαπ**ιέται**
θα αγαπ**ιόμαστε**
θα αγαπ**ιέστε/-ιόσαστε**
θα αγαπ**ιούνται**

ΚΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

θα αγνο**ούμαι**
θα αγνο**είσαι**
θα αγνο**είται**
θα αγνο**ούμαστε**
θα αγνο**είστε**
θα αγνο**ούνται**

* σε πιο επίσημο ύφος τα -*στω*, -*χτω* γίνονται αντίστοιχα -*σθω*, -*χθω*

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

Λέξεις κλειδιά:

αύριο το πρωί,
τον επόμενο μήνα,
κάποια στιγμή

ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

Λέξεις κλειδιά:

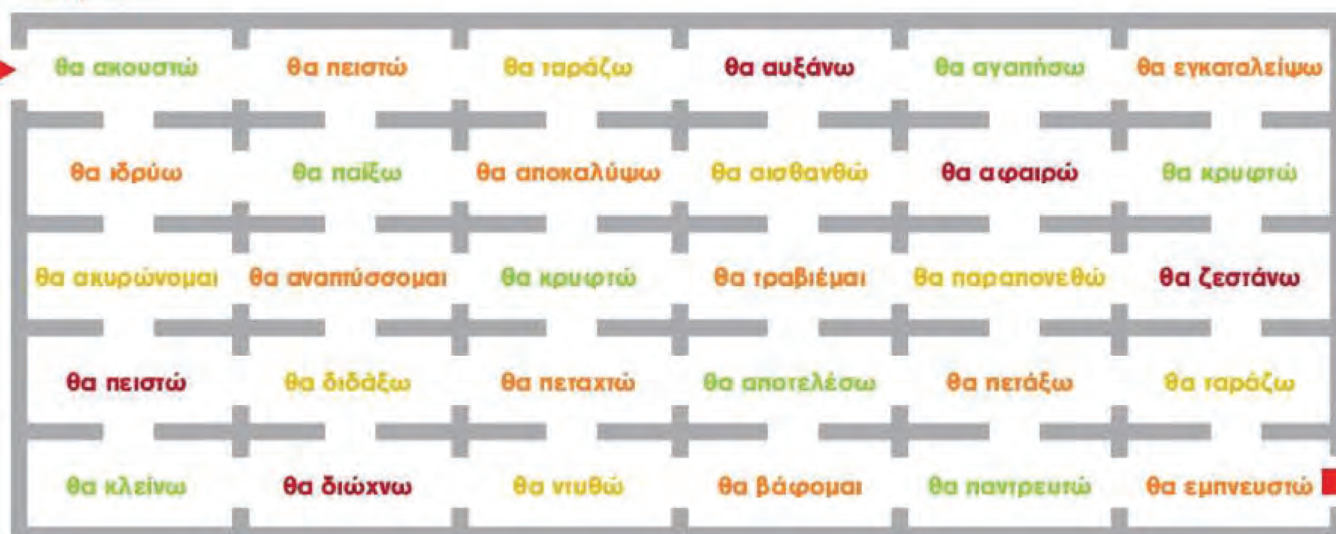
κάθε μέρα/μήνα/χρόνο/πρωί,
όλο το πρωί/το βράδυ/τον χρόνο,
αύριο τέτοια ώρα το πρωί,
συνέχεια,
πάντα,
συχνά,
πότε-πότε,
τακτικά,
σπάνια,
από αύριο

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
βρέχομαι	θα βραχώ
βρίσκομαι	θα βρεθώ
γίνομαι	θα γίνω
δίνομαι	θα δοθώ
εφευρίσκομαι	θα εφευρεθώ
εύχομαι	θα ευχηθώ
κάθομαι	θα καθίσω
καίγομαι	θα καώ
κόβομαι	θα κοπώ
κλέβομαι	θα κλαπώ
λέγομαι	θα ειπωθώ
ντρέπομαι	θα ντραπώ
πλένομαι	θα πλυθώ
προβάλλομαι	θα προβληθώ
στέκομαι	θα σταθώ
στέλνομαι	θα σταλθώ
στρέφομαι	θα στραφώ
σώζομαι	θα σωθώ
τρέφομαι	θα τραφώ
τρώγομαι	θα φαγωθώ
φαίνομαι	θα φανώ
χαίρομαι	θα χαρώ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τις λέξεις που είναι στον συνοπτικό μέλλοντα και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Βασίλη, θ' αναλάβεις (αναλαμβάνω) την ανακαίνιση του σπιτιού μας;
1. Παιδιά, πάρτε ομπρέλα μαζί σας, έξω ψιχαλίζει. ________________ (βρέχομαι).
2. ________________ (χαίρομαι) πολύ με τα νέα που έχω να σου πω. Η καινούρια μου ταινία ________________ (προβάλλομαι) στο φεστιβάλ κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης!
3. Λοιπόν, δεν ________________ (ανέχομαι) άλλα ψέματα από σένα! Αρκετά μας κορόιδεψες!
4. Πιστεύεις ότι το φαγητό που μας ετοίμασες θα μας φτάσει; Εγώ νομίζω ότι ________________ (φαγώνομαι) αμέσως.
5. ________________ (αναγκάζομαι) να φύγω από τη δουλειά μου, μετά από όσα έγιναν.
6. Πήγαινε μια βόλτα. ________________ (αισθάνομαι) πολύ καλύτερα.
7. Παιδιά, ________________ (πετάγομαι) στο σουπερμάρκετ. Θέλετε κάτι;
8. Αυτήν τη χρονιά ________________ (αυξάνομαι) τα έξοδά μας.
9. Βάλε αντηλιακό, γιατί ________________ (καίγομαι) από τον ήλιο.
10. Σήμερα ________________ (κοιμάμαι) νωρίς, γιατί αύριο έχουμε δύσκολη μέρα.
11. ________________ (λυπάμαι) πολύ, αν δεν καταφέρω να πάω στον γάμο του φίλου μου.

Άσκηση 3

Διάλεξε το σωστό.

0. Από τον επόμενο μήνα θα πηγαίνω / θα πάω στη δουλειά κάθε μέρα.
1. Αν το ξανακάνεις, θα παραπονεθώ / θα παραπονιέμαι στον διευθυντή του σχολείου.
2. Μόλις φύγει αυτός ο προπονητής, η ομάδα θα διαλυθεί / θα διαλύεται.
3. Κάθε μήνα θα αφαιρείται / θα αφαιρεθεί αυτό το ποσό από τον λογαριασμό σας.
4. Πρέπει να γίνεις πιο υπεύθυνος. Ως πότε θα στηρίζεσαι / θα στηριχθείς στις δυνάμεις των άλλων;
5. Βγάλε το μπουφάν σου. Θα ζεσταίνεσαι / θα ζεσταθείς.
6. Έτσι θα γεννηθούν / θα γεννιούνται τα παιδιά στο μέλλον, σύμφωνα με την ταινία επιστημονικής φαντασίας που προβάλλεται στους κινηματογράφους.
7. Μετά τη σημερινή μας συνάντηση θα απαντηθούν / θα απαντιούνται όλα σας τα ερωτήματα.
8. Από εδώ και πέρα θα απαγορεύεται / θα απαγορευτεί το ελεύθερο κάμπινγκ σε αυτήν την περιοχή.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά με συνοπτικό ή μη συνοπτικό μέλλοντα στον κατάλληλο τύπο, όπως στο παράδειγμα.

ΝΕΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ NASA

Η NASA σχεδιάζει να φτιάξει μέχρι το 2030 αποικίες, όπου οι άνθρωποι [0] ___θα ζουν___ (ζω) και [1] ________________ (εργάζομαι) στο διάστημα χωρίς δυσκολίες και προβλήματα. Η NASA μέσα στις επόμενες δεκαετίες θα κάνει βήματα και [2] ________________ (καθιερώνω) την ανθρώπινη παρουσία σε πλανήτες όπως ο Άρης. [3] ________________ (δημιουργούμαι) οι συνθήκες που θα επιτρέψουν στους ανθρώπους να δουλεύουν και να ζουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα μακριά από τη Γη. Κάθε ταξίδι στον Άρη [4] ________________ (διαρκώ) πολλούς μήνες. Οι προσπάθειες που γίνονται σήμερα [5] ________________ (θέτω) τα θεμέλια για μια παρατεταμένη παρουσία στο διάστημα.

Οι πληροφορίες [6] ________________ (συγκεντρώνομαι) από πειράματα που γίνονται στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό. Στόχος είναι να μπορούν τα πληρώματα να ζήσουν στο διάστημα χωρίς προβλήματα υγείας. Τα πρώτα πειράματα μακριά από τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό [7] ________________ (πραγματοποιούμαι) στην περιοχή γύρω από τη Σελήνη, όπου [8] ________________ (στρέφομαι) καταρχήν η προσοχή της επιστημονικής κοινότητας.

Η NASA είναι πιο κοντά στην αποστολή αμερικανών αστροναυτών στον Άρη από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στην ιστορία της. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες [9] ________________ (συζητιέμαι) οι λεπτομέρειες του σχεδίου με μέλη του Κογκρέσου και τους εμπορικούς και διεθνείς συνεργάτες. Πολλοί από αυτούς [10] ________________ (εμφανίζομαι) στο Διεθνές Αστροναυτικό Συνέδριο την επόμενη εβδομάδα. Πολλά [11] ________________ (λέγομαι) σε αυτήν τη συνάντηση όπου [12] ________________ (δίνομαι) διευκρινίσεις για τα σχέδια της NASA. Η NASA και οι συνεργάτες της [13] ________________ (εργάζομαι) καθημερινά για την εξεύρεση απαντήσεων σε βασικά ερωτήματα για τη ζωή πέρα από τη Γη.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.newsit.gr/

Άσκηση 5

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου πώς θα είναι τα σπίτια στο μέλλον και πώς θα ζουν οι άνθρωποι μέσα σ' αυτά.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Μένεις σε πόλη ή σε χωριό;
- Το σπίτι σου είναι μονοκατοικία ή διαμέρισμα σε πολυκατοικία;
- Ποια είδη σπιτιού σού αρέσουν από αρχιτεκτονική άποψη;
- Ποιο κτίριο στη χώρα που μένεις σου αρέσει πιο πολύ;
- Σου αρέσει να αλλάζεις συχνά σπίτι;
- Πού μένεις/έμενες κατά τη διάρκεια της φοιτητικής σου ζωής;
- Σου αρέσει να μένεις μόνος/-η ή προτιμάς τη συγκατοίκηση;
- Υπάρχουν άστεγοι στην περιοχή σου;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Το σπίτι μου είναι για μένα...	
χώρος ξεκούρασης.	
χώρος έκφρασης.	
η προσωπική μου ζωή.	
λογαριασμοί και έξοδα.	
κούραση και ευθύνες.	
υποχρεωτική συγκατοίκηση.	
οι δικοί μου άνθρωποι.	

Άσκηση 3

Δες τις εικόνες και δώσε σε καθεμιά έναν τίτλο.

(cd 1, 14)

Άσκηση 4

Άκουσε έναν διάλογο. Βάλε ✓ στις ερωτήσεις για τις οποίες δίνονται πληροφορίες στον διάλογο.

- [ ] 1. Η απόσταση του σπιτιού από τον χώρο του πανεπιστημίου επηρεάζει το κόστος του ενοικίου;
- [ ] 2. Ένα ανακαινισμένο σπίτι είναι πάντα πιο ακριβό ως προς το ενοίκιό του;
- [ ] 3. Το είδος της θέρμανσης ενός σπιτιού είναι βασικό χαρακτηριστικό για την ενοικίαση ενός σπιτιού;
- [ ] 4. Η αρχιτεκτονική και η αισθητική ενός σπιτιού φανερώνει την προσωπικότητα του ιδιοκτήτη του;
- [ ] 5. Η περιοχή στην οποία βρίσκεται ένα σπίτι είναι ενδεικτική για την ασφάλεια όσων μένουν σε αυτό;
- [ ] 6. Η συγκατοίκηση διευκολύνει την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων με τους γείτονες;

(cd 1, 14)

Άσκηση 5

Άκουσε ξανά τον διάλογο και κάνε την περίληψή του.

Άσκηση 6

Δες με προσοχή τις εικόνες και περίγραψέ τες.

Οι άνθρωποι της εικόνας...

- πού μένουν;
- τι αισθάνονται;
- γιατί μένουν σ' αυτό το μέρος;
- τι κάνουν;
- τι σκέφτονται;

Άσκηση 7

Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε το παρακάτω θέμα.

Συζήτηση

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Πέρασες σε μια πανεπιστημιακή σχολή σε άλλη πόλη και πρέπει να μείνεις εκεί. Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της συγκατοίκησης. Εσύ θέλεις να νοικιάσεις μια μικρή γκαρσονιέρα κοντά στη σχολή και να μείνεις μόνος/μόνη. Ο φίλος/Η φίλη σου σε συμβουλεύει να βρεις συγκάτοικο. Εσύ επιμένεις στην άποψή σου και εξηγείς γιατί θέλεις να μείνεις μόνος/μόνη.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Ο φίλος/Η φίλη σου πέρασε σε μια πανεπιστημιακή σχολή σε άλλη πόλη και πρέπει να μείνει εκεί. Συζητάς με τον φίλο/τη φίλη σου για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της συγκατοίκησης. Εκείνος/Εκείνη θέλει να νοικιάσει μια μικρή γκαρσονιέρα κοντά στη σχολή και να μείνει μόνος/μόνη. Εσύ τον/τη συμβουλεύεις να βρει συγκάτοικο και του/της εξηγείς γιατί είναι καλύτερη η συγκατοίκηση.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- ενδιαφέρομαι για
- υποθέτω ότι...
- το μειονέκτημα/το πλεονέκτημα είναι...
- μια σοβαρή έλλειψη
- είναι εξοπλισμένο με...
- σας το επισημαίνω
- δεν σημειώθηκαν κρούσματα...
- ανακαινισμένο
- κεντρική θέρμανση
- επιπλωμένο
- οργανωμένο περιβάλλον
- μετακόμιση
- αποκατάσταση ζημιών

Άσκηση 1

Παρακάτω είναι η περιγραφή ενός παραδοσιακού ξενώνα στο Πήλιο. Διάβασε το κείμενο προσεκτικά, βρες τις επιπλέον λέξεις και διάγραψέ τες. Οι λέξεις που πρέπει να διαγράψεις είναι έξι (6).

Αρχική σελίδα | Διαθέσιμα δωμάτια | Παροχές | Προσφορές | Κανονισμοί | Επικοινωνία

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ

Το «Αρχοντικό» είναι ένας παραδοσιακός ξενώνας που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της Πορταριάς. Από το χωριό αυτό μπορείτε να κάνετε πολλές εκδρομές, αφού βρίσκεται κοντά σε πολλά όμορφα χωριά και τον Βόλο. Ο Βόλος είναι μια πολύ όμορφη πόλη κοντά από στη θάλασσα. Είναι γνωστή για το καλό φαγητό και την έντονη νυχτερινή ζωή.

Ο ξενώνας είναι ένα θαυμάσιο κτίσμα με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Οι ιδιοκτήτες του το αναπαλαίωσαν και δημιούργησαν ένα απλό και φιλόξενο περιβάλλον. Σε όλους τους χώρους επικρατεί μια ζεστή, φιλόξενη ατμόσφαιρα και οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να ξεκουραστούν και να ξεφύγουν από αυτήν την καθημερινότητά τους.

Ο ξενώνας αποτελείται από δύο αναπαλαιωμένα πέτρινα κτίρια. Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματά του είναι ένας ο κήπος. Εκτός από τα δέντρα και τα λουλούδια, σε αυτόν υπάρχει μια εξωτερική πισίνα με θέα το βουνό και τη θάλασσα.

Στο εσωτερικό του κτιρίου ξεχωρίζει η αίθουσα του πρωινού, φωτεινή, μεγάλη, με ιδιαίτερη αισθητική. Σε αυτήν μπορεί κανείς να απολαύσει όπως σπιτικές πίτες, μαρμελάδες και με ζυμωτό ψωμί.

Τα δωμάτια του ξενώνα συνδυάζουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική με τη μοντέρνα διακόσμηση. Έχουν μεγάλα παράθυρα και πολύ φως. Είναι άνετα, με τζάκι, έπιπλα αντίκες και κουζίνα εξοπλισμένη με ηλεκτρικές συσκευές. Ο ξενώνας διαθέτει κεντρική θέρμανση.

Το «Αρχοντικό» στην Πορταριά είναι ένα κτίσμα με ιδιαίτερη σημασία για όλη την περιοχή. Επισκεφτείτε το και γνωρίστε μια από τις πιο όμορφες περιοχές της Ελλάδας.

1 ______________________

____

2 ______________________

____

3 ______________________

____

4 ______________________

____

5 ______________________

____

6 ______________________

____

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βάλε έναν από τους παρακάτω πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο.

Περιγραφή εξωτερικών χώρων | Τοποθεσία | Περιγραφή εσωτερικών χώρων | Αρχιτεκτονική κτιρίου | Επίλογος

Άσκηση 3

Γράψε θετικά σχόλια για έναν ξενώνα/ένα ξενοδοχείο. Χρησιμοποίησε τις παρακάτω εκφράσεις:

Ένα βασικό πλεονέκτημα / θετικό στοιχείο του ξενώνα αποτελεί η...

____

____

Ο ξενώνας αποτελεί ιδανικό μέρος για...

____

____

Γράψε αρνητικά σχόλια για έναν ξενώνα/ένα ξενοδοχείο. Χρησιμοποίησε την παρακάτω έκφραση:

Ένα βασικό μειονέκτημα / μια βασική έλλειψη του ξενώνα αποτελεί...

____

____

____

____

____

Άσκηση 4

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Το παραδοσιακό αυτό χωριό αποτελεί ιδανικό σημείο εκκίνησης για ημερήσιες εκδρομές, αφού πολύ κοντά βρίσκονται πολλά όμορφα χωριά και ο Βόλος. (διότι)

Το παραδοσιακό αυτό χωριό αποτελεί ιδανικό σημείο εκκίνησης για ημερήσιες εκδρομές, διότι πολύ κοντά βρίσκονται πολλά όμορφα χωριά και ο Βόλος.

1. Ο Βόλος είναι μια πόλη γνωστή για το καλό φαγητό της, την έντονη νυχτερινή ζωή, αλλά και τα παραδοσιακά χωριά, που μπορεί να επισκεφτεί κανείς. (καθώς)

2. Οι ιδιοκτήτες του αναπαλαίωσαν το αρχικό κτίσμα με σεβασμό στην αρχιτεκτονική, με στόχο να δημιουργήσουν ένα απλό και κομψό περιβάλλον. (έτσι ώστε)

3. Οι επισκέπτες θα απολαύσουν στο πρωινό τους τις σπιτικές πίτες, τις μαρμελάδες και άλλα χειροποίητα εδέσματα, όπως ζυμωτό ψωμί. (παράδειγμα)

4. Σε όλους τους χώρους επικρατεί μια ζεστή, προσωπική ατμόσφαιρα που επιτρέπει στους επισκέπτες να ζήσουν την πηλιορείτικη φιλοξενία. (ευκαιρία)

Άσκηση 5

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. αγοράσεις/σπίτι/καλύτερα/θέλεις/δεν/νοικιάσεις/Αφού/να/έπιπλα/επιπλωμένο/να/ένα

Αφού δεν θέλεις να αγοράσεις έπιπλα, καλύτερα να νοικιάσεις ένα επιπλωμένο σπίτι.

1. την/άρεσε/γιατί/τους/κανένα/σου/τιμή/δεν/Αφού/ρωτάς

2. έχουμε/επειδή/διότι/στο/απαραίτητα/χρήματα/ανακαίνιση/και/δεύτερον/δεν/έχουμε/δεν/σπίτι/Πιστεύω/κάνουμε/δεν/ότι/θα/πρώτον/τα/χρόνο

3. με/μόνο/βγούμε/αφού/Θα/έξω/του/δουλειές/τελειώσουμε/τις/σπιτιού

4. του/τον/ξέρεις/τη/γιατί/Αφού/βοήθειά/καλά/του/ζητάς/δεν

5. είπες/δεν/γιατί/Αφού/το/μου/ήξερες/το

6. έγινε/καλά/διότι/ξέρω/τα/Αυτά/λέω/τι

Άσκηση 6

Γράψε προτάσεις, για να περιγράψεις το σπίτι σου χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις/φράσεις:

έτσι ώστε, καθώς, αφού, επομένως, παράδειγμα, ενώ, αν και, καλύτερα, διότι

Άσκηση 7

Στο πλαίσιο μιας διαφημιστικής εκστρατείας για τον τουρισμό στην περιοχή σου, γράφεις ένα κείμενο για ένα ιδιαίτερο κτίριο/έναν ιδιαίτερο ξενώνα. Παρουσιάζεις το κτίριο, την αρχιτεκτονική του, τους εξωτερικούς και εσωτερικούς του χώρους, τη λειτουργία του και τονίζεις τον σημαντικό ρόλο του στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής σου. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: αναφέρεις το κτίριο που θα περιγράψεις, την περιοχή στην οποία βρίσκεται, και τους λόγους για τους οποίους επέλεξες να το περιγράψεις

παράγραφος 2: περιγράφεις τους εξωτερικούς χώρους του κτιρίου

παράγραφος 3: περιγράφεις τον εσωτερικό χώρο του κτιρίου

παράγραφος 4: αναφέρεις τη σημασία του κτιρίου για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

παράγραφος 5 – επίλογος: προτείνεις λύσεις αξιοποίησης του κτιρίου από τον Δήμο

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει τίτλο το κείμενό σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 1, 15)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Λέγομαι εστία φοιτητική,
απ' όλα τα σπίτια ξεχωριστή,
χωρίς πολυτέλεια ή κάτι ακριβό,
είμαι ένα σπίτι συναρπαστικό!
Αγόρια, κορίτσια, γνωρίζω πολλά,
εδώ τα περάσαν τα φοιτητικά,
τα χρόνια της νιότης τα πιο τρυφερά.
Έρχονται νέοι μ' ελπίδες κρυφές,
βλέμμα καθάριο, ματιές λαμπερές.
Διαβάζουν, σπουδάζουν, γλεντούν και γελούν,
αγάπες γνωρίζουν κι ονειροπολούν.

Κλάματα, γέλια, θυμός και χαρά,
αισθήματα νιότης και ανεμελιά,
ανάμνηση η εστία θα γίνει γλυκιά.
Εστία με λένε φοιτητική.
Η στέγη εγώ είμαι του φοιτητή.
Ένα δωμάτιο μοναδικό,
χωρίς πολυτέλεια ή κάτι ακριβό!
Αγόρια, κορίτσια, γνωρίζω πολλά,
εδώ τα περάσαν τα φοιτητικά,
τα χρόνια της νιότης τα πιο τρυφερά.

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 1, 16)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να κατανοείς κείμενα σχετικά με την περιγραφή ενός κτιρίου;		
να περιγράφεις ένα κτίριο;		
να κλίνεις αρσενικά σε *-έας*; θηλυκά σε *-ω*; ουδέτερα σε *-ος*; ουδέτερα σε *-ιμο*; ουδέτερα σε *-ς*; ουδέτερα σε *-ν*; ουσιαστικά σε φωνήεν;		
να σχηματίζεις τον συνοπτικό μέλλοντα της ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον συνοπτικό μέλλοντα της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		
να σχηματίζεις τον μη συνοπτικό μέλλοντα της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον μη συνοπτικό μέλλοντα της ενεργητικής και της παθητικής φωνής;		

Ώρα για επανάληψη

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Διάβασε παρακάτω την περίληψη του κειμένου των σελίδων 20-21. Αφού δεις ξανά το πλήρες κείμενο, συμπλήρωσε τα κενά της περίληψης με τις κατάλληλες λέξεις/φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

Οι Ρομά είναι ένας [0] ___λαός___ που ζει νομαδικά. Έχει ινδική [1] ________ για αυτό και η γλώσσα τους έχει [2] ________ με διάφορες γλωσσικές [3] ________ της Ινδίας. Οι διαφορετικές μορφές της ρομανί, της γλώσσας τους, έχουν πολλές περσικές, ελληνικές, ρουμανικές και σλαβικές λέξεις.

Σε όλον τον κόσμο ο [4] ________ των Ρομά είναι περίπου 8-10 εκατομμύρια. Οι πιο πολλοί Ρομά [5] ________ στη Ρουμανία, την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία, την Ισπανία, τη Γαλλία κ.ά. Οι Ρομά ασχολούνται κυρίως με το εμπόριο, την κατασκευή οικιακών σκευών, τη σιδηρουργία και τη μηχανουργία. Πολλοί Ρομά έχουν ιδιαίτερο ταλέντο στη μουσική και τον χορό και, παρόλο που είναι [6] ________, διακρίνονται ως μουσικοί ή τραγουδιστές, όπως για παράδειγμα οι Ρομά βιολιστές της Ουγγαρίας.

Πολλοί μουσικοί, σκηνοθέτες και λογοτέχνες [7] ________ από τη ζωή των Ρομά. Διάσημοι Ρομά είναι πολλοί ηθοποιοί, όπως ο Τσάρλι Τσάπλιν, ο Γιουλ Μπρίνερ, ο Κώστας Χατζής, η Ελένη Βιτάλη κ.ά.

Άσκηση 2
Ποια είναι τα αντίθετα των παρακάτω επιθέτων;

0.	μόνιμος	προσωρινός
1.	βολικός	
2.	συμβατικός	
3.	διάσημος	
4.	σαφής	
5.	μοντέρνος	
6.	άφθονος	
7.	τοπικός	
8.	θεωρητικός	
9.	έμπειρος	
10.	συνηθισμένος	

Άσκηση 3
Διάλεξε το σωστό.

0. Σύμφωνα με την τιμή / εκτίμηση / άποψη της αξίας του, αυτό το σπίτι πρέπει να πουληθεί πολύ ακριβά.
1. Η ράτσα / καταγωγή / γενιά του σκύλου μου είναι πολύ σπάνια.
2. Όταν παρέλαβα το ταμείο, είχε ελλείψεις / ελλείμματα / στερήσεις.
3. Μετά από τόσα χρόνια, κατάφερα να υποστηρίξω / κερδίσω / εμπνεύσω την εμπιστοσύνη του.
4. Ο Κώστας είναι ο καινούριος ενοικιαστής / συγκάτοικος / ένοικος της πολυκατοικίας που μένω.
5. Αυτή η χώρα έχει πολύ μικρό λαό / κόσμο / πληθυσμό.
6. Τι σας οφείλω / συμβάλλω / διακρίνω για το βάψιμο του σπιτιού;
7. Τον συμπαθώ πολύ, αλλά δεν υποστηρίζω / εγκρίνω / διαπιστώνω αυτήν τη συμπεριφορά του.
8. Δεν τον καταλαβαίνω πολύ καλά, γιατί έχει πολύ δύσκολη / ασυνήθιστη / βαριά προφορά.
9. Οι τοπικές / φυσικές / κλιματικές συνθήκες ενός τόπου παίζουν σημαντικό ρόλο στον τρόπο ζωής των κατοίκων του.
10. Μπορείς, σε παρακαλώ, να γίνεις λίγο πιο προσιτός / σαφής / συμβατικός; Δεν καταλαβαίνω τίποτα από αυτά που λες.

Γραμματική

Άσκηση 1
Βάλε τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

0. Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία ξένων συγγραφέων (συγγραφέας).
1. Αυτά τα ________ (τεύχος) του περιοδικού δεν τα έχω.
2. Η ενασχόληση με τα φυτά δεν είναι μέσα στα ________ (ενδιαφέρον) μου.
3. Δεν μου αρέσει να μιλάω για καταστάσεις του ________ (παρελθόν).
4. Στα δέκα ________ (πλύσιμο) του αυτοκινήτου σας, σας κάνουμε δώρο ακόμη ένα.
5. Όλα αυτά τα ________ (προϊόν) είναι εντελώς άχρηστα στην καθημερινότητά μας.
6. Οι ________ (γραμματέας) της εταιρείας δουλεύουν 8 το πρωί με 5 το απόγευμα.
7. Μου αρέσει πολύ η σοκολάτα ________ (γάλα).
8. Η ποιότητα του ________ (έδαφος) είναι κατάλληλη για αυτήν την καλλιέργεια.
9. Ο άντρας της ασχολείται με εμπόριο ________ (κρέας).
10. Η εξερεύνηση του ________ (σύμπαν) είναι πολύ γοητευτική και ενδιαφέρουσα.

Άσκηση 2
Διάλεξε το σωστό.

0. Όταν ήμουν μικρός, κοιμόμουν / κοιμήθηκα πολύ νωρίς το βράδυ.

1. Φοβάμαι πως δεν θα βρίσκεται / θα βρεθεί ευκαιρία, για να μιλήσουμε εμείς οι δύο.

2. Όσο καιρό εργαζόμουν / εργάστηκα στην εταιρεία τους, δεν δέχτηκα / δεχόμουν ποτέ καμιά κριτική.

3. Κάθε φορά που απομακρυνόμουν / απομακρύνθηκα από κοντά τους, κρυβόμουν / κρύφτηκα στο σπίτι της Κατερίνας.

4. Του ευχήθηκα / ευχόμουν καλή επιτυχία και εκείνος χάρηκε / χαιρόταν πολύ.

5. Στάθηκε / Στεκόταν πολύ άτυχος στη ζωή του.

6. Αν δεν έρθει, θα αναλάβω / θα αναλαμβάνω εγώ τις δουλειές του σπιτιού.

7. Θα χαίρεται / θα χαρεί πολύ, αν του δώσεις λίγη σημασία.

8. Κάθε μήνα δυστυχώς θα αυξάνεται / θα αυξηθεί το ποσό της δόσης του δανείου.

9. Όλη την εβδομάδα κινούμουν / κινήθηκα μέσα στην πόλη με το αυτοκίνητό του.

10. Πριν από δύο χρόνια παντρεύτηκε / παντρευόταν και αναγκαζόταν / αναγκάστηκε να φύγει από εδώ.

Άσκηση 3
Συμπλήρωσε με αόριστο, παρατατικό ή μέλλοντα.

0. Αν δεν βάλεις το μπουφάν σου, ___θα βραχείς___ (βρέχομαι).
1. Χθες όλη μέρα ____________ (ετοιμάζομαι) για το ταξίδι.
2. Μόλις αφαιρεθεί το ποσό της έκπτωσης, ____________ (δίνομαι) το προϊόν στον πελάτη.
3. Όταν ____________ (καίγομαι) το δάσος, ήμουν 5 χρονών.
4. Τελικά, τα ψέματά τους ____________ (αποκαλύπτομαι) χθες βράδυ και ____________ (ντρέπομαι) πολύ για αυτό.
5. Πρέπει να γίνεις πιο σκληρός. Μέχρι πότε ____________ (αισθάνομαι) άσχημα για αυτό που έγινε; Δεν φταις εσύ άλλωστε.
6. Δεν ____________ (φαίνομαι) να χάρηκε ιδιαίτερα με αυτήν την εξέλιξη.
7. Δεν ____________ (λαμβάνω) ποτέ τα μηνύματά σου, γι' αυτό και σε ____________ (διαγράφω) από τη λίστα των επαφών μου.
8. Όσο πιο πολύ εγώ ____________ (παραπονιέμαι), τόσο πιο πολύ ____________ (στεναχωριέμαι) αυτός.
9. Στην αυριανή εκδήλωση ____________ (παρουσιάζομαι) όλα τα προϊόντα της εταιρείας μας.
10. Κάθε φορά που ____________ (θυμόμουν) το περιστατικό, ____________ (απογοητεύομαι) πολύ.

Επιτραπέζιο παιχνίδι

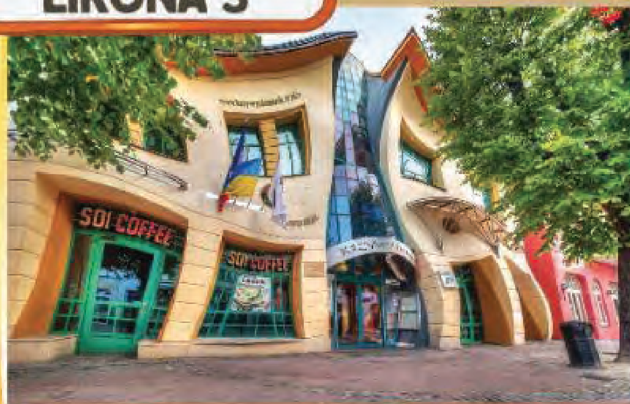
ΕΙΚΟΝΑ 1

ΕΙΚΟΝΑ 2

ΕΙΚΟΝΑ 3

ΑΡΧΗ

Πώς λέγεται αυτός που είναι πολύ γνωστός σε κάτι;

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *προσβάλλω*.

Τι είναι το *οικόπεδο*;

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *κατοικία* και μια με τη λέξη *διαμονή*.

Τι χαρακτήρας είναι αυτός που «τα βλέπει όλα μαύρα»;

 Χάνεις τη σειρά σου!

 Προχωράς ένα βήμα μπροστά!

 Περιγράφεις την εικόνα…

	Πώς είναι οι φοιτητικές εστίες στη χώρα σου;	Υπάρχουν τοπικές διάλεκτοι στη γλώσσα που μιλάς;		Πώς λέγεται αυτός που είναι δύσκολο να τον πλησιάσεις;
	Τι σημαίνει η φράση «δεν μου γεμίζει το μάτι»;	Ποιο ουσιαστικό είναι στην ίδια οικογένεια με το ρήμα *εξοπλίζω*;		Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *προσανατολισμός*.
	Ποιο είναι το αντίθετο της λέξης *μόνιμα*;	Πώς είναι η παραδοσιακή στολή της πατρίδας σου;		Πώς είναι τα παραδοσιακά τραγούδια στη χώρα σου;
	Πώς αλλιώς λέγεται το *πάτωμα*;	*Ευρωπαϊκό κράτος*. Πώς είναι στον άλλον αριθμό;		Πες ένα έθιμο της πατρίδας σου. ΤΕΛΟΣ
	Τι θα πει η φράση «πουλάει συνέχεια πνεύμα»;	Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *καταγωγή*.		Τι είναι για σένα η συγκατοίκηση; Ευχαρίστηση ή δυσκολία;

Στις επόμενες δύο ενότητες θα ασχοληθούμε με το περιβάλλον και την τεχνολογία. Πριν μελετήσετε τις ενότητες που ακολουθούν, συζητήστε στην τάξη πώς πιστεύετε ότι το περιβάλλον επηρεάζεται από την τεχνολογία.

Ενότητα 3 Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Δες τη φωτογραφία.

Τι βλέπεις;

Τι ξέρεις για τον τρόπο που ζουν τα πουλιά που βλέπεις στη φωτογραφία;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε τον τίτλο του κειμένου και δες τις φωτογραφίες.
Τι νομίζεις ότι λέει το κείμενο;

Άσκηση 2

Διάβασε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω φράσεις.
Υπάρχουν τρεις (3) φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

Συμβουλή:
Καθώς διαβάζεις το κείμενο, προσπάθησε να βρεις τι λείπει από κάθε κενό. Ψάξε αντωνυμίες, συνδέσμους, συνδετικές λέξεις που θα σε βοηθήσουν. Σκέψου αν η πρώτη λέξη που πρέπει να βάλεις στο κενό είναι επίθετο, ουσιαστικό, ρήμα, σύνδεσμος κτλ.

- θερμές περιοχές [0]
- από όλη την πανίδα [ ]
- κάποια ουράνια σώματα [ ]
- διαρκεί μεγαλύτερη περίοδο [ ]
- για να περάσουν τον χειμώνα [ ]
- της βόρειας και της κεντρικής Ευρώπης [ ]
- μεταναστευτικά πουλιά φεύγουν [ ]
- βρίσκουν καταφύγιο και τροφή [ ]
- του φυσικού περιβάλλοντος [ ]
- επισκέπτες της περιοχής [ ]
- να παρατηρήσει πουλιά [ ]
- θα επιστρέψουν ξανά [ ]
- ο κυριότερος λόγος [ ]
- αυτό δεν ισχύει [ ]

Το συναρπαστικό ταξίδι της μετανάστευσης

Κάθε φθινόπωρο, εκατομμύρια πουλιά κάνουν με απόλυτη επιτυχία το ίδιο ακριβώς ταξίδι! Το ταξίδι προς τις 0 ____________, κυρίως της Αφρικής. Δεν έχουν χάρτες και πυξίδα, αλλά συγκεκριμένα σημεία που τα βοηθούν στον προσανατολισμό τους. Μπορεί να είναι 1 ____________, όπως ο Ήλιος, η Σελήνη ή τα αστέρια, ίσως οι θάλασσες, τα βουνά, τα ποτάμια...

Μετά τον Φεβρουάριο 2 ____________ στην Ευρώπη. Εκεί θα ζευγαρώσουν, θα φτιάξουν τις φωλιές τους και θα μεγαλώσουν τα μικρά τους. Στη συνέχεια θα αναχωρήσουν και πάλι για πιο θερμές περιοχές. Κάθε φθινόπωρο τα 3 ____________ ομαδικά από τους τόπους <u>αναπαραγωγής</u> τους, για να περάσουν τον χειμώνα σε περιοχές με εύκρατο κλίμα.

Παρόλο που οι πιο πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι μόνο τα χελιδόνια είναι μεταναστευτικά πουλιά, [4]__________________. Αντίθετα, δεκάδες είδη πουλιών πραγματοποιούν δύο φορές τον χρόνο το μακρύ, επίπονο και επικίνδυνο ταξίδι προς και από την Αφρική. Η φθινοπωρινή μετανάστευση [5]__________________ από την ανοιξιάτικη. Επίσης, στη φθινοπωρινή μετανάστευση συμμετέχουν περισσότερα πουλιά, γιατί στα σμήνη με τους γονείς προστίθενται και τα νεογέννητα μικρά τους!

Στην Ελλάδα, χιλιάδες πουλιά [6]__________________, σε όλη τη διάρκεια του έτους, στην προστατευόμενη περιοχή του Δέλτα του Έβρου. Πρόκειται για τον ιδανικό τόπο όπου μπορεί κανείς [7]__________________!

Ο ποταμός Έβρος είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος ποταμός στη βαλκανική χερσόνησο. Η μεγάλη ποικιλία [8]__________________ (καλαμώνες, παραποτάμιο δάσος, βάλτοι γλυκού νερού, λιμνοθάλασσες, λιβάδια, θαμνώδεις περιοχές) κάνουν το Δέλτα του ιδιαίτερα ελκυστικό στους φτερωτούς [9]__________________.

Η πλούσια πανίδα της περιοχής είναι [10]__________________ για τον οποίο βρίσκεται ανάμεσα στους πιο δημοφιλείς προορισμούς για παρατηρητές πουλιών από όλη την Ευρώπη. Στο Δέλτα του Έβρου παρατηρείται το 75% των ειδών που κατοικεί στη χώρα! Κάποια μάλιστα από αυτά έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημασία. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η Λεπτομύτα, είδος το οποίο είναι απειλούμενο σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από
http://www.naturanrg.gr

Άσκηση 3

Κάνε τρεις (3) ερωτήσεις στον συμμαθητή/στη συμμαθήτριά σου σχετικά με το κείμενο και απάντησε στις δικές του/της.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου (σελ. 104-105) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. η μετακίνηση ολόκληρου πληθυσμού = μετανάστευση

1. αυτός που μόλις έχει γεννηθεί = ____________________

2. γέννηση ή παραγωγή νέου οργανισμού = ____________________

3. πουλιά ή έντομα που πετάνε όλα μαζί = ____________________

4. κάτι που τραβάει την προσοχή μας ή είναι πολύ ωραίο = ____________________

5. αυτός που έχει φτερά = ____________________

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. ιδανικός ζ

1. λόγος ______

2. ανάμεσα ______

3. σμήνος ______

4. επίπονο ______

5. μεταναστευτικά ______

6. ελκυστικός ______

α. ενδιάμεσα, μεταξύ

β. γοητευτικός

γ. κουραστικό

δ. αποδημητικά

ε. κοπάδι

στ. αιτία

ζ. κατάλληλος, τέλειος

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. απόλυτος β

1. παρουσία ______

2. πλειοψηφία ______

3. παγκόσμιος ______

4. ελκυστικός ______

α. απουσία

β. σχετικός

γ. αποκρουστικός

δ. μειοψηφία

ε. τοπικός

Άσκηση 4

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Αυτό που προστατεύεται με διάφορα μέτρα από εξαφάνιση ή καταστροφή λέγεται _προστατευόμενο_.

1. Το κλίμα που το χαρακτηρίζει η μέτρια θερμοκρασία, όχι πολύ χαμηλή τον χειμώνα και όχι πολύ υψηλή το καλοκαίρι, λέγεται ________________.

2. Το όργανο που χρησιμοποιούμε, για να βρούμε τη σωστή κατεύθυνση, λέγεται ________________.

3. Το μέρος που φτιάχνουν τα πουλιά, για να μείνουν, είναι η ________________ τους.

4. Το μέρος όπου πηγαίνουμε, για να προστατευτούμε, ένα μικρό σπίτι σε βουνό όπου πηγαίνουμε όταν είμαστε εκδρομή, για κυνήγι κτλ., λέγεται ________________.

5. Το μακρύ και στενό κομμάτι στεριάς που βρέχεται από θάλασσα σε 3 πλευρές λέγεται ________________.

6. Αυτός που βρίσκεται κοντά σε ποτάμι λέγεται ________________.

7. Ένα κομμάτι γης που σκεπάζεται από στάσιμα νερά λέγεται ________________.

8. Η λίμνη με αλμυρό νερό, που είναι κοντά στη θάλασσα λέγεται ________________.

9. Το κομμάτι γης με πολύ χορτάρι και άλλα χαμηλά φυτά λέγεται ________________.

10. Το σύνολο των ζώων μιας περιοχής αποτελεί την ________________ της.

0	Π	Ρ	Ο	Σ	Τ	Α	Τ	Ε	Υ	Ο	Μ	Ε	Ν	Ο	Ε	Ο
1	Α	Β	Ε	Υ	Κ	Ρ	Α	Τ	Ο	Γ	Τ	Η	Κ	Θ	Λ	Α
2	Ξ	Θ	Ν	Μ	Ρ	Π	Υ	Ξ	Ι	Δ	Α	Ε	Δ	Γ	Υ	Θ
3	Λ	Φ	Ω	Λ	Ι	Α	Ρ	Τ	Ι	Κ	Μ	Β	Σ	Ρ	Η	Τ
4	Δ	Ο	Κ	Α	Τ	Α	Φ	Υ	Γ	Ι	Ο	Σ	Τ	Η	Ν	Μ
5	Χ	Ε	Ρ	Σ	Ο	Ν	Η	Σ	Ο	Σ	Ο	Π	Ω	Χ	Σ	Ρ
6	Γ	Φ	Π	Α	Ρ	Α	Π	Ο	Τ	Α	Μ	Ι	Ο	Σ	Τ	Θ
7	Α	Β	Γ	Φ	Ρ	Ε	Τ	Υ	Θ	Ι	Β	Α	Λ	Τ	Ο	Σ
8	Λ	Ι	Μ	Ν	Ο	Θ	Α	Λ	Α	Σ	Σ	Α	Τ	Ρ	Ω	Β
9	Ρ	Υ	Θ	Ι	Κ	Λ	Λ	Ι	Β	Α	Δ	Ι	Τ	Υ	Θ	Η
10	Ν	Π	Α	Ν	Ι	Δ	Α	Τ	Σ	Ε	Ρ	Θ	Ι	Ο	Π	Κ

Άσκηση 5

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

1 **Η περίοδος <u>αναπαραγωγής</u> των χελιδονιών είναι από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούλιο.**

α. Η <u>αναπαραγωγή</u> αυτών των σεναρίων εξυπηρετεί σκοπιμότητες και τίποτε άλλο.

β. Η εποχή της <u>αναπαραγωγής</u> των σαλιγκαριών έχει σχέση με το κλίμα της περιοχής. Στην Ελλάδα η περίοδος <u>αναπαραγωγής</u> τους είναι συνήθως τους καλοκαιρινούς μήνες.

γ. Απαγορεύεται η <u>αναπαραγωγή</u> οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου χωρίς γραπτή άδεια του συγγραφέα.

2 **Ο <u>λόγος</u> για τον οποίο αυτή η περιοχή βρίσκεται ανάμεσα στους πιο δημοφιλείς προορισμούς για παρατηρητές πουλιών από όλη την Ευρώπη είναι ότι εδώ υπάρχουν πολλά είδη πτηνών.**

α. Μου μιλάει άσχημα τώρα τελευταία χωρίς <u>λόγο</u>.

β. Τον τελευταίο καιρό γίνεται πολύ <u>λόγος</u> για τα βιολογικά προϊόντα.

γ. Είναι πολύ κουραστική, γιατί θέλει πάντα να έχει τον τελευταίο <u>λόγο</u>.

δ. Έχει μεγάλη ευχέρεια <u>λόγου</u>, γι' αυτό γράφει πολύ ωραία και είναι τόσο καλός δικηγόρος.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *επίπεδο* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 7

Διάλεξε το σωστό και βρες ποια πρόταση περιγράφει την εικόνα που υπάρχει σε κάθε πλαίσιο.

καταφύγιο/κρησφύγετο/κρυψώνα

0. Λόγω της κακοκαιρίας, οι δήμοι μετατρέπουν θερμαινόμενους χώρους σε καταφύγια / κρησφύγετα / κρυψώνες για τους άστεγους.

1. Εάν θέλουμε να μάθουμε τον λόγο, αρκεί να θυμηθούμε τα δικά μας παιδικά χρόνια, όταν μας άρεσε να δημιουργούμε καταφύγια / κρησφύγετα / κρυψώνες κάτω από σεντόνια και κουβέρτες.

2. Διαβάστε το άρθρο και δείτε δέκα καταφύγια / κρησφύγετα / κρυψώνες για τα χρήματά σας.

3. Εδώ είναι το καταφύγιο / το κρησφύγετο / η κρυψώνα του 35χρονου που κατηγορείται για το έγκλημα.

4. Η θαλάσσια χελώνα καρέτα-καρέτα ζει στη Μεσόγειο, τον Ατλαντικό, τον Ινδικό και τον Ειρηνικό Ωκεανό, ενώ καταφύγιά / κρησφύγετα / κρυψώνες της αποτελούν ο Όρμος της Απολακκίας στη Ρόδο και ο Κόλπος του Λαγανά στη Ζάκυνθο.

αγέλη/κοπάδι/σμήνος

5. Τον χειμώνα, οι λύκοι σχηματίζουν αγέλες / κοπάδια / σμήνη, για να μπορούν να κυνηγούν με μεγαλύτερη ευκολία.
6. Μια αγέλη / Ένα κοπάδι / Ένα σμήνος με δελφίνια εμφανίστηκε δίπλα στο πλοίο, στη θαλάσσια περιοχή ανοιχτά της Λήμνου, περίπου στις 12:50 το μεσημέρι.
7. Κάθε αγέλη / κοπάδι / σμήνος προβάτων έχει έναν σκύλο, ο οποίος τα προστατεύει από διάφορους κινδύνους.
8. Μείνανε έκπληκτοι οι κάτοικοι, όταν είδαν μια αγέλη / ένα κοπάδι / ένα σμήνος μελισσών να...τριγυρίζει, το μεσημέρι της Τετάρτης, σε γειτονιά της Πρέβεζας!
9. Εντυπωσιακή ήταν η εμφάνιση της αγέλης / του κοπαδιού / του σμήνους πουλιών το περασμένο Σάββατο στον αυτοκινητόδρομο Καλαμάτας – Τρίπολης.

τροφή/φαγητό/τρόφιμο

10. Ψάχνετε υγρή τροφή / υγρό φαγητό / υγρό τρόφιμο για τον σκύλο σας; Εδώ θα βρείτε μεγάλη ποικιλία τροφών / φαγητών / τροφίμων σκύλου σε κονσέρβα.
11. Μελέτες έχουν αποδείξει ότι δεν είναι σωστό να εισαγάγουμε στερεές τροφές / στερεά φαγητά / στερεά τρόφιμα στο διαιτολόγιο του παιδιού πριν από τον πέμπτο μήνα.
12. Πάμε για τροφή / φαγητό / τρόφιμο το Σάββατο το μεσημέρι;
13. Ο γιατρός μού είπε να παίρνω το χάπι μετά την τροφή / το φαγητό / το τρόφιμο.
14. Τους πέτυχα πάνω στην τροφή / στο φαγητό / στο τρόφιμο.
15. Μου αρέσει πολύ το παστίτσιο, αλλά η αλήθεια είναι ότι πρόκειται για πολύ βαριά τροφή / βαρύ φαγητό / βαρύ τρόφιμο.
16. Στο κατάστημα θα βρείτε αναψυκτικά, καλλυντικά και τυποποιημένα τρόφιμα / φαγητά.
17. Ελλείψεις σε τροφές / φαγητά / τρόφιμα και φάρμακα διαπιστώθηκαν στην αγορά.

Άσκηση 8

Με ποια από τις παρακάτω σημασίες χρησιμοποιείται το ρήμα *μεγαλώνω* σε καθεμία από τις προτάσεις που ακολουθούν;

> ***α.*** *αναπτύσσομαι σωματικά,* ***β.*** *αυξάνομαι,* ***γ.*** *μακραίνω,* ***δ.*** *κάνω κάτι πιο μεγάλο, για να φαίνεται,* ***ε.*** *βοηθώ κάποιον να αναπτυχθεί κυρίως σωματικά,* ***στ.*** *αποκτώ μεγαλύτερη διάρκεια,* ***ζ.*** *κάνω κάποιον να φαίνεται μεγαλύτερης ηλικίας από όσο είναι πραγματικά,* ***η.*** *αυξάνω τις διαστάσεις*

0. Με αυτόν τον φακό θα τα δεις καλύτερα όλα. Τα <u>μεγαλώνει</u> αρκετά τα αντικείμενα. δ

1. Αύριο θα πάω στο κομμωτήριο. <u>Μεγάλωσαν</u> πολύ τα μαλλιά μου. Θέλουν κόψιμο. ______

2. Αυτό το καλοκαίρι θα κάνουμε δουλειές στο σπίτι μας. Σκεφτόμαστε να <u>μεγαλώσουμε</u> λίγο το σαλόνι, ενώνοντάς το με την κουζίνα. ______

3. Τώρα <u>μεγάλωσαν</u> τα παλικαράκια. Δεν είναι πια μωρά. ______

4. Ο Νίκος είναι πολύ νέος, αλλά η αλήθεια είναι ότι τον <u>μεγαλώνουν</u> τα περισσότερα κιλά. ______

5. Μην παραπονιέσαι. Σε μία εβδομάδα αλλάζει η ώρα και θα <u>μεγαλώσουν</u> πολύ οι μέρες. ______

6. Μεγάλωσε η οικογένειά μας με τη γέννηση του τρίτου μας παιδιού. Τώρα φυσικά θα <u>μεγαλώσουν</u> και τα έξοδά μας. ______

7. Τα τελευταία χρόνια, εκτός από το να <u>μεγαλώνω</u> τα παιδιά μου, δεν προλαβαίνω να κάνω τίποτα άλλο. ______

Άσκηση 9

Γράψε οκτώ (8) προτάσεις με τις διαφορετικές σημασίες του ρήματος *μεγαλώνω*.

Άσκηση 10

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Εκατομμύρια ψάρια μπορούν να κολυμπούν σε κοπάδια χωρίς την παραμικρή σύγκρουση. Σ

1. Τα χελιδόνια είναι αποδημητικά πουλιά. ______

2. Ο Νίκος είναι πολύ ελκυστικός, αλλά καθόλου γοητευτικός. ______

3. Ύστερα από ένα κουραστικό ταξίδι πάντα αισθάνομαι επίπονο το κεφάλι μου. ______

4. Μμμ..., πολύ νόστιμο το τρόφιμο σήμερα, μαμά! ______

Άσκηση 11

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. εύκρατο
2. αποδημητικά
1. προστατευόμενη
3. ουράνια
4. απειλούμενο
5. φυσικό
6. χλωρίδα
7. μεταναστευτικά

0	κλίμα
	σώματα
	και πανίδα
	περιβάλλον
	πουλιά
	περιοχή
	είδος

Άσκηση 12

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

λόγους, καταφύγιο, τροφή, θαλασσών, προστατευόμενων, ειδών, χλωρίδας, θάλασσες

ΚΟΡΑΛΛΙΟΓΕΝΕΙΣ ΥΦΑΛΟΙ

Οι κοραλλιογενείς ύφαλοι αποτελούν το φυσικό [0] ___καταφύγιο___ για πολλά είδη ψαριών. Παίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Συχνά ονομάζονται «τροπικά δάση της θάλασσας» και αποτελούν μερικά από τα πιο ποικίλα οικοσυστήματα στη Γη. Παρόλο που η συνολική τους έκταση είναι μικρότερη από το 0,1% της επιφάνειας των [1] ________ του κόσμου, παρέχουν ένα ασφαλές καταφύγιο για το 25% όλων των θαλάσσιων [2] ________.

Οι κοραλλιογενείς ύφαλοι, από τον Ειρηνικό Ωκεανό μέχρι την Καραϊβική, είναι πολύ σημαντικοί για την [3] ________ των ψαριών και των ανθρώπων που ζουν στις παράκτιες περιοχές. Εκτιμάται ότι το 40% του πληθυσμού της γης ζει σε απόσταση 50 χιλιομέτρων από τις ακτές της θάλασσας. Η κλιματική αλλαγή, η ρύπανση και η υπεραλίευση είναι μερικοί από τους σημαντικότερους [4] ________ για τους οποίους οι κοραλλιογενείς ύφαλοι απειλούνται.

Ένας νέος κίνδυνος για τα κοράλλια είναι η απώλεια των χρωμάτων τους. Οι επιστήμονες, μάλιστα, προειδοποιούν ότι η απειλή επεκτείνεται σε όλες τις [5] ________ της Γης. Η υψηλή θερμοκρασία αρρωσταίνει τα κοράλλια, τα οποία όχι μόνο χάνουν τα ωραία χρώματά τους, αλλά τελικά πεθαίνουν. Αυτό που χρειάζεται για τη διάσωσή τους, είναι ένα δίκτυο προστατευόμενων περιοχών που να λειτουργεί σωστά. Στη στεριά κάποια είδη της [6] ________ και της πανίδας μπορούν να προστατευτούν στα εθνικά πάρκα. Στη θάλασσα τα όρια των [7] ________ περιοχών είναι σχετικά.

Οι πληροφορίες προέρχονται από το διαδίκτυο

(cd 1. 17)

Άσκηση 13

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 14

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου για κάποιο προστατευόμενο είδος. Λέτε τι ξέρετε για αυτό, μιλάτε για τους κινδύνους που το απειλούν και ό,τι άλλο νομίζετε.

Άσκηση 15

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

ελκύω, μεταναστεύω, αναπαράγω, απαρατήρητος, παρατηρητικός, ουρανός, θαμνώδης, προστατευόμενος, αναπαραγωγικός, φωλιάζω, παραποτάμιος, (δια)τροφικός, έλξη, ανοίγω, προστατεύω, παρατήρηση, θρεπτικός, παρατηρώ, φτερό, βουνίσιος, σεληνιακός, προσανατολίζω, απειλώ, ποταμίσιος, μετανάστευση, απειλή, θαλάσσιος, καταφεύγω, φθινοπωρινός, βαλτώνω, τρόφιμο, ανοιξιάτικος, χειμωνιάζει, προσανατολισμένος, ξεχειμωνιάζω, τρέφω, ηλιακός, θαλασσίτσα, χειμωνιάτικος, θερμαίνω, θέρμανση, θαλασσινός

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
φθινοπωριάζει	φθινόπωρο	0 φθινοπωρινός
1 ______	2 ______	θερμός
3 ______	προσανατολισμός	4 ______
-	5 ______	ουράνιος
-	ήλιος	6 ______
-	σελήνη	7 ______
8 ______	αναπαραγωγή	9 ______
-	θάλασσα, 10 ______	11 ______, 12 ______
-	βουνό	13 ______
-	ποτάμι	14 ______, 15 ______
16 ______	φωλιά	-
17 ______	18 ______	μεταναστευτικός
-	19 ______	φτερωτός
20 ______, 21 ______	χειμώνας	22 ______
23 ______	άνοιξη	24 ______
25 ______	καταφύγιο	-
26 ______	τροφή, 27 ______	28 ______, 29 ______
30 ______	βάλτος	-
-	θάμνος	31 ______
32 ______	παρατηρητής, 33 ______	34 ______, 35 ______
36 ______	37 ______	ελκυστικός
38 ______	39 ______	απειλούμενο
40 ______	προστασία	41 ______

Άσκηση 16

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

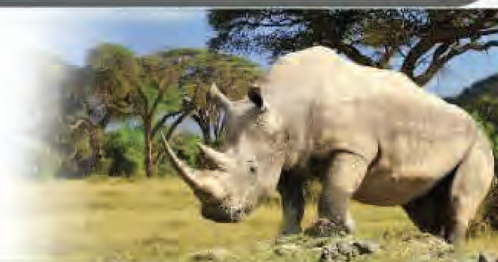
0. Το πρώτο ταξίδι μιας καρέτα-καρέτα από την αμμουδιά, όπου σκάει το αβγό της, μέχρι την ακτή είναι και το σημαντικότερο της ζωής της. Στηρίζεται στο ένστικτο και το DNA της, για να βρει τον _προσανατολισμό_ (προσανατολίζω) της. Μόνο αν τα καταφέρει την πρώτη φορά, θα ξαναγυρίσει μετά από μερικές δεκαετίες στην ίδια παραλία, για να γεννήσει τα μικρά της.

1. Όλα τα δελφίνια έχουν ένα σύστημα ηχοεντοπισμού με τη βοήθεια του οποίου προσανατολίζονται, εντοπίζουν την ____________ (τρέφομαι) τους και επικοινωνούν μεταξύ τους. Μια επικοινωνία με κώδικες που δεν θα μπορούσε εύκολα να φανταστεί κανείς για ένα ____________ (θάλασσα) θηλαστικό.

2. Οι ρινόκεροι στα προϊστορικά χρόνια ζούσαν ακόμη και στην Ευρώπη. Σήμερα, όμως, πολύ λίγοι ρινόκεροι επιβιώνουν έξω από εθνικά πάρκα και ____________ (καταφεύγω) στην Αφρική και την Ασία.

3. Ο αργυροπελεκάνος αποτελεί ένα παγκόσμια ____________ (προστασία) είδος με συνολικό πληθυσμό μεταξύ 10.400 και 13.900 ατόμων.

4. Η ανθρώπινη δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της ____________ (αναπαραγωγή) περιόδου είναι η κυριότερη ____________ (απειλούμαι) για τον αργυροπελεκάνο στην Ελλάδα. Το παράνομο κυνήγι και οι συγκρούσεις με ηλεκτρικά καλώδια αποτελούν, επίσης, σημαντικούς κινδύνους για τους πελεκάνους, ιδιαίτερα κατά τη ____________ (μεταναστεύω) περίοδο.

5. Οι αετοί είναι μεγάλα, αρπακτικά πουλιά, με βαρύ κεφάλι και ράμφος και σχετικά μικρό λαιμό. Τα ____________ (φτερωτός) τους έχουν τις περισσότερες φορές σκούρο χρώμα (σταχτί, καφετί ή μαύρο) και έχουν πιο ανοιχτόχρωμη την κάτω επιφάνειά τους. Λόγω του μεγέθους και της δυναμής τους, οι αετοί βρίσκονται στην κορυφή της ____________ (τρέφομαι) αλυσίδας μεταξύ των αρπακτικών πτηνών παγκοσμίως.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από www.wwf.gr

Άσκηση 17

Διάλεξε έξι (6) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 15 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 16. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 18

Ζήτησε τη βοήθεια του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σου, για να συμπληρώσεις το σταυρόλεξό σου.

Παράδειγμα:

Μαθητής Α: Τι έχεις στο 1 οριζόντια;

Μαθητής Β: Έτσι λέμε όλα τα φυτά που υπάρχουν σε έναν τόπο.

Μαθητής Α: Χλωρίδα!

Μαθητής Α

1 Χ	Λ	Ω	Ρ	Ι	Δ	5 Α				
						Ν				7 Σ
	2 Π					Α				Ε
	Α					Π				Λ
	Ν		4 Β			3 Α				Η
	Ι		Α			Ρ				Ν
	Δ		4 Λ			Α				Η
	Α		Τ			Γ				
			Ο			Ω				
			Σ			Γ		6 Κ		
		3 Φ		5		Η		Ο		
		Ω						Π		
		Λ		6				Α		
		Ι						Δ		
	7	Α						Ι		

Μαθητής Β

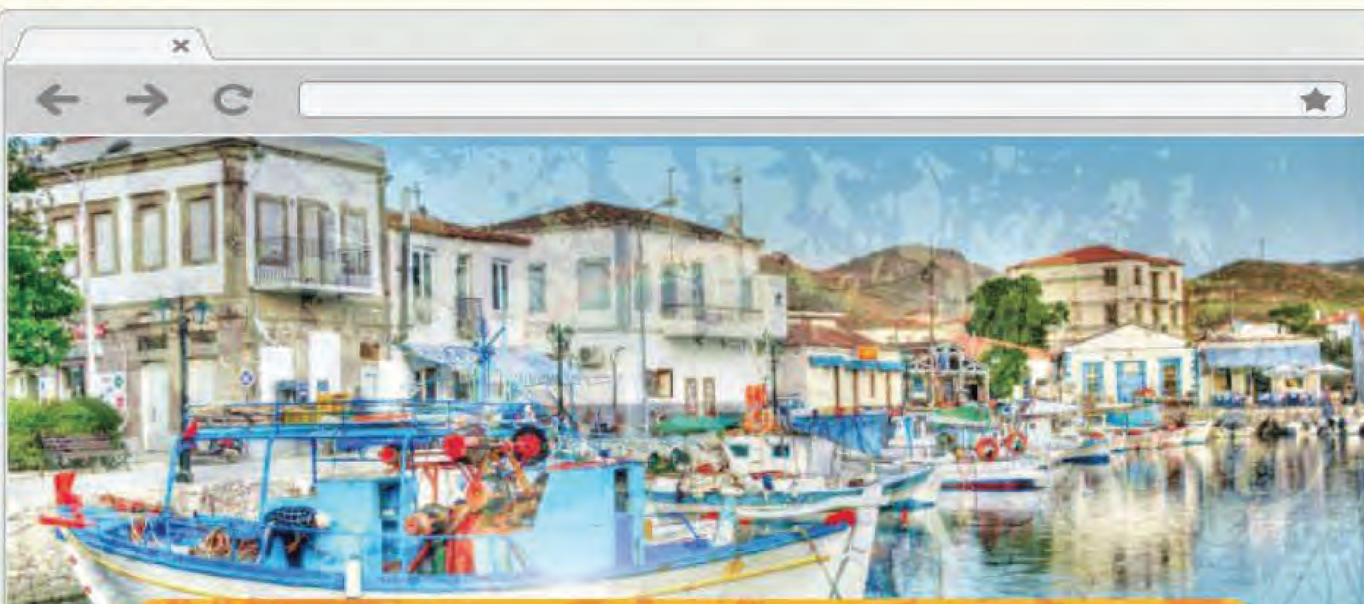
1 Χ	Λ	Ω	Ρ	Ι	Δ	5 Α				
										7
	2 Π	Υ	Ξ	Ι	Δ	Α				
			4 Β			3 Α	Γ	Ε	Λ	Η
			4 Λ	Ι	Β	Α	Δ	Ι		
								6		
		3		5 Σ	Μ	Η	Ν	Ο	Σ	
				6 Κ	Λ	Ι	Μ	Α		
	7 Κ	Α	Τ	Α	Φ	Υ	Γ	Ι	Ο	

Γραμματική: ΣΥΝΘΕΣΗ ΛΕΞΕΩΝ

(cd 1, 18)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

ΛΗΜΝΟΣ

Ψηλά στο [0] βορειοανατολικό Αιγαίο, εκεί όπου οι άνεμοι δεν σταματούν ποτέ, βρίσκεται το νησί της Λήμνου, όπου μπορείτε να [1] ____________ και να περάσετε [2] ____________ διακοπές.

[3] ____________ παραλίες με [4] ____________ και κρυστάλλινα νερά, λόφοι γεμάτοι φύση και ζωή, [5] ____________ πλημμυρισμένες ιστορία, πολιτισμός αιώνων, χιλιάδες φλαμίγκο και πέτρινα αρχοντικά με χρωματιστά παράθυρα και [6] ____________ στέγες, είναι μόνο μερικά από τα στοιχεία που συνθέτουν το σκηνικό, το οποίο συναντά κανείς επισκεπτόμενος τη Λήμνο, έναν τόπο μαγικό, ένα νησί να το πιεις στο ποτήρι, που ξεχειλίζει ζωή και περιμένει να το ανακαλύψεις.

Πατώντας κανείς το πόδι του στο νησί, ακούει τα κύματα να του μιλούν για την ιστορία της περιοχής, τις περιπέτειες του Ιάσονα με τους Αργοναύτες του, τις ιστορίες του Τρωικού πολέμου κ.ά.

Ερωτήσεις:

1. Ποια λέξη του κειμένου σημαίνει «πράσινο και γαλάζιο»; ____________
2. Ποια λέξη του κειμένου σημαίνει το αντίθετο από το *κουράζομαι*; ____________

ΣΥΝΘΕΣΗ ΛΕΞΕΩΝ

α(ν): στερητικό

α(ν) + επίθετο = αντίθεση		α(ν) + ουσιαστικό = έλλειψη	
α + βέβαιος = αβέβαιος	α + ίσος = ά**ν**ισος	α + βεβαιότητα = αβεβαιότητα	α + ισότητα = α**ν**ισότητα
άτιμος	ανάλατος	αδιαθεσία	ανεντιμότητα
άχαρος	ανακριβής	αδιακρισία	ανικανότητα
άχρωμος	ανεπίσημος	αδιαφορία	ανακρίβεια
ακούραστος	ανάξιος	αχαριστία	ανευθυνότητα
αδούλευτος	ανεπαρκής	απιστία	ανειλικρίνεια
απίθανος		ατιμία	
ακίνητος			
αδύνατος			
άκακος			

ξε + ρήμα = αντίθεση
ξεγράφω
ξεβάφω
ξεβιδώνω
ξεβουλώνω

ουσιαστικό + ουσιαστικό
μαχαίρι + πιρούνι = μαχαιρ-**ο**-πίρουνο
λάχανο + ρύζι = λαχανόρυζο

επίθετο + επίθετο
πορτοκαλής + κόκκινος = πορτοκαλ-**ο**-κόκκινος

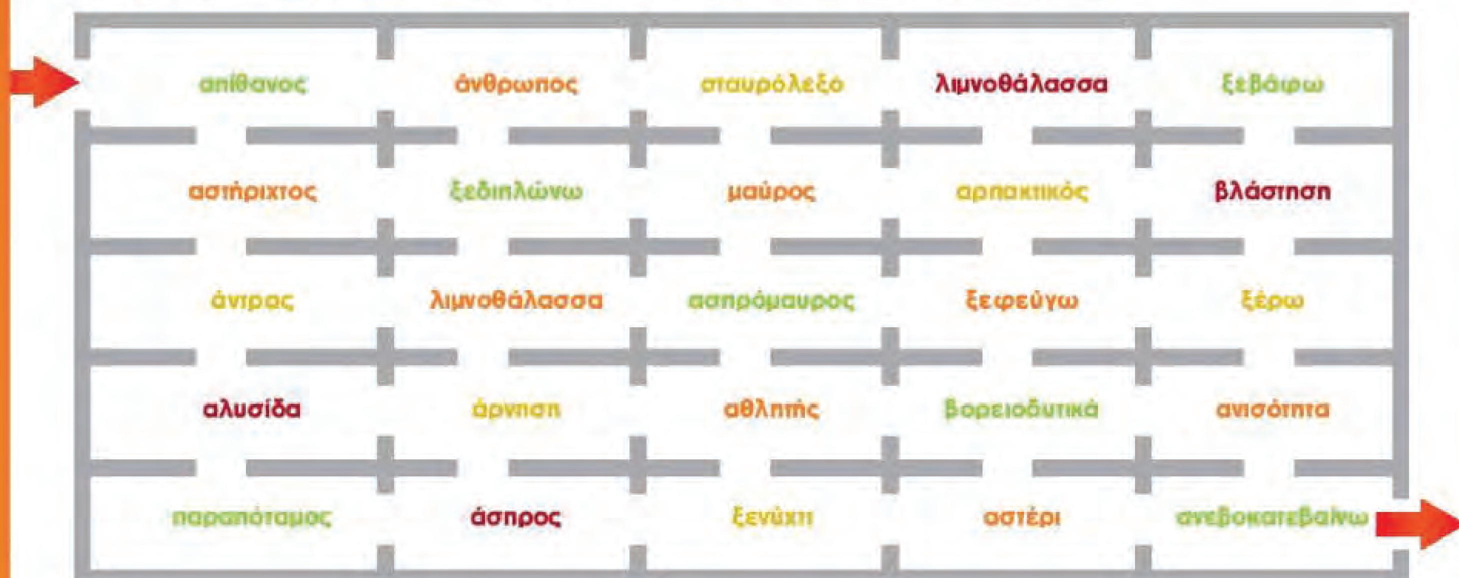
ρήμα + ρήμα
μπαίνω + βγαίνω = μπαιν-**ο**-βγαίνω

επίρρημα + επίρρημα
νότια + ανατολικά = νοτι-**ο**-ανατολικά

επίρρημα + ρήμα
σιγά + τραγουδώ = σιγ-**ο**-τραγουδώ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τις **σύνθετες λέξεις** και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Τι χρώμα είναι; Ένωσε τις λέξεις με τις εικόνες.

ασπρόμαυρο, κιτρινόμαυρο, πορτοκαλοκόκκινο

Άσκηση 3

Ένωσε τις λέξεις με τις εικόνες.

αντρόγυνο, μαχαιροπίρουνο, ψηλόλιγνος

1

2

3

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε, όπως στο παράδειγμα.

γελαστός	0 αγέλαστος
πιθανός	1 ______
έντιμος	2 ______
3 ______	ξεκλειδώνω
4 ______	ξεκουράζω
5 ______	ξεφουσκώνω
ισότητα	6 ______

Άσκηση 5

Πώς λέγεται...

0. Ο μπαμπάς μου είναι Έλληνας και η μαμά μου είναι Αμερικανίδα.
   Εγώ είμαι Ελληνοαμερικανός.
1. Ο μπαμπάς μου είναι Έλληνας και η μαμά μου είναι Γερμανίδα.
   Εγώ είμαι ______.
2. Ο μπαμπάς μου είναι Έλληνας και η μαμά μου είναι Ισπανίδα.
   Εγώ είμαι ______.
3. Μια μπαίνει, μια βγαίνει. Βαρέθηκα να τον βλέπω να ______.
4. Πηγαίνει πάνω-κάτω, πάνω-κάτω.
   ______ εδώ και μία ώρα.

Άσκηση 6

Συνδύασε τις λέξεις από τις δύο στήλες και βρες τα φαγητά.

1 λάχανο	
2 ντομάτα	ρύζι
3 σπανάκι	γάλα
4 ρύζι	σέλινο
5 πράσο	σούπα

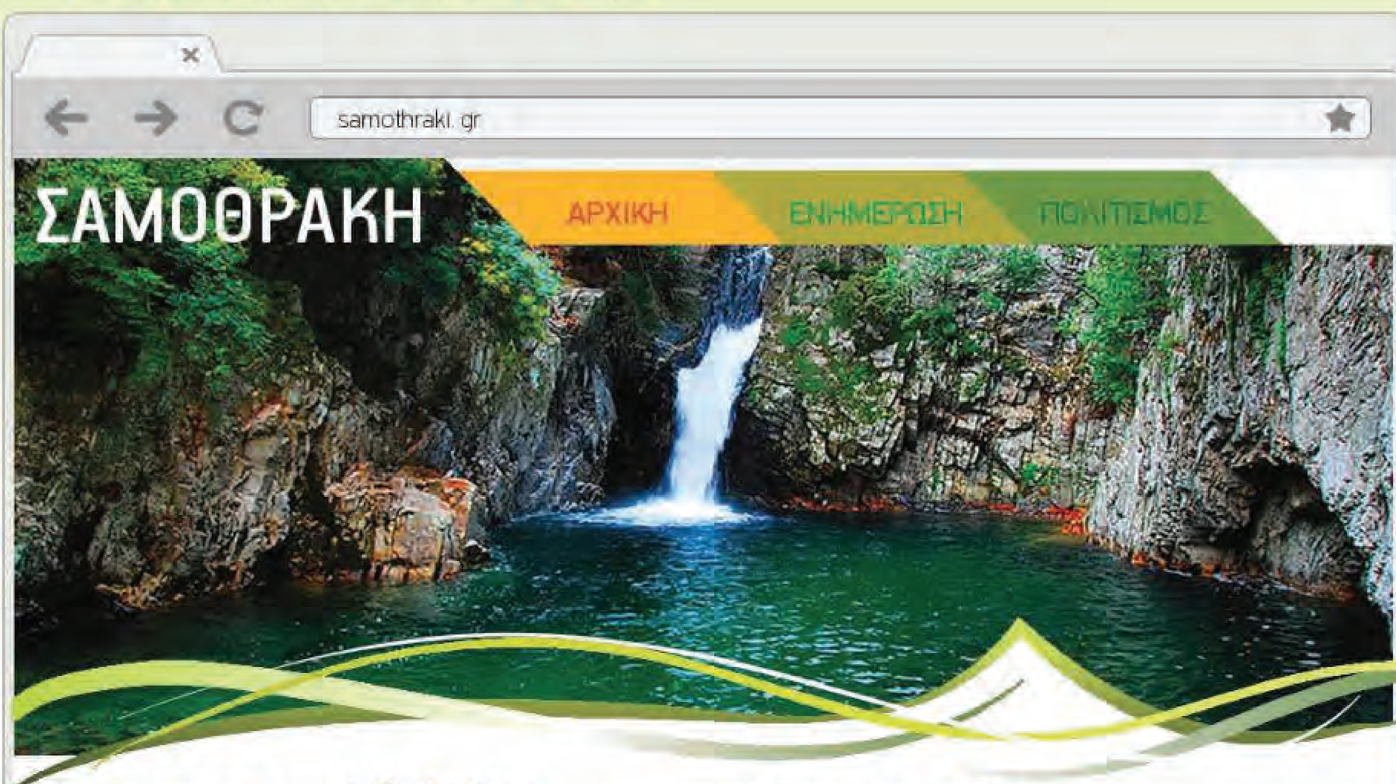
Άσκηση 7

Διάλεξε το σωστό.

0. Πώς (ξεκλειδώνει) / κλειδώνει το μυαλό μας! Διαβάστε το άρθρο μας και νιώστε ελεύθεροι!
1. Η Ρεάλ αν και βρέθηκε με την πλάτη στον τοίχο από την Κάδιθ (0-1 ως το 67'), επικράτησε 3-1 χάρη στα πιθανά / απίθανα γκολ των Ρομπέρτο Κάρλος, Μπέκαμ, Ρομπίνιο.
2. Δείτε 16 απίστευτους / πιστευτούς προορισμούς που δεν έχουν ανακαλύψει οι τουρίστες.
3. Οι οικολόγοι επισημαίνουν ότι το μέλλον των λευκών φαλαινών και των πολικών αρκούδων φαίνεται μάλλον βέβαιο / αβέβαιο.
4. Από το πρωί τυλίγω / ξετυλίγω τα δώρα που πήρα στο πάρτι μου και έχω μεγάλη χαρά.
5. Στο εξ αποστάσεως πρόγραμμα υπάρχει δυνατότητα σύγχρονης και ξεσύγχρονης / ασύγχρονης επικοινωνίας.
6. Πρέπει να πιστέψεις αυτό που σου λέω, γιατί οι αποδείξεις που έχω είναι ατράνταχτες / τρανταχτές.
7. Ο Πέτρος είναι ορειβάτης κι έχει ανέβει στις πιο προσιτές / απρόσιτες βουνοκορφές.
8. Δείτε πώς μπορείτε να ξεβουλώσετε / βουλώσετε με φυσικό τρόπο τον νιπτήρα σας.

Άσκηση 8

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Διαβάστε το άρθρο και [0] ξεκλειδώστε (≠ κλειδώνω) **τα μυστικά της Σαμοθράκης.**

Στο [1] ________ (βόρειος + ανατολικός) άκρο του Αιγαίου, κοντά στην Ίμβρο και τα παράλια της Τουρκίας, ξεπροβάλλει από τη θάλασσα η Σαμοθράκη, το πιο ψηλό νησί του Αιγαίου μετά την Κρήτη, ένα νησί προικισμένο με εξαιρετική φύση.

Η φύση της Σαμοθράκης είναι μια ζούγκλα εκτός τροπικής ζώνης. Είναι, όμως, αυτή η ζούγκλα άγρια και [2] ________ (≠ φιλόξενος); Η απάντηση είναι όχι. Και αυτό συμβαίνει, γιατί η Σαμοθράκη έχει τη βλάστηση της ζούγκλας, αλλά και την ομορφιά και τη χάρη του παραδείσου. Είναι γνωστή για το βουνό και τα ποτάμια της.

Αυτό που είναι [3] ________ (≠ γνωστός), όμως, είναι ότι στο νησί υπάρχουν [4] ________ (≠ μετρημένος) σπηλιές που αποτελούν καταφύγια της φώκιας monachus-monachus και της θαλάσσιας χελώνας caretta-caretta. Το δυσάρεστο είναι ότι τα καταφύγια αυτά παραμένουν [5] ________ (≠ προστατευμένος).

Την άνοιξη και το φθινόπωρο, το νησί αποτελεί έναν σπουδαίο σταθμό για [6] ________ (≠ κούραση) και τροφή των αποδημητικών πτηνών. Κατά μήκος της βόρειας αλλά και της νότιας ακτής σχηματίζονται πολλοί εποχιακοί υγρότοποι, πολύτιμοι σταθμοί για τη μετανάστευση πουλιών. Ο πιο χαρακτηριστικός τέτοιος υγρότοπος είναι η Βδελολίμνη που σχηματίζεται στις εκβολές του Φονιά. Ενδιαφέρον για τους παρατηρητές πουλιών έχει και η [7] ________ (λίμνη + θάλασσα) του Αγ. Αντρέα κοντά στην Καμαριώτισσα. Η απέραντη παραλία των Κήπων, με σκούρο [8] ________ (γκρίζος + μαύρος) βότσαλο, αποκαλύπτει μερικές από τις μυστικές ομορφιές της Σαμοθράκης. Τα νερά της θάλασσας, παρόλο που δεν είναι [9] ________ (πράσινος + γαλάζιος), μαγεύουν κι αιχμαλωτίζουν τον επισκέπτη με το βαθύ μπλε χρώμα τους.

Ακόμη και ένα [10] ________ (Σάββατο + Κυριακή) στη Σαμοθράκη θα σας μείνει [11] ________ (≠ ξεχασμένος). Επισκεφτείτε την!

Άσκηση 9

Περίγραψε ένα μέρος της χώρας σου. Χρησιμοποίησε όσες περισσότερες σύνθετες λέξεις μπορείς.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Έχεις δει ποτέ κάποιο από τα ζώα της εικόνας;
- Τι σου κάνει εντύπωση σχετικά με αυτά;
- Τι ξέρεις για τον τρόπο ζωής τους;

Συμβουλή:
Πριν κάνεις την άσκηση, διάβασε τις προτάσεις του πίνακα και σημείωσε τι πρέπει να προσέξεις.

(cd 1, 19)

Άσκηση 1

Άκουσε το κείμενο και στον παρακάτω πίνακα σημείωσε ✓ στις σωστές απαντήσεις. Θα πρέπει να σημειώσεις συνολικά εννέα (9) ✓ χωρίς το παράδειγμα.

	τίγρη	πάντα
0. Τρέφεται με χόρτα.		✓
1. Κολυμπάει πολύ καλά.		
2. Χρησιμοποιεί τα μάτια και τα αυτιά του, για να βρει την τροφή του.		
3. Είναι μοναχικό ζώο.		
4. Αναζητά την τροφή του στην ίδια πάντα περιοχή.		
5. Απειλείται από την καταστροφή των δασών.		
6. Απειλείται από παράνομα κυκλώματα εμπόρων.		

(cd 1, 19)

Άσκηση 2

Άκουσε ξανά το κείμενο και παρουσίασε στην τάξη ένα από τα δύο ζώα για τα οποία μιλούν οι μαθητές.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που αναφέρεται στην πέψη ή που έχει σχέση με αυτή = πεπτικός

1. μασάω κάτι για πολλή ώρα, αργά = ______

2. αφήνω κάποιον μόνο του, τον περιορίζω σε ένα μέρος = ______

3. βάζω κάποιον σε κίνδυνο = ______

4. αυτός που βρίσκεται απέναντι σε κάποιον ή σε κάτι = ______

5. αυτός που έχει μεγάλη έκταση = ______

6. δέρμα ζώου με μαλακό και πυκνό τρίχωμα = ______

7. αυτός που δεν γίνεται σύμφωνα με τον νόμο = ______

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	δεινός	**α.**	ικανός	0
1.	σκαρφαλώνω	**β.**	κινδυνεύω	
2.	απειλούμαι	**γ.**	σκαρφάλωμα	
3.	αναρρίχηση	**δ.**	ανεβαίνω	

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	μαραίνομαι	**α.**	νόμιμος	
1.	παράνομος	**β.**	ανθίζω	0
2.	μοναχικός	**γ.**	κοινωνικός	
3.	ικανός	**δ.**	συνηθισμένος	
4.	περίεργος	**ε.**	ανίκανος	

Άσκηση 4

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Το σαρκοφάγο ζώο με ευέλικτο και ευκίνητο σώμα και δυνατά νύχια λέγεται αιλουροειδές.

1. Κάθε ζώο ή πτηνό, κυρίως άγριο, που κυνηγούν οι κυνηγοί, η λεία άγριου ζώου λέγεται ________________.

2. Η αίσθηση με την οποία μπορούμε να βλέπουμε με τα μάτια μας είναι η ________________.

3. Η περιοχή που είναι κατάλληλη για την ανάπτυξη ή την προστασία σπάνιων φυτών και ζώων λέγεται ________________.

4. Αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στα οικοδομήματα λέγεται ________________.

5. Το ζώο που τρέφεται με σάρκες λέγεται ________________.

6. Το δάσος που βρίσκεται στις θερμές και υγρές περιοχές του Ισημερινού και έχει πολύ πυκνή βλάστηση λέγεται ________________.

7. Η αίσθηση με την οποία αντιλαμβανόμαστε την οσμή είναι η ________________.

8. Η αίσθηση με την οποία αισθανόμαστε τα ηχητικά ερεθίσματα είναι η ________________.

9. Όταν ένα φυτό χάνει τη φυσική του μορφή λόγω έλλειψης νερού, τότε ________________.

0	Α	Ι	Λ	Ο	Υ	Ρ	Ο	Ε	Ι	Δ	Ε	Σ	Δ
1	Α	Δ	Ρ	Θ	Η	Ρ	Α	Μ	Α	Τ	Η	Κ	Λ
2	Υ	Ο	Ρ	Α	Σ	Η	Θ	Τ	Υ	Θ	Β	Σ	Π
3	Α	Γ	Β	Ι	Ο	Τ	Ο	Π	Ο	Σ	Ε	Ρ	Τ
4	Α	Ν	Ο	Ι	Κ	Ο	Δ	Ο	Μ	Ι	Κ	Ο	Σ
5	Ε	Σ	Α	Ρ	Κ	Ο	Φ	Α	Γ	Ο	Τ	Η	Κ
6	Α	Π	Ο	Τ	Ρ	Ο	Π	Ι	Κ	Ο	Τ	Θ	Ρ
7	Α	Δ	Β	Ε	Σ	Ν	Ο	Σ	Φ	Ρ	Η	Σ	Η
8	Κ	Λ	Α	Κ	Ο	Η	Ι	Ε	Ψ	Υ	Σ	Χ	Ο
9	Α	Β	Μ	Α	Ρ	Α	Ι	Ν	Ε	Τ	Α	Ι	Η

Άσκηση 5

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

1 **Το μήλο είναι ο καρπός της μηλιάς.**

α. Για να αποδώσει μια επιχείρηση καρπούς, χρειάζεται κόπος, χρόνος και υπομονή.
β. Μου αρέσουν πολύ οι ξηροί καρποί.
γ. Η εκδήλωση είναι ο καρπός της συνεργασίας της κρατικής ορχήστρας Θεσσαλονίκης και του τμήματος κινηματογράφου του Πανεπιστημίου.
δ. Πόνος στον καρπό του χεριού σας; Πάρτε την κατάσταση στα χέρια σας.

2 **Το σφουγγάρι απορροφά τα υγρά.**

α. Αυτό το τσιμέντο απορροφά το νερό σαν σφουγγάρι!
β. Η ελληνική αγορά απορροφά ετησίως περίπου 45.000 θερμοσίφωνες.
γ. Αυτήν την περίοδο θα σας απορροφήσει μόνο η δουλειά, φίλοι Κριοί.
δ. Τα Πανεπιστήμια απορροφούν τα καλύτερα και πιο φιλόδοξα μυαλά της χώρας. Υπάρχουν, όμως, οι αντίστοιχες θέσεις εργασίας για τους αποφοίτους τους;

3 **Η αγαπημένη μου τραγουδίστρια θα είναι στην πόλη μας για 2 εμφανίσεις.**

α. Πότε έγινε η εμφάνιση των νέων κινητών τηλεφώνων στην αγορά;
β. Η Αρετή είναι πολύ όμορφη. Προσέχει την εμφάνισή της.
γ. Αυτή η φωτογραφία είναι από την πρώτη επίσημη εμφάνισή μας με τον Νίκο.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τις λέξεις *αντιμέτωπος*, *αναρρίχηση* και *βλαστάρι* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της κάθε λέξης.

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη και βρες ποια πρόταση περιγράφει την εικόνα που συνοδεύει την άσκηση.

θήραμα/λεία

0. Τα θηράματα του λιονταριού είναι μεγάλα ζώα.
1. Τα πορτοφόλια ήταν εύκολη ______________ για τον έμπειρο κλέφτη.
2. Αυτή η περιοχή είναι πλούσια σε ______________.
3. Υπάρχει νόμος που προστατεύει ______________ από τους λαθροκυνηγούς.

καρπός/φρούτο

4. Ο μανάβης πουλάει ______________ και λαχανικά.
5. Αγόρασα κάτι καραμέλες με γεύση ______________.
6. Μετά το φαγητό τρώω πάντα ένα ______________.
7. Τι ______________ κάνει αυτό το δέντρο;
8. Τα μήλα είναι πολύ θρεπτικό ______________.
9. Το σύγγραμμα αυτό είναι ______________ μακροχρόνιου ερευνητικού μόχθου.
10. Η επιτυχία του είναι ______________ πολλών κόπων.

παρατεταμένος/εκτεταμένος

11. Η ______________ ανομβρία δεν ωφελεί καθόλου τον αγροτικό κόσμο.
12. Στο τέλος της συναυλίας το κοινό επιβράβευσε τον καλλιτέχνη με ένα ______________ χειροκρότημα.
13. Το υπουργείο έχει ______________ αρμοδιότητες.
14. Για να υποστηρίξει τη θέση της, επικαλέστηκε ______________ βιβλιογραφία.

Άσκηση 8

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

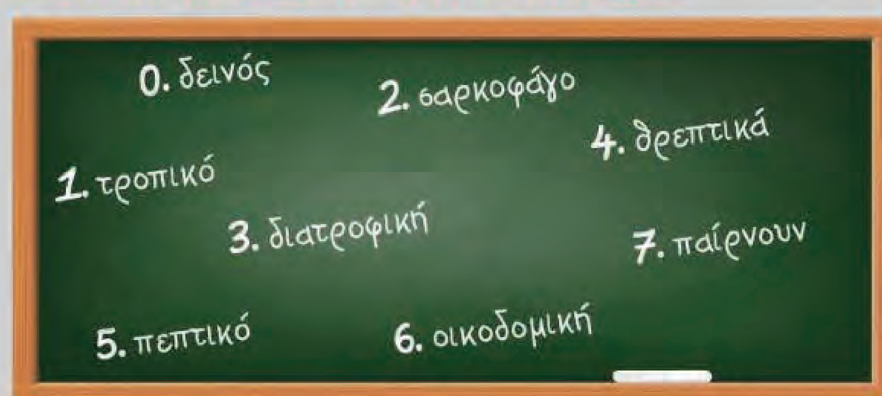
0. Αυτή η επιτυχία είναι το φρούτο πολλής δουλειάς. Λ
1. Αυτή η παρατεταμένη αγωνία με έχει κουράσει πολύ. ____
2. Τα αυτοκίνητα χωρίς κλειδί είναι εύκολο θήραμα για τους κλέφτες. ____
3. Έχει πολύ καλή όραση και γι' αυτό μπορεί να ακούσει κάτι από πολλά χιλιόμετρα. ____

Άσκηση 9

Περίγραψε ένα μέρος της χώρας σου. Χρησιμοποίησε όσες περισσότερες λέξεις μπορείς.

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0	κολυμβητής
	δάσος
	ζώο
	τον λόγο
	συστατικά
	συνήθεια
	σύστημα
	ανάπτυξη

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

κυνήγι, όραση, ~~όσφρησης~~, ακοής, απειλή, δάση, γούνα, θήραμά, παράνομο

. ρινόκερος .

Ο ρινόκερος είναι φυτοφάγο ζώο που στηρίζεται κυρίως στην πολύ αναπτυγμένη αίσθηση της [0] όσφρησης και της [1] __________. Αντίθετα, έχει φτωχή [2] __________ και δυσκολεύεται να ξεχωρίσει από μακριά αν ένα ζώο αποτελεί απειλή ή όχι για τον ίδιο.

. ελάφι .

Τον χειμώνα προτιμά τα [3] __________, ενώ το καλοκαίρι επιλέγει να κινηθεί σε μεγαλύτερο υψόμετρο. Το [4] __________ κυνήγι αποτελεί την πιο βασική [5] __________ για τη ζωή του.

. λύκος .

Ζει σε αγέλες, για να έχει καλύτερα αποτελέσματα στο [6] __________. Οι λύκοι μπορούν να εντοπίσουν το [7] __________ τους από απόσταση 3 χλμ., μόνο από τη μυρωδιά.

. βίδρα .

Η ευρασιατική βίδρα είναι ένα μικρόσωμο ζώο που ζει στις όχθες των ποταμών και των λιμνών σε πολύ καθαρά νερά. Χρειάζεται το γλυκό νερό, για να καθαρίζει τη [8] __________ της. Η γούνα τής προσφέρει μια ιδιαίτερα αποτελεσματική μόνωση από το κρύο και την υγρασία. Καθημερινά ξοδεύει το 10% του χρόνου της για τη φροντίδα της γούνας της.

(cd 1: 20)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/ φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.wwf.gr

Άσκηση 13

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

μεταναστευτικός, ~~φύση~~, τεμπελιά, κυνηγός, μετανάστευση, παρατηρητικότητα, κυνηγετικός, ενηλικίωση, καλλιεργώ, κυνηγώ, παρατηρητικός, αναρριχητικός, πέψη, απειλητικός, σκαρφάλωμα, τεμπελιάζω, εξαφανίζω, ζώο, δασικός, ξύλινος, φυτεύω, εμπορικός, εμπορεύομαι, απειλώ, δεινότητα, ενήλικος, άγριος, γούνινος, αγριότητα, μαρασμός, τροφή, ξύλο, παρανομία, παρατηρώ, μαραμένος, αναρριχώμαι, τρέφομαι, μετακινούμαι, παρανομώ, καλλιεργήσιμος, ζωικός

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετα
-	0 ___φύση___	φυσικός
1 ______	κυνήγι, 2 ______	3 ______
-	4 ______	δεινός
σκαρφαλώνω	5 ______	-
6 ______	εξαφάνιση	-
-	7 ______	ζωολογικός, 8 ______
-	δάσος	9 ______
-	ξυλεία, 10 ______	11 ______
12 ______	φυτεία	-
13 ______	14 ______	παράνομος
15 ______	εμπόριο	16 ______
17 ______	απειλή	18 ______
ενηλικιώνομαι	19 ______	20 ______
αγριεύω	21 ______	22 ______
23 ______	24 ______	τεμπέλης
25 ______	αναρρίχηση	26 ______
-	γούνα	27 ______
-	28 ______	πεπτικός
29 ______	30 ______	θρεπτικός
μεταναστεύω	31 ______	32 ______
μαραίνομαι	33 ______	34 ______
35 ______	μετακίνηση	-
36 ______	καλλιέργεια	37 ______
38 ______	παρατήρηση, 39 ______	40 ______

Άσκηση 14
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

http://el.wikipedia.org

ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ ΦΥΣΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΛΙΟΝΤΑΡΙ: Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ο συνηθισμένος τόπος διαμονής των λιονταριών είναι η σαβάνα και οι γρασιδότοποι. Συχνά, επίσης, βρίσκονται σε θαμνώδεις περιοχές και δάση. Τα λιοντάρια είναι πολύ κοινωνικά ζώα. Μια αγέλη λιονταριών συνήθως αποτελείται από τα θηλυκά, τα μικρά τους και έναν μικρό αριθμό [0] ενήλικων (ενηλικιώνομαι) αρσενικών. Τα θηλυκά κυνηγούν όλα μαζί σε ομάδες. Ενώ συνήθως δεν [1] ____________ (κυνηγός) ανθρώπους, υπήρξαν περιπτώσεις λιονταριών που αναζητούσαν ανθρώπινα θηράματα.

Τα ενήλικα λιοντάρια δεν έχουν [2] ____________ (φύση) εχθρούς. Η πλειοψηφία τους βρίσκει βίαιο θάνατο από ανθρώπους ή άλλα λιοντάρια.

Ποια ζώα κινδυνεύουν με εξαφάνιση;

Τα άγρια ζώα υπάρχουν στη Γη εδώ και εκατομμύρια χρόνια, στο δικό τους περιβάλλον και πολλά από αυτά ζουν στα τροπικά [3] ______________ (δασικός). Ωστόσο, λόγω της καταστροφής των δασών για την [4] ______________ (ξύλινος) τους και τη δημιουργία διαφόρων [5] ______________ (φυτεύω), ο πληθυσμός τους μειώνεται δραματικά. Σε αυτές τις απειλές, επίσης, προστίθενται και τα υψηλά ποσοστά του παράνομου κυνηγιού για τη [6] ______________ (γούνινος), το κρέας ή τα κέρατα. Η λίστα που ακολουθεί είναι κατατοπιστική για τα ζώα που κινδυνεύουν σήμερα πιο πολύ να εξαφανιστούν, εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Πιγκουίνος του Μαγγελάνου

Η μεγαλύτερη [7] ______________ (απειλώ) του είναι οι κλιματικές αλλαγές και η αύξηση της θερμοκρασίας των ωκεανών. Επίσης, επειδή ο συγκεκριμένος πιγκουίνος κολυμπά, για να βρει την τροφή του, οι πετρελαιοκηλίδες των θαλασσών είναι ένας μεγάλος κίνδυνος για τη ζωή του.

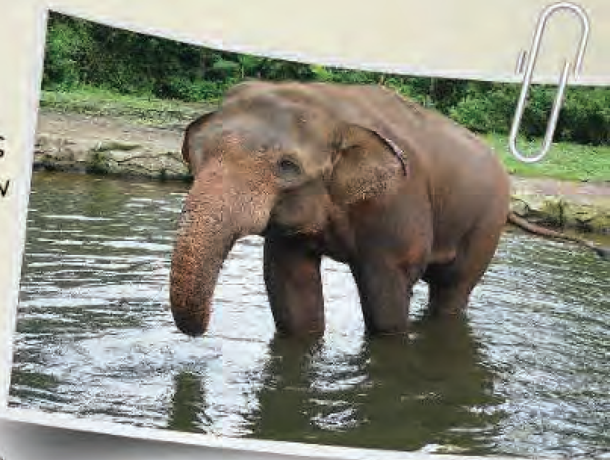

Θαλάσσια χελώνα

Οι θαλάσσιες χελώνες αντιμετωπίζουν, επίσης, κίνδυνο [8] ______________ (εξαφανίζω). Το παράνομο [9] ______________ (κυνηγώ) αλλά και η τυχαία σύλληψή τους στα δίχτυα των ψαράδων αποτελούν τις κυριότερες [10] ______________ (απειλώ).

Ελέφαντας Σουμάτρας

Λόγω της καταστροφής των δασών στην Ασία, πάνω από το 80% του πληθυσμού τους εξαφανίστηκε τις τελευταίες 2 δεκαετίες. Οι ελέφαντες αναγκάστηκαν να [11] ______________ (μετακίνηση) προς τους ανθρώπινους οικισμούς και να κάνουν επιδρομές σε σπίτια, για να βρουν την [12] ______________ (τρέφομαι) τους. Οι άνθρωποι, για να μπορέσουν να προφυλαχτούν, αναγκάστηκαν να τους σκοτώνουν, με αποτέλεσμα οι ελέφαντες της Σουμάτρας να κινδυνεύουν με εξαφάνιση.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://perierga.gr

Άσκηση 15

Διάβασε τους ορισμούς και συμπλήρωσε την ακροστιχίδα.

0. Το σύνολο των φυτών ενός τόπου.

1. Σκαρφάλωμα.

2. 1. Αυτός που είναι πολύ ικανός σε κάτι. 2. Πάρα πολύ δύσκολος, φοβερός, τρομερός.

3. Το τρυφερό κομμάτι των φυτών ή των δέντρων.

4. Όταν ένα υλικό κρατάει μέσα του ένα υγρό ή ένα αέριο και δεν το αφήνει να βγει, τότε λέμε ότι το...

5. Η διαδικασία εξοικείωσης με μια κατάσταση.

6. 1. Διαχωρίζω. 2. Αποκλείω.

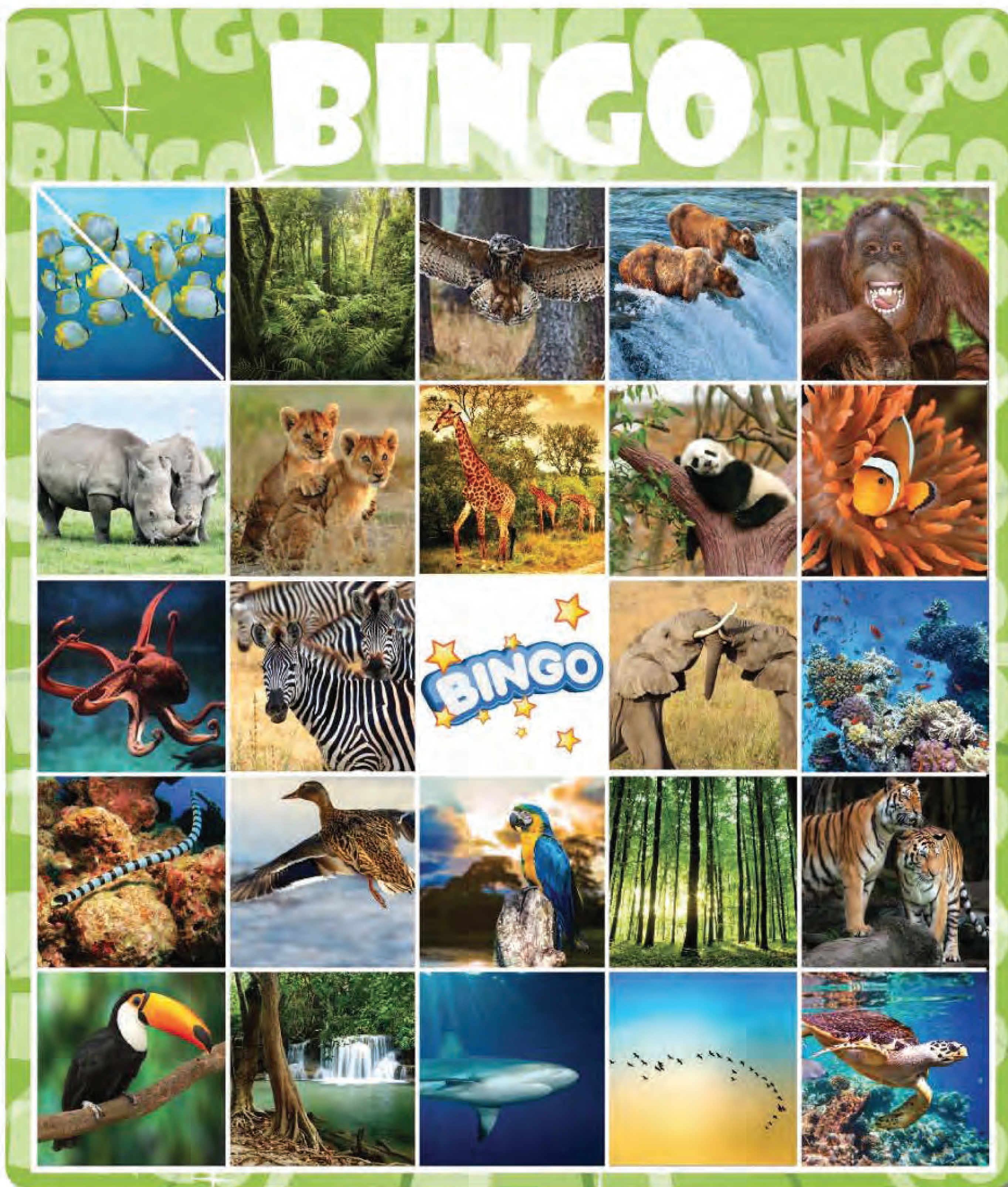
7. 1. Το τελικό προϊόν ενός φυτού/δέντρου. 2. Το αποτέλεσμα μιας ανθρώπινης δραστηριότητας. 3. Τμήμα του χεριού.

0. Β Λ Α Σ Τ Η Σ Η
1. Ι
2. Ο
3. Τ
4. Ο
5. Π
6. Ο
7. Σ

Άσκηση 16

Ο κάθε μαθητής/Η κάθε μαθήτρια διαλέγει μια εικόνα από τον πίνακα. Την περιγράφει δυνατά στην τάξη. Οι υπόλοιποι μαθητές/Οι υπόλοιπες μαθήτριες βρίσκουν την εικόνα και τη σημειώνουν. Σημειώνουν τέσσερα διαδοχικά κελιά διαγώνια, οριζόντια ή κάθετα που περνούν από το κεντρικό BINGO και φωνάζουν BINGO.

Παράδειγμα: Ένα κοπάδι ψαριών με κίτρινο, άσπρο και μαύρο χρώμα.

Γραμματική: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

(cd 1, 21)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.helioakmi.com

1. Τι κερδίζω με τη χρήση ενός ηλιακού θερμοσίφωνα;
Η ενέργεια που σπαταλούμε με τη χρήση ενός απλού θερμοσίφωνα είναι [0] διπλάσια από αυτή που καταναλώνουμε με τη χρήση ενός ηλιακού. Με τον ηλιακό θερμοσίφωνα κάνουμε από 40% έως 80% εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων. Το ποσοστό εξοικονόμησης εξαρτάται καθαρά από την ποιότητα της κατασκευής του ηλιακού θερμοσίφωνα.

2. Τι σημαίνει «ηλιακός θερμοσίφωνας [1]_______________ ενέργειας»;
Ο όρος «ηλιακός θερμοσίφωνας [2]_______________ ενέργειας» σημαίνει ότι ο θερμοσίφωνας λειτουργεί με ήλιο και με ρεύμα.

3. Τι σημαίνει «ηλιακός θερμοσίφωνας [3]_______________ ενέργειας»;
Ο όρος «ηλιακός θερμοσίφωνας [4]_______________ ενέργειας» σημαίνει ότι, εκτός από τη λειτουργία του με ήλιο και με ρεύμα, ο θερμοσίφωνας μπορεί να λειτουργήσει και σε σύνδεση με το καλοριφέρ.

4. Μπορεί ένας ηλιακός θερμοσίφωνας [5]_______________ ενέργειας να μετατραπεί σε ηλιακό θερμοσίφωνα [6]_______________ ενέργειας;
Ένας ηλιακός θερμοσίφωνας, αν προσφέρει τη δυνατότητα προσθήκης εφεδρικού στοιχείου θέρμανσης, τότε μπορεί να λειτουργήσει και ως ηλιακός θερμοσίφωνας τριπλής ενέργειας (δηλαδή σε σύνδεση και με το καλοριφέρ).

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

αραβικά ψηφία	απόλυτα	τακτικά: σειρά-θέση	πολλαπλασιαστικά: από πόσα μέρη αποτελείται κάτι	αναλογικά: πόσες φορές μεγαλύτερο είναι κάτι
1	ένας, μία/μια, ένα	πρώτος, -η, -ο	απλός, -ή, -ό	-
2	δύο/δυο	δεύτερος, -η, -ο	διπλός, -ή, -ό	διπλάσιος, -α, -ο
3	τρεις, τρία	τρίτος, -η, -ο	τριπλός, -ή, -ό	τριπλάσιος, -α, -ο
4	τέσσερις, τέσσερα	τέταρτος, -η, -ο	τετραπλός, -ή, -ό	τετραπλάσιος, -α, -ο
5	πέντε	πέμπτος, -η, -ο	πενταπλός, -ή, -ό	πενταπλάσιος, -α, -ο
6	έξι	έκτος, -η, -ο	εξαπλός, -ή, -ό	εξαπλάσιος, -α, -ο
10	δέκα	δέκατος, -η, -ο	δεκαπλός, -ή, -ό	δεκαπλάσιος, -α, -ο
20	είκοσι	εικοστός, -ή, -ό	εικοσαπλός, -ή, -ό	εικοσαπλάσιος, -α, -ο
100	εκατό	εκατοστός, -ή, -ό	εκατονταπλός, -ή, -ό	εκατονταπλάσιος, -α, -ο
			πολλαπλός, -ή, -ό	πολλαπλάσιος, -α, -ο

Ερωτήσεις:

1. Πόσοι τύποι θερμοσίφωνα υπάρχουν; _______________
2. Ποιος τύπος θερμοσίφωνα έχει τρεις λειτουργίες; _______________

Άσκηση 1

Βρες και διόρθωσε το λάθος.

0. Με την ανακύκλωση των σκουπιδιών μας επιτυγχάνουμε ~~διπλάσιο~~ όφελος για το περιβάλλον, διότι, από τη μια πλευρά, αντιμετωπίζουμε αποτελεσματικά τη ρύπανση και, από την άλλη, εξοικονομούμε ενέργεια και υλικά. διπλό
1. Σύμφωνα με έρευνες, οι αισιόδοξοι άνθρωποι έχουν διπλή πιθανότητα να έχουν υγιή καρδιά σε σύγκριση με τους απαισιόδοξους. ________
2. Δυσκολεύεται πολύ οικονομικά και αναγκάζεται να δουλεύει διπλάσια βάρδια, για να τα καταφέρει. ________
3. Αγόρασα μια διπλάσια κουβέρτα για την κρεβατοκάμαρα. ________
4. Ζαλίζεται και τα βλέπει όλα δύο. ________
5. Ξέρω ποιος βγήκε πρώτος στον αγώνα. Δεν ξέρω, όμως, τον δύο. ________

Άσκηση 2

Διάλεξε το σωστό.

0. Το βάρος μου είναι το δύο / διπλό / διπλάσιο από της φίλης μου.
1. Δεν τον συμπαθώ αυτόν τον άνθρωπο, γιατί δεν είναι έντιμος. Παίζει πάντα δύο / διπλάσιο / διπλό παιχνίδι σε βάρος των άλλων.
2. Στο διαγώνισμα έγραψα δέκα / δεκαπλό / δεκαπλάσιο.
3. Δύο / Διπλάσιες / Διπλές δόσεις γέλιου έρχονται με τα σίριαλ του φετινού χειμώνα.
4. Πάρε δεκαπλάσιες / δέκα / δεκαπλές πορτοκαλάδες για το πάρτι.
5. Πρόσεξε πώς οδηγείς. Δεν είναι αυτός ο δρόμος δύο / διπλάσιας / διπλής κατεύθυνσης.
6. Το διαμέρισμά μου είναι το τρία / τριπλό / τριπλάσιο από το δικό του.
7. Μένω στον τρία / τριπλό / τρίτο όροφο.
8. Έναν δύο / διπλάσιο / διπλό ελληνικό, παρακαλώ.
9. Πήρε το χάλκινο μετάλλιο στους αγώνες. Βγήκε, δηλαδή, τρία / τριπλός / τρίτος.
10. Τρία / Τριπλοί / Τριπλάσιοι σε σχέση με άλλες χρονιές θα είναι φέτος οι τουρίστες στην περιοχή μας.

Άσκηση 3
Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αριθμητικού επιθέτου.

0. Τα ___διπλά___ (2) τζάμια κατασκευάζονται από τη συνένωση δύο απλών τζαμιών και προσφέρουν πολύ καλή μόνωση.
1. Αγόρασα ______________ (5) τετράδια για το σχολείο.
2. Μόλις κυκλοφόρησε το ______________ (2) τεύχος του περιοδικού.
3. Μην πάρετε ποτέ ______________ (2) δόση από ένα φάρμακο, για να αναπληρώσετε τη δόση που ξεχάσατε.
4. Αυτό το μαγαζί έχει φοβερές εκπτώσεις. Πριν από λίγο καιρό τα είχε όλα στη ______________ (2) τιμή.
5. Αυτή η κουβέρτα είναι μικρή. Χρειάζομαι μια ακριβώς ______________ (2) από αυτή.
6. Στην καινούρια μου δουλειά παίρνω ______________ (3) μισθό από τον παλιό μου.
7. Μου αρέσουν τα μπουφάν που έχουν ______________ (2) όψη. Είναι πολύ πρακτικά.
8. Η φετινή παραγωγή των αγροτών ήταν ______________ (2) από την περσινή.

Άσκηση 4
Σύγκρινε δύο θηλαστικά ζώα. Χρησιμοποίησε τις παρακάτω λέξεις:

διπλός, *διπλάσιος*, *τριπλάσιος* κτλ.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Σου αρέσει να βλέπεις ντοκιμαντέρ για άγρια ζώα στην τηλεόραση; Γιατί;
- Ποια είναι η γνώμη σου για τα ζωολογικά πάρκα;
- Συμμετέχεις στην προστασία του περιβάλλοντος; Πώς;
- Ποιο νομίζεις ότι είναι το πιο σοβαρό πρόβλημα του περιβάλλοντος;
- Με ποιους τρόπους μπορούμε να προστατεύσουμε τα ζώα που βρίσκονται υπό εξαφάνιση;
- Τι είναι η «οικολογική οδήγηση»;
- Πώς συνδέεται η κλιματική αλλαγή με τις μετακινήσεις των ανθρώπων;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Το περιβάλλον είναι...	
το σπίτι μας.	
απαραίτητο για την ανθρώπινη υγεία.	
η ζωή μας.	
ανάπτυξη.	

Άσκηση 3

Δες τις εικόνες και απάντησε στις ερωτήσεις.

Τα ζώα της εικόνας...
- πού βρίσκονται;
- γιατί βρίσκονται εκεί;
- τι κάνουν;
- τι αισθάνονται;
- πώς είναι εξωτερικά;

Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές παρατηρείς στις δύο εικόνες;

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- φυσικό περιβάλλον
- ζωολογικό πάρκο
- ειδικά διαμορφωμένος χώρος
- ελευθερία
- μοναξιά
- κίνδυνος
- κατάλληλες κλιματικές συνθήκες
- είδος προς εξαφάνιση

(cd 1, 22)

Άσκηση 4
Άκουσε το κείμενο και κράτησε σύντομες σημειώσεις.

Επιχειρήματα υπέρ των ζωολογικών πάρκων:

Επιχειρήματα κατά των ζωολογικών πάρκων:

(cd 1, 22)

Άσκηση 5
Άκουσε ξανά το κείμενο και πες την περίληψή του.

Άσκηση 6
Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε το παρακάτω θέμα.

Συζήτηση

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για τα ζωολογικά πάρκα. Σ' εκείνον/εκείνη αρέσει πολύ να επισκέπτεται ζωολογικά πάρκα, γιατί του/της αρέσουν τα ζώα και περνάει ωραία σε αυτά. Εσένα δεν σου αρέσουν καθόλου και είσαι αντίθετος/αντίθετη με αυτά. Προσπαθείς να τον/την πείσεις γιατί δεν πρέπει να επισκέπτεται ζωολογικά πάρκα.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για τα ζωολογικά πάρκα. Σ' εκείνον/εκείνη δεν αρέσει καθόλου να πηγαίνει και είναι αντίθετος/αντίθετη με αυτά. Εσένα σου αρέσουν πάρα πολύ και επιδιώκεις να πηγαίνεις, όποτε μπορείς. Προσπαθείς να τον/την πείσεις γιατί αξίζει να επισκέπτεται ζωολογικά πάρκα.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Μου φαίνεται ότι έχεις δίκιο/άδικο
- Η γνώμη μου είναι...
- Κατά τη γνώμη μου, αυτό είναι απαραίτητο.
- Εσύ τι γνώμη έχεις;
- Πώς το βλέπεις εσύ;
- Πες μου, τι πιστεύεις;
- Πώς σου φαίνεται;
- Δεν είναι έτσι όπως τα λες/λέτε.
- Δεν είναι έτσι τα πράγματα.
- Έχω άλλη/αντίθετη γνώμη.
- Δεν έχω την ίδια άποψη.
- Δεν έχω δίκιο;
- Διαφωνείς;
- Μη με διακόπτεις, σε παρακαλώ.
- Πράγματι.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε προσεκτικά το γράμμα, βρες τις επιπλέον λέξεις και διάγραψέ τες. Οι λέξεις που πρέπει να διαγράψεις είναι έξι (6).

1 ______
______
______

2 ______
______
______

3 ______
______
______

4 ______
______
______

Γεια σου, Μυρτώ!

Πήρα το γράμμα σου, όπου ζητάς τη γνώμη μου σχετικά με την επιθυμία σου να πάρεις έναν σκύλο στο σπίτι, για να σου κάνει παρέα και να αισθάνεσαι πιο ασφαλής. Καταλαβαίνω την ανάγκη σου για την παρέα: είσαι σε μια καινούρια πόλη, όλα είναι δύσκολα, αλλά, πραγματικά, διαφωνώ πολύ με αυτό που σκέφτεσαι να κάνεις και θέλω να σε το αποτρέψω.

Εσύ θα λείπεις όλη τη μέρα και ο σκύλος θα μένει σε ένα σπίτι μόνος του. Θα πλήττει και θα στεναχωριέται. Ένα ζώο έχει πολλές υποχρεώσεις. Θα πρέπει να φροντίζεις να τον πηγαίνεις βόλτα 2-3 φορές τη μέρα. Μπορείς να καταφέρεις κάτι τέτοιο; Επίσης, πρέπει να φροντίζεις για τα εμβόλια και την τροφή του. Δεν είναι πολύ απλό. Ο σκύλος στο διαμέρισμά σου δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Έχει έξοδα, απαιτεί φροντίδα και περιποίηση που είναι χρονοβόρα και δαπανηρή. Γι' αυτό, πολύ συχνά κάποιοι άνθρωποι που δεν σκέφτονται υπεύθυνα, πριν πάρουν ζώο στο σπίτι, τελικά το παρατούν, με αποτέλεσμα στην πόλη μας να έχουμε το θλιβερό φαινόμενο των αδέσποτων.

Αν θέλεις να έχεις έναν σκύλο, σου προτείνω να μετακομίσεις σε μια μονοκατοικία. Έτσι, δεν θα νιώθεις μοναξιά και φυσικά θα αισθάνεσαι περισσότερη ασφάλεια. Εγώ, όπως ξέρεις, έχω δύο σκυλιά και το απολαμβάνω. Είναι η καλύτερη παρέα για τα παιδιά μου, στα οποία δίνουν την αυτοπεποίθηση με την αφοσίωσή τους σε αυτά. Είναι πραγματικά η καλύτερη παρέα! Όμως, Μυρτώ, εγώ έχω μια πολύ μεγάλη αυλή και το κάθε ζώο έχει την ελευθερία του. Είμαι σαν απόλυτη. Τα ζώα δεν είναι για τα διαμερίσματα. Είναι για το φυσικό περιβάλλον.

Ελπίζω να σ' έπεισα με το μήνυμά μου και να μην κάνεις το λάθος σου που σκέφτεσαι...

Πολλά φιλιά
Ελένη

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βρες έναν πλαγιότιτλο για κάθε παράγραφο.

Άσκηση 3

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Το περασμένο σαββατοκύριακο επισκεφτήκαμε το ζωολογικό πάρκο της περιοχής μας και γράφω αυτό το κείμενο, για να εκφράσω τις σκέψεις μου γι' αυτό. (διότι)

Το περασμένο σαββατοκύριακο επισκεφτήκαμε το ζωολογικό πάρκο της περιοχής μας και γράφω αυτό το κείμενο, διότι θέλω να εκφράσω τις σκέψεις μου γι' αυτό.

1. Η επίσκεψη ξεκίνησε περίπου στις 10 το πρωί από την κεντρική είσοδο του πάρκου. (κατά)

2. Αρχικά σκέφτηκα ότι πράγματι είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος του πάρκου, αφού εκεί ειδικοί επιστήμονες φροντίζουν για την αναπαραγωγή και διάσωση κάποιων ειδών. (χάρη σε)

3. Ζώα που προέρχονται από διαφορετικό φυσικό περιβάλλον καταφέρνουν να συνυπάρξουν στο πάρκο της πόλης μου. (αν και)

Άσκηση 4

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. βορρά/πετούν/Τα/κατά/πουλιά/τον

Τα πουλιά πετούν κατά τον βορρά.

1. να/σπίτι/κατά/7/τις/Πρέπει/το/φύγουμε/από

2. φυλακισμένα/ζωολογικών/Είμαι/ζουν/των/κατά/γιατί/πάρκων/ότι/τα/πιστεύω/ζώα

3. τη/είναι/Κατά/υπέροχος/γνώμη/η/προορισμός/μου/ένας/Σαμοθράκη

Άσκηση 5

Γράψε προτάσεις, για να περιγράψεις μια προβληματική κατάσταση ή να προτείνεις λύσεις σε αυτή χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις/φράσεις:

τόσο, που, επομένως, άρα, γι' αυτό, καλύτερα, τέτοιος, μήπως, αν και, εξαιτίας, αφού

Άσκηση 6

Στην πόλη σου έχετε πολλά αδέσποτα ζώα που τριγυρνούν στα πάρκα και στις παιδικές χαρές. Γράφεις ένα γράμμα σε έναν φίλο/μια φίλη σου κτηνίατρο, όπου περιγράφεις την έκταση του φαινομένου, αναφέρεις τις αιτίες που το προκαλούν και ζητάς τη γνώμη του/της για το φαινόμενο. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: προσφώνηση, χαιρετισμός στον φίλο
παράγραφος 2: περιγράφεις την κατάσταση με τα αδέσποτα
παράγραφος 3: αναφέρεις τα αίτια του φαινομένου που παρατήρησες
παράγραφος 4: ζητάς τη γνώμη του για το φαινόμενο
παράγραφος 5 – επίλογος: αποφώνηση

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει προσφώνηση και αποφώνηση το γράμμα σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 1, 23)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Δυο σπουργίτια φιλαράκια, συζητούνε στην αυλή.
Ήρθαν, λεν, τα χελιδόνια, ήρθαν και οι πελαργοί.
Όλο το χωριό βουίζει με τα νέα τα καλά
που θα σμίξουνε και πάλι όλοι οι φίλοι απ' τα παλιά.
Πελαργοί και χελιδόνια και σπουργίτια και αηδόνια
μαζευτήκαν στην πλατεία, κελαηδούν με ευφορία.
Πέρασε πια ο χειμώνας και τα κρύα τα πολλά,
πέρασαν κι οι δυσκολίες που είχαν όλα τα πτηνά.
Παγωνιές, κρύα και χιόνια, τα πτηνά της γειτονιάς,
μετανάστευση και πόνος για τα αποδημητικά.
Όλα αυτά, όμως, περάσαν κι είναι πια ένα παρελθόν,
τώρα άνοιξη μυρίζει, τσίου, τσίου, τσίρι τρομ.

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 1, 24)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να συμμετέχεις σε μια συζήτηση σχετικά με το περιβάλλον;		
να μιλάς για τη χλωρίδα και την πανίδα του τόπου σου;		
να σχηματίζεις σύνθετες λέξεις;		
να σχηματίζεις και να χρησιμοποιείς – τακτικά επίθετα; – πολλαπλασιαστικά επίθετα; – αναλογικά επίθετα; – περιληπτικά επίθετα;		
να περιγράφεις μια κατάσταση;		
να προτείνεις λύσεις σε μια προβληματική κατάσταση;		

Ενότητα 4

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Τι βλέπεις στις εικόνες;
- Εσύ πόσο ασχολείσαι με τα νέα τεχνολογικά μέσα;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Ρίξε μια γρήγορη ματιά στο κείμενο και συμπλήρωσε τον τίτλο του και τους πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο.

α. Όταν οι μηχανές αντικαθιστούν τον άνθρωπο

β. Η τεχνολογία του μέλλοντος

γ. Όχι άλλοι υπολογιστές

δ. «Έξυπνα» σπίτια

ε. Τρισδιάστατη Εκτύπωση – Γρήγορη και οικονομική

Άσκηση 2

Διάβασε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά με τις φράσεις από τον παρακάτω πίνακα. Στον πίνακα υπάρχουν τέσσερις (4) φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

Συμβουλή: Διαβάζοντας το κείμενο, πρόσεξε τα κενά και σκέψου τι είδους φράσεις και τι είδους πληροφορίες λείπουν.

στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές	
χωρίς αυτούς	
έτσι όπως τα ξέρουμε	
την ίδια περίοδο	
θα εργάζεται σκληρά	
αν θα τη χρησιμοποιήσουμε	
νερού, τροφίμων	
στις επιστημονικές εξελίξεις	
σε μερικές δεκαετίες	
μπήκε κανονικά	0
θα ακολουθήσουν	
οι δρόμοι να είναι γεμάτοι	
βίντεο και τραγούδια	
ακόμη πιο έξυπνες	
τις οποίες οι χρήστες	
μέχρι υλικά κατασκευής	
απέκτησαν χρώμα	

1.

Ήταν 30 περίπου χρόνια πριν, όταν ο ηλεκτρονικός υπολογιστής [0] ______ στην καθημερινότητά μας και άλλαξε με τρόπο καθοριστικό τη ζωή μας. Πώς θα καταλήξει να είναι στο μέλλον η τεχνολογία; Ποιες ακριβώς θα είναι οι ψηφιακές αλλαγές που θα γίνουν ως το 2045 και πώς θα επιδράσουν στη ζωή μας;

Με τον σημερινό ρυθμό ανάπτυξης των Τεχνολογιών Πληροφορικής, είναι αρκετά δύσκολο να προβλέψει κανείς με ακρίβεια πώς θα είναι το τοπίο [1] ______. Ωστόσο, είναι σίγουρο ότι κάθε χρόνο οι τεχνολογίες μας θα γίνονται [2] ______ και οι άνθρωποι θα πρέπει να μπορούν να συμβαδίζουν με αυτές.

2.

Σύμφωνα με τους ειδικούς, είναι πολύ πιθανό στο μέλλον [3] ______ από δισεκατομμύρια ρομπότ, τα οποία θα έχουν στόχο να κάνουν ευκολότερη την καθημερινότητα του ανθρώπου. Ο ανθρώπινος εγκέφαλος [4] ______ για τη βελτίωση του λογισμικού των μηχανών, όπως γίνεται περίπου στις μέρες μας με τις εταιρείες που αναπτύσσουν εφαρμογές, [5] ______ «κατεβάζουν» και εγκαθιστούν.

Σίγουρα υπάρχουν κίνδυνοι σε αυτήν την εξέλιξη, για παράδειγμα πόσο βέβαιοι είμαστε ότι τα όρια μεταξύ ρομπότ και ανθρώπων θα παραμείνουν ξεκάθαρα και δεν θα γίνουν θολά;

3.

Τα σπίτια στο μέλλον δεν θα είναι [6]_____ Οι περισσότερες οικιακές δραστηριότητες θα είναι αυτοματοποιημένες, ενώ το λογισμικό στο σπίτι θα φροντίζει για την κατανάλωση και την <u>αναπλήρωση</u> ενέργειας, [7]_____ και <u>προμηθειών</u>. Οι ένοικοι του σπιτιού θα ανησυχούν μόνο για τα χρήματα που πρέπει να διαθέτουν στην τράπεζα, για να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους.

4.

Περίπου πριν από 20 χρόνια έκανε την εμφάνισή του ο πρώτος <u>φορητός</u> υπολογιστής. Πολλά πράγματα άλλαξαν από τότε. Οι <u>επεξεργαστές</u> των υπολογιστών ξεπέρασαν το 1 GHz, οι οθόνες [8]_____ και υψηλή ανάλυση, οι συνδέσεις με καλώδια έγιναν ασύρματες. Τα μέσα οργάνωσης και αποθήκευσης δεδομένων μεγάλωσαν κι άλλο, για να χωρέσουν [9]_____ και οι μνήμες απέκτησαν διαστάσεις ελέφαντα.

Μπορεί η έκρηξη της επιστήμης της Πληροφορικής να οφείλεται [10]_____, αλλά το 2045, μάλλον, θα τους βλέπουμε μόνο σε μουσεία. Για να είμαστε πιο ακριβείς, δεν θα χρειαζόμαστε πια κανένα εργαλείο για την επεξεργασία δεδομένων – δηλαδή δεν θα χρειαζόμαστε τον υπολογιστή. Θα υπάρξει μια ακόμη μεγαλύτερη ποικιλία «έξυπνων» συσκευών, οι οποίες θα αναλάβουν σταδιακά τις λειτουργίες των σημερινών υπολογιστών.

5.

Οι εκτυπωτές τρισδιάστατης εκτύπωσης θα μας δίνουν τη δυνατότητα να σχεδιάζουμε και να δημιουργούμε ό,τι χρειαζόμαστε, από είδη οικιακής χρήσης, όπως πιάτα και ρούχα [11], _____ για το σπίτι του μέλλοντος. Αλλά όπως και αν μοιάζει ο κόσμος μας σε 30 χρόνια, θα πρέπει να ξεκινήσουμε να προωθούμε την άνεση, την ασφάλεια και την <u>ευημερία</u> μας από τώρα. Η τεχνολογία είναι απλώς ένα εργαλείο και εξαρτάται από εμάς [12]_____ για καλό ή κακό σκοπό.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.pestaola.gr/

Άσκηση 3

Ποια τεχνολογική εξέλιξη που διάβασες στο κείμενο σου έκανε εντύπωση και γιατί; Εσύ πώς φαντάζεσαι την τεχνολογία στο μέλλον;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου (σελ. 142-143) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που επηρεάζει το αποτέλεσμα μιας ενέργειας, αποφασιστικός = καθοριστικός

1. μαντεύω κάτι που θα γίνει στο μέλλον = ______

2. πολύ καλή οικονομική κατάσταση και άνετη ζωή = ______

3. ταιριάζω, συμφωνώ, έχω τον ίδιο ρυθμό ανάπτυξης, εξέλιξης με κάποιον = ______

4. αυτός τον οποίο μπορεί να μεταφέρει κανείς στα χέρια ή που μπορεί να τον έχει μαζί του καθώς κινείται = ______

5. η κεντρική μονάδα ενός υπολογιστή που ρυθμίζει τη λειτουργία του = ______

6. η συμπλήρωση αυτού που λείπει = ______

7. η μονότονη επανάληψη των ίδιων δραστηριοτήτων κάθε μέρα = ______

8. απαραίτητα είδη που έχουμε στη διάθεσή μας = ______

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	βελτίωση	**α.**	απαραίτητα	
1.	αναγκαία	**β.**	καλυτέρευση	0
2.	εξασφαλίζω	**γ.**	σιγουρεύω, κατοχυρώνω	

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	θολά	**α.**	απότομα	
1.	φορητός	**β.**	ακίνητος, σταθερός	
2.	σταδιακά	**γ.**	ξεκάθαρα	0
3.	υψηλή	**δ.**	χαμηλή	

Άσκηση 4

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Αυτός που επεξεργάζεται δεδομένα και πληροφορίες χρησιμοποιώντας αριθμητικά ψηφία ή ειδικά στοιχεία λέγεται ψηφιακός
1. Αυτός που εκτελείται με αυτόματο τρόπο λέγεται ______________
2. Το σύνολο των προγραμμάτων που χρησιμοποιεί ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής λέγεται ______________
3. Όταν μια εικόνα εμφανίζεται ή εκτυπώνεται με μεγάλη ακρίβεια και λεπτομέρεια, λέμε ότι έχει υψηλή ______________
4. Το τμήμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή που είναι υπεύθυνο για την αποθήκευση δεδομένων λέγεται ______________
5. Το μηχάνημα που τυπώνει σε χαρτί αρχεία ηλεκτρονικών υπολογιστών λέγεται ______________
6. Τα κωδικοποιημένα στοιχεία που μπορεί να επεξεργαστεί και να αξιοποιήσει ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής λέγονται ______________
7. Αυτός που έχει τρεις διαστάσεις, δηλαδή μήκος, πλάτος και ύψος λέγεται ______________.
8. Αυτός που γίνεται ή λειτουργεί χωρίς καλώδιο λέγεται ______________.
9. Αυτό με το οποίο συνδέουμε τις ηλεκτρικές συσκευές με την πρίζα λέγεται ______________
10. Όταν τοποθετώ ένα πρόγραμμα σ' έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή σύμφωνα με συγκεκριμένες οδηγίες, τότε το ______________

0	Ε	Ρ	Τ	Ψ	Η	Φ	Ι	Α	Κ	Ο	Σ	Π	Ο	Ι	Τ	Ρ	Δ	Ω	Η	Ξ
1	Α	Υ	Τ	Ο	Μ	Α	Τ	Ο	Π	Ο	Ι	Η	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Ε	Ρ	Ω
2	Α	Δ	Γ	Η	Ξ	Λ	Ο	Γ	Ι	Σ	Μ	Ι	Κ	Ο	Θ	Υ	Τ	Ρ	Ε	Φ
3	Ζ	Χ	Ω	Μ	Ν	Ω	Φ	Ε	Α	Ν	Α	Λ	Υ	Σ	Η	Ρ	Τ	Υ	Ε	Ρ
4	Ρ	Τ	Μ	Ν	Η	Μ	Η	Α	Σ	Δ	Τ	Η	Ν	Μ	Ξ	Υ	Ι	Γ	Υ	Ρ
5	Π	Ο	Θ	Τ	Ε	Κ	Τ	Υ	Π	Ω	Τ	Η	Σ	Τ	Υ	Θ	Ι	Η	Θ	Φ
6	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Δ	Ε	Δ	Ο	Μ	Ε	Ν	Α	Ε	Δ	Φ	Ο	Ι	Β
7	Χ	Ψ	Β	Τ	Ρ	Ι	Σ	Δ	Ι	Α	Σ	Τ	Α	Τ	Ο	Σ	Ι	Υ	Ο	Γ
8	Α	Σ	Υ	Ρ	Μ	Α	Τ	Ο	Σ	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Ρ	Π	Ω
9	Τ	Ρ	Δ	Ω	Κ	Α	Λ	Ω	Δ	Ι	Ο	Η	Ρ	Τ	Υ	Δ	Φ	Ο	Ι	Α
10	Ε	Γ	Κ	Α	Θ	Ι	Σ	Τ	Ω	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Ρ	Π	Ω

Άσκηση 5

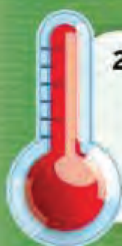
Βάλε σε κύκλο τις προτάσεις στις οποίες η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία.

0. (**α.**) Αυτό το τραγούδι έχει πολύ χαρούμενο ρυθμό.
β. Αυτός ο χορός έχει πολύ γρήγορο ρυθμό.
γ. Η ζωή στην πόλη έχει πολύ έντονους ρυθμούς.
(**δ.**) Σφυρίζει έναν πολύ γνωστό ρυθμό.

1. **α.** Η ανάλυση του νερού έδειξε ότι δεν είναι κατάλληλο, για να το πίνουμε.
β. Έγινε ανάλυση του θέματος και καταλήξαμε σε διάφορα συμπεράσματα.
γ. Αυτή η φωτογραφική μηχανή έχει πολύ υψηλή ανάλυση στις φωτογραφίες.
δ. Στο μάθημα έγινε ανάλυση του κειμένου.

2. **α.** Η Μετεωρολογική Υπηρεσία προβλέπει άνοδο της θερμοκρασίας για αυτήν την εβδομάδα.
β. Σύμφωνα με τη συμφωνία μας δεν προβλέπεται δεύτερη διανυκτέρευση στο ξενοδοχείο αυτό.
γ. Οι οικονομολόγοι προβλέπουν αύξηση των μετοχών.
δ. Ευτυχώς πρόβλεψα και πήρα μαζί μου ομπρέλα.

3. **α.** Η αποθήκευση των λαχανικών στο ψυγείο πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή.
β. Οι τροφές αυτές μειώνουν την αποθήκευση λίπους στην περιοχή της κοιλιάς.
γ. Μην ξεχάσεις να κάνεις συχνά αποθήκευση στον υπολογιστή σου.
δ. Χρειαζόμαστε έναν μεγάλο χώρο αποθήκευσης για τα εμπορεύματά μας.

4. **α.** Δύο διάσημοι αρχιτέκτονες σχεδίασαν το υπέροχο αυτό κτίριο στο κέντρο της πόλης μας.
β. Η Μαρία και ο Γιάννης σχεδιάζουν ένα ταξίδι για το τέλος του μήνα.
γ. Σχεδιάζουμε μια πολύ ωραία εκδρομή για το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *καταλήγω* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 7

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. φορητός
1. υψηλή
2. ηλεκτρονικός
3. επεξεργασία
4. ανθρώπινος
5. αποθήκευση
6. οικιακή
7. κατανάλωση
8. κατεβάζω
9. ρυθμός
10. ασύρματη

	ενέργειας
	εγκέφαλος
	χρήση
0	υπολογιστής
	ανάλυση
	δεδομένων
	ανάπτυξης
	σύνδεση
	μια εφαρμογή

Άσκηση 8

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Οι δύο τάξεις δεν ______ στα μαθήματα.
α. προβλέπουν **β.** σχεδιάζουν **γ.** καταλήγουν **δ.** συμβαδίζουν

1. Αυτός ο ______ είναι ιδανικός για καθημερινή χρήση προσφέροντας έγχρωμες σελίδες με αληθινά και φωτεινά χρώματα.
α. εκτυπωτής **β.** υπολογιστής **γ.** χρήστης **δ.** επεξεργαστής

2. Στο κατάστημά μας θα βρείτε μεγάλη ποικιλία από ______ τηλεφώνου. Συγκρίνετε χαρακτηριστικά και τιμές και επιλέξτε.
α. συσκευές **β.** μηχανές **γ.** μηχανισμούς **δ.** μηχανήματα

3. Πες μου ______ αυτά που σου είπε.
α. ακριβώς **β.** ακριβός **γ.** ακριβής **δ.** ακριβά

4. Δουλεύει με πολύ εντατικούς ______.
α. στόχους **β.** ρυθμούς **γ.** τρόπους **δ.** σκοπούς

5. Δείτε πώς μπορείτε να μετατρέψετε το κινητό σας σε φωτογραφική μηχανή επαγγελματικής ______.
α. κατανάλωσης **β.** αναπλήρωσης **γ.** αποθήκευσης **δ.** χρήσης

Άσκηση 9

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

εργαλείο
όργανο
συσκευή

0. Στο γυμναστήριο που πηγαίνω έχει πολλά ___όργανα___ γυμναστικής για τα χέρια και τα πόδια.
1. Το ψυγείο, η κουζίνα και το πλυντήριο είναι ____________ οικιακής χρήσης.
2. Ο υπολογιστής είναι ____________ για τη δουλειά μου.
3. Ποιο μουσικό ____________ σού αρέσει;

μηχανή
μηχάνημα
μηχανισμός

4. Πάω το αυτοκίνητο στο συνεργείο, γιατί έχει πρόβλημα η ____________ του.
5. Μην ανοιγοκλείνεις συνέχεια το συρτάρι, γιατί θα χαλάσει ο ____________ του.
6. Στο κατάστημά μας θα βρείτε ____________ για τον κήπο σας σε απίστευτες τιμές.

υψηλός
ψηλός

7. Όλα τα προϊόντα μας είναι ____________ ποιότητας.
8. Θυμάσαι το όνομα εκείνης της ____________ κοπέλας;
9. Σύμφωνα με το δελτίο καιρού, αύριο η θερμοκρασία θα είναι ____________.
10. Διάσημοι άνθρωποι της τέχνης παίρνουν συχνά ____________ αξιώματα στην πολιτική.

κατανάλωση
χρήση

11. Η υπερβολική ____________ ηλεκτρικού ρεύματος προκαλεί περιβαλλοντικά προβλήματα.
12. Αυτές οι συσκευές είναι μόνο για οικιακή ____________
13. Κάνουμε μεγάλη ____________ ηλεκτρικού ρεύματος στο σπίτι μας, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.

ακριβής
ακριβός

14. Δεν θυμάμαι τον ____________ αριθμό, αλλά είναι σίγουρα πάνω από 50.
15. Δεν μπορώ να αγοράσω ένα τόσο ____________ αυτοκίνητο.
16. Δεν γνωρίζω τους ____________ όρους της σύμβασης.

σκοπός
στόχος
πρόθεση

17. Το τελευταίο της βιβλίο έγινε ____________ έντονης κριτικής.
18. Αυτός ο άνθρωπος δεν έχει καλό ____________.
19. Αύριο έχουμε ____________ να έρθουμε σπίτι σας.
20. Έβαλα ____________ να πάρω άριστα στο διαγώνισμα.
21. Συγγνώμη, δεν είχα ____________ να σε στενοχωρήσω.
22. Μου αρέσει αυτό το μηχάνημα, γιατί το χρησιμοποιώ για διαφορετικούς ____________

Άσκηση 10

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 9 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

οικιακής, συσκευή, τεχνολογίας, ~~εφαρμογή~~, οθόνη, αναλύει, εκτυπωτή, στόχο, ακρίβεια, ανάλυση

Πόσες θερμίδες έχει; Τράβα μια φωτογραφία!

Μια νέα [0] ___εφαρμογή___ της [1] ________ μας βοηθά απλά και μόνο με μία φωτογραφία να μετράμε θερμίδες στα πιάτα ενός φαγητού που ετοιμαζόμαστε να φάμε! Η εφαρμογή σε πρώτη φάση αναγνωρίζει οπτικά και [2] ________ τα συστατικά τα οποία αποτελούν το πιάτο και στη συνέχεια υπολογίζει την ποσότητα των θερμίδων που περιέχεται σε καθένα από αυτά ξεχωριστά. Η εφαρμογή μπορεί να λειτουργήσει με μεγάλη [3] ________, ακόμη και όταν η [4] ________ των φωτογραφιών είναι χαμηλή.

Εκτυπωτής φαγητών!

Μια ισπανική εταιρεία ετοιμάζεται να παρουσιάσει τον πρώτο τρισδιάστατο [5] ________ που θα τυπώνει φαγητό, χρησιμοποιώντας ως πρώτη ύλη φρέσκα υλικά. Ο εκτυπωτής χρησιμοποιεί ανοικτές κάψουλες, που επιτρέπουν στους χρήστες να βάλουν τα δικά τους φρέσκα υλικά στο σύστημα. Όλη η διαδικασία ελέγχεται μέσα από υπολογιστή, ο οποίος συνδέεται με το διαδίκτυο και ο χρήστης μπορεί να χειρίζεται μέσα από μια [6] ________.

Η [7] ________ παίρνει τα υλικά και παράγει το τελικό αποτέλεσμα. Η τροφή τυπώνεται σε διάφορα σχήματα και μεγέθη. Ο χρόνος της εκτύπωσης εξαρτάται από τα υλικά, τη συνταγή και το σχήμα που θέλουμε. Τα παραδοσιακά φαγητά ή τα πιο περίπλοκα γλυκά είναι δύσκολο να γίνουν με αυτήν την καινούρια τεχνολογία.

Η τηλεόραση που θα μυρίζεις και θα αισθάνεσαι!

Βρετανοί ερευνητές αναπτύσσουν μια τεχνολογία που θα φέρει επανάσταση στον τομέα της [8] ________ ψυχαγωγίας. Η τεχνολογία που αναπτύσσεται έχει [9] ________ να επιτρέψει στον θεατή να αισθανθεί τις σταγόνες της βροχής που πέφτουν στη σκηνή μιας ταινίας. Επίσης, ο θεατής με τη βοήθεια της τεχνολογίας θα μπορεί να μυρίζει ή ακόμη και να γεύεται το φαγητό που βλέπει στην οθόνη της τηλεόρασής του. Η τεχνολογία θα προσφέρει επίσης στον θεατή και την αίσθηση της αφής. Και όλα αυτά χωρίς να είναι απαραίτητος κάποιος ειδικός εξοπλισμός, όπως π.χ. γυαλιά ή γάντια.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.juniorsclub.gr

(cd 1, 25)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε τα παραπάνω κείμενα και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά τους.

Άσκηση 13

Συζητάς με τον διπλανό/τη διπλανή σου για ένα προϊόν της τεχνολογίας που θα ήθελες να έχεις.

Άσκηση 14

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

καταναλωτισμός, αποθηκευτικός, επεξεργάζομαι, βελτιωτικός, αντικαταστάτης, επίδραση, κατάληξη, εγκατεστημένος, διάθεση, σχεδιαστικός, βελτιωμένος, αναλύω, τεχνολογικός, αποθηκεύω, συνδετικός, επεξεργάσιμος, αυτοματοποίηση, αναπτυγμένος, λειτουργώ, εκτυπωτικός, διαθέσιμος, λειτουργικός, εφαρμοσμένος, προβλέψιμος, αντικατάσταση, συνδεδεμένος, αναπληρώνω, αναντικατάστατος, σχεδιασμένος, βελτιώνω, καθορισμός, εγκατάσταση, αναπτύσσω, καταναλώνω, καταναλωτικός, ~~καθορίζω~~, αναπληρωματικός, σχέδιο, συνδέω, εκτυπώνω, αυτοματοποιώ, αναλυμένος, οικία, πρόβλεψη, επεξεργασία, εφαρμόζω, αναλυτικός

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
0 καθορίζω	1 ______	καθοριστικός
επιδρώ	2 ______	-
καταλήγω	3 ______	-
4 ______	ανάπτυξη	5 ______
προβλέπω	6 ______	7 ______
αντικαθιστώ	8 ______, 9 ______	10 ______
11 ______	βελτίωση	12 ______, 13 ______
εγκαθιστώ	14 ______	15 ______
16 ______	17 ______	αυτοματοποιημένος
18 ______	κατανάλωση, 19 ______	20 ______
21 ______	αναπλήρωση	22 ______
-	23 ______	οικιακός
διαθέτω	24 ______	25 ______
26 ______	επεξεργαστής, 27 ______	28 ______
29 ______	ανάλυση	30 ______, 31 ______
32 ______	αποθήκευση	33 ______
34 ______	εκτύπωση	35 ______
36 ______	λειτουργία	37 ______
σχεδιάζω	38 ______	39 ______, 40 ______
41 ______	σύνδεση	42 ______, 43 ______
-	τεχνολογία	44 ______
45 ______	εφαρμογή	46 ______

Άσκηση 15

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

http//techsmart.gr

Αρχική | Τεχνολογία | Αρχείο | Επικοινωνία | Search

Το «διαδίκτυο των πραγμάτων»

Μεγάλη είναι η [0] ανάπτυξη (αναπτύσσω) αυτού που οι ειδικοί των [1] __________ (τεχνολογία) θεμάτων ονομάζουν «το διαδίκτυο των πραγμάτων». Μέσα από μια ποικιλία [2] __________ (εφαρμόζω), οι [3] __________ (συνδέω) συσκευές βρίσκονται πλέον παντού, στα σπίτια και τη ζωή μας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, σε λίγα χρόνια αυτές οι συσκευές θα φτάσουν τα 30 δισ.

Πλέον έχουμε στη [4] __________ (διαθέτω) μας πολλούς περισσότερους τύπους συσκευών που συνδέονται στο διαδίκτυο και μπορούμε να ελέγξουμε μέσα από το κινητό μας. Πρόσφατα στη Βαρκελώνη παρουσιάστηκαν συσκευές που συγκεντρώνουν και στέλνουν προς [5] __________ (επεξεργάζομαι) διάφορα δεδομένα. Παρουσιάστηκαν, για παράδειγμα, οδοντόβουρτσες που κάνουν [6] __________ (αναλύω) και στέλνουν αποτελέσματα για τον τρόπο που βουρτσίζουμε τα δόντια μας. Παρουσιάστηκε επίσης και μια εφαρμογή βίντεο, η οποία μας επιτρέπει να ανοίξουμε την πόρτα του σπιτιού μας από μακριά.

Για τον περισσότερο κόσμο, η ζωή σε λίγο καιρό θα έχει να κάνει μόνο με συσκευές που συνδέονται στο διαδίκτυο. Αυτό σημαίνει ότι το «έξυπνο κινητό» γίνεται το κέντρο όχι μόνο για τις κλήσεις μας, αλλά έχει [7] __________ (καθορίζω) ρόλο και για οποιαδήποτε άλλη [8] __________ (οικία) συσκευή.

Η ασφάλεια είναι ένα πεδίο όπου η νέα τεχνολογία έχει μεγάλη [9] __________ (επιδρώ). Ιρλανδική εταιρεία κατασκεύασε μια λάμπα ποδηλάτου που συνδέεται με το τηλέφωνό μας και μας επιτρέπει να γνωρίζουμε κάθε στιγμή πού βρίσκεται το ποδήλατό μας. Η συγκεκριμένη εφαρμογή είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε περίπτωση κλοπής του ποδηλάτου μας!

Άσκηση 16

Διάλεξε επτά (7) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Γραμματική: ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

(cd 1, 26)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Η εικόνα ενός παιδιού που [0] _έχει γίνει_ «ένα» με την καρέκλα του και έχει τα μάτια «καρφωμένα» στο ηλεκτρονικό του παιχνίδι είναι, στην εποχή μας, ιδιαίτερα οικεία. Για την προηγούμενη γενιά, που μεγάλωσε τρέχοντας στις γειτονιές και παίζοντας κυνηγητό ή κρυφτό, αυτή η κατάσταση μοιάζει εξωπραγματική.

Όμως, τα δεδομένα [1] __________ πολύ από τότε. Τα παιδιά σήμερα δεν μπορούν να παίξουν ελεύθερα και γι' αυτό [2] __________ από τους δρόμους μπροστά στον υπολογιστή ή την κονσόλα τους.

Οι προηγούμενες γενιές, όταν χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά υπολογιστή, [3] __________ στο Πανεπιστήμιο. Μέχρι τότε δεν [4] __________ ούτε μία ώρα πληροφορικής.

Αντίθετα, τα σημερινά παιδιά αντιπροσωπεύουν μια γενιά που μεγάλωσε μέσα στις νέες τεχνολογίες. Οι σημερινοί νέοι [5] __________ όλη την παιδική τους ηλικία κυκλωμένοι από υπολογιστές, βίντεο παιχνίδια, συσκευές ψηφιακής μουσικής, βιντεοκάμερες, κινητά τηλέφωνα κι όλα τα υπόλοιπα παιχνίδια και εργαλεία της ψηφιακής εποχής. Ο μέσος σημερινός μαθητής λυκείου [6] __________ λιγότερες από 5.000 ώρες, αλλά [7] __________ ηλεκτρονικά παιχνίδια πάνω από 10.000 ώρες και [8] __________ τηλεόραση τουλάχιστον 20.000 ώρες. Τα παιχνίδια στους υπολογιστές, τα ηλεκτρονικά μηνύματα, το διαδίκτυο, τα κινητά τηλέφωνα και τα μηνύματα είναι βασικά στοιχεία της ζωής του.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.imommy.gr

Ερωτήσεις:

1. Ποια είναι η σχέση των σημερινών μαθητών λυκείου με το διάβασμα, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και την τηλεόραση;
2. Τι σχέση είχε η προηγούμενη γενιά με τους υπολογιστές στα μαθητικά της χρόνια;
3. Ποιες από τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του κειμένου μπορούν να μπουν στον αόριστο, χωρίς να αλλάξει το νόημα του κειμένου;
4. «Οι προηγούμενες γενιές, όταν χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά υπολογιστή, είχαν ήδη περάσει στο Πανεπιστήμιο». Τι σημαίνει η φράση; Διάλεξε το σωστό:

   α. Οι προηγούμενες γενιές πρώτα πέρασαν στο Πανεπιστήμιο και μετά χρησιμοποίησαν υπολογιστή.

   β. Οι προηγούμενες γενιές πρώτα χρησιμοποίησαν υπολογιστή και μετά πέρασαν στο Πανεπιστήμιο.

	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
	Χρήση: - για μια ενέργεια που ολοκληρώθηκε και τα αποτελέσματά της ισχύουν στο παρόν - για μια ενέργεια που έγινε στο παρελθόν χωρίς να αναφέρεται ακριβώς το πότε **Σχηματισμός:** έχω + θέμα αορίστου ενεργητικής/παθητικής φωνής + ει/εί	**Χρήση:** για μια ενέργεια που έγινε στο μακρινό παρελθόν ή πριν από μια άλλη στο παρελθόν **Σχηματισμός:** είχα + θέμα αορίστου ενεργητικής/παθητικής φωνής + ει/εί
ακούω ακούγομαι	έχω ακούσει έχω ακουστεί *	είχα ακούσει είχα ακουστεί *
ιδρύω ιδρύομαι	έχω ιδρύσει έχω ιδρυθεί	είχα ιδρύσει είχα ιδρυθεί
εμπνέω εμπνέομαι	έχω εμπνεύσει έχω εμπνευστεί	είχα εμπνεύσει είχα εμπνευστεί
ντύνω, κλείνω ντύνομαι, κλείνομαι	έχω ντύσει, έχω κλείσει έχω ντυθεί, έχω κλειστεί	είχα ντύσει, είχα κλείσει είχα ντυθεί, είχα κλειστεί
πείθω πείθομαι	έχω πείσει έχω πειστεί	είχα πείσει είχα πειστεί
αναγκάζω αναγκάζομαι	έχω αναγκάσει έχω αναγκαστεί *	είχα αναγκάσει είχα αναγκαστεί *
διαψεύδω διαψεύδομαι	έχω διαψεύσει έχω διαψευστεί	είχα διαψεύσει είχα διαψευστεί
διδάσκω διδάσκομαι	έχω διδάξει έχω διδαχτεί *	είχα διδάξει είχα διδαχτεί *
ανοίγω ανοίγομαι	έχω ανοίξει έχω ανοιχτεί *	είχα ανοίξει είχα ανοιχτεί *
τρέχω αποδέχομαι	έχω τρέξει έχω αποδεχτεί *	είχα τρέξει είχα αποδεχτεί *
στριμώχνω στριμώχνομαι	έχω στριμώξει έχω στριμωχτεί *	είχα στριμώξει είχα στριμωχτεί *
αναπτύσσω αναπτύσσομαι	έχω αναπτύξει έχω αναπτυχτεί *	είχα αναπτύξει είχα αναπτυχτεί *
κρύττω κρύττομαι	έχω κηρύξει έχω κηρυχτεί *	είχα κηρύξει είχα κηρυχτεί *
ταράζω ταράζομαι	έχω ταράξει έχω ταραχτεί *	είχα ταράξει είχα ταραχτεί *
εγκαταλείπω εγκαταλείπομαι	έχω εγκαταλείψει έχω εγκαταλειφτεί *	είχα εγκαταλείψει είχα εγκαταλειφτεί *
κρύβω κρύβομαι	έχω κρύψει έχω κρυφτεί *	είχα κρύψει είχα κρυφτεί *
γράφω γράφομαι	έχω γράψει έχω γραφτεί *	είχα γράψει είχα γραφτεί *
αποκαλύπτω αποκαλύπτομαι	έχω αποκαλύψει έχω αποκαλυφτεί *	είχα αποκαλύψει είχα αποκαλυφτεί *
μπερδεύω, απαγορεύω μπερδεύομαι, απαγορεύομαι	έχω μπερδέψει, έχω απαγορεύσει έχω μπερδευτεί, έχω απαγορευτεί *	είχα μπερδέψει, είχα απαγορεύσει είχα μπερδευτεί, είχα απαγορευτεί *
ζεσταίνω, απολυμαίνω ζεσταίνομαι, απολυμαίνομαι	έχω ζεστάνει, έχω απολυμάνει έχω ζεσταθεί, έχω απολυμανθεί	είχα ζεστάνει, είχα απολυμάνει είχα ζεσταθεί, είχα απολυμανθεί
αυξάνω αυξάνομαι	έχω αυξήσει έχω αυξηθεί	είχα αυξήσει είχα αυξηθεί
αισθάνομαι	έχω αισθανθεί	είχα αισθανθεί
αποθαρρύνω αποθαρρύνομαι	έχω αποθαρρύνει έχω αποθαρρυνθεί	είχα αποθαρρύνει είχα αποθαρρυνθεί
θυμάμαι (κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι)	έχω θυμηθεί	είχα θυμηθεί

*** σε πιο επίσημο ύφος τα -*στ*, -*χτ*, -*φτ*, -*ευτ* γίνονται αντίστοιχα -*σθ*, -*χθ*, -*φθ*, -*ευθ***

	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
αγαπώ αγαπιέμαι	έχω αγαπήσει έχω αγαπηθεί	είχα αγαπήσει είχα αγαπηθεί
γελώ γελιέμαι	έχω γελάσει έχω γελαστεί	είχα γελάσει είχα γελαστεί
τραβώ τραβιέμαι	έχω τραβήξει έχω τραβηχτεί	είχα τραβήξει είχα τραβηχτεί
πετώ πετιέμαι	έχω πετάξει έχω πεταχτεί	είχα πετάξει είχα πεταχτεί
- παραπονιέμαι	- έχω παραπονεθεί	- είχα παραπονεθεί
αγνοώ αγνοούμαι	έχω αγνοήσει έχω αγνοηθεί	είχα αγνοήσει είχα αγνοηθεί
αφαιρώ αφαιρούμαι	έχω αφαιρέσει έχω αφαιρεθεί	είχα αφαιρέσει είχα αφαιρεθεί
συντελώ συντελούμαι	έχω συντελέσει έχω συντελεστεί	είχα συντελέσει είχα συντελεστεί

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
έχω διδάξει	έχω διδαχτεί	είχα διδάξει	είχα διδαχτεί
έχεις διδάξει	έχεις διδαχτεί	είχες διδάξει	είχες διδαχτεί
έχει διδάξει	έχει διδαχτεί	είχε διδάξει	είχε διδαχτεί
έχουμε διδάξει	έχουμε διδαχτεί	είχαμε διδάξει	είχαμε διδαχτεί
έχετε διδάξει	έχετε διδαχτεί	είχατε διδάξει	είχατε διδαχτεί
έχουν(ε) διδάξει	έχουν(ε) διδαχτεί	είχαν(ε) διδάξει	είχαν(ε) διδαχτεί

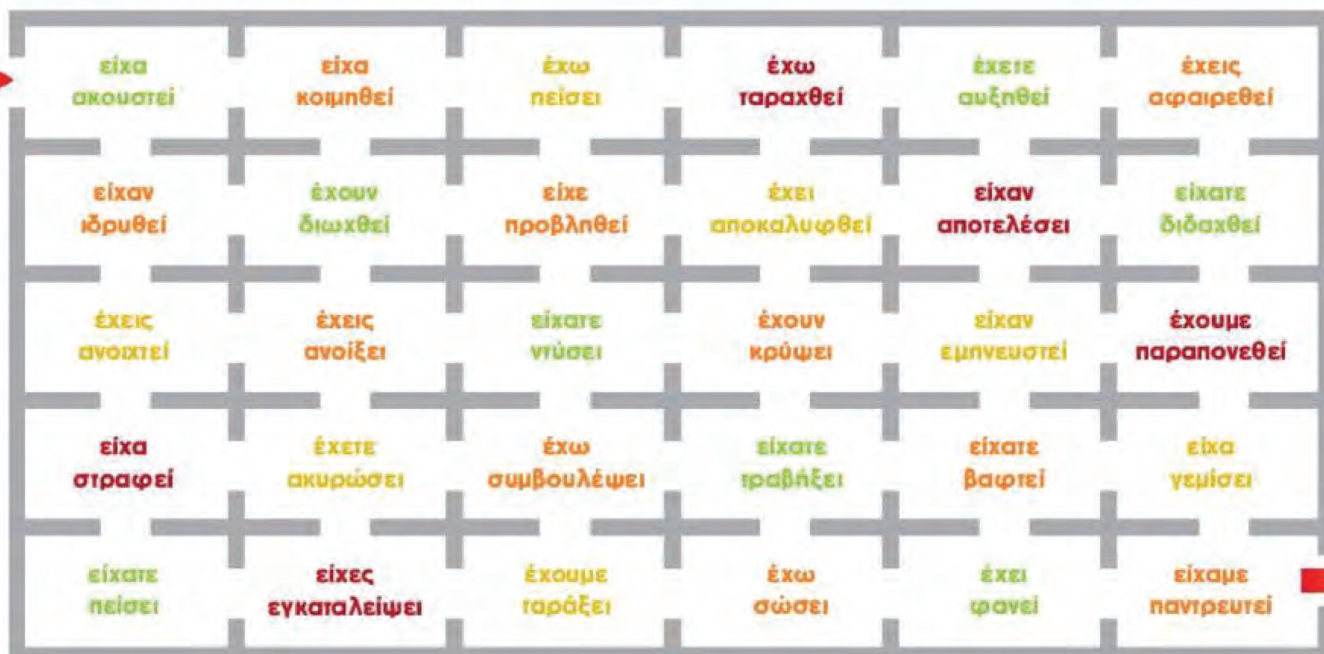
Λέξεις κλειδιά:	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ
	από το 2010/πέρυσι/χθες/το πρωί/ την προηγούμενη εβδομάδα/τότε που, ήδη, πια, ποτέ (δεν), έναν χρόνο, εδώ και καιρό/μια ώρα/τρεις βδομάδες, μέχρι/ως τώρα, κιόλας	κάποτε, πριν, ήδη, μέχρι τότε, προχθές, την περσινή χρονιά

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ		
	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ
ανεβαίνω	έχω ανέβει	είχα ανέβει
βάζω	έχω βάλει	είχα βάλει
βγάζω	έχω βγάλει	είχα βγάλει
βγαίνω	έχω βγει	είχα βγει
βλέπω	έχω δει	είχα δει
βρίσκω	έχω βρει	είχα βρει
δίνω	έχω δώσει	είχα δώσει
θέλω	έχω θελήσει	είχα θελήσει
καίω	έχω κάψει	είχα κάψει
κάνω	έχω κάνει	είχα κάνει
καταλαβαίνω	έχω καταλάβει	είχα καταλάβει
κατεβαίνω	έχω κατέβει	είχα κατέβει
λέω	έχω πει	είχα πει
μαθαίνω	έχω μάθει	είχα μάθει
μένω	έχω μείνει	είχα μείνει
μπαίνω	έχω μπει	είχα μπει
παίρνω	έχω πάρει	είχα πάρει
πεθαίνω	έχω πεθάνει	είχα πεθάνει
πηγαίνω	έχω πάει	είχα πάει
πίνω	έχω πιει	είχα πιει
πλένω	έχω πλύνει	είχα πλύνει
στέλνω	έχω στείλει	είχα στείλει
τρώω	έχω φάει	είχα φάει
φέρνω	έχω φέρει	είχα φέρει
φεύγω	έχω φύγει	είχα φύγει
βρέχομαι	έχω βραχεί	είχα βραχεί
βρίσκομαι	έχω βρεθεί	είχα βρεθεί
γίνομαι	έχω γίνει	είχα γίνει
δίνομαι	έχω δοθεί	είχα δοθεί
έρχομαι	έχω έρθει	είχα έρθει
εφευρίσκομαι	έχω εφευρεθεί	είχα εφευρεθεί
εύχομαι	έχω ευχηθεί	είχα ευχηθεί
θυμάμαι	έχω θυμηθεί	είχα θυμηθεί
κάθομαι	έχω καθίσει	είχα καθίσει
καίγομαι	έχω καεί	είχα καεί
κόβομαι	έχω κοπεί	είχα κοπεί
κοιμάμαι	έχω κοιμηθεί	είχα κοιμηθεί
κλέβομαι	έχω κλαπεί	είχα κλαπεί
λέγομαι	έχω ειπωθεί	είχα ειπωθεί
λυπάμαι	έχω λυπηθεί	είχα λυπηθεί
ντρέπομαι	έχω ντραπεί	είχα ντραπεί
πλένομαι	έχω πλυθεί	είχα πλυθεί
προβάλλομαι	έχω προβληθεί	είχα προβληθεί
στέκομαι	έχω σταθεί	είχα σταθεί
στέλνομαι	έχω σταλθεί	είχα σταλθεί
στρέφομαι	έχω στραφεί	είχα στραφεί
σώζομαι	έχω σωθεί	είχα σωθεί
τρέφομαι	έχω τραφεί	είχα τραφεί
τρώγομαι	έχω φαγωθεί	είχα φαγωθεί
φαίνομαι	έχω φανεί	είχα φανεί
χαίρομαι	έχω χαρεί	είχα χαρεί

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι σε **παρακείμενο** ή **υπερσυντέλικο παθητικής φωνής** και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Διάλεξε το σωστό.

0. Έχω αναλάβει / Είχα αναλάβει τρεις εργασίες ως τώρα.
1. Πριν από μία εβδομάδα είχα κάψει / έχω κάψει το χέρι μου και πήγα στο νοσοκομείο.
2. Όταν μπήκε μέσα, έχει τελειώσει / είχε τελειώσει κιόλας τη δουλειά του.
3. Αν έχεις πάρει / είχες πάρει δίπλωμα, ξεκίνα να οδηγείς!
4. Πέρσι τέτοιο καιρό ήδη είχα κάνει / έχω κάνει τρία μπάνια στη θάλασσα.
5. Αν μου έχεις πει / είχες πει ότι χρειάζεσαι γάλα, θα σου έφερνα.

Άσκηση 3

Ένωσε τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Ο Γιώργος ήρθε στη δουλειά. Ο Νίκος έφυγε. *Όταν ο Γιώργος ήρθε στη δουλειά, ο Νίκος είχε ήδη φύγει.*

1. Η Μαρία έφτασε στο σπίτι. Η γιορτή άρχισε. ______________________

2. Ο Γιάννης γύρισε στο σπίτι. Η Κατερίνα ξύπνησε. ______________________

3. Ο Κώστας κάθισε στο τραπέζι. Το ψητό φαγώθηκε. ______________________

4. Η μαμά μου βγήκε έξω. Το χιόνι σταμάτησε. ______________________

5. Η Ειρήνη έμαθε οδήγηση. Ο γιος της έγινε 5 χρονών. ______________________

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά με παρακείμενο ή υπερσυντέλικο στον κατάλληλο τύπο, όπως στο παράδειγμα.

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Πιθανώς [0] *έχετε ακούσει* (ακούω) ιστορίες, όπου ο έφηβος ή νεαρός ενήλικος δράστης λέει ότι σχεδίασε κάποια βίαιη επίθεση, επειδή βασίστηκε στα όσα [1] ______________ (παρακολουθώ) και [2] ______________ (παίζω) στα διάφορα ηλεκτρονικά παιχνίδια πιο πριν στο παρελθόν. Πιθανώς [3] ______________ (βλέπω) πολλές φορές το παιδί σας βυθισμένο στην κονσόλα ή τον υπολογιστή για ώρες και ίσως [4] ______________ (έρχομαι) σε σύγκρουση μαζί του. Έχετε δίκιο ή άδικο;

Πρώτα από όλα, πρέπει να δεχτούμε ότι στις μέρες μας τα ηλεκτρονικά παιχνίδια [5] ______________ (γίνομαι) ένας από τους πιο δημοφιλείς τρόπους διασκέδασης για τα παιδιά, τους εφήβους αλλά και τους ενηλίκους, κυρίως τους άντρες και λιγότερο τις γυναίκες.

Σύμφωνα με έρευνες, η χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών από τα παιδιά πρέπει να γίνεται με μέτρο. Αν τα παιδιά σας δεν χρησιμοποιούν με μέτρο τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, είναι σίγουρο ότι [6] ______________ (επηρεάζομαι) αρνητικά, τόσο η υγεία τους όσο και η σχέση τους με το σχολείο, τους φίλους και την οικογένειά τους. Από την άλλη μεριά –και πάλι σύμφωνα με έρευνες–, αν τα παιδιά σας χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια σε «μικρές δόσεις», τότε πιθανότατα [7] ______________ (κάνω) καλό στο IQ, στην παρατηρητικότητά τους, στα αντανακλαστικά και στην αντίληψή τους για τον χώρο.

Αν ______________ (υποψιάζομαι) ότι κάτι δεν πάει καλά με την υπερβολική ενασχόληση του παιδιού σας με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και με το διαδίκτυο, αλλά δεν είστε σίγουροι για τη σοβαρότητα της κατάστασης, απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα:

Το παιδί σας...

- τον τελευταίο καιρό ______________ (παραμελώ) τις σχολικές και άλλες του υποχρεώσεις;
- [10] ______________ (μειώνω) τον χρόνο που περνάει με τους φίλους και την οικογένεια του;
- [11] ______________ (γίνομαι) επιθετικό;
- [12] ______________ (παραμελώ) πράγματα με τα οποία [13] ______________ (ασχολούμαι) πολύ στο παρελθόν;
- [14] ______________ (παραμελώ) την προσωπική του καθαριότητα και δεν [15] ______________ (αλλάζω) ρούχα εδώ και πολλές μέρες;
- μιλάει μόνο για τα ηλεκτρονικά παιχνίδια;
- δεν μπορεί να τηρήσει τον χρόνο ενασχόλησης με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που [16] ______________ (συμφωνώ) μαζί του;
- έχει άγχος όταν παίζει;
- δεν τρώει ή αντίθετα παχαίνει πάρα πολύ;
- κοιμάται λιγότερες ώρες από πριν;
- έχει συχνούς πονοκεφάλους;
- έχει πόνους σε σημεία του σώματος, όπου ποτέ δεν [17] ______________ (πονάω) στο παρελθόν;

Αν απαντήσατε «ναι» στα περισσότερα ερωτήματα, τότε ο κίνδυνος εξάρτησης από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια είναι αυξημένος και θα πρέπει να ζητήσετε τη βοήθεια κάποιου ειδικού. Μην αμελήσετε τα σημάδια που βλέπετε, για να μη σκεφτείτε αργότερα ότι, ενώ [18] ______________ (διαπιστώνω) κάποια αλλαγή στη συμπεριφορά του παιδιού, δεν κινητοποιηθήκατε γρήγορα. Αφού διαβάσατε τις οδηγίες, δεν ισχύει πια για σας αυτό που συχνά ψιθυρίζουμε κατόπιν εορτής...«Αν [19] ______________ (ενημερώνομαι) νωρίτερα, θα ήξερα τι πρέπει να κάνω». Τώρα γνωρίζετε.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.vita.gr

Άσκηση 5
Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

0. Πότε θα επιστρέψεις το βιβλίο στη βιβλιοθήκη;
   Το έχω ήδη επιστρέψει από χθες.
1. Όταν θα τελειώσεις τα μαθήματά σου, θέλεις να πάμε μια βόλτα;
   ______________________ Φύγαμε!
2. Μαμά, όταν θα ετοιμάσεις την πίτα, θα μου κόψεις ένα κομμάτι;
   ______________________ Ορίστε!
3. Πότε θα πληρώσεις τους λογαριασμούς; Να σου δώσω και τους δικούς μου;
   ______________________ από την προηγούμενη εβδομάδα. Κρίμα...
4. Πότε θα συναντηθείτε με τη Σοφία. Θέλω να τη δω κι εγώ.
   ____
5. Πρέπει να ψάξουμε δωμάτια για τις διακοπές μας. Φοβάμαι ότι δεν θα βρούμε τίποτα.
   ______________________ Μη φοβάσαι καθόλου.
6. Πότε θα βάψετε το σπίτι σας;
   ____

Άσκηση 6
Διάλεξε το σωστό.

0. Πήγες / Έχεις πάει ποτέ στην Αμερική;
1. Κρύωσα / Έχω κρυώσει πολύ σήμερα, αλλά φόρεσα ένα ζεστό μπουφάν και τώρα είμαι καλά.
2. Τον προηγούμενο μήνα δεν αγόρασα / είχα αγοράσει ακόμη το καινούριο μου αυτοκίνητο.
3. Είχαμε συναντηθεί / Συναντηθήκαμε ήδη με τη Μαρία, όταν με είδες.
4. Όταν ήρθε / είχε έρθει για πρώτη φορά στο σπίτι μας, ήμουν δώδεκα χρονών.
5. Πήγες / Έχεις πάει στην Αμερική πριν έναν μήνα;

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε με αόριστο, παρακείμενο ή υπερσυντέλικο.

0. Το πρωί ____ήπια____ (πίνω) δύο ποτήρια νερό.
Από το πρωί ____έχω πιει____ δύο ποτήρια νερό.
____Είχα πιει____ ήδη δύο ποτήρια νερό, όταν μου έφερες τον χυμό.

1. Τον ________ (ρωτώ) χθες, αν θα έρθει μαζί μας διακοπές.
Από χθες τον ________ δύο φορές, αν θα έρθει μαζί μας στις διακοπές.
Τον ________ ήδη αν θα έρθει μαζί μας στις διακοπές, όταν μου είπες ότι δεν θα έρθει.

2. Του ________ (τηλεφωνώ) την προηγούμενη εβδομάδα.
Από την προηγούμενη εβδομάδα του ________ εκατό φορές.
Του ________, όταν μου είπες να τον καλέσω στο πάρτι μου.

3. ________ (μιλώ) με τη μαμά μου δύο φορές στο τηλέφωνο αυτήν την εβδομάδα.
________ με τη μαμά μου δύο φορές από την προηγούμενη Παρασκευή.
________ καθόλου με τη μαμά μου μέχρι χθες.

4. ________ (βλέπω) την Ελένη σήμερα στη δουλειά.
________ την Ελένη από χθες.
________ καθόλου την Ελένη εκείνο το καλοκαίρι.

5. Χθες το βράδυ ________ (βλέπω) μια ωραία ταινία.
Από χθες το βράδυ ________ τρεις ταινίες.
________ ήδη αυτή την ταινία,
όταν μου την πρότεινες.

Άσκηση 8

Σε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις οι υπογραμμισμένες λέξεις μπορούν να αντικατασταθούν από κάποιον άλλο χρόνο; Στις παρακάτω προτάσεις αντικατάστησε, όπου είναι δυνατό, τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλο χρόνο.

0. Από το πρωί δεν έχω φάει τίποτα. Πεινάω σαν λύκος. ____έφαγα____
1. Κουράστηκα πολύ σήμερα στη δουλειά και γι' αυτό κοιμήθηκα το μεσημέρι. ________
2. Πήγες στην Αθήνα την προηγούμενη εβδομάδα; ________
3. Έχεις πάει ποτέ στην Αθήνα; ________
4. Σήμερα, διάβασα δύο ώρες μέχρι τώρα. ________
5. Ο Πικάσο γεννήθηκε το 1881. ________
6. Ο φίλος μου, ο Νίκος, έχει γεννηθεί το 2006. ________
7. Πέρασες καθόλου από το σπίτι τις τελευταίες μέρες; Αλλάξαμε κουφώματα! ________
8. - Ο Πέτρος έστειλε το δώρο της Ελένης;
- Δεν ξέρω. Την Τρίτη που τον ρώτησα δεν το είχε στείλει ακόμη. ________
9. Αν έχεις διαβάσει καλά, μη φοβάσαι, θα γράψεις καλά στις εξετάσεις. ________
10. Αν είχες διαβάσει καλά, τώρα δεν θα φοβόσουν για το διαγώνισμα. ________
11. Χθες τέτοια ώρα είχα τελειώσει όλες τις δουλειές μου. ________

Άσκηση 9

Βλέπεις ποιο ήταν το πρόγραμμα δύο φίλων το προηγούμενο Σάββατο και γράφεις, όπως στο παράδειγμα.

Δημήτρης

9:00	Πρωινό ξύπνημα
11:00	Τηλεόραση
13:00	Ψώνια
15:00	Μεσημεριανό φαγητό
17:00	Ύπνος
19:00	Ποδόσφαιρο στη γειτονιά
21:00	Μπάνιο
23:00	Ύπνος

Ιωάννα

8: 00	Προπόνηση στο μπάσκετ
10:00	Βόλτα με τις φίλες
12:00	Κομμωτήριο
14:00	Ψώνια
16:00	Φαγητό
18:00	Διάβασμα
20:00	Τηλεόραση
22:00	Επιτραπέζιο παιχνίδι

0. Το Σάββατο, όταν ο Δημήτρης ξύπνησε, η Ιωάννα είχε ήδη παίξει μπάσκετ.

Άσκηση 10

Συνέχισε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τα ρήματα στον σωστό χρόνο (παρακείμενο ή υπερσυντέλικο).

γνωρίζω, αρρωσταίνω, κοιμάμαι, ταξιδεύω, ~~περνώ~~, διαβάζω, κερδίζω, κουράζομαι

0. Πριν έρθει στο σπίτι, είχε περάσει από τον Γιώργο.
1. Η Μαρία ως τώρα ____________.
2. Όταν μου τηλεφώνησε, ____________.
3. Δούλευα ακόμη στο σχολείο, όταν ____________.
4. Πέρσι τον χειμώνα ____________.
5. Σήμερα ____________.
6. Την περσινή χρονιά ____________.
7. Ως τώρα ____________.

Άσκηση 11

Τι έχεις καταφέρει στη ζωή σου σε σχέση με αυτά που είχαν καταφέρει οι γονείς σου στην ηλικία σου; Σχηματίζεις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις/φράσεις:

Ήδη/κιόλας..., Ακόμη δεν..., Μέχρι τώρα δεν...

0. Έχω ήδη τελειώσει τις σπουδές μου, αλλά δεν έχω βρει ακόμη δουλειά. Στην ηλικία μου οι γονείς μου είχαν βρει δουλειά.

____

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

– Τι βλέπεις στις εικόνες;
– Πιστεύεις ότι υπάρχει ζωή σε άλλους πλανήτες;
– Ποιο πιστεύεις ότι θα είναι το μέλλον της γης σε χίλια χρόνια;

(cd 1. 27)

Άσκηση 1
Άκουσε προσεκτικά και κράτησε σύντομες σημειώσεις (2-5 λέξεις).

Συμβουλή: Πριν ακούσεις το κείμενο, ρίξε μια ματιά στις προτάσεις, για να εντοπίσεις τα σημεία στα οποία πρέπει να προσέξεις περισσότερο.

0. Οι επιστήμονες είναι αισιόδοξοι σχετικά με τον αριθμό των πλανητών στους οποίους μπορεί να υπάρχει ζωή.

1. Με τα σύγχρονα τηλεσκόπια οι επιστήμονες μπορούν να δουν αν οι πλανήτες του κάθε αστεριού ____________________.

2. Πριν από λίγα χρόνια δεν γνωρίζαμε ότι ένα ποσοστό αστεριών έχει πλανήτες ίσους με ____________________.

3. Ένα ερώτημα σχετικό με το μέλλον της Γης είναι αν η θάλασσα ____________________.

4. Σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο, ο υπερπληθυσμός της Γης θα τρέφεται με φαγητό που κατασκευάζεται ____________________.

5. Σε χίλια χρόνια από τώρα, μέσω της επιστήμης οι άνθρωποι θα γερνούν ____________________.

6. Σήμερα ο μέσος όρος ζωής των ανθρώπων, συγκριτικά με τον μέσο όρο της ζωής κατά τον 19ο αιώνα, ____________________.

Άσκηση 2
Ποιο θα είναι το μέλλον της Γης σε χίλια χρόνια, σύμφωνα το κείμενο που άκουσες; Συμφωνούν οι προβλέψεις που έκανες, πριν ακούσεις το κείμενο, με αυτά που ακούστηκαν στο κείμενο;

λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. οι επιστήμονες που μελετούν τα ουράνια σώματα και τη δομή του σύμπαντος = αστρονόμοι
1. πληθυσμός πολύ αυξημένος σε σχέση με τις δυνατότητες μιας χώρας = ________
2. χώρος με όργανα και εργαλεία κατάλληλος για την εκτέλεση επαγγελματικών εργασιών = ________
3. περιοχή με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά = ________
4. σχέση κατά την οποία κάποιος στηρίζεται κι επηρεάζεται από κάποιον άλλο = ________
5. κάνω κάτι πολλές φορές μεγαλύτερο ή περισσότερο = ________
6. καταφέρνω να ζήσω = ________
7. προβλέπω μελλοντικά, συνήθως πολύ σημαντικά γεγονότα = ________
8. κρατώ κάτι σε καλή κατάσταση = ________

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια και γράψτε πώς λέγονται οι επιστήμονες που εργάζονται στα ακόλουθα πεδία της επιστήμης.

0

μαθηματικά

μαθηματικός

1

φυσική

____

2

χημεία

____

3

αστρονομία

____

4

αστροφυσική

____

5

γεωλογία

____

6

βιολογία

____

7

μετεωρολογία

____

Άσκηση 3

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Το σύνολο των υλικών σωμάτων του διαστήματος, τα αστέρια και οι πλανήτες αποτελούν το σύμπαν
1. Το όργανο με το οποίο παρατηρούμε κυρίως ουράνια σώματα λέγεται ______________.
2. Αυτός που δεν προσφέρει φιλοξενία είναι ______________.
3. Το αποτέλεσμα της αριθμητικής πράξης (1+2+3):3 λέγεται ______________ όρος.
4. Το επίπεδο της επιφάνειας ενός υγρού σε κατάσταση ηρεμίας αποτελεί τη ______________ του.
5. Όταν κάποιος πιστεύει κάτι με βεβαιότητα, τότε έχει μια ______________.
6. Οι αλλαγές (συνήθως προς το χειρότερο) που συμβαίνουν σε έναν οργανισμό στην πορεία του προς τα γηρατειά λέγονται ______________.
7. Το ηλιακό μας σύστημα αποτελείται από τον ήλιο και 8 ______________: τον Ερμή, την Αφροδίτη, τη Γη, τον Άρη, τον Δία, τον Κρόνο, τον Ουρανό και τον Ποσειδώνα.
8. Αυτός που μπορεί να κατοικηθεί λέγεται ______________.

0	Α	Ω	Κ	Α	Λ	Σ	Υ	Μ	Π	Α	Ν	Ε	Σ	Ρ	Α	Α
1	Γ	Η	Ω	Α	Τ	Η	Λ	Ε	Σ	Κ	Ο	Π	Ι	Ο	Η	Ρ
2	Ξ	Π	Α	Φ	Ι	Λ	Ο	Ξ	Ε	Ν	Ο	Σ	Τ	Η	Σ	Λ
3	Σ	Κ	Η	Μ	Ε	Σ	Ο	Σ	Ω	Α	Π	Ο	Ν	Ξ	Ω	Δ
4	Α	Ρ	Μ	Ε	Τ	Σ	Τ	Α	Θ	Μ	Η	Ο	Ε	Ο	Ι	Σ
5	Ε	Ω	Γ	Φ	Ω	Τ	Π	Ε	Π	Ο	Ι	Θ	Η	Σ	Η	Ο
6	Μ	Λ	Ε	Δ	Υ	Π	Ο	Γ	Η	Ρ	Α	Ν	Σ	Η	Τ	Α
7	Τ	Δ	Ι	Π	Λ	Α	Ν	Η	Τ	Ε	Σ	Α	Λ	Ψ	Α	Ζ
8	Γ	Ο	Κ	Α	Τ	Ο	Ι	Κ	Η	Σ	Ι	Μ	Ο	Σ	Η	Μ

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	σιγουριά	α.	ματιά	
1.	πρόβλεψη	β.	διαρκής	
2.	πεποίθηση	γ.	αυξάνω	
3.	βλέμμα	δ.	βεβαιότητα	0
4.	πολλαπλασιάζω	ε.	προφητεία	
5.	συνεχής	στ.	άποψη	

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	ύπαρξη	α.	ανεξαρτησία	
1.	αφιλόξενος	β.	μειώνω, περιορίζω	
2.	αισιόδοξος	γ.	ανυπαρξία	0
3.	εξάρτηση	δ.	αβεβαιότητα	
4.	πολλαπλασιάζω	ε.	απαισιόδοξος	
5.	σιγουριά	στ.	φιλόξενος	

Άσκηση 6

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

0 **Η πλημμύρα προκάλεσε μεγάλες καταστροφές.**

α. Μη με προκαλείς να μιλήσω, γιατί αυτά που θα πω δεν θα σου αρέσουν.
β. Αυτός ο καθηγητής προκαλεί πάντα το ενδιαφέρον των φοιτητών.
γ. Οι φίλαθλοι προκάλεσαν φασαρίες και ζημιές στο γήπεδο.

1 **Με τη γυμναστική και τη σωστή διατροφή διατηρούμε το σώμα μας σε καλή κατάσταση.**

α. Παρόλο που η Ελένη μένει εδώ και πολλά χρόνια στο Βέλγιο, διατηρούμε ακόμη σχέσεις.
β. Παρά την περασμένη ηλικία της, διατηρεί ακόμη την ομορφιά της.
γ. Εδώ και 10 χρόνια διατηρεί κατάστημα στο κέντρο της πλατείας.

2 **Η βιομηχανική ζώνη είναι στα δυτικά της πόλης.**

α. Η ζώνη που του πήρα για τα γενέθλιά του ήταν δερμάτινη.
β. Μην πλησιάζεις πολύ εκεί, είναι επικίνδυνη ζώνη.
γ. Στο αυτοκίνητο πρέπει να φοράμε ζώνη ασφαλείας.

3 **Ψάχνω να βρω το κλειδί της καρδιάς του.**

α. Δεν βρίσκω τα κλειδιά του σπιτιού.
β. Ο άνθρωπος αυτός ήταν το κλειδί του μυστηρίου.
γ. Κάθε φορά οι νότες αλλάζουν ανάλογα με το κλειδί που έχουμε χρησιμοποιήσει.
δ. Έχει θέση κλειδί στο υπουργείο. Ελέγχει τα πάντα.

Άσκηση 7

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *πηγή* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 8

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

εξαφανίζω
εξοντώνω
αφανίζω

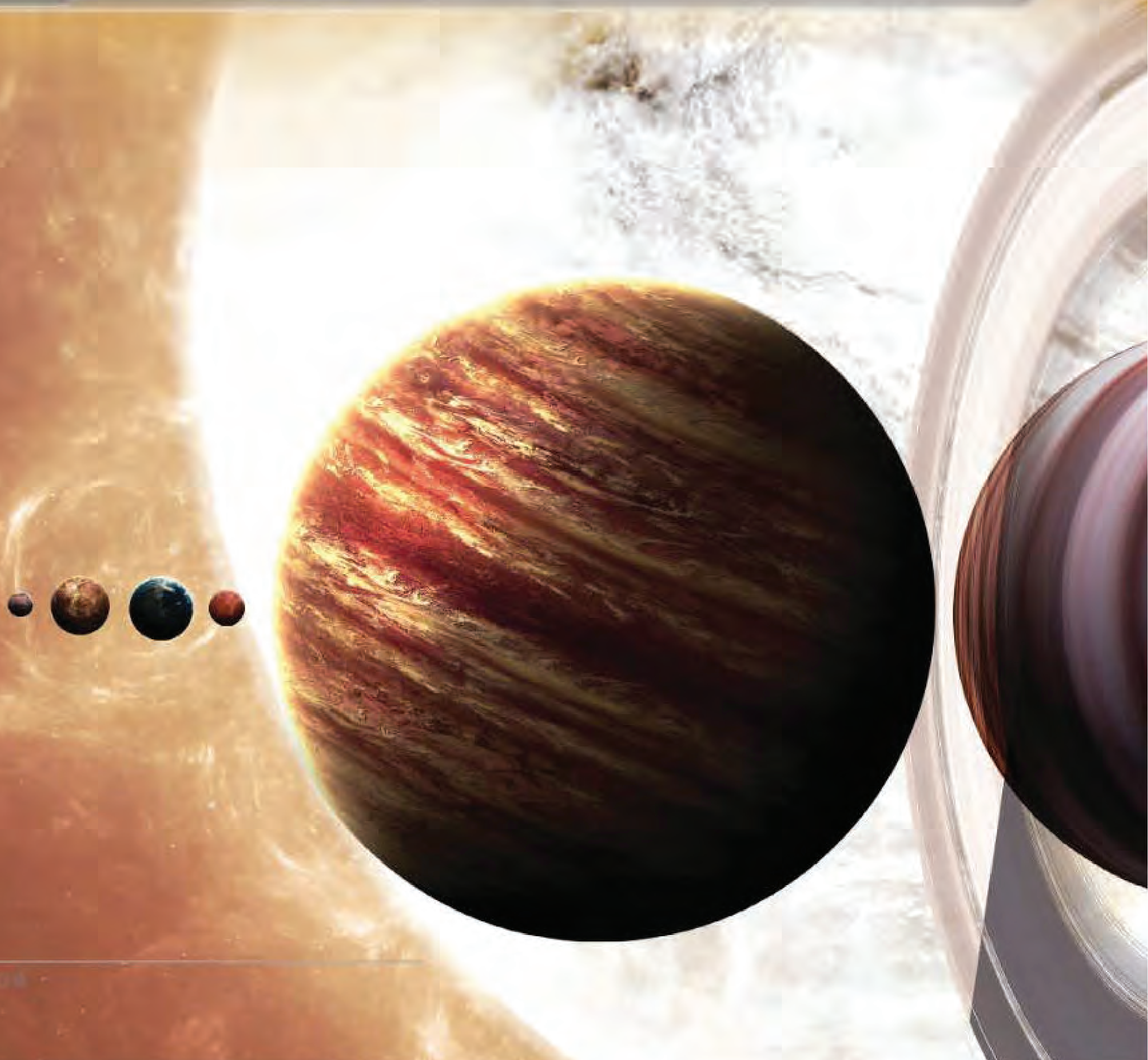
0. Ψέκασα τα φυτά μου με αυτό το φάρμακο και ___εξόντωσα___ όλα τα σκουλήκια και τα ζιζάνια.
1. Τα χημικά απόβλητα και η μόλυνση ______________ τα ψάρια του ποταμού.
2. Αυτό το απορρυπαντικό ______________ όλους τους λεκέδες.
3. Οι δύσκολες συνθήκες ζωής ______________ τον σύγχρονο άνθρωπο.

αστρονομία
αστρολογία

4. Δείτε τα χαρακτηριστικά του κάθε ζωδίου σύμφωνα με την ______________.
5. Αστροφυσική είναι ο κλάδος της ______________ που ασχολείται με τη φυσική του σύμπαντος, τις φυσικές ιδιότητες των αστρονομικών αντικειμένων.

ανακάλυψη
αποκάλυψη
εφεύρεση

6. Οι ανασκαφές οδήγησαν στην ______________ ενός αρχαίου ελληνικού λαού.
7. Η πυξίδα είναι μια ______________ των Κινέζων μεταξύ του 9ου και 11ου αιώνα.
8. Πολύ κοντά σε μια σημαντική επιστημονική ______________ φαίνεται να βρισκόμαστε, σύμφωνα με τους επιστήμονες, όσον αφορά τη θεραπεία της ασθένειας του Πάρκινσον.

απασχολώ απασχολούμαι ασχολούμαι	**9.** Με τι ______________ στον ελεύθερο χρόνο σου; **10.** Σε παρακαλώ, μην ______________ τον διευθυντή με τέτοια θέματα. **11.** Η εταιρεία που ______________ είναι τεχνική; Τι μισθό παίρνεις; **12.** - Μαρία, μπορώ να σε ______________ μισό λεπτό; - Ναι, θα ______________ με την υπόθεσή σου αμέσως. **13.** Τον τελευταίο καιρό φαίνεται ότι κάτι σε ______________. Είσαι καλά;
τροφή διατροφή εκτροφή	**14.** Στις υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις της φάρμας μας γίνεται βιολογική ______________ ζώων. **15.** Τα όσπρια είναι μια πολύ θρεπτική ______________ για τα μικρά παιδιά. **16.** Δεν κάνει καθόλου υγιεινή ______________. Τρώει συνέχεια έτοιμο φαγητό. **17.** Η εμφάνισή της δίνει ______________ για αρνητικά σχόλια.
μόνος μοναδικός μοναχικός	**18.** Από τότε που μετακόμισες σε άλλη πόλη νιώθω πολύ ______________. **19.** Συγχαρητήρια! Είσαι ο ένας και ______________ που πέρασε σε αυτές τις εξετάσεις. **20.** Δεν μου αρέσει ο πολύς κόσμος και η φασαρία, είμαι λίγο ______________. **21.** ______________ τα λέω, ______________ μου τ' ακούω.

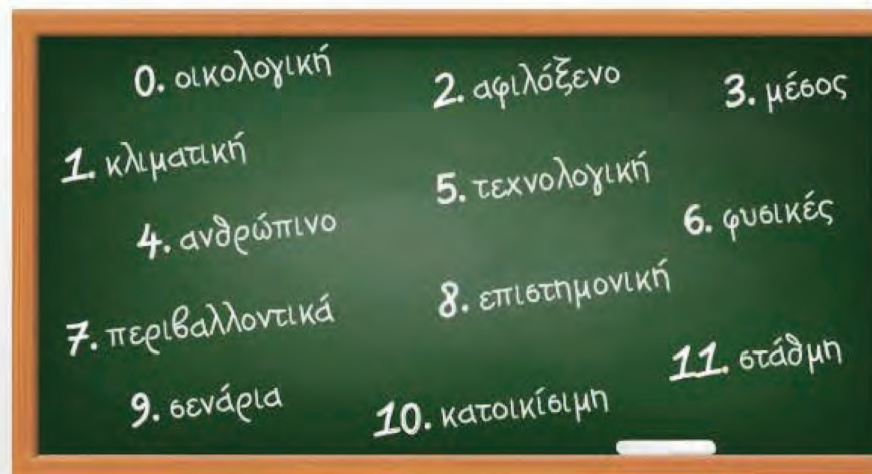
Άσκηση 9

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 8 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

	προβλήματα
	ανάπτυξη
	ζώνη
	φαντασία
	αλλαγή
0	καταστροφή
	μέρος
	επιστημονικής φαντασίας
	της θάλασσας
	όρος
	πηγές
	είδος

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

οικολογική, τηλεσκόπια, επιβίωσαν, αποκάλυψη, αστρονόμους, δεδομένα, τροφή, προκάλεσε, θεωρία, ~~σύμπαντος~~, σενάρια, εξαφανίστηκαν, εργαστήρια

Η μελέτη του [0] ___σύμπαντος___ και η παρατήρησή του από τους [1] ________________ απαιτεί ανοιχτό χώρο και σύγχρονα [2] ________________. Όμως, για να κατανοήσουμε τα λιγότερο ορατά, αλλά πολύ σημαντικά μέρη του σύμπαντος, όπως τα νετρίνα και τη σκοτεινή ύλη, οι επιστήμονες κινούνται υπογείως. Τα υπόγεια [3] ________________ μοιάζουν σαν να βγήκαν μέσα από [4] ________________ ταινιών επιστημονικής φαντασίας. Προσφέρουν στους επιστήμονες προστασία από τους θορύβους που προκαλούν κάποια σωματίδια, όταν εισέρχονται στη Γη, όπως οι κοσμικές ακτίνες και άλλες ακτινοβολίες από το σύμπαν.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.xorisorianews.gr

Πουλιά και δεινόσαυροι...

Μόλις πριν λίγες μέρες, μια έρευνα με νέα στοιχεία έδειξε το γιατί τα πουλιά υπάρχουν ακόμη, ενώ οι δεινόσαυροι [5]____________________ από τον πλανήτη μας. Τα νέα [6]____________________ δείχνουν ότι πολλά είδη δεινοσαύρων ήταν προς εξαφάνιση, όταν πριν 66 εκατομμύρια χρόνια ένας αστεροειδής έπεσε στη Γη. Αυτό το γεγονός [7]____________________ έναν κατακλυσμό, που είχε σαν αποτέλεσμα να εξαφανιστούν πολλά είδη ζώων.

Η [8]____________________ της έρευνας είναι ότι ο πλανήτης είχε πάθει τεράστια [9]____________________ ζημιά τότε και ο ήλιος είχε μπλοκαριστεί. Από την απίστευτη σκόνη που σήκωσε ο αστεροειδής και το απόλυτο σκοτάδι που επικρατούσε, τα φυτά δεν μπορούσαν να μεγαλώσουν, τα προϊστορικά ζώα που έτρωγαν φυτά δεν είχαν πια τροφή, τα ζώα που έτρωγαν άλλα ζώα δεν είχαν πια να φάνε, και αυτοί που τελικά [10]____________________ είναι τα είδη των προϊστορικών πουλιών που τρέφονταν με σπόρους.

Μια ομάδα επιστημόνων από τον Καναδά μπόρεσε να συνδέσει 188 είδη σημερινών πουλιών με τον πρόγονό τους, έναν δεινόσαυρο σαν πουλί, που δεν είχε δόντια. Οι δεινόσαυροι με δόντια εξαφανίστηκαν μετά τη σύγκρουση του αστεροειδούς με τη Γη, ενώ αυτοί που έτρωγαν σπόρους και μοιάζουν πιο πολύ με πουλιά, κατάφεραν να συνεχίσουν να υπάρχουν. Οι σπόροι, παρόλη την καταστροφή, δεν εξαφανίστηκαν κι έτσι αυτά τα είδη είχαν την απαραίτητη [11]____________________, για να επιβιώσουν.

Προφανώς, και κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος για κάτι που είναι τόσο παλιό, αφού έγινε εκατομμύρια χρόνια πριν, αλλά αυτή η [12]____________________ βασίζεται σε αρκετά ουσιαστικά στοιχεία και αποδείξεις.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.hitandrun.gr

(cd 1. 28)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 13

Διάβασε ξανά το κείμενο και κάνε την περίληψή του.

Άσκηση 14

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

οικολογία, φιλοξενία, ~~απασχόληση~~, κατοικία, εξαρτώμαι, γεράματα, προκλητικός, γέρος, τηλεσκοπικός, γηρατειά, προφητικός, γερασμένος, επιστήμη, απασχολημένος, πολλαπλασιαστικός, υπαρξιακός, πολλαπλασιασμός, πίεση, συμπαντικός, επιστημονικός, θεωρητικός, ανακάλυψη, διπλασιασμός, φιλόξενος, διατηρημένος, διπλός, κατοικημένος, γερνώ, διατήρηση, γεφυρώνω, θεωρία, υπάρχω, προφητεία, κάτοικος, διπλάσιος, κατοικώ, πρόκληση, εξαρτημένος, πιέζω, επιβίωση, μετατροπή, φιλοξενώ

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
απασχολώ	0 απασχόληση	1 ______
2 ______	ύπαρξη	3 ______
-	σύμπαν	4 ______
-	επιστήμονας, 5 ______	6 ______
ανακαλύπτω	7 ______	-
διατηρώ	8 ______	9 ______
-	τηλεσκόπιο	10 ______
11 ______	12 ______, 13 ______	κατοικήσιμος, 14 ______
15 ______	γέφυρα	-
-	16 ______	οικολογική
προκαλώ	17 ______	18 ______
επιβιώνω	19 ______	-
μετατρέπω	20 ______	-
21 ______	22 ______	αφιλόξενος, 23 ______
προφητεύω	24 ______	25 ______
θεωρώ	26 ______	27 ______
28 ______	29 ______	πιεστικός
30 ______	εξάρτηση	31 ______
32 ______	γήρανση, 33 ______, 34 ______, 35 ______	36 ______
πολλαπλασιάζω	37 ______	38 ______, 39 ______
διπλασιάζω	40 ______	41 ______, 42 ______

Άσκηση 15
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

ΖΩΗ ΣΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Αμέτρητοι φιλικοί στη ζωή πλανήτες είναι... αγέννητοι!

Μια πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη για τη ζωή στο [0] σύμπαν (συμπαντικός) πραγματοποίησε ομάδα [1] ________ (επιστήμη) στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με αυτή, σε [2] ________ (θεωρία) επίπεδο υπάρχουν τρισεκατομμύρια πλανήτες. Ωστόσο, μόνο το 8% από αυτούς είναι [3] ________ (φιλοξενώ) για τη ζωή. Όπως υποστηρίζουν οι ερευνητές, ο σημερινός αριθμός των φιλικών στη ζωή πλανητών είναι πολύ μικρός σε σχέση με αυτόν που [4] ________ (ανακάλυψη) στο μέλλον.

Η μελέτη

Οι ερευνητές προχώρησαν στις εκτιμήσεις τους μελετώντας δεδομένα των διαστημικών [5] ________ (τηλεσκοπικός) Hubble και Kepler.

Σύμφωνα με το επιστημονικό τους «σενάριο», όταν η Γη δημιουργήθηκε, μόνο ένα μικρό ποσοστό (8%) των πλανητών που βρίσκονταν στη λεγόμενη [6] ________ (κατοικώ) ζώνη είχαν αρχίσει να σχηματίζονται. Ακόμη και σήμερα, 4,6 δισεκατομμύρια χρόνια μετά τη δημιουργία της Γης, οι περισσότεροι φιλόξενοι στη ζωή πλανήτες δεν έχουν ακόμη σχηματισθεί. Οι ερευνητές [7] ________ (προφητεία) ότι, ακόμη και όταν ο Ήλιος «σβήσει», θα υπάρχει ζωή στο σύμπαν.

Τα δεδομένα

Το σύμπαν έχει ηλικία 13,8 δισεκατομμυρίων ετών. Στη νεανική ηλικία του το σύμπαν γεννούσε [8] ________ (πολλαπλασιάζω) άστρα από ό,τι τώρα. Παρόλα αυτά, η διαδικασία σχηματισμού άστρων (άρα και κατοικήσιμων ίσως πλανητών) θα συνεχισθεί για πολύ-πολύ ακόμη καιρό, τόσο στον δικό μας γαλαξία, όσο και σε άλλους.

Οι επιστήμονες δεν αποκλείουν ότι στον δικό μας γαλαξία [9] ________ (ύπαρξη) ένα δισεκατομμύριο πλανήτες με μέγεθος περίπου όσο η Γη. Από αυτούς μπορεί να κατοικηθεί μόνο ένα μικρό ποσοστό.

Ωστόσο, στο ορατό σύμπαν υπάρχουν γύρω στους 100 δισεκατομμύρια γαλαξίες. Φανταστείτε, λοιπόν, πόσοι κόσμοι υπάρχουν που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν ζωή.

Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι το τελευταίο άστρο του σύμπαντος δεν αναμένεται να «σβήσει» προτού περάσουν 100 τρισεκατομμύρια χρόνια από σήμερα.

Σύμφωνα, όμως, με τους ερευνητές, όσο περνάει ο καιρός το σύμπαν διαστέλλεται και θα είναι πολύ δύσκολο ή και αδύνατο για τους μελλοντικούς πολιτισμούς να μπορέσουν να κατανοήσουν τη δημιουργία του.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.tovima.gr

Άσκηση 16
Διάλεξε επτά (7) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 17

Ζήτησε τη βοήθεια του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σου, για να συμπληρώσεις το σταυρόλεξό σου.

Παράδειγμα:

Μαθητής Α: Τι έχεις στο 1 οριζόντια;

Μαθητής Β: Έτσι λέγονται τα υλικά σώματα που αποτελούν το διάστημα.

Μαθητής Α: Σύμπαν.

Μαθητής Α

	1 Α													
	1 Σ	Υ	Μ	Π	Α	Ν								
	Τ												7 Κ	
2	Ρ												Α	
	Ο												Τ	
	Ν				3								Ο	
	Ο			3 Χ									Ι	
	4 Μ			Η									Κ	
	Ο			Μ									Η	
	Σ			Ε			5						Σ	
				Ι		5 Δ							Ι	
	6	2 Ε		Α		Ι							Μ	
		Π				Π							Ο	
		Ι				Λ							Σ	
		Σ		4 Π		Α			6 Ε					
		7 Τ		Λ		Σ			Π					
		Η		Α		Ι			Ι					
		Μ		Ν		Ο			Β					
		Η		Η		Σ			Ι					
				Τ					Ω					
				Η					Ν					
				Σ					Ω					

Μαθητής Β

	1													
	1 Σ	Υ	Μ	Π	Α	Ν								
													7	
2 Ε	Ρ	Γ	Α	Σ	Τ	Η	Ρ	Ι	Ο					
					3 Α	Φ	Ι	Λ	Ο	Ξ	Ε	Ν	Ο	Σ
				3										
	4 Μ	Α	Θ	Η	Μ	Α	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ			
							5 Φ	Υ	Σ	Ι	Κ	Ο	Σ	
						6								
	6 Σ	2 Ε	Ν	Α	Ρ	Ι	Ο							
				4					6					
		7 Τ	Η	Λ	Ε	Σ	Κ	Ο	Π	Ι	Ο			

Γραμματική: ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

(cd 1, 29)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΕΣ

Ο άνθρωπος εδώ και πάρα πολλά χρόνια δεν μπορεί να κρατήσει τα πόδια του στο έδαφος που πατά και αυτό θα είναι πιθανότατα και το μοτίβο του μέλλοντος. Πόσο μακριά όμως [0] θα έχουμε φτάσει σε χίλια χρόνια από τώρα;

Σύμφωνα με τους αστροφυσικούς, πριν περάσουν χίλια χρόνια [1], ______ ένα πολύ μεγάλο τμήμα του σύμπαντος. Αυτό [2] ______ να προβλέπουμε μελλοντικά γεγονότα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη Γη και τους οργανισμούς που κατοικούν σε αυτήν.

Ωστόσο, ο βασικός λόγος για τις συνεχείς διαστημικές βόλτες μας [3] ______ ο εντοπισμός νέων και κατάλληλων πλανητών που [4] ______ να κρατήσουν το ανθρώπινο είδος στη ζωή, αφού μάλλον [5] ______ δύσκολα μέχρι τότε τα πράγματα στη Γη. Τέτοιοι πλανήτες έχουν πράγματι ανακαλυφθεί ακόμη και σήμερα, ωστόσο παραμένουν πάρα πολύ μακριά για τις δυνατότητές μας αυτήν τη στιγμή...

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.thetoc.gr

Ερωτήσεις:

1. Τι θα έχουμε καταφέρει, σύμφωνα με τους αστροφυσικούς, σε χίλια χρόνια;
2. Τι σημαίνει για το μέλλον του ανθρώπινου είδους ο εντοπισμός νέων και κατάλληλων πλανητών;
3. «Πριν περάσουν χίλια χρόνια, θα έχουμε καταγράψει ένα πολύ μεγάλο τμήμα του σύμπαντος». Σύμφωνα με την παραπάνω πρόταση, η καταγραφή όλου του σύμπαντος θα γίνει:
   α. σε λιγότερο από χίλια χρόνια **β.** σε περισσότερο από χίλια χρόνια

Συνοπτικός Μέλλοντας Ενεργητικής/ Παθητικής Φωνής	Μη Συνοπτικός Μέλλοντας Ενεργητικής/Παθητικής Φωνής
θα καταγράψω θα καταγραφτώ	θα καταγράφω θα καταγράφομαι

Δυντική Έγκλιση
θα + παρατατικός, θα + υπερσυντέλικος

Θα έκανα τα πάντα, για να περάσω στο Πανεπιστήμιο.
Θα ερχόμουν μαζί σας, αν δεν είχα δουλειά.
Θα είχα έρθει, αν είχα τελειώσει τα μαθήματά μου.

Συντελεσμένος Μέλλοντας

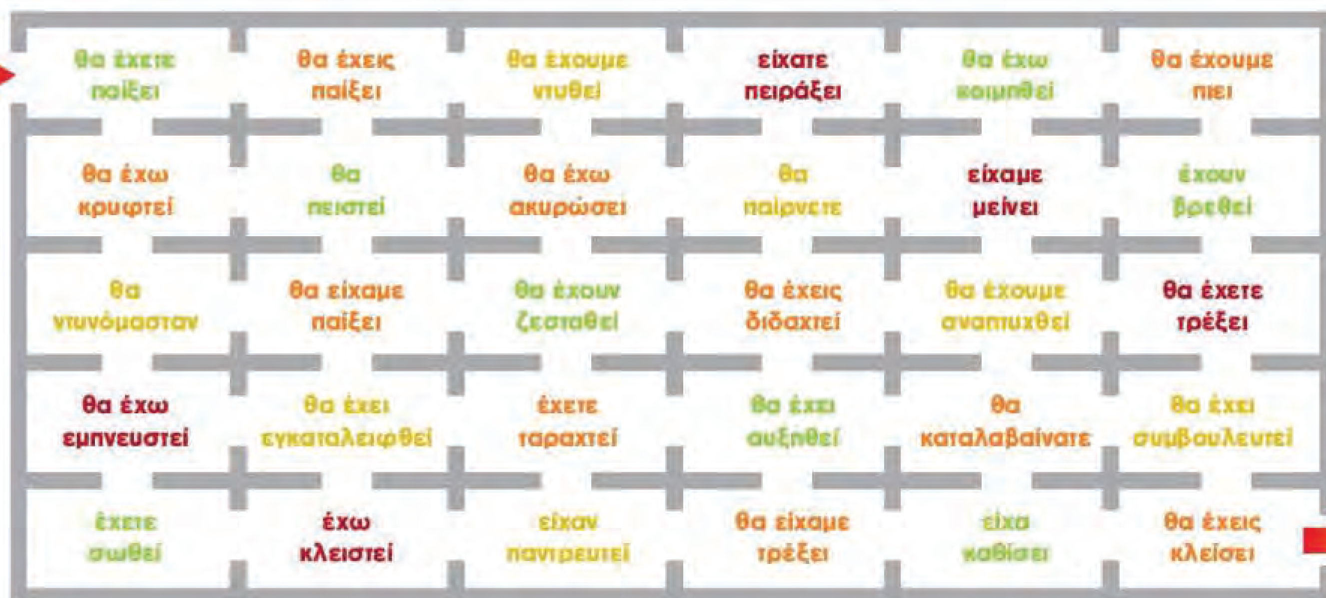
Χρήση: για μια ενέργεια που θα γίνει στο μέλλον και θα έχει τελειώσει πριν από κάποιο χρονικό σημείο
Σχηματισμός: θα + παρακείμενος ενεργητικής/παθητικής Φωνής

θα έχω καταγράψει	θα έχω καταγραφτεί
θα έχεις καταγράψει	θα έχεις καταγραφτεί
θα έχει καταγράψει	θα έχει καταγραφτεί
θα έχουμε καταγράψει	θα έχουμε καταγραφτεί
θα έχετε καταγράψει	θα έχετε καταγραφτεί
θα έχουν(ε) καταγράψει	θα έχουν(ε) καταγραφτεί

Λέξεις κλειδιά: πριν από, ως, μέχρι, ώσπου

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι σε **συντελεσμένο μέλλοντα** και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Διάλεξε το σωστό.

0. Όταν θα έρθεις, _____ το μαγείρεμα.
α. θα έχω τελειώσει **β.** θα τελειώνα **(γ.)** θα έχω τελειώσει

1. Κάθε μέρα _____ στο γυμναστήριο, για να χάσω κιλά.
α. θα πηγαίνω **β.** θα πάω **γ.** θα πήγαινα

2. Μέχρι αύριο _____ σε τρεις φίλους μου.
α. θα τηλεφωνώ **β.** θα τηλεφωνούσα **γ.** θα έχω τηλεφωνήσει

3. _____ ήδη, όταν θα μπει μέσα.
α. Θα κρυβόμαστε **β.** Θα κρυβόμασταν **γ.** Θα έχουμε κρυφτεί

4. Μέχρι τώρα _____ τα μαθήματά σου, αν είχες ξεκινήσει νωρίτερα.
α. θα τελείωνες **β.** θα τελειώσεις **γ.** θα είχες τελειώσει

5. Ως το βράδυ _____ όλη την εργασία.
α. θα έγραφα **β.** θα γράφω **γ.** θα έχω γράψει

6. _____ αύριο να σε δω.
α. Θα έρχομαι **β.** Θα έρθω **γ.** Θα ερχόμουν

7. Μέχρι τον άλλο μήνα _____ για τις εξετάσεις.
α. θα προετοιμαζόμουν **β.** θα προετοιμαστώ **γ.** θα έχω προετοιμαστεί

8. _____ αυτό το σπίτι, αν είχα τα χρήματα.
α. Θα αγόραζα **β.** Θα έχω αγοράσει **γ.** Θα αγοράσω

9. _____ να σε δω, αλλά είμαι πολύ κουρασμένη.
α. Θα έρχομαι **β.** Θα έρθω **γ.** Θα ερχόμουν

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο μέλλοντα (συνοπτικό/μη συνοπτικό και συντελεσμένο) ή με τη δυντική έγκλιση.

0. Αν είχα λεφτά, θα ταξίδευα (ταξιδεύω) συνέχεια.
1. Αν το ήξερα, δεν ________________ (πάω).
2. Αν δεν ________________ (προετοιμάζομαι) σωστά για τις εξετάσεις, δεν θα τα καταφέρεις.
3. Μου είπε ότι ________________ (έρχομαι) στο σπίτι, αλλά δεν φάνηκε ακόμη.
4. Όταν θα τελειώσει τις σπουδές του, εγώ ________________ (μαθαίνω) ήδη μια δεύτερη ξένη γλώσσα.
5. Μην ανησυχείς! Μία φορά την εβδομάδα ________________ (έρχομαι), για να σε βλέπω.
6. Μου είπε ότι ________________ (τηλεφωνώ) σήμερα, αλλά μέχρι τώρα δεν τηλεφώνησε.
7. Από εδώ και πέρα ________________ (τρέφομαι) σωστά.
8. Σου υπόσχομαι ότι ________________ (κοιμάμαι) νωρίς σήμερα το βράδυ.
9. Χθες μου είπε ότι ________________ (φεύγω).
10. ________________ (έρχομαι) μαζί σου στο σινεμά, αλλά το απόγευμα έχω δουλειά.
11. Νυστάζω πολύ. Μέχρι να τελειώσει η ταινία σίγουρα ________________ (κοιμάμαι).
12. Αν ερχόσουν μαζί μας διακοπές, ________________ (περνώ) πολύ ωραία.
13. Αν έβλεπες την ταινία, ________________ (καταλαβαίνω) τι σου λέω.
14. Αν πήγαινες να τον ακούσεις, ________________ (βλέπω) την πρόοδο που έκανε.
15. Αν ήξερες να οδηγείς, τώρα ________________ (οδηγάω).
16. Μου είπε ότι ________________ (έρχομαι) στη Σκιάθο.
17. Αν είχες διαβάσει, ________________ (περνώ) στο Πανεπιστήμιο.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Μέχρι πότε θα έχεις αγοράσει καινούριο αυτοκίνητο;
   Θα το έχω αγοράσει μέχρι το τέλος του έτους.
1. Πότε θα έχεις τελειώσει την εργασία για το σχολείο;
   ________________ πριν από το τέλος της εβδομάδας.
2. Μέχρι πότε θα έχεις χάσει όλα τα κιλά;
   ________________ μέχρι το τέλος του καλοκαιριού.
3. Πότε θα στείλεις το δέμα;
   ________________ ως την επόμενη εβδομάδα.
4. Γιατί δεν τηλεφώνησες στην Ελένη;
   ________________, αλλά ήμουν πολύ απασχολημένος σήμερα.
5. Θα επισκεφτείς τη Μαρία;
   Ευχαρίστως ________________, αλλά έχω πολλή δουλειά.
6. Θα μου πεις το μυστικό του Νίκου;
   ________________, αλλά ούτε και εγώ το ξέρω.

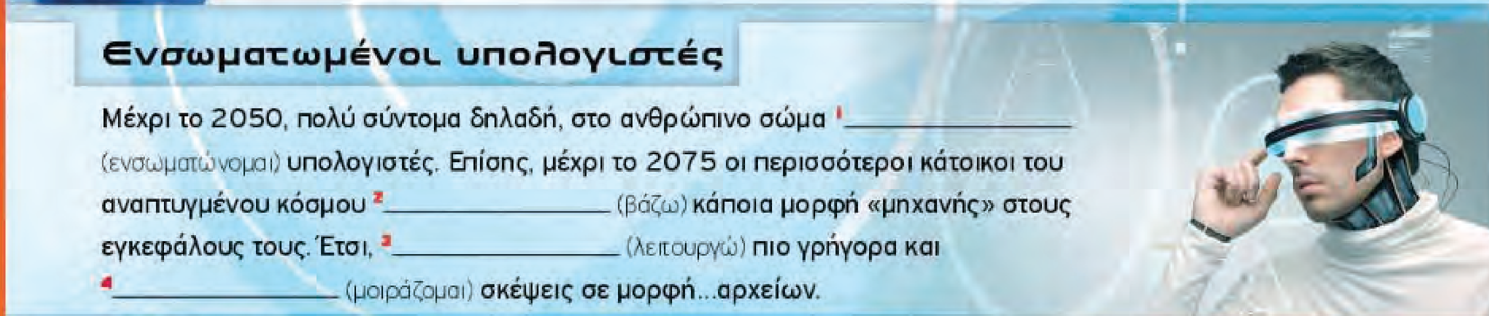
Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τα κενά με μέλλοντα συνοπτικό, μη συνοπτικό ή συντελεσμένο στον κατάλληλο τύπο, όπως στο παράδειγμα.

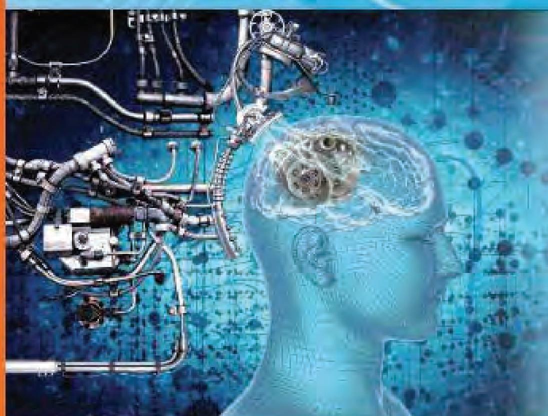
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Επιστήμονες, όπως φυσικοί, βιολόγοι και κοινωνιολόγοι ασχολούνται με την εξέλιξη της κοινωνίας, της ανθρώπινης ζωής και της γης γενικότερα. Βασίζονται αποκλειστικά σε επιστημονικά δεδομένα και μας ενημερώνουν για τις παρακάτω εξελίξεις που [0] *θα έρθουν* (έρχομαι) σε λίγα ή σε περισσότερα χρόνια.

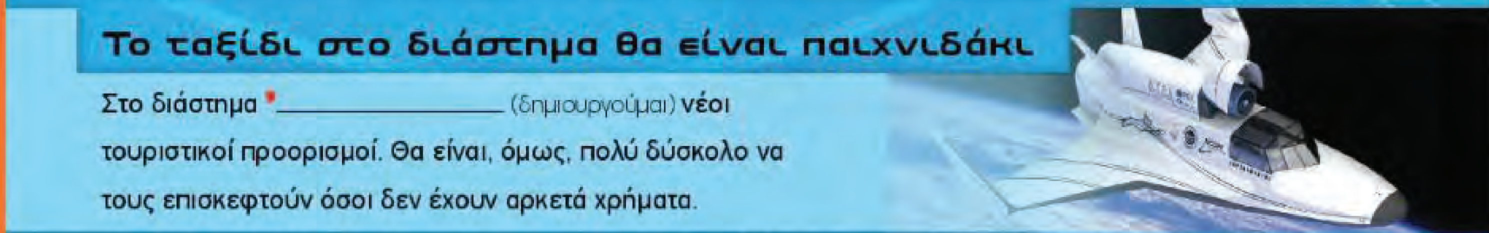
Ενσωματωμένοι υπολογιστές

Μέχρι το 2050, πολύ σύντομα δηλαδή, στο ανθρώπινο σώμα [1] _______________ (ενσωματώνομαι) υπολογιστές. Επίσης, μέχρι το 2075 οι περισσότεροι κάτοικοι του αναπτυγμένου κόσμου [2] _______________ (βάζω) κάποια μορφή «μηχανής» στους εγκεφάλους τους. Έτσι, [3] _______________ (λειτουργώ) πιο γρήγορα και [4] _______________ (μοιράζομαι) σκέψεις σε μορφή...αρχείων.

Υπεράνθρωποι

Η εξέλιξη της γενετικής και της ρομποτικής μηχανικής [5] _______________ (δημιουργώ) ανθρώπους ιδιαίτερα έξυπνους που θα ζουν αιώνια. Σας ακούγεται υπερβολικό; Δεν είναι καθόλου. Στο μέλλον [6] _______________ (υπάρχω) η δυνατότητα να επηρεάζονται ηλεκτρικά κάποια σημεία του εγκεφάλου. Επομένως, θα αυξάνεται η νοημοσύνη του ανθρώπου. Παράλληλα το ανθρώπινο σώμα [7] _______________ (συντηρούμαι) για πολλά πολλά χρόνια. Έτσι, ίσως ο θάνατος [8] _______________ (αποτελώ) πλέον...επιλογή.

Το ταξίδι στο διάστημα θα είναι παιχνιδάκι

Στο διάστημα [9] _______________ (δημιουργούμαι) νέοι τουριστικοί προορισμοί. Θα είναι, όμως, πολύ δύσκολο να τους επισκεφτούν όσοι δεν έχουν αρκετά χρήματα.

Θα μπορούμε να ελέγξουμε τον καιρό

Πριν περάσουν εκατό χρόνια από σήμερα, [10] _______________ (αναπτύσσομαι) η σχετική τεχνολογία με την οποία θα μπορούμε να ελέγξουμε τον καιρό, δηλαδή [11] _______________ (κατευθύνω) ανεμοστρόβιλους, [12] _______________ (προκαλώ) βροχή κ.ά. Άλλωστε, εξαιτίας των έντονων κλιματικών αλλαγών, τα τελευταία χρόνια γίνονται πάρα πολλές έρευνες σε αυτόν τον τομέα. Σκοπός τους είναι να κατανοήσουμε καλύτερα πώς «λειτουργεί» ο καιρός. Το δυσάρεστο, όμως, είναι ότι τα τεχνολογικά μέσα, για να ελέγχεται ο καιρός, είναι πολύ ακριβά. Γι' αυτό το πιθανότερο είναι ότι [13] _______________ (χρησιμοποιώ), μόνο όταν θα χρειάζεται να αποφύγουμε κάποια σοβαρή φυσική καταστροφή.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.in2life.gr

Άσκηση 6

Συνέχισε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τα ρήματα στον σωστό χρόνο (συνοπτικό, μη συνοπτικό και συντελεσμένο μέλλοντα).

πηγαίνω, ~~συγκεντρώνω~~, παντρεύομαι, προσέχω, πίνω, τελειώνω, αρρωσταίνω, φεύγω

0. Μέχρι τον άλλο μήνα ___θα έχω συγκεντρώσει___ όλες τις πληροφορίες.
1. Από αύριο ______ περισσότερο την εμφάνισή μου.
2. Κάθε μέρα ______ αυτό το φάρμακο.
3. Σήμερα το απόγευμα η Μαρίνα ______ στο θέατρο.
4. Πριν γυρίσεις από τη δουλειά, ______ τις δουλειές μου.
5. Αν βγεις στο κρύο χωρίς το μπουφάν σου, ______.
6. Όταν επιστρέψεις, ______.
7. Ως το τέλος του χρόνου, ο Κώστας και η Άννα ______.

Άσκηση 7

Κάνεις σχέδια για το μέλλον. Γράφεις τι θα έχεις πετύχει τα επόμενα χρόνια. Χρησιμοποιείς φράσεις όπως:

ως το..., μέχρι..., στο τέλος...

Ως το 2020 θα έχω τελειώσει τις σπουδές μου.

______

______

______

______

______

______

______

______

______

______

______

______

______

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Πιστεύετε ότι υπάρχει ζωή σε άλλους πλανήτες;
- Θα θέλατε να είστε αστροναύτης; Γιατί;
- Πιστεύετε ότι οι άνθρωποι θα μπορέσουν να κατοικήσουν ποτέ σε άλλον πλανήτη;
- Ποια τεχνολογική εφεύρεση που έγινε πρόσφατα σας έκανε μεγάλη εντύπωση;
- Ποια επιστημονική ανακάλυψη πιστεύετε ότι έπαιξε τον πιο σπουδαίο ρόλο για την ανθρωπότητα;
- Ποια επιστημονική ή τεχνολογική ανακάλυψη περιμένετε με μεγάλη αγωνία;
- Πιστεύετε ότι θα μπορέσουμε ποτέ να ταξιδέψουμε μέσα στον χρόνο;
- Πώς θα θέλατε να είναι η ζωή στη Γη σε 50 χρόνια;
- Έχετε κάνει κάποιο επιστημονικό πείραμα; Ποιο; Ποια ήταν τα συμπεράσματά σας;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Τι σημαίνει για σένα σύγχρονη τεχνολογία;	
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	
Κινητά τηλέφωνα	
Έξυπνες συσκευές	
Ηλεκτρονικά παιχνίδια	
Ιατρική εξέλιξη	
Ρομπότ στην υπηρεσία του ανθρώπου	
Αυτοκίνητα	
Πονοκέφαλος και δυσκολία	
Ευκολία στη ζωή μου	
Τρισδιάστατη εκτύπωση	

Άσκηση 3

Δες τις εικόνες και απάντησε στις ερωτήσεις.

- Ποιο είναι το κοινό στοιχείο και στις δύο φωτογραφίες;
- Ποια είναι τα αποτελέσματα της σύγχρονης τεχνολογίας στις δύο φωτογραφίες;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα καθεμιάς από τις δύο τεχνολογικές εξελίξεις για τον άνθρωπο;
- Κρύβονται κάποιοι κίνδυνοι πίσω από τις τεχνολογικές εξελίξεις στις δύο φωτογραφίες;
- Θα θέλατε κάποια από τις δύο τεχνολογικές εξελίξεις να γίνει μέρος της καθημερινότητάς σας; Ποια και γιατί;

(cd 1, 30)

Άσκηση 4

Άκουσε τον διάλογο και βάλε ✓ στις πληροφορίες που αναφέρονται σε αυτόν.

1. Επεξεργαστής υπολογιστή
2. Λογισμικό
3. Εκτυπωτής
4. Πληκτρολόγιο
5. Μνήμη Υπολογιστή
6. Τιμή
7. Οθόνη
8. Εμφάνιση

(cd 1, 30)

Άσκηση 5

Άκουσε ξανά το κείμενο και κάνε την περίληψή του.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- σταθερός υπολογιστής
- φορητός
- χαμηλό κόστος
- συντήρηση
- επιδιόρθωση
- κατανάλωση ενέργειας
- κόστος
- προσιτή τιμή
- απόδοση
- χωρητικότητα
- σκληρός δίσκος
- ανάλυση
- έγχρωμη/ασπρόμαυρη εκτύπωση

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε τα παρακάτω θέματα.

Συζήτηση 1

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Σου αρέσει πολύ η σύγχρονη τεχνολογία και πολύ συχνά αγοράζεις έξυπνες συσκευές για το σπίτι σου. Ο φίλος/Η φίλη σου δεν παρακολουθεί στενά τις τεχνολογικές εξελίξεις και πιστεύει ότι η τεχνολογία απομονώνει τον άνθρωπο και του δημιουργεί ψεύτικες ανάγκες. Προσπαθεί να σε πείσει να σταματήσεις να αγοράζεις διάφορες έξυπνες συσκευές. Εσύ δεν συμφωνείς καθόλου μαζί του, γιατί πιστεύεις ότι η τεχνολογία βοηθάει τον άνθρωπο και του/της εξηγείς τους λόγους για τους οποίους σου αρέσει να ενημερώνεσαι για τις τεχνολογικές εξελίξεις και να αγοράζεις έξυπνες συσκευές για το σπίτι σου.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Ο φίλος/Η φίλη σου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις της σύγχρονης τεχνολογίας και πολύ συχνά αγοράζει έξυπνες συσκευές για το σπίτι του/της. Εσύ πιστεύεις ότι η σύγχρονη τεχνολογία απομονώνει τον άνθρωπο και του δημιουργεί ψεύτικες ανάγκες. Αυτός/Αυτή δεν συμφωνεί καθόλου μαζί σου, γιατί πιστεύει ότι η τεχνολογία βοηθάει τον άνθρωπο. Προσπαθείς να τον/την πείσεις να σταματήσει να αγοράζει διάφορες έξυπνες συσκευές.

Συζήτηση 2

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για την εξέλιξη της τεχνολογίας και τον τρόπο που θα επηρεάσει την ποιότητα της ζωής μας τα επόμενα 50 χρόνια. Εσύ είσαι πολύ αισιόδοξος/η και πιστεύεις ότι θα απλοποιηθεί πολύ η καθημερινότητά μας και η ζωή μας θα έχει μεγαλύτερη διάρκεια. Εκείνος/Εκείνη έχει αντίθετη άποψη. Προσπαθείς να τον/την πείσεις για την άποψή σου.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για την εξέλιξη της τεχνολογίας και τον τρόπο που θα επηρεάσει την ποιότητα της ζωής μας τα επόμενα 50 χρόνια. Εσύ είσαι πολύ απαισιόδοξος/η και πιστεύεις ότι η τεχνολογία θα καταστρέψει την ανθρώπινη δημιουργικότητα και μπορεί να βλάψει την υγεία των ανθρώπων. Εκείνος/Εκείνη έχει αντίθετη άποψη. Προσπαθείς να τον/την πείσεις για την άποψή σου.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Δεν συμφωνείς ότι...
- Δεν νομίζεις ότι πρέπει...
- Το ξέρω/καταλαβαίνω αυτό που λες.
- Δεν υπάρχει λόγος να φωνάζεις.
- Δεν χρειάζεται να θυμώνεις.
- Είμαι απόλυτα βέβαιος/βέβαιη γι' αυτό που σου λέω.
- Δεν είμαι απόλυτα βέβαιος/βέβαιη, αλλά νομίζω ότι...
- Δεν είμαι καθόλου σίγουρος/σίγουρη ότι είναι έτσι τα πράγματα.
- Σέβομαι τη γνώμη σου.
- Δεν είναι τίποτα σπουδαίο.
- Όπως εγώ βλέπω τα πράγματα...
- Άσε με να τελειώσω.
- Μισό λεπτό να ολοκληρώσω.
- Όπως έλεγα...
- Αποκλείεται να είναι έτσι όπως τα λες.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, βρες τις επιπλέον λέξεις και διάγραψέ τες. Οι λέξεις που πρέπει να διαγράψεις είναι πέντε (5).

ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ: Μύθος ή πραγματικότητα;

Μπορεί για πολλούς η λέξη *διακοπές* να σημαίνει θάλασσα και βουνό, πολύ σύντομα, όμως, θα προσφέρονται διακοπές έξω από τα σύνορα της Γης. Η τουριστική βιομηχανία να κάνει τολμηρά σχέδια, καθώς ήδη αρκετές επιχειρήσεις σχεδιάζουν προγράμματα ιδιωτικών διαστημικών πτήσεων και πολλοί είναι εκείνοι που υπογράφουν και κάνουν κράτηση θέσης για μια βόλτα στο διάστημα.

Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, αυτού του είδους οι διακοπές δεν πρόκειται να αντικαταστήσουν και σύντομα τις κλασικές διακοπές των ανθρώπων για τους παρακάτω λόγους:

Πρώτα από όλα, τα διαστημικά ταξίδια, όσο σύντομα κι αν είναι, απαιτούν πολύ μεγάλα έξοδα, τα οποία μπορούν ελάχιστοι άνθρωποι να πληρώσουν. Κατά την άποψή μου, το υψηλό κόστος αυτών των ταξιδιών θα παραμείνει χωρίς υψηλό για πάρα πολλά χρόνια· επομένως ο διαστημικός τουρισμός θα είναι προνόμιο μόνο για λίγους, αυτούς που έχουν πάρα πολλά χρήματα.

Δεύτερον, εκτός από το απαγορευτικό κόστος των διαστημικών ταξιδιών, δεν πρέπει να ξεχνάμε και τους κινδύνους που κρύβουν. Οι συνθήκες κάθε επιβίωσης στους πλανήτες του διαστήματος είναι εντελώς διαφορετικές από αυτές που υπάρχουν στη Γη. Θα ήταν εξαιρετικά επικίνδυνο να μεταφέρονται απλοί άνθρωποι χωρίς καμία προηγούμενη εκπαίδευση σε τόσο αφιλόξενους για την ανθρώπινη ζωή πλανήτες.

Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, όσο κι αν η θέα της γης από το διάστημα μοιάζει φανταστική, η ζωή πάνω σε αυτήν είναι τόσο ακόμη πιο ωραία και ενδιαφέρουσα.

Μ. Στεργίδης

1 ______________________
____
____

2 ______________________
____
____

3 ______________________
____
____

4 ______________________
____
____

5 ______________________
____
____

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βάλε έναν από τους παρακάτω πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο.

υποστήριξη θέσης με επιχείρημα

επίλογος

υποστήριξη θέσης με επιπλέον επιχείρημα

εισαγωγή στο θέμα

βασική άποψη/θέση

Άσκηση 3

Βάλε τις επόμενες λέξεις/φράσεις στην κατάλληλη στήλη.

~~ωστόσο~~, δεύτερον, πρώτα από όλα, κατά τη γνώμη μου, τέλος, τρίτον, επίσης, ακόμη, σύμφωνα με, θεωρώ, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, επιπλέον, μολονότι

Παρουσίαση βασικού επιχειρήματος	Παρουσίαση επιπλέον επιχειρήματος	Αντίθεση	Παρουσίαση άποψης/γνώμης
		ωστόσο	

Άσκηση 4

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Μπορεί για πολλούς η λέξη *διακοπές* να σημαίνει θάλασσα και βουνό, πολύ σύντομα, όμως, θα προσφέρονται διακοπές έξω από τα σύνορα της Γης. (παρόλο που)

Παρόλο που για πολλούς η λέξη διακοπές σημαίνει θάλασσα και βουνό, πολύ σύντομα θα προσφέρονται διακοπές έξω από τα σύνορα της Γης.

1. Η τουριστική βιομηχανία κάνει τολμηρά σχέδια, καθώς αρκετές επιχειρήσεις σχεδιάζουν προγράμματα ιδιωτικών διαστημικών πτήσεων. (δεδομένου ότι)

2. Κατά τη γνώμη μου, αυτού του είδους οι διακοπές δεν θα αντικαταστήσουν σύντομα τις κλασικές διακοπές των ανθρώπων για πολλούς λόγους. (ότι)

3. Τα διαστημικά ταξίδια, όσο σύντομα κι αν είναι, απαιτούν πολύ μεγάλα έξοδα. (ακόμη)

4. Εκτός από το απαγορευτικό κόστος των ταξιδιών, υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι. (πέρα)

Άσκηση 5

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. ανταποκριθούν/ακριβά/τόσο/Τα/διαστημικά/μπορούν/κόστος/ελάχιστοι/ταξίδια/που/άνθρωποι/να/στο/είναι
   Τα διαστημικά ταξίδια είναι τόσο ακριβά που ελάχιστοι άνθρωποι μπορούν να ανταποκριθούν στο κόστος.
1. ζήσουμε/δεν/διαβίωσης/Οι/καθόλου/είναι/τέτοιες/στο/είναι/εκεί/εύκολο/που/διάστημα/να/συνθήκες
   ____
2. από/περίμενες/που/Λυπάμαι/ήρθαν/ό,τι/τα/διαφορετικά/πράγματα/τα
   ____
3. απόψεων/και/Υπάρχουν/δύο/υπέρ/επιχειρήματα/πολλά/των
   ____
4. Δεν/πολλούς/διάστημα/να/για/πάει/μπορεί/στο/λόγους/οποιοσδήποτε
   ____
5. διακοπές/Χαίρομαι/λίγο/θα/σε/φύγουμε/που/καιρό/για
   ____
6. Σήμερα/σχέδιά/θα/τα/εκδρομή/μια/χάλασε/αλλά/ο/μας/πηγαίναμε/καιρός
   ____

Άσκηση 6

Γράψε προτάσεις, για να περιγράψεις μια εμπειρία χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

προτιμότερο, που, μήπως, φοβήθηκα, αφού, πριν, ενώ

Άσκηση 7

Σε μερικά χρόνια ο διαστημικός τουρισμός θα είναι μια πραγματικότητα. Γράφεις ένα άρθρο όπου περιγράφεις πώς φαντάζεσαι ότι θα είναι στο μέλλον τα ταξίδια στο διάστημα. Αναφέρεσαι στις εμπειρίες και τις περιπέτειες που θα μπορεί να ζει κάποιος που επιλέγει να επισκεφτεί έναν άλλο πλανήτη για τις διακοπές του. Πού θα ήθελες να ταξιδέψεις; Τι θα έβλεπες και τι περιπέτειες θα ζούσες; (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: αναφέρεις το θέμα του άρθρου
παράγραφος 2: περιγράφεις γενικά πώς φαντάζεσαι τα ταξίδια στο διάστημα, αναφέρεσαι στις απαιτήσεις, την προετοιμασία και ό,τι άλλο νομίζεις
παράγραφος 3: αναφέρεις έναν πλανήτη που θέλεις να επισκεφτείς, εξηγείς τους λόγους
παράγραφος 4: κλείνεις το άρθρο

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει τίτλο και υπογραφή το άρθρο σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 1, 31)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Κουμπιά, ποντίκια κι άλογα (δις)
μπήκανε στις ζωές μας, (δις)
τα πάνω κάτω έφεραν (δις)
σε όλες τις στιγμές μας. (δις)
Πατάς απλώς ένα κουμπί
και 1.000 άλογα μαζί
τρέχουν με φόρα και ρυθμό
και είν' αυτοκίνητο αυτό.

Και μόνο αυτό και μόνο εκεί
για όλα υπάρχει ένα κουμπί.
Κι άμα πατήσεις το κουμπί,
ένα ποντίκι μόνο αρκεί,
για να σε πάει μακριά,
όπου η καρδιά σου λαχταρά.
Και μόνο αυτό και μόνο εκεί
για όλα υπάρχει ένα κουμπί.

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 1, 32)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να συμμετέχεις σε συζητήσεις σχετικά με την τεχνολογία και την επιστήμη;		
να χρησιμοποιείς τον παρακείμενο ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον υπερσυντέλικο ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον μη συνοπτικό μέλλοντα ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τον συντελεσμένο μέλλοντα ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τη δυνητική έγκλιση;		
να υποστηρίζεις τη γνώμη σου σχετικά με κάποιο θέμα;		

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Διάβασε παρακάτω την περίληψη του κειμένου των σελίδων 104-105. Αφού δεις ξανά το πλήρες κείμενο, συμπλήρωσε τα κενά της περίληψης με τις κατάλληλες λέξεις/φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

Τρόπος ζωής | Καταφύγια | Αναζήτηση | Επικοινωνία

Κάθε φθινόπωρο, τα μεταναστευτικά πουλιά ταξιδεύουν προς [0] τις θερμές περιοχές της Αφρικής. Μετά τον χειμώνα, επιστρέφουν ξανά στην Ευρώπη, όπου ζευγαρώνουν, φτιάχνουν τις φωλιές τους και μεγαλώνουν τα μικρά τους. [1] ______ στα ταξίδια τους, χρησιμοποιούν ως πυξίδα είτε τα ουράνια σώματα είτε τις θάλασσες, τα βουνά, τα ποτάμια...

Οι περισσότεροι άνθρωποι θεωρούν [2] ______ ως τα μόνα μεταναστευτικά πουλιά. Ωστόσο, υπάρχουν και πολλά άλλα είδη πουλιών που κάνουν δύο φορές τον χρόνο αυτό το μεταναστευτικό ταξίδι. Ανάμεσα στα δύο μεταναστευτικά ταξίδια αυτών των πουλιών [3] ______ είναι αυτό που πραγματοποιείται το φθινόπωρο.

Στην Ελλάδα μεταναστεύουν όλον τον χρόνο χιλιάδες πουλιά στην περιοχή του ποταμού Έβρου. Το Δέλτα του ποταμού Έβρου έχει ένα ιδιαίτερα πλούσιο [4] ______, γι' αυτό και ελκύει έναν πολύ μεγάλο αριθμό πουλιών από την Ευρώπη. Ανάμεσα στα πουλιά που βρίσκουν καταφύγιο και τροφή στον ποταμό Έβρο υπάρχουν και πολλά που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς αποτελούν [5] ______ σε παγκόσμιο επίπεδο.

Άσκηση 2

Ζήτησε τη βοήθεια του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σου, για να συμπληρώσεις το σταυρόλεξό σου.

Παράδειγμα:

Μαθητής Α: Τι έχεις στο 1 οριζόντια;

Μαθητής Β: Αυτός που έχει τρεις διαστάσεις (μήκος, πλάτος, ύψος)

Μαθητής Α: Τρισδιάστατος!

Μαθητής Α

	[1] Τ	Ρ	Ι	[3] Σ	Δ	Ι	Α	Σ	Τ	Α	Τ	Ο	Σ	
				Μ										
[2]				Η			[3]	[5] Ν						
				Ν		[4] Σ		Ε						
[4]	[1] Φ			Ο		Ε		Ο				[7] Θ		[8] Β
	Ω			Σ		Λ		Γ		[6] Ζ		Η		Ι
	Λ					Η		Ε		Ω		Ρ		Ο
	Ι					Ν		Ν		Ο		Α		Τ
	Α		[2] Φ			Η		Ν				Μ		Ο
			Υ				[5]	Η				Α		Π
[6]			Σ					Τ						Ο
			Η		[7]			Ο						Σ

Μαθητής Β

	[1] Τ	Ρ	Ι	[3] Σ	Δ	Ι	Α	Σ	Τ	Α	Τ	Ο	Σ	
[2] Μ	Ν	Η	Μ	Η			[3] Α	[5] Ν	Α	Λ	Υ	Σ	Η	
						[4]								
[4] Α	[1] Φ	Ι	Λ	Ο	Ξ	Ε	Ν	Ο	Σ			[7]		[8]
										[6]				
			[2]											
							[5] Χ	Η	Μ	Ε	Ι	Α		
[6] Χ	Ρ	Η	Σ	Η										
					[7] Δ	Ε	Δ	Ο	Μ	Ε	Ν	Α		

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Τα αμύγδαλα αποτελούν το πιο πλούσιο σε ___θρεπτικά___ (τρέφω) συστατικά είδος ξηρών καρπών.
1. Όσο το υψόμετρο χαμηλώνει, το κλίμα γίνεται πιο ______________ (θερμαίνω).
2. Η καφέ αρκούδα ανήκει στα ______________ (προστατεύω) είδη.
3. Στις μέλισσες, μόνο οι βασίλισσες και οι κηφήνες έχουν αναπτυγμένο ______________ (αναπαράγω) σύστημα.
4. Τα παιδιά της είναι πλέον ______________ (ενηλικίωση).
5. Δείτε την παρακάτω εικόνα, προσπαθήστε να εντοπίσετε τον αριθμό *επτά* και δοκιμάστε την ______________ (παρατηρώ) σας.
6. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις, είναι απαραίτητη η ______________ (αναπληρώνω) του Προέδρου.
7. Χρειάζονται πολλές ώρες για την ______________ (εγκαθιστώ) αυτού του προγράμματος στον υπολογιστή.
8. Η συνεχής εξέλιξη της τεχνολογίας έχει ______________ (καθορίζω) σημασία για το μέλλον της ανθρωπότητας.
9. Δεν μπορώ να κάνω καμία ______________ (προβλέπω) για το αποτέλεσμα του αυριανού αγώνα, γιατί και οι δύο ομάδες είναι πολύ καλές.
10. Δυστυχώς στις σύγχρονες κοινωνίες η ανθρώπινη ευτυχία συνδέεται με την ______________ (καταναλώνω) υλικών αγαθών.

Γραμματική

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

0. Αν κάτι σε στεναχωρεί, μίλησε σε έναν φίλο σου και ___ξεκλείδωσε___ (≠ κλειδώνω) την καρδιά σου.
1. Όσα μας λέει έχουν πολλές ______________ (≠ ακρίβεια).
2. Το αυτοκίνητό του παραμένει ______________ (≠ κινητός) εδώ και πολλούς μήνες μέσα στο πάρκιγκ.
3. Να μια βρύση! Πάμε να πιούμε δροσερό νερό και να ______________ (≠ διψώ).
4. Κουράζομαι πολύ όλη την εβδομάδα και γι' αυτό το σαββατοκύριακο ______________ (≠κουράζομαι) στο σπίτι.
5. Ο χαρακτήρας της συνάντησης θα είναι ______________ (≠ επίσημος), γι' αυτό δεν χρειάζεται να έρθετε με επίσημα ρούχα.
6. Όλα αυτά τα έπαθε εξαιτίας της ______________ (≠ ικανότητα) του να πάρει γρήγορα αποφάσεις.
7. Ο φαλαινοκαρχαρίας είναι ένα ψάρι εντελώς ______________ (≠ κακός), που τρώει πλαγκτόν και μπορεί να καταναλωθεί από τον άνθρωπο, αν και δεν φημίζεται ιδιαίτερα για τη νοστιμιά του.

Άσκηση 2
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Ήρθε πολύς κόσμος για φαγητό και δεν έχω άλλα _μαχαιροπίρουνα_ (μαχαίρι + πιρούνι).
1. Αυτό το ________________ (Σάββατο + Κυριακή) ζήσαμε ________________ (≠ πιστευτός) περιπέτειες στο βουνό.
2. Οι άνεμοι θα πνέουν στο Αιγαίο αρχικά από βόρειες διευθύνσεις μέτριοι, 5 μποφόρ και στο Βόρειο Αιγαίο ισχυροί, 6 μποφόρ, ενώ στο Βορειοδυτικό Αιγαίο βαθμιαία θα στραφούν σε ________________ (νότιος + ανατολικός) και θα εξασθενήσουν.
3. Τα μαλλιά της Μαρίας είναι ________________ (καστανός + ξανθός).
4. Από την αγωνία μου ________________ (πηγαίνω + έρχομαι) συνέχεια στο ίδιο σημείο.
5. Το ________________ (σπανάκι + ρύζι) είναι ένα πολύ υγιεινό φαγητό.
6. Αυτό το τραγούδι που ________________ (σιγά + τραγουδώ) η Ελένη μού είναι εντελώς ________________ (≠ γνωστός).

Άσκηση 3
Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0.	Με τα τελευταίας τεχνολογίας τριπλάσια τζάμια εξοικονομείτε ενέργεια και χρήματα.	Λ
1.	Θα ήθελα έναν διπλάσιο καφέ, παρακαλώ.	
2.	Η περιουσία της είναι πενταπλή από τη δική μου.	
3.	Ο Μιχάλης βγήκε τριπλός στους αγώνες που διοργάνωσε το σχολείο του.	
4.	Σήμερα γιόρτασαν την εικοστή επέτειο του γάμου τους.	
5.	Αυτό το μηχάνημα είναι για πολλαπλές χρήσεις.	
6.	Η αντίπαλη ομάδα είχε πολλαπλάσιες δυνάμεις από τη δική μας.	

Άσκηση 4
Διάλεξε το σωστό.

0 Πρόσεχε με το ψαλίδι. Από το πρωί έχεις κοπεί / είχες κοπεί / θα έχεις κοπεί 3 φορές στο χέρι.

1 Μην ανησυχείς! Σου υπόσχομαι ότι μέχρι το απόγευμα έχω συναντηθεί / είχα συναντηθεί / θα έχω συναντηθεί με όλους τους πελάτες μας.

2 Όταν τελειώσεις τη δουλειά σου, έχω ετοιμαστεί / είχα ετοιμαστεί / θα έχω ετοιμαστεί.

3 Όταν ήρθαν ο Κώστας και ο Γιάννης στο γήπεδο, ο αγώνας έχει ακυρωθεί / είχε ακυρωθεί / θα έχει ακυρωθεί ήδη.

4 Πριν τελειώσει ο μήνας, έχουμε διδαχτεί / είχαμε διδαχτεί / θα έχουμε διδαχτεί όλη την ύλη του μαθήματος.

5 Δεν έχουμε ειδωθεί / είχαμε ειδωθεί / θα έχουμε ειδωθεί εδώ και πολύ καιρό.

6 Πριν από δέκα μέρες έχω παραπονεθεί / είχα παραπονεθεί / θα έχω παραπονεθεί για τη συμπεριφορά του, αλλά δεν έγινε τίποτα.

7 Αν έχεις λυπηθεί / είχες λυπηθεί / θα έχεις λυπηθεί για όσα έγιναν, μην ξανακάνεις τα ίδια λάθη.

Επιτραπέζιο παιχνίδι

ΕΙΚΟΝΑ 1

ΕΙΚΟΝΑ 2

ΕΙΚΟΝΑ 3

Πώς λέγονται αλλιώς τα *μεταναστευτικά πουλιά*;

ΑΡΧΗ

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *κοπάδι*.

Τι είναι το *σμήνος*;

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *εύκρατο*.

Τι χαρακτήρας είναι αυτός που θέλει πάντα να έχει τον τελευταίο λόγο;

Χάνεις τη σειρά σου!

Προχωράς ένα βήμα μπροστά!

Περιγράφεις την εικόνα...

	Πώς λέγεται αυτός που δεν είναι κουρασμένος;	Ποιο είναι το αντίθετο του *ανθίζω*;		Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *πολλαπλός*.
	Πώς λέγεται κάποιος που είναι ψηλός και λιγνός;	Πώς λέγεται η αίσθηση με την οποία αντιλαμβανόμαστε την οσμή;		Τι είναι η *ζώνη ασφαλείας*;
	Πώς λέγεται το φαγητό που δεν έχει καθόλου αλάτι;	Κάνε μια πρόταση με τη φράση «διατροφικές συνήθειες».		Κάνε μια πρόταση με τη φράση «υψηλή ανάλυση».
	Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *γούνα*.	Όταν κάτι είναι εκατό φορές μεγαλύτερο από κάποιο άλλο λέμε ότι είναι...		Ποιο είναι το αντίθετο του *φορητός*; ΤΕΛΟΣ
	Τι σημαίνει η φράση «δεινός κολυμβητής»;	Όταν κάτι είναι τέσσερις φορές μεγαλύτερο από κάτι άλλο, λέμε ότι είναι...		Πώς λέγεται αυτός στον οποίο μπορούμε να κατοικήσουμε;

Στις επόμενες τρεις ενότητες θα ασχοληθούμε με την τέχνη, την επικοινωνία, την εργασία και την εκπαίδευση. Πριν μελετήσετε τις ενότητες που ακολουθούν, συζητήστε στην τάξη πώς πιστεύετε ότι συνδέεται η τέχνη με την επικοινωνία, η τέχνη με την εργασία και την εκπαίδευση, η επικοινωνία με την εργασία και την εκπαίδευση.

Ενότητα 5

ΤΕΧΝΗΣ ΕΡΓΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

ΤΑ ΓΚΡΑΦΙΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΕΧΝΗ;

ΠΟΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ;

ΑΣΧΟΛΕΙΣΑΙ ΜΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

α. Δες τις φωτογραφίες. Ποιο πιστεύεις ότι είναι το περιεχόμενο των κειμένων;
β. Ξέρεις πώς γίνονται τα γκράφιτι;
γ. Ποια είναι η γνώμη σου για τα γκράφιτι;

Άσκηση 2

Διάβασε τα κείμενα και διάλεξε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις.

Συμβουλή:
Πριν διαβάσεις τα κείμενα, ρίξε μια ματιά στις ερωτήσεις, για να εντοπίσεις τα σημεία που πρέπει να προσέξεις περισσότερο. Αφού διαβάσεις τα κείμενα, υπογράμμισε τα σημεία στα οποία υπάρχουν οι απαντήσεις για κάθε ερώτηση.

1ο κείμενο

Στέλιος

Ξεκίνησε με τα...αυθεντικά γκράφιτι (συμπλέγματα γραμμάτων και λέξεων), όταν ήταν 17 ετών. Σήμερα πια δεν ασχολείται με αυτό το είδος της «κλασικής» τοιχογραφίας. Έχει αλλάξει τεχνική, προτιμά να ζωγραφίζει σε χαρτί, να τυπώνει τις συνθέσεις του και να κολλά τα έντυπα σε κάποια πολυσύχναστα περάσματα της πόλης.

Ψάχνει για «καθαρές» επιφάνειες, επειδή δεν θέλει να χαλάσει τις δουλειές άλλων καλλιτεχνών κι επειδή θέλει να είναι αυτός που θα ζωγραφίσει για πρώτη φορά σε ένα μέρος. Σημαντικό ρόλο στις επιλογές του παίζουν τα κτίρια της περιοχής, αφού αυτά είναι η κορνίζα για κάθε του δημιούργημα.

Θεωρεί ότι δεν μπορεί κανείς να συγκρίνει την τέχνη του δρόμου με αυτή που βρίσκεται σε μια αίθουσα τέχνης. «Όταν ένα έργο μπαίνει σε μια γκαλερί, αλλάζει εντελώς το νόημά του. Από τη στιγμή που βάζεις το ταμπελάκι με την τιμή επάνω, μιλάμε για κάτι διαφορετικό».

2ο κείμενο

Μάνος

Κάνει γκράφιτι, για να μοιραστεί με τον κόσμο τις ανησυχίες του. Χρησιμοποιεί κυρίως σπρέι, πλαστικά χρώματα και πινέλα.

Αποφεύγει τα ακριβά υλικά, όχι για λόγους οικονομίας, αλλά επειδή πιστεύει ότι η δύναμη του μηνύματος δεν εξαρτάται από την ποιότητα και την τιμή των υλικών.

Δραστηριοποιείται κυρίως στο κέντρο της πόλης, εκεί όπου βρίσκεται καθημερινά. Προτιμά να δουλεύει σε επιφάνειες που δεν έχουν «γράψει» άλλοι, επειδή δεν θέλει να χαλάσει τα έργα τους και επειδή θέλει να σηματοδοτήσει την περιοχή με τα δικά του έργα.

Όπως αναφέρει ο ίδιος χαρακτηριστικά «ο καλλιτέχνης του εργαστηρίου δεν εκθέτει το πρόσωπό του. Βάζει μόνο την υπογραφή του, προβάλλει το στιλ του και καταθέτει τις ιδέες του. Στον δρόμο είναι αλλιώς. Σε βλέπει ο κόσμος και σε επηρεάζει. Είναι πολύ δύσκολο να δημιουργείς τέχνη στον δρόμο. Το εργαστήριο και το καβαλέτο σού προσφέρουν ασφάλεια». Τον ενδιαφέρει η επικοινωνία με τον κόσμο, κάτι που δεν μπορεί να του προσφέρει ο -κλειστός- χώρος μιας γκαλερί.

3ο κείμενο

Θάνος

Του αρέσει να κρύβεται πίσω από την ανωνυμία και να δίνει την ευκαιρία στους περαστικούς να σκεφτούν με ελευθερία βλέποντας τα έργα του. Μπογιές, πινέλα, χρώματα και λιγότερο τα σπρέι είναι τα βασικά εργαλεία του. Επίσης, δημιουργεί φιγούρες στο χαρτί που τις κολλάει σε τοίχους.

Δουλεύει στην περιοχή όπου μένει, γύρω από τα στέκια όπου συχνάζει. Αναζητά μεγάλες λευκές επιφάνειες τοίχων, αλλά και ερείπια σπιτιών που προσφέρονται για εικαστικές παρεμβάσεις.

«Δεν υπάρχουν ανταγωνισμοί και παρεξηγήσεις στους καλλιτέχνες της γενιάς μας. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει να «σβήσουμε» τους αντιπάλους από τον χάρτη. Αυτά τα κάνει η νεότερη γενιά, τα «γκραφιτάκια», που σκοτώνονται ποιος θα βάψει περισσότερους τοίχους ή βαγόνια τρένων. Για εμάς αυτά έχουν τελειώσει».

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.enet.gr

0. Ο Στέλιος ξεκίνησε τα γκράφιτι
- α. στην παιδική ηλικία.
- β. στην εφηβεία.
- γ. στην ενήλικη ζωή.

1. Σύμφωνα με τον Στέλιο, η τέχνη στον δρόμο δεν είναι ίδια με την τέχνη σε μια γκαλερί λόγω:
- α. της ποιότητας των καλλιτεχνών.
- β. της εμπορευματοποίησης των έργων.
- γ. της διαφοράς στην αισθητική.

2. Ο Μάνος αποσυνδέει το μήνυμα που μπορεί να μεταδώσει ένα έργο από
- α. τα υλικά από τα οποία είναι φτιαγμένο.
- β. την οπτική του θεατή.
- γ. την ικανότητα του καλλιτέχνη.

3. Ο Θάνος χρησιμοποιεί
- α. κυρίως χρώματα παρά σπρέι.
- β. κυρίως σπρέι παρά χρώματα.
- γ. τόσο χρώματα όσο και σπρέι.

4. Κανένας από τους 3 καλλιτέχνες δεν
- α. χρησιμοποιεί φθηνά υλικά για τα έργα του.
- β. χρησιμοποιεί το χαρτί για τα έργα του.
- γ. επιλέγει ερημικές περιοχές για να δημιουργήσει τα έργα του.

5. Και οι 3 καλλιτέχνες
- α. επιδιώκουν την ανωνυμία στο έργο τους.
- β. αγαπούν την ασφάλεια στην εργασία τους.
- γ. είναι οι πρώτοι που θα ζωγραφίσουν σε έναν τοίχο.

Άσκηση 3

Διάλεξε έναν από τους τρεις καλλιτέχνες και παρουσίασε τις απόψεις του στην τάξη.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις των κειμένων (σελ. 198-200) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. η διακόσμηση του τοίχου με παραστάσεις ζωγραφικής = τοιχογραφία
1. αυτός που ασχολείται επαγγελματικά με κάποια τέχνη = ____
2. χρησιμοποιώ ειδικό μηχάνημα για να μεταφέρω πάνω στο χαρτί γραφικά σύμβολα ή εικόνες = ____
3. κείμενο ή σχέδιο που είναι τυπωμένο σε χαρτί = ____
4. το εξωτερικό ή το πάνω μέρος ενός πράγματος = ____
5. προσπαθώ να μην κάνω κάτι = ____
6. αυτό από το οποίο κατασκευάζεται κάτι = ____
7. αναπτύσσω δράση = ____
8. αυτός που έχει την ικανότητα να απεικονίζει, να δίνει μορφή = ____
9. η ένωση πολλών στοιχείων σ' ένα σύνολο = ____
10. αυτός που περνά από κάπου = ____

Άσκηση 2

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Όταν κάποιος δεν γίνεται γνωστός ή διάσημος, τότε βρίσκεται ή παραμένει στην ανωνυμία.
1. Το σημείο από το οποίο μπορεί να περάσει κάποιος λέγεται ____.
2. Ο χώρος στον οποίο κάποιος βρίσκεται συχνά ή αναπτύσει μια δραστηριότητα είναι το ____ του.
3. Όταν κάνω μεγάλη προσπάθεια για κάτι ή έχω ανταγωνισμό με κάποιον, τότε ____. (μτφ.)
4. Το έντονο ενδιαφέρον και οι αναζητήσεις λέγονται ____.
5. Όταν ένα κτίριο βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση, τότε λέμε ότι είναι ____.
6. Το πλαίσιο που βρίσκεται γύρω από έναν ζωγραφικό πίνακα ή μια φωτογραφία λέγεται ____
7. Δίνω σε κάποιον κάτι, δηλαδή ____
8. Το αντικείμενο πάνω στο οποίο ο ζωγράφος στηρίζει το έργο του για όσο διάστημα το δουλεύει λέγεται ____

0	Τ	Ξ	Ω	Δ	Α	Ν	Ω	Ν	Υ	Μ	Ι	Α	Κ	Υ	Η	Ρ
1	Ε	Π	Ε	Ρ	Α	Σ	Μ	Α	Ο	Ε	Ο	Ι	Σ	Π	Π	Ο
2	Σ	Κ	Η	Σ	Τ	Ε	Κ	Ι	Α	Ρ	Μ	Ε	Τ	Α	Σ	Λ
3	Ω	Α	Γ	Κ	Σ	Κ	Ο	Τ	Ω	Ν	Ο	Μ	Α	Ι	Ε	Τ
4	Ε	Ω	Γ	Φ	Ω	Τ	Α	Ν	Η	Σ	Υ	Χ	Ι	Ε	Σ	Ε
5	Μ	Τ	Δ	Ι	Ε	Ρ	Ε	Ι	Π	Ι	Ο	Ξ	Π	Γ	Ο	Σ
6	Λ	Ε	Δ	Υ	Π	Ο	Κ	Ο	Ρ	Ν	Ι	Ζ	Α	Ρ	Ο	Ζ
7	Γ	Η	Φ	Α	Π	Ρ	Ο	Σ	Φ	Ε	Ρ	Ω	Ψ	Α	Η	Μ
8	Ο	Π	Ε	Κ	Α	Β	Α	Λ	Ε	Τ	Ο	Ρ	Φ	Ε	Ψ	Ω

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. τυπώνω	στ	**α.**	κεντρικός
1. πολυσύχναστος	______	**β.**	εξαφανίζω
2. κορνίζα	______	**γ.**	ψάχνω επίμονα
3. εξαρτώμαι	______	**δ.**	επιδεικνύω, παρουσιάζω
4. σβήνω	______	**ε.**	έχω σχέση, επηρεάζομαι
5. εκθέτω	______	**στ.**	εκτυπώνω, εκδίδω
6. αναζητώ	______	**ζ.**	παρουσιάζομαι, παρουσιάζω
7. προβάλλω	______	**η.**	κάδρο

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. ανωνυμία	δ	**α.**	φτιάχνω
1. πολυσύχναστος	______	**β.**	επιδιώκω
2. χαλάω	______	**γ.**	ερημικός, απόκεντρος, απόμερος
3. αποφεύγω	______	**δ.**	επωνυμία

Άσκηση 5

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

0 **Τα ΜΜΕ <u>πρόβαλαν</u> πολύ την τελευταία δουλειά αυτού του καλλιτέχνη.**

- **α.** Σε ποιον κινηματογράφο <u>προβάλλεται</u> αυτή η ταινία;
- **β.** Ξαφνικά <u>πρόβαλε</u> μπροστά μας ο Νίκος. Δεν τον περίμενε κανείς.
- **(γ.)** Αυτή η κοπέλα <u>προβάλλει</u> πολύ τον εαυτό της. Είναι ιδιαίτερα εγωίστρια.
- **δ.** Οι κάτοικοι της περιοχής <u>πρόβαλαν</u> ισχυρές αντιρρήσεις για το εργοστάσιο που πρόκειται να γίνει.

1 **Η Μαρία είναι πολύ καλή στο τάγκο και με τον Πέτρο κάνουν υπέροχες <u>φιγούρες</u>.**

- **α.** Οι πρώτες <u>φιγούρες</u> του Καραγκιόζη φτιάχτηκαν από χαρτόνι.
- **β.** Οι <u>φιγούρες</u> στο ροκ εν ρολ είναι αρκετά επικίνδυνες.
- **γ.** Δεν θα ξεχάσω ποτέ την τραγική <u>φιγούρα</u> της μητέρας του.
- **δ.** Τρεις γυναικείες <u>φιγούρες</u> μιλούν για τις ζωές και τις εμπειρίες τους.

2 **Άνθρωποι του πνεύματος <u>καταθέτουν</u> τη δική τους ματιά για τα γεγονότα της περασμένης χρονιάς.**

- **α.** <u>Κατέθεσα</u> στον λογαριασμό του γάμου σας 100 ευρώ.
- **β.** Ο Σωτήρης <u>κατέθεσε</u> στο δικαστήριο ό,τι ήξερε για την υπόθεση.
- **γ.** Ο Σταμάτης <u>κατέθεσε</u> μήνυση κατά της εταιρείας όπου δουλεύει.
- **δ.** Ο Γιώργος <u>κατέθεσε</u> αίτηση για δουλειά.
- **ε.** Οι μαθητές <u>κατέθεσαν</u> στεφάνι στη μνήμη των ηρώων.

3 **Η Άννα <u>έσβησε</u> δύο κεράκια φέτος.**

- **α.** Αυτή η τραγουδίστρια είναι καταπληκτική. Τους έχει <u>σβήσει</u> όλους.
- **β.** Οι πυροσβέστες έφτασαν γρήγορα και <u>έσβησαν</u> αμέσως την πυρκαγιά που ξέσπασε νωρίς το βράδυ της Παρασκευής.
- **γ.** <u>Έσβησαν</u> πια όλες οι ελπίδες μου...
- **δ.** Η δασκάλα <u>έσβησε</u> τον πίνακα και ζήτησε κάποιος να διαβάσει το μάθημα.

4 **Οι καλλιτέχνες <u>εκθέτουν</u> τα έργα τους και επικοινωνούν με το κοινό.**

- **α.** Μου ζήτησαν να <u>εκθέσω</u> τη γνώμη μου για τα γεγονότα κι εγώ κατέθεσα μια αναφορά τρεις σελίδες.
- **β.** Με τον τρόπο που συμπεριφέρεται αυτή η κοπέλα <u>εκθέτει</u> τον εαυτό της.
- **γ.** Πρόσεχε εκεί που πας! Μην <u>εκθέτεις</u> τη ζωή σου σε κίνδυνο.
- **δ.** Κάθε Σάββατο στη λαϊκή οι μικροπωλητές <u>εκθέτουν</u> τα προϊόντα τους σε πάγκους, για να τα πουλήσουν.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *σύνθεση* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 7

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Ο Λευτέρης μου _______ λουλούδια για τη γιορτή μου.
(α.) πρόσφερε **β.** παρείχε **γ.** χορήγησε

1. Τι να σας _______;
α. προσφέρω **β.** παρέχω **γ.** χορηγήσω

2. Μου _______ το σπίτι του για έναν ολόκληρο μήνα.
α. έδωσε **β.** χορήγησε **γ.** δώρισε

3. _______ μου λίγο χρόνο ακόμη και θα σου επιστρέψω τα χρήματα που μου δάνεισες.
α. Πρόσφερε **β.** Δώσε **γ.** Χορήγησε

4. Αύριο μπαίνω στο νοσοκομείο για μια μικρή _______.
α. επέμβαση **β.** παρέμβαση **γ.** απόβαση

5. Η _______ του στη συζήτηση ήταν πολύ ουσιαστική.
α. επέμβασή **β.** παρέμβασή **γ.** απόβασή

6. Η Πηνελόπη ζήτησε _______ γι' αυτήν τη συμπεριφορά.
α. εξηγήσεις **β.** επεξηγήσεις **γ.** παρεξηγήσεις

7. Έγινε _______, δεν ήθελα να πω αυτό που κατάλαβες.
α. εξήγηση **β.** επεξήγηση **γ.** παρεξήγηση

8. Μάθετε 35 απλές _______ πωλήσεων και γίνετε επιτυχημένος πωλητής.
α. τεχνικές **β.** τεχνολογίες **γ.** τεχνητές

9. Οι νέες _______ στην εκπαίδευση ανοίγουν καινούριους δρόμους σε μαθητές και δασκάλους.
α. τεχνικές **β.** τεχνολογίες **γ.** τεχνητές

10. Το επόμενο αφιέρωμα της εκπομπής μας θα είναι για τις όμορφες _______ λίμνες της Ελλάδας.
α. τεχνικές **β.** τεχνολογίες **γ.** τεχνητές

Άσκηση 8

Ποιες από τις παρακάτω σημασίες έχουν οι φράσεις με το ρήμα *βλέπω* στις προτάσεις που ακολουθούν;

ανυπομονώ, διαπιστώνω, καταλαβαίνω/κατανοώ, παρατηρώ, ~~παρακολουθώ~~, ποια είναι η γνώμη σου; είμαι απαισιόδοξος, κοιτάζω

0. Κάθε Σάββατο πηγαίνουμε στον κινηματογράφο και <u>βλέπουμε</u> μια ταινία. παρακολουθώ
1. <u>Δεν βλέπω φως</u> στην υπόθεση. _______
2. <u>Δεν βλέπω την ώρα</u> να πάω διακοπές. _______
3. Είμαι σίγουρη γι' αυτό που σου λέω, γιατί το <u>είδα με τα μάτια μου</u>. _______
4. <u>Πώς βλέπεις</u> τα πράγματα; _______
5. Τώρα <u>βλέπω</u> γιατί ανησυχείς. _______
6. <u>Δεν είδα καμιά διαφορά</u> στη συμπεριφορά της. _______
7. <u>Δες</u> τι ωραία χορεύουν τα παιδιά! _______

Άσκηση 9

Γράψε επτά (7) προτάσεις με τις διαφορετικές σημασίες του ρήματος *βλέπω*.

Άσκηση 10

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Αυτός ο δρόμος είναι ο πιο πολυσύχναστός μου δρόμος, γιατί είμαι εκεί κάθε μέρα. Λ

1. Μου αρέσει που πηγαίνω κάθε Σάββατο στον κινηματογράφο και παρατηρώ μια ταινία. ______

2. Δεν κατέθεσα ακόμη τα χρήματα στην τράπεζα. Θα πάω αύριο. ______

3. Δεν τα κοιτάζω καλά τα πράγματα. Αφού δεν διαβάζεις, δεν πιστεύω ότι θα πετύχεις στις εξετάσεις. ______

4. Η Ελένη έκανε μια μικρή παρέμβαση και είναι στο νοσοκομείο. ______

5. Πρέπει οπωσδήποτε να κάνω ανακαίνιση στο σπίτι μου. Είναι πια ένα ερείπιο. ______

6. Ο Δημητράκης φέτος θα σβήσει 3 κεράκια και ο Γιάννης 5. Μεγάλωσαν τα παλικαράκια μου. ______

Άσκηση 11

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

	την υπογραφή μου
	χώρος
	χρώματα
	παρέμβαση
0	τέχνης

Άσκηση 12

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

τεχνικές, περαστικών, φιγούρες, ~~έργο~~, συνθέσεις, στέκια, καβαλέτα, καλλιτέχνες, ανωνυμία, περάσματα, κορνίζα, κεντρικούς

ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ

Οι καλλιτέχνες του δρόμου επιλέγουν μέρη, για να καταθέσουν την ψυχή και το [0] ___έργο___ τους. Αναζητούν [1] ________ δρόμους, πλατείες και κεντρικά [2] ________. Έχουν συγκεκριμένα [3] ________ και εκεί τους συναντάς καθημερινά. Σε αυτά θα στήσουν τους πάγκους με τις δημιουργίες τους, θα παίξουν τις μουσικές που αγαπούν, θα στήσουν τα [4] ________ τους και θα ζωγραφίσουν με τις μπογιές και τα πινέλα τους.

Το Μοναστηράκι είναι ένας τέτοιος τόπος που πάντα γοήτευε τους [5] ________ και ιδιαίτερα τους ζωγράφους. Πέρα από τους γνωστούς ζωγράφους, υπήρχαν και κάποιοι που παρέμειναν στην [6] ________ και για τους οποίους το Μοναστηράκι ήταν κυρίως ο χώρος όπου εξέθεταν τις [7] ________ τους. Πολλοί από αυτούς κάνουν πορτρέτα [8] ________, άλλοι δημιουργούν παράξενες και ασυνήθιστες [9] ________. Ζωγραφίζουν με διάφορες [10] ________, όπως π.χ. παστέλ σε χαρτόνι.

Το Μοναστηράκι είναι η ιδανική [11] ________ για το έργο των καλλιτεχνών του δρόμου, γιατί αποτελεί ένα μωσαϊκό πολιτισμών. Στα στενά δρομάκια και στα μνημεία του ξετυλίγεται η ιστορία της Αθήνας από την αρχαιότητα έως σήμερα.

(cd 2, 1)

Άσκηση 13

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 14

Χρησιμοποίησε λέξεις από προηγούμενες ασκήσεις και γράψε μια παράγραφο με τις εντυπώσεις σου από ένα καλλιτεχνικό γεγονός.

Άσκηση 15

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

επιλεκτικός, εκθέτω, επηρεάζω, παρεμβαίνω, ζωγραφικός, περαστικός, ασφαλισμένος, περνώ, αντίληψη, εκθέτης, κατάθεση, προσφορά, ασφάλεια, ζωγραφική, ~~απασχολημένος~~, παρέμβαση, ζωγραφιά, σύνθεση, επιλογή, σύγκριση, αναφορά, ανταγωνιστικότητα, αντιληπτός, επηρεασμένος, ασφαλής, κολλητικός, ζωγράφος, συνθέτης, κολλημένος, σύνθετος, καταθέτης, συγκριτικός, ανταγωνιστικός, κόλλα

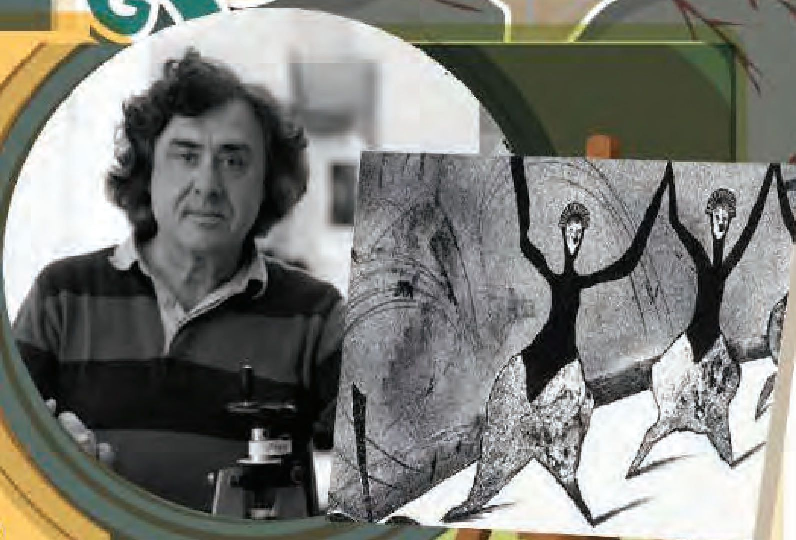
ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
ασχολούμαι	ασχολία	0 απασχολημένος
επιλέγω	1 ______	2 ______, επιλεγμένος
αντιλαμβάνομαι	3 ______	4 ______
5 ______	έκθεση, 6 ______	-
καταθέτω	7 ______, 8 ______	-
9 ______	επιρροή	10 ______
προσφέρω	11 ______	-
ασφαλίζω	12 ______	13 ______, 14 ______
κολλάω	15 ______	16 ______, 17 ______
18 ______	19 ______	παρεμβατικός
ζωγραφίζω	20 ______, 21 ______, 22 ______	23 ______
συνθέτω	24 ______, 25 ______	26 ______
συγκρίνω	27 ______	28 ______
αναφέρω	29 ______	-
30 ______	πέρασμα	31 ______, περασμένος
ανταγωνίζομαι	ανταγωνισμός, 32 ______	33 ______

Άσκηση 16
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Μικρές [0] ___αναφορές___ (αναφέρω) σε μεγάλους έλληνες καλλιτέχνες.

Ο Βασιλικός είναι ένας από τους ταλαντούχους έλληνες καλλιτέχνες της γενιάς του. Σε μια χώρα με έντονη τοπική σκηνή όπου κυριαρχεί ο ελληνικός στίχος, ο Βασιλικός με σαφείς [1] ______________ (επηρεάζω) από την ευρωπαϊκή μουσική σκηνή καταφέρνει να ξεχωρίσει. Κυκλοφόρησε έξι άλμπουμ με το συγκρότημα των Raining Pleasures, των οποίων υπήρξε [2] ______________ (συνθέτω), τραγουδιστής, μπασίστας και στιχουργός. Επίσης, έχει συνεργαστεί με σημαντικούς καλλιτέχνες όπως η Έλλη Πασπαλά, η Λένα Πλάτωνος κ.ά.

Το νέο του άλμπουμ, πρώτο σαν σόλο καλλιτέχνης, είναι μια συλλογή μερικών σπουδαίων κομματιών που αποτελούν [3] ______________ (επιλέγω) του ίδιου. Δεν πρόκειται για μια συνηθισμένη συλλογή διασκευών. Ο έλληνας τραγουδοποιός, εκτός από τη μοναδική του φωνή, παρεμβαίνει με τις [4] ______________ (συνθέτω) του σε κομμάτια που έχουν αντέξει στον χρόνο και τα κάνει να ακούγονται σαν να γράφτηκαν σήμερα.

Ο Μιχάλης Αρφαράς είναι ένας σύγχρονος καλλιτέχνης με βαθιά ελληνικές ρίζες. Τα έργα του, άμεσα [5] ______________ (επηρεάζω) από τη βυζαντινή [6] ______________ (αντιλαμβάνομαι) για την αυτόφωτη εικόνα, έχουν ως κυρίαρχο θέμα τους την ανθρώπινη φιγούρα. Είναι βιρτουόζος στην παράλληλη χρήση διαφορετικών εικαστικών τεχνικών και στις συνθέσεις του συνυπάρχουν η [7] ______________ (ζωγραφίζω), το σχέδιο, το κολάζ και οι διάφορες τεχνικές της χαρακτικής, όπως η ξυλογραφία, η χαλκογραφία, η λιθογραφία και η μεταξοτυπία. Ο εικαστικός του κόσμος είναι έγχρωμος. Ακόμη και στις ασπρόμαυρες [8] ______________ (συνθέτω) του υπάρχει μια μεγάλη γκάμα ευαίσθητων γκρίζων τόνων.

Στην [9] ______________ (εκθέτω) αυτή παρουσιάζονται 60 περίπου [10] ______________ (ζωγραφίζω) και χαρακτικά έργα, μια επιλογή από τη νεότερη δουλειά του καλλιτέχνη.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από:
http://www.adbest.gr
http://www.miet.gr

Άσκηση 17
Διάλεξε εφτά (7) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 15 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 16. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Γραμματική: ΜΕΤΟΧΕΣ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 2, 2)

Πάμπλο Πικάσο (1881-1973)

Ο πατέρας του ονομαζόταν Χοσέ Ρουίθ ι Μπλάσκο, ενώ μητέρα του ήταν η Μαρία Πικάσο για Λόπεθ. Τα πρώτα έργα του τα υπέγραφε ως Ρουίθ Μπλάσκο, αλλά από το 1901 άρχισε να χρησιμοποιεί το όνομα της μητέρας του.

0 Γεννημένος στη Μάλαγα της Ισπανίας, όπου πέρασε τα δέκα πρώτα χρόνια της ζωής του, ξεκίνησε να ζωγραφίζει σε πολύ μικρή ηλικία 1 ______________ από νωρίς το ταλέντο του. Το 1891 η οικογένειά του μετακόμισε στη Λα Κορούνια, όπου έζησε για τα επόμενα τέσσερα χρόνια, 2 ______________ στην τοπική σχολή καλών τεχνών. Η οικογένεια εγκαταστάθηκε στη Βαρκελώνη το φθινόπωρο του 1895 και ο Πάμπλο έγινε δεκτός στην τοπική Ακαδημία Καλών Τεχνών. Η οικογένεια ήλπιζε ότι ο γιος της θα σημείωνε επιτυχία ως ακαδημαϊκός ζωγράφος και η μελλοντική φήμη του στην Ισπανία φαινόταν 3 ______________

4 ______________, όμως, ο ίδιος νόημα στη διδασκαλία, περνούσε όλο και περισσότερο τον καιρό του αποτυπώνοντας με τη ζωγραφική τη ζωή γύρω του. Ο Πικάσο αρρώστησε την άνοιξη του 1898 από οστρακιά και πέρασε την υπόλοιπη χρονιά στο καταλανικό χωριό Όρτα ντε Εμπρο 5 ______________ να γίνει καλά.
6 ______________ στη Βαρκελώνη στις αρχές του 1899 πήρε την απόφαση να διακόψει την καλλιτεχνική του εκπαίδευση σε σχολές ζωγραφικής και να αγνοήσει τα σχέδια της οικογένειάς του για το μέλλον του. Το 1900 εγκαταστάθηκε στο Παρίσι και συγκεκριμένα στη Μονμάρτη, που αποτελούσε σημαντικό κέντρο της καλλιτεχνικής ζωής.

Η Γκερνίκα (Guernica) είναι ίσως το πιο γνωστό του έργο και περιγράφει τη βιαιότητα, τον τρόμο και την απόγνωση του πολέμου. 7 ______________ τη, διαπιστώνει κανείς ότι στο μεγάλο αυτό έργο απεικονίζεται ένα σκηνικό θανάτου, με 8 ______________ ζώα και ανθρώπους, 9 ______________ κτίρια, γυναίκες να κλαίνε, 10 ______________ νεκρά μωρά.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://el.wikipedia.org/wiki

Ερωτήσεις:

1. Πού γεννήθηκε ο Πάμπλο Πικάσο;
2. Πότε φάνηκε το ταλέντο του;
3. Τι έκανε, όταν η οικογένειά του μετακόμισε στη Λα Κορούνια;
4. Πότε αποφάσισε να διακόψει την καλλιτεχνική του εκπαίδευση;
5. Τι δείχνει ο διάσημος πίνακάς του «Γκερνίκα»;

ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ (ΓΕΡΟΥΝΔΙΟ)	Τι παρατηρείς σχετικά με
Το 1891 η οικογένειά του μετακόμισε στη Λα Κορούνια, όπου έζησε για τα επόμενα τέσσερα χρόνια, σπουδάζοντας στην τοπική σχολή καλών τεχνών. (Τρόπος)	- τη σημασία της μετοχής ενεστώτα ενεργητικής φωνής (γερούνδιο);
Επιστρέφοντας στη Βαρκελώνη στις αρχές του 1899 πήρε την απόφαση να διακόψει την καλλιτεχνική του εκπαίδευση σε σχολές ζωγραφικής. (Χρόνος)	- το πού βάζουμε τις αντωνυμίες με τη μετοχή ενεστώτα ενεργητικής φωνής (γερούνδιο);
Κοιτάζοντάς τη, διαπιστώνει κανείς ότι στο έργο αυτό απεικονίζεται ένα σκηνικό θανάτου.	
Μη βρίσκοντας νόημα στη διδασκαλία, περνούσε όλο και περισσότερο χρόνο αποτυπώνοντας με τη ζωγραφική τη ζωή γύρω του.	- την άρνηση της μετοχής ενεστώτα ενεργητικής φωνής (γερούνδιο);

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΜΕΤΟΧΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ		**ΜΕΤΟΧΗ**	
εργάζομαι		εργαζόμενος = αυτός που εργάζεται	
ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ		**ΜΕΤΟΧΗ**	
Θέμα σε:		**Κατάληξη σε:**	
-θ-	αγαπήθηκα, αγνοήθηκα, αυξήθηκα, ζεστάθηκα, ιδρύθηκα, λυπήθηκα, ντύθηκα, παραπονέθηκα	**-μένος, -η, -ο**	αγαπημένος, αγνοημένος, αυξημένος, ζεσταμένος, ιδρυμένος, λυπημένος, ντυμένος, παραπονεμένος **= αυτός που έχει αγαπηθεί, αγνοηθεί, αυξηθεί...**
-νθ-	απομακρύνθηκα, θερμάνθηκα, αποθαρρύνθηκα, επιβαρύνθηκα	**-σμένος, -η, -ο**	απομακρυσμένος, θερμασμένος, **αλλά** αποθαρρημένος, επιβαρυμένος
-στ-	αναγκάστηκα, αναγνωρίστηκα, διαψεύστηκα, εμπνεύστηκα, καλέστηκα, κλείστηκα, ξεχάστηκα, φρεσκαρίστηκα	**-σμένος, -η, -ο**	αναγκασμένος, αναγνωρισμένος, διαψευσμένος, εμπνευσμένος, καλεσμένος, κλεισμένος, ξεχασμένος, φρεσκαρισμένος
-χτ-	αναπτύχθηκα, ανοίχτηκα, πετάχτηκα, στριμώχτηκα, ταράχτηκα, τραβήχτηκα	**-γμένος, -η, -ο**	αναπτυγμένος, ανοιγμένος, πετα(γ)μένος, στριμωγμένος, ταραγμένος, τραβηγμένος
-φτ-	γράφτηκα, καλύφτηκα, κρύφτηκα	**-μμένος, -η, -ο**	γραμμένος, καλυμμένος, κρυμμένος
-ευτ-	απαγορεύτηκα, κουρεύτηκα	**-ευμένος/ -εμένος, -η, -ο**	απαγορευμένος, κουρεμένος

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ

αγανακτώ-αγανακτισμένος	αφαιρώ-αφηρημένος
ανεβαίνω-ανεβασμένος	βρέχω-βρεγμένος
αποτυχαίνω-αποτυχημένος	δίνω-δοσμένος
γερνώ-γερασμένος	κάθομαι-καθισμένος
δακρύζω-δακρυσμένος	καίω-καμένος
διψώ-διψασμένος	κλαίω-κλαμένος
δυστυχώ-δυστυχισμένος	κλέβω-κλεμμένος
ευτυχώ-ευτυχισμένος	κόβω-κομμένος
θυμώνω-θυμωμένος	κοιμάμαι-κοιμισμένος
κατεβάζω-κατεβασμένος	λέω-ειπωμένος
μεθώ-μεθυσμένος	μαθαίνω-μαθημένος
πεθαίνω-πεθαμένος	πίνω-πιωμένος
πεινώ-πεινασμένος	πλένω-πλυμένος
πέφτω-πεσμένος	προβάλλω-προ(βε)βλημένος
συννεφιάζω-συννεφιασμένος	τρώω-φαγωμένος
χαλώ-χαλασμένος	στέλνω-σταλμένος
	στρέφω-στραμμένος
	σώζω-σωσμένος
	φοβάμαι-φοβισμένος

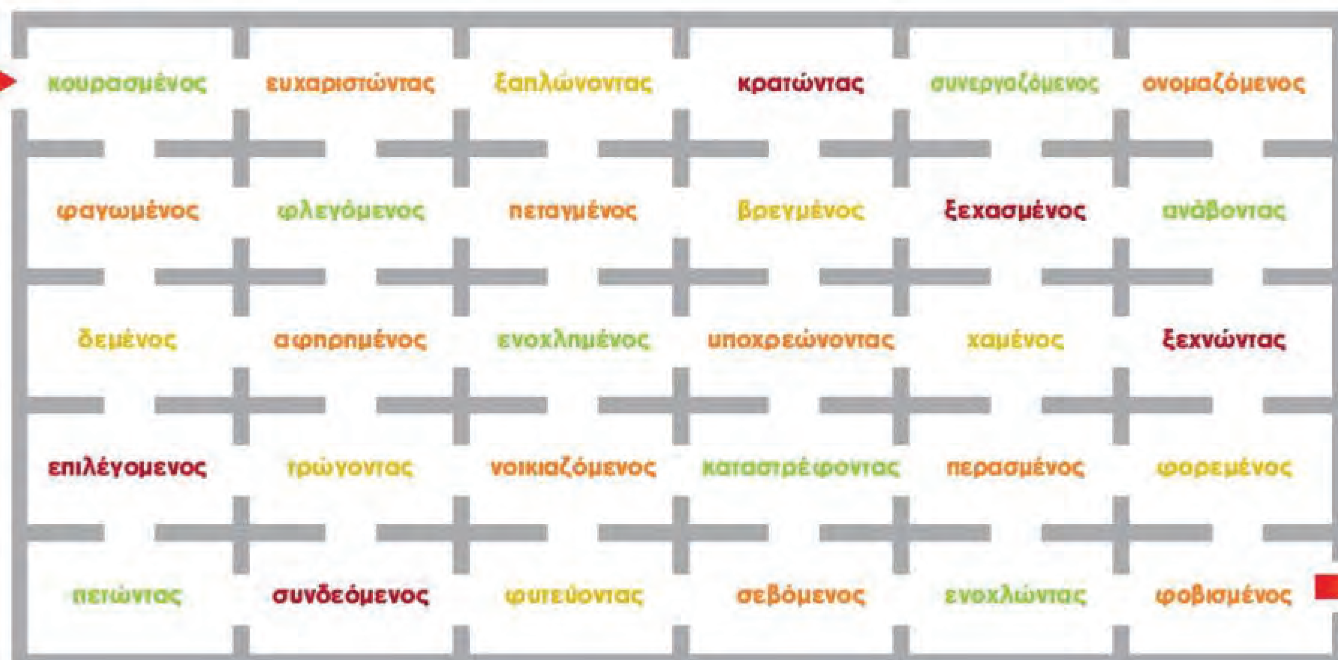
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ (ΓΕΡΟΥΝΔΙΟ)
ρωτώ / παίζω	ρωτ**ώ**ντας / παίζ**ο**ντας

ΑΡΝΗΣΗ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ (ΓΕΡΟΥΝΔΙΟ)
μη ρωτώντας / μην παίζοντας

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τις λέξεις που είναι στην παθητική μετοχή και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2
Τι σημαίνουν οι φράσεις;

1. Το δανεισμένο πάει γελώντας κι έρχεται κλαίγοντας.
2. Τρώγοντας έρχεται η όρεξη.
3. Ρωτώντας πας στην Πόλη.
4. Ο βρεγμένος τη βροχή δεν τη φοβάται.
5. Στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκοινί.
6. Ο πεινασμένος γάιδαρος ξυλιές δεν λογαριάζει.
7. Διαλέγοντας-διαλέγοντας πήρε τα αποζούμια.
8. Σαπουνίζοντας γουρούνι, χάνεις χρόνο και σαπούνι.
9. Κάθομαι σε αναμμένα κάρβουνα.
10. Ο πνιγμένος από τα μαλλιά του πιάνεται.

Άσκηση 3
Σημείωσε *ώ* ή *ο*.

0. Σήμερα πήγα στη δουλειά μου περπατ_ώ_ντας.
1. Πηγαίν___ντας στο γραφείο, άκουγα μουσική.
2. Βλέπ___ντας ότι μπήκε στο σπίτι γελ___ντας, κατάλαβα ότι όλα πήγαν καλά.
3. Μου αρέσει να κάνω τα μαθήματά μου ακούγ___ντας μουσική.
4. Φτάν___ντας στο σπίτι μου, είδα σπασμένη την κλειδαριά και έπαθα σοκ.
5. Συζητ___ντας μαζί του, κατάλαβα πόσο πολύ θέλει να γυρίσει στην Ελλάδα.

Άσκηση 4
Διάλεξε το σωστό.

0. Σημειώνοντας / Σημειωμένα τα ραντεβού σου, δεν θα χάσεις ποτέ ούτε ένα.
1. Από τι είναι φτιαγμένο / φτιάχνοντας αυτό το κόσμημα;
2. Ποτέ δεν είναι στην ώρα της η Ελένη. Έρχεται πάντα καθυστερώντας / καθυστερημένη.
3. Η Ματίνα ήρθε στον γάμο καλώντας / καλεσμένη από τη νύφη.
4. Έφυγε από το σπίτι κλείνοντας / κλεισμένος την πόρτα πολύ δυνατά κι έτσι υπέθεσα ότι είναι ακόμη νευριασμένος / νευριάζοντας μαζί μου.
5. Κλεισμένος / Κλείνοντας μέσα στο σπίτι θα τρελαθεί από τη μοναξιά.

Άσκηση 5
Διάλεξε το σωστό.

0 Ενώ της έχω πει ότι δεν θέλω να μου τηλεφωνεί, συνεχίζει να το κάνει. Είναι πολύ ενοχλημένη / (ενοχλητική) κοπέλα.

1 Μείναμε γοητευμένοι / γοητευτικοί από την ομιλία του καθηγητή.

2 Η εταιρεία χρειάζεται ειδικά εκπαιδευτικό / εκπαιδευμένο προσωπικό.

3 Πόσο δεσμευτικός / δεσμευμένος είναι αυτός ο όρος στο συμβόλαιο;

4 Το χαμομήλι έχει θεραπευτικές / θεραπευμένες ιδιότητες.

5 Χθες το απόγευμα επισκέφθηκα τον νοσηλευόμενο / νοσηλευτικό φίλο μου.

6 Σε αυτό το κτίριο είναι στεγασμένες / στεγαζόμενες όλες οι υπηρεσίες του Δήμου μας.

7 Η περιοχή διαθέτει πολλά ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα / νοικιασμένα δωμάτια.

8 Κάθεται πάντα στο γωνιακό τραπεζάκι μπροστά στη θάλασσα συλλογιζόμενος / συλλογισμένος τη ζωή του.

9 Φέτος στη σχολή πέρασα δύο υποχρεωτικά και τρία επιλεγμένα / επιλεγόμενα μαθήματα.

10 Σοβαρό κίνδυνο διέτρεξαν τρεις επιβάτες ΙΧ αυτοκινήτου, όταν από λάθος του οδηγού συγκρούστηκαν με εμπορικό τρένο σε φυλαγμένη / φυλασσόμενη διάβαση της Θεσσαλονίκης.

Άσκηση 6

Συμπλήρωσε τα κενά με την ενεργητική ή παθητική μετοχή των ρημάτων που βρίσκονται στην παρένθεση.

Μποτέρο

Ο Φερνάντο Μποτέρο, [0] _γεννημένος_ (γενάω) στο 1932 στην
Κολομβία, είναι ένας από τους πιο [1] ______________ (πετυχαίνω)
καλλιτέχνες της Λατινικής Αμερικής. Το έργο του ξεχωρίζει για
τις γιγαντιαίες διαστάσεις των αντικειμένων και των ανθρώπων.

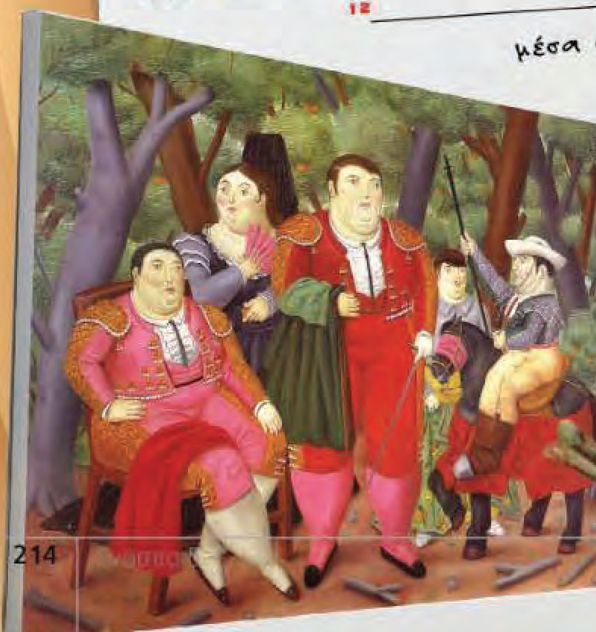
Το 1952, ο Μποτέρο εγκαταστάθηκε στη Μαδρίτη και
γράφτηκε στην Ακαδημία του Σαν Φερνάντο για σπουδές στη
ζωγραφική. Παρέμεινε στην Ακαδημία για δύο εξάμηνα,
[2] ______________ (μελετάω) παράλληλα τα κλασικά έργα που
φιλοξενούνταν στο μουσείο του Πράδο. Στη συνέχεια
επισκέφτηκε το Παρίσι. Αργότερα, μετακόμισε στη Φλωρεντία,
όπου γράφτηκε στην Ακαδημία του Αγίου Μάρκου.

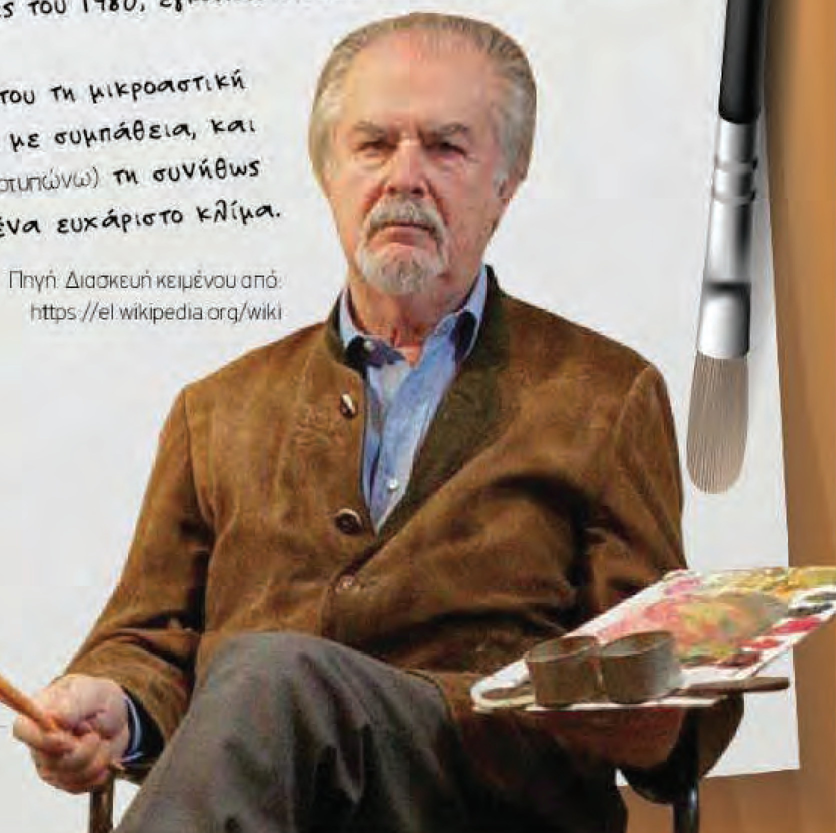
Ο Μποτέρο γνώρισε βασικές αρχές της ζωγραφικής [3] ______________ (παρακολουθώ)
διαλέξεις διάσημων ιστορικών τέχνης. Παράλληλα, [4] ______________ (ταξιδεύω) στην Ιταλία,
μελέτησε έργα της αναγέννησης. [5] ______________ (επιστρέφω) το 1955 στην Μποκοτά της
Κολομβίας πραγματοποίησε μια ατομική έκθεση, η οποία δεν ήταν ιδιαίτερα [6] ______________
(πετυχαίνω). [7] ______________ (όχι κερδίζω) χρήματα από την έκθεση, αναγκάστηκε να δουλέψει
ως πωλητής. Αργότερα, αναχώρησε για το Μεξικό όπου ζούσαν διάσημοι καλλιτέχνες, όπως
η Φρίντα Κάλο και ο Ντιέγκο Ριβέρα. Ο Μποτέρο επηρεάστηκε από το μοντέρνο κίνημα στο
Μεξικό, αν και δεν το ακολούθησε πιστά. Την ίδια περίοδο, διαφοροποίησε τις μορφές των
έργων του [8] ______________ (υιοθετώ) τεράστιες και [9] ______________ (παραμορφώνω) φιγούρες.
Ένα από τα πρώτα έργα στα οποία εφάρμοσε την τεχνοτροπία αυτή είναι «η Νεκρή φύση με
μαντολίνο».

Σε ηλικία 26 ετών ήταν [10] ______________ (αναγνωρίζω) ως ένας από τους σημαντικότερους
καλλιτέχνες της νέας γενιάς. Έτσι, έγινε καθηγητής ζωγραφικής στη Σχολή Καλών Τεχνών
στην Μποκοτά. Το 1960 ταξίδεψε στην Ουάσιγκτον και αποφάσισε να παραμείνει στις
Ηνωμένες Πολιτείες. Τα επόμενα χρόνια τον διαμόρφωσαν σημαντικά ως καλλιτέχνη. Το
1973 μετακόμισε στο Παρίσι. Στις αρχές του 1980, εγκαταστάθηκε στην Τοσκάνη, όπου ζει
μέχρι σήμερα.

Ο Μποτέρο απεικόνισε στα έργα του τη μικροαστική
τάξη [11] ______________ (προσεγγίζω) τη με συμπάθεια, και
[12] ______________ (αποτυπώνω) τη συνήθως
μέσα σε ένα ευχάριστο κλίμα.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από:
https://el.wikipedia.org/wiki

Άσκηση 7

Γράψε ξανά τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Τα <u>διαφημιζόμενα</u> προϊόντα έχουν περισσότερες πωλήσεις από αυτά που δεν τα γνωρίζει ο κόσμος.
Τα προϊόντα που διαφημίζονται έχουν περισσότερες πωλήσεις από αυτά που δεν τα γνωρίζει ο κόσμος.

1. Οι <u>αναπτυγμένες</u> χώρες διαθέτουν εξαιρετικά οδικά δίκτυα.

2. Το προϊόν συνοδεύεται από <u>ρυθμιζόμενα</u> πόδια, για να μπορείτε να προσαρμόζετε το ύψος του.

3. Για όσους έχουν <u>κυμαινόμενο</u> επιτόκιο, η μηνιαία επιβάρυνση για το δάνειο είναι 40 ευρώ τον μήνα.

4. Μπορείτε να βρείτε τα προϊόντα μας σ' <u>επιλεγμένα</u> καταστήματα.

5. Το <u>περασμένο</u> σαββατοκύριακο πέρασα πολύ ωραία.

Άσκηση 8

Γράψε ξανά τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Ο δήμος μας είναι μεταξύ των δήμων <u>που αναπτύσσονται</u> ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια.
Ο δήμος μας είναι μεταξύ των ιδιαίτερα αναπτυσσόμενων δήμων τα τελευταία χρόνια.

1. Τα δικαιώματα των μητέρων <u>που εργάζονται</u> είναι πολύ συγκεκριμένα και σαφή.

2. Διαγωνισμός για τους φοιτητές <u>που διδάσκονται</u> τη γαλλική γλώσσα με θέμα «Φίλοι του κόσμου»!!!

3. Ψάξε τον θησαυρό <u>που έχω κρύψει</u>!

4. Ο πύργος της Ακρόπολης <u>που έχει χαθεί</u> είχε ύψος 26 μέτρα!

Άσκηση 9

Γράψε ξανά τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Τα παιδιά <u>με το παιχνίδι</u> μαθαίνουν να γράφουν και να διαβάζουν.
   Τα παιδιά παίζοντας μαθαίνουν να γράφουν και να διαβάζουν.
1. <u>Με κλάματα</u> μου είπε ότι θα φύγει στο εξωτερικό για σπουδές.
2. <u>Με τις απειλές</u> και <u>τους εκβιασμούς</u> δεν θα καταφέρεις τίποτα.
3. <u>Όταν φύγεις</u>, πέταξε τα σκουπίδια, σε παρακαλώ.
4. <u>Επειδή πίστευε</u> ότι θα είμαι σπίτι μου, μου έστειλε λουλούδια για τη γιορτή μου.
5. <u>Με τις φωνές</u> δεν θα καταφέρεις να τον πείσεις.
6. <u>Δεν έχω χρόνο</u> και γι' αυτό ψωνίζω από το διαδίκτυο.

Άσκηση 10

Γράψε ξανά τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Ζωγράφιζα άλλοτε <u>κλαίγοντας</u> και άλλοτε <u>γελώντας</u>.
   Ζωγράφιζα άλλοτε με κλάματα και άλλοτε με γέλια.
1. Τελείωσα τη σχολή <u>διαβάζοντας</u> πάρα πολύ.
2. <u>Συζητώντας</u> αποφασίσαμε να πάμε στην Κέρκυρα το καλοκαίρι.
3. Μόνο <u>διαβάζοντας</u> το βιβλίο θα καταλάβεις αν είναι καλύτερο απ' το προηγούμενο.
4. <u>Καθαρίζοντας</u> το δωμάτιό σου θα βρεις την κάρτα που έχασες.
5. <u>Μη γνωρίζοντας</u> τα βήματα του χορού, έκανα πολλά λάθη.
6. Κάθε πρωί πηγαίνω στη δουλειά μου <u>περπατώντας</u>.
7. <u>Πηγαίνοντας</u> στη δουλειά μου ακούω μουσική.

Άσκηση 11

Γράψε ξανά τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Ρωτώντας τη Μαρία πώς πάει η δουλειά της, έμαθα ότι απολύθηκε.
   Ρωτώντας τη πώς πάει η δουλειά της, έμαθα ότι απολύθηκε.

1. Πηγαίνοντας τα παιχνίδια στην αποθήκη, θα αδειάσει λίγο το σαλόνι.

2. Δείχνοντας στον Κώστα τα μαθήματα, συνειδητοποίησα ότι δεν είχα σημειώσει τι έχουμε στα μαθηματικά.

3. Βάζοντας τα παιδιά μπροστά στην τηλεόραση, περιορίζεις τη φαντασία τους.

4. Παρατηρώντας την κοπέλα, κατάλαβα ότι μοιάζει στη μητέρα μου.

5. Διαβάζοντας το βιβλίο, θυμήθηκα την παιδική μου ηλικία και συγκινήθηκα.

Άσκηση 12

Γράψε τη βιογραφία του αγαπημένου σου ζωγράφου, χρησιμοποιώντας την **ενεργητική** και τη **παθητική μετοχή**.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Βλέπεις τις εικόνες και μαντεύεις το θέμα του κειμένου.
- Ποιον από τους χορούς του πίνακα της άσκησης 1 ξέρεις;
- Ποιος χορός σού αρέσει;

Συμβουλή:
Πριν ακούσεις το κείμενο, ρίξε μια ματιά στις προτάσεις, για να εντοπίσεις τα σημεία στα οποία πρέπει να προσέξεις περισσότερο.

(cd 2, 3)

Άσκηση 1
Άκουσε το κείμενο και στον παρακάτω πίνακα σημείωσε ✓ στις σωστές απαντήσεις. Θα πρέπει να σημειώσεις συνολικά εννιά (9) ✓ χωρίς το παράδειγμα.

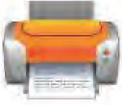
	οριεντάλ	βαλς	φοξ τροτ	τάγκο	ροκ εντ ρολ	ρούμπα	τσα τσα τσα
0. Ο χορός δημιουργήθηκε ως κοινωνική αντίδραση.					✓		
1. Στην αρχή ο χορός χορεύονταν μόνο από άντρες.							
2. Τα χαρακτηριστικά του χορού άλλαξαν από την αρχική τους μορφή.							
3. Ο χορός απαιτεί ισορροπία από τον χορευτή.							
4. Στην αρχή ο χορός δέχτηκε την απόρριψη του κοινού.							
5. Ο χορός είναι ερωτικός.							

(cd 2, 3)

Άσκηση 2
Άκουσε ξανά το κείμενο και παρουσίασε τον χορό που σου αρέσει περισσότερο.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. εναντιώνομαι σε κάτι με το οποίο διαφωνώ ή δεν επιθυμώ = αντιδρώ

1. αποτελώ το ιδιαίτερο γνώρισμα ή χαρακτηριστικό κάποιου προσώπου ή πράγματος = ____________

2. αυτός που είναι δεκτός = ____________

3. οι εκτάσεις γης που καλλιεργούνται σε τροπικές χώρες ή με τροπικά φυτά = ____________

4. αυθόρμητες κινήσεις = ____________

5. αυτός που υποστηρίζει με υπερβολικό τρόπο αυτό που πιστεύει = ____________

6. δύσκολες και επικίνδυνες κινήσεις, φιγούρες = ____________

7. αυτός που είναι έντονος = ____________

8. θετική υποδοχή κι έγκριση μιας κατάστασης = ____________

Άσκηση 2

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Ο ιδιαίτερος τρόπος δουλειάς ενός καλλιτέχνη αποτελεί την ____τεχνική____ του.

1. Αυτός που μπορεί να λυγίσει εύκολα τα μέρη του σώματός του είναι ____________.

2. Όταν αυξάνω ή βελτιώνω σταδιακά κάτι, τότε λέμε ότι το ____________.

3. Ο πολύ κουραστικός λέγεται και ____________.

4. Αυτός που υποστηρίζει κάποιον ή κάτι είναι ____________.

5. Όταν κάποιος δεν έχει όρια, είναι ____________.

6. Αυτός που κινείται κυκλικά γύρω από τον εαυτό του και περιστρέφεται λέγεται ____________.

0	Σ	Π	Ρ	Τ	Ε	Χ	Ν	Ι	Κ	Η	Υ	Τ	Ε	Κ	Ο	Σ
1	Δ	Ω	Ε	Ε	Υ	Λ	Υ	Γ	Ι	Σ	Τ	Ο	Σ	Β	Λ	Ρ
2	Ε	Α	Τ	Μ	Τ	Η	Α	Ν	Α	Π	Τ	Υ	Σ	Σ	Ω	Η
3	Δ	Π	Ε	Ξ	Α	Ν	Τ	Λ	Η	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Μ	Ψ
4	Τ	Η	Γ	Ψ	Ο	Π	Α	Δ	Ο	Σ	Ε	Ι	Κ	Π	Ε	Ε
5	Θ	Ε	Α	Π	Ε	Ρ	Ι	Ο	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Σ	Ι	Σ
6	Π	Ε	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ρ	Ε	Φ	Ο	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Ι

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. απεριόριστος	στ	**α.** επικρατώ
1. οφείλω	______	**β.** ένταση
2. ρομαντικός	______	**γ.** έχω
3. απαιτώ	______	**δ.** χρωστάω
4. πάθος	______	**ε.** ονειροπόλος
5. κυριαρχώ	______	**στ.** απέραντος
6. κατακτώ	______	**ζ.** εξαπλώνω
7. διαθέτω	______	**η.** κερδίζω
8. διαδίδω	______	**θ.** προϋποθέτω, χρειάζομαι

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την αντίθετη σημασία και κάνετε προτάσεις με αυτές.

0. απεριόριστος	β	**α.** άκομψος
1. κομψός	______	**β.** περιορισμένος
2. κίνηση	______	**γ.** ανισορροπία, αστάθεια
3. μειοψηφία	______	**δ.** πλειοψηφία
4. ισορροπία	______	**ε.** ακινησία

Άσκηση 5

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

0 **Κατάφερε να πάει μόνος του στο εξωτερικό και να σπουδάσει χωρίς καμιά βοήθεια.**

α. Ο Πέτρος δεν ήθελε να έρθει απόψε το βράδυ, αλλά τελικά τον κατάφερα.

β. Ο Νίκος είναι πολύ καλός παίκτης. Τους καταφέρνει όλους στο τάβλι.

(γ.) Το προσπάθησα πολύ με το πιάνο, αλλά δεν τα κατάφερα τελικά.

1 **Η κίνηση στα καταστήματα τις μέρες των γιορτών είναι αυξημένη.**

α. Η κίνηση το πρωί στους δρόμους της πόλης είναι πάντα αυξημένη.

β. Παρατήρησα κάποιες ύποπτες κινήσεις σήμερα το πρωί έξω από το σπίτι.

γ. Η πολιτιστική κίνηση στην πόλη μας είναι πολύ ενδιαφέρουσα.

δ. Η κίνηση αυτού του χορευτή είναι πραγματικά πολύ ωραία.

2 **Με κατέκτησε με την καλοσύνη και τη φωνή του.**

α. Κάνει πολλές ώρες προπόνηση τη μέρα, για να κατακτήσει την πρώτη θέση στο άθλημά της.

β. Οι Ρωμαίοι κατέκτησαν τις αρχαίες ελληνικές πόλεις.

γ. Ο Μ. Αλέξανδρος κατέκτησε την Ανατολή κι έφτασε μέχρι τον Ινδικό ποταμό.

δ. Από το 1940 οι ήχοι της Κούβας κατέκτησαν την Αμερική.

3 **Οι μοντέρνοι χοροί δεν έχουν βήματα.**

α. Υπάρχουν λύσεις για το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, αλλά δυστυχώς δεν έγιναν τα βήματα που χρειάζονται.

β. Σε αυτήν τη διαφωνία κανείς δεν κάνει ούτε βήμα πίσω.

γ. Η Ελπίδα μένει δυο βήματα απ' το σπίτι μου.

δ. Τα βήματα του τάγκο είναι πολύ δύσκολα.

ε. Ο Αντώνης απέχει ένα βήμα από την καταστροφή. Πρέπει να τον βοηθήσουμε...

στ. Η Λένα προχωράει με αργά και σταθερά βήματα.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τις λέξεις *ισορροπία* και *δυναμικός* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες κάθε λέξης.

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

τεχνολογία
τεχνική
τέχνη

0. Ο κινηματογράφος εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1894 και ονομάστηκε έβδομη ___τέχνη___.
1. Τα βήματα του τάγκο απαιτούν πολύ υψηλή ______________.
2. Η ______________ της κατασκευής γεφυρών στηρίζεται σε νόμους της φυσικής.
3. Αυτό το κινητό τηλέφωνο είναι προϊόν σύγχρονης ______________.

έντεχνος
περίτεχνος
τεχνητός
τεχνικός

4. Η Κερκίνη είναι μια ______________ λίμνη.
5. Υπάρχουν ______________ δυσκολίες στην εφαρμογή αυτού του σχεδίου.
6. Μου αρέσει πολύ η ______________ λαϊκή μουσική
7. Αυτή η κοπέλα κάνει πολύ ωραία και ______________ κοσμήματα.

συνεχής
συνεχόμενος

8. Για να τα καταφέρεις στις εξετάσεις, απαιτείται ______________ προσπάθεια.
9. Τα σπίτια μας είναι ______________.
10. Χρειάζεται ______________ και συνειδητός αγώνας, για να πετύχεις τον στόχο σου.
11. Πέρασα πολύ ωραία με τη φίλη μου. Ήμασταν μαζί τρεις ______________ ώρες.

αναστρέφω
περιστρέφω/
περιστρέφομαι
καταστρέφω

12. Η Γη ______________ γύρω από τον άξονά της.
13. Ο πρωθυπουργός ______________ το αρνητικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί.
14. Οι τελευταίες πλημμύρες ______________ όλα τα πράγματα που είχα στις αποθήκες.

Άσκηση 8

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 7 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 9

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Αυτήν τη στιγμή στους δρόμους της πόλης δεν έχει καθόλου αυτοκίνητα. Έχει μεγάλη ακινησία. __Λ__

1. Η Ελένη έχει απεριόριστες δυνατότητες στη μουσική και δεν ξέρει να παίζει ούτε ένα μουσικό όργανο. ______

2. Ενώ είναι πολύ ευγενικός ο κύριος Πέτρος, μερικές φορές λέει κάτι άκομψα πράγματα. Απορώ... ______

3. Η γιαγιά μου δυσκολεύεται στην κίνησή της τα τελευταία χρόνια. ______

4. Ο Νίκος δεν ήθελε να έρθει στην εκδρομή, αλλά τον πέτυχα. ______

5. Σε αυτήν τη διαφωνία κανείς δεν κάνει ούτε βήμα πίσω. ______

6. Τον τελευταίο καιρό παρατηρώ πολύ πάθος στις εργασιακές σχέσεις. ______

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. τόπος
1. αυστηρός
2. υψηλή
3. αρνητικό
4. εναλλακτική
5. φανατικός
6. κακόφημη

	κοινωνία
	πρόταση
	οπαδός
	περιοχή
0	προέλευσης
	κανόνας
	κλίμα

Άσκηση 11
Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

ισορροπία, αυτοσχεδιασμό, τεχνική, απαιτείται, ευλύγιστο, ακροβατικές, συνεχής, απεριόριστες, οφείλω, κομψές, αντιδρούσα, εξαντλητική, καταφέρω, βήμα, περίτεχνες

Η ιστορία μιας μπαλαρίνας

Ο χορός είναι τέχνη, είναι έκφραση, είναι ελευθερία, είναι τρόπος ζωής. [0] Συνεχής προσπάθεια και [1] ________ ώρες προπόνησης κρύβονται πίσω από κάθε [2] ________ του χορευτή. Το μυστικό, όμως, δεν βρίσκεται στα βήματα, αλλά στην τεχνική. Και, για να κατακτήσει κανείς την τεχνική [3], ________ θυσία, κόπος και πειθαρχία. Αρχικά αισθανόμουν ότι η προπόνηση με περιορίζει. Έπρεπε να εκφράσω τα συναισθήματά μου μέσα από τη φιγούρα που μας δίδασκε η δασκάλα. Και τη φιγούρα έπρεπε να την κάνω με [4] ________. Η τεχνική ήταν δύσκολη κι εγώ δεν τα κατάφερνα.

Δυσκολευόμουν πραγματικά τόσο πολύ, που κάποια στιγμή σκέφτηκα να τα παρατήσω. Για κάποιον άγνωστο λόγο, όμως, δεν σταμάτησα τα μαθήματα. Συνέχισα να πηγαίνω στη σχολή και ήμουν πολύ τυπική σε ό,τι μας έλεγε η δασκάλα μας. [5] ________, βέβαια, γιατί συχνά η προπόνηση ήταν [6] ________, αλλά συνέχιζα. Συχνά έλεγα ότι δεν θα τα [7] ________...και ξαφνικά μετά από καιρό συνέβη η μεγάλη αλλαγή. Το ασχημόπαπο έγινε κύκνος. Από την πειθαρχία περάσαμε στην ελευθερία και από τα βήματα της χορογραφίας στον [8] ________. Σήμερα πια το σώμα μου είναι [9] ________, διαθέτει [10] ________ και μπορώ να κάνω [11] ________ κι εντυπωσιακές κινήσεις που συχνά μοιάζουν [12] ________. Τώρα πια μπορώ να χορεύω ωραία και ν' αυτοσχεδιάζω. Μπορώ να ακούω τα συναισθήματά μου και να τα εκφράζω με κινήσεις δικές μου, κινήσεις [13] ________ και ρυθμικές. [14] ________ πολλά στη δασκάλα μου, γιατί, εκτός από το να χορεύω, μου έμαθε πως η ελευθερία και η πειθαρχία δεν είναι έννοιες αντίθετες.

(cd 2, 4)

Άσκηση 12
Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 13
Παίρνεις συνέντευξη από έναν χορευτή/μια χορεύτρια και ετοιμάζεις τις ερωτήσεις που θα του/της κάνεις. Χρησιμοποίησε λέξεις από την άσκηση 11.

Άσκηση 14

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

~~ακρίβεια~~, κινούμαι, χορεύω, δημιουργία, ρυθμός, περιστρεφόμενος, συνέχεια, περιστροφή, χορευτής, απαίτηση, δημιουργικός, ισορροπία, χορεύτρια, εξαντλητικός, χαρακτηριστικός, χορευτικός, συνεχής, αντιδραστικός, χορευταρού, απαγορευτικός, αντίδραση, απαγορεύω, απαιτητικός, εξαντλώ, κινητικός, χορευταράς

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
ακριβαίνω	0 ακρίβεια	ακριβής
1 ______	κίνηση	2 ______
δημιουργώ	3 ______	4 ______, δημιουργημένος
-	5 ______	ρυθμικός
περιστρέφω	6 ______	7 ______, περιστροφικός
απαιτώ	8 ______	9 ______
ισορροπώ	10 ______	ισορροπημένος
χαρακτηρίζω	χαρακτήρας	11 ______
12 ______	χορός, 13 ____, 14 ____, 15 ____, 16 ____	17 ______
συνεχίζω	18 ______	19 ______
αντιδρώ	20 ______	21 ______
22 ______	απαγόρευση	23 ______, απαγορευμένος
24 ______	εξάντληση	25 ______, εξαντλημένος

Άσκηση 15

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Η ζωή του χορευτή

Ο Νίκος είναι αθλητής. Σε έναν μήνα θα πάρει μέρος σε έναν πολύ σημαντικό διαγωνισμό για 0 ___χορευτές___ (χορεύω) με ένα πολύ ωραίο πρόγραμμα. Οι χορευτικές 1 ______________ (κινώ) του προγράμματός του, όμως, είναι πολύ δύσκολες. Οι συνεχόμενες, 2 ______________ (περιστρέφω) φιγούρες αυξάνουν τις 3 ______________ (απαιτώ) από τον αθλητή, ο οποίος, προκειμένου να τα καταφέρει, πρέπει να κάνει επίπονες και 4 ______________ (εξαντλώ) προσπάθειες.

Απαιτείται 5 ______________ (ακριβής) σε κάθε 6 ______________ (κινώ), έτσι ώστε να μη χάσει ο 7 ______________ (χορεύω) την 8 ______________ (ισορροπώ) του και τον 9 ______________ (ρυθμικός) του.

Ύστερα από κάθε προπόνηση ο Νίκος είναι 10 ______________ (εξαντλώ) από την κούραση, σίγουρα, όμως, ικανοποιημένος, γιατί γνωρίζει ότι η προπόνηση είναι ο μόνος τρόπος να ανταποκριθεί σε ένα τόσο 11 ______________ (απαιτώ) πρόγραμμα.

Άσκηση 16

Διάλεξε επτά (7) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 17

Διάβασε τους ορισμούς και συμπλήρωσε την ακροστιχίδα.

0. Ο ιδιαίτερος τρόπος δουλειάς ενός καλλιτέχνη.

2. Μια πράξη, κίνηση, ενέργεια που έχει κίνδυνο.

1. Ο ρομαντικός.

3. Αυθόρμητες κινήσεις.

4. Αυτός που μπορεί να κουνήσει εύκολα τα μέρη του σώματός του.

5. Το να δημιουργεί κάποιος κάτι ωραίο είναι…

7. Αυτός που υποστηρίζει κάποιον.

6. Το πάθος αλλιώς.

Άσκηση 18

Ο κάθε μαθητής/Η κάθε μαθήτρια διαλέγει μια εικόνα από τον πίνακα. Την περιγράφει δυνατά στην τάξη. Οι υπόλοιποι μαθητές/Οι υπόλοιπες μαθήτριες βρίσκουν την εικόνα και τη σημειώνουν. Σημειώνουν τέσσερα διαδοχικά κελιά διαγώνια, οριζόντια ή κάθετα που περνούν από το κεντρικό BINGO και φωνάζουν BINGO.

Παράδειγμα: Στη φωτογραφία ένας νεαρός βρίσκεται στον δρόμο και κάνει ένα ωραίο νούμερο με 3 μικρές μπάλες.

Γραμματική: ΕΠΙΘΕΤΑ

Άκουσε τα κείμενα και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 2. 5)

Τηλεφωνήστε τώρα στον σταθμό μας και κερδίστε εισιτήρια για τη συναυλία του πιο
0 δημοφιλούς
συγκροτήματος της δεκαετίας.

Ψηφίστε τα
1 ____________
τραγούδια αυτής της εβδομάδας και πάρτε μέρος στον διαγωνισμό του σταθμού μας!

Επιλέξτε τα δρομολόγια της 2 ____________ αμαξοστοιχίας και φτάστε σε 4 ώρες από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη.

3 ____________
ανάρρωση ευχήθηκε ο υπουργός στους ασθενείς του νοσοκομείου που επισκέφτηκε νωρίς το πρωί.

ΑΠΟΚΤΗΣΕ ΤΩΡΑ ΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ Ο ΠΙΟ
4 ____________
ΜΑΘΗΤΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

Ξημερώνει η εθνική μέρα
5 ____________...

Ερωτήσεις:

1. Για ποιο συγκρότημα μοιράζονται προσκλήσεις στο τηλέφωνο;
2. Ποια τραγούδια πρέπει να ψηφίσεις, για να πάρεις μέρος στον διαγωνισμό του σταθμού;
3. Σε ποιον απευθύνεται το κάθε κείμενο;

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	ο	ευθύς	η	ευθεία	το	ευθύ
γενική	του	ευθέος	της	ευθείας	του	ευθέος
αιτιατική	τον	ευθύ	τη(ν)	ευθεία	το	ευθύ
κλητική	-	ευθύ	-	ευθεία	-	ευθύ

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	οι	ευθείς	οι	ευθείες	τα	ευθέα
γενική	των	ευθέων	των	ευθειών	των	ευθέων
αιτιατική	τους	ευθείς	τις	ευθείες	τα	ευθέα
κλητική	-	ευθείς	-	ευθείες	-	ευθέα

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	ο	φωνακλάς	η	φωνακλού	το	φωνακλάδικο
γενική	του	φωνακλά	της	φωνακλούς	του	φωνακλάδικου
αιτιατική	τον	φωνακλά	τη(ν)	φωνακλού	το	φωνακλάδικο
κλητική	-	φωνακλά	-	φωνακλού	-	φωνακλάδικο

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	οι	φωνακλάδες	οι	φωνακλούδες	τα	φωνακλάδικα
γενική	των	φωνακλάδων	των	φωνακλούδων	των	φωνακλάδικων
αιτιατική	τους	φωνακλάδες	τις	φωνακλούδες	τα	φωνακλάδικα
κλητική	-	φωνακλάδες	-	φωνακλούδες	-	φωνακλάδικα

Σύμφωνα με το φωνακλάς-φωνακλού-φωνακλάδικο κλίνονται τα επίθετα με κατάληξη αρσενικού σε *-τζής* (π.χ. καβγατζής) και σε *-λής* (π.χ. μερακλής).

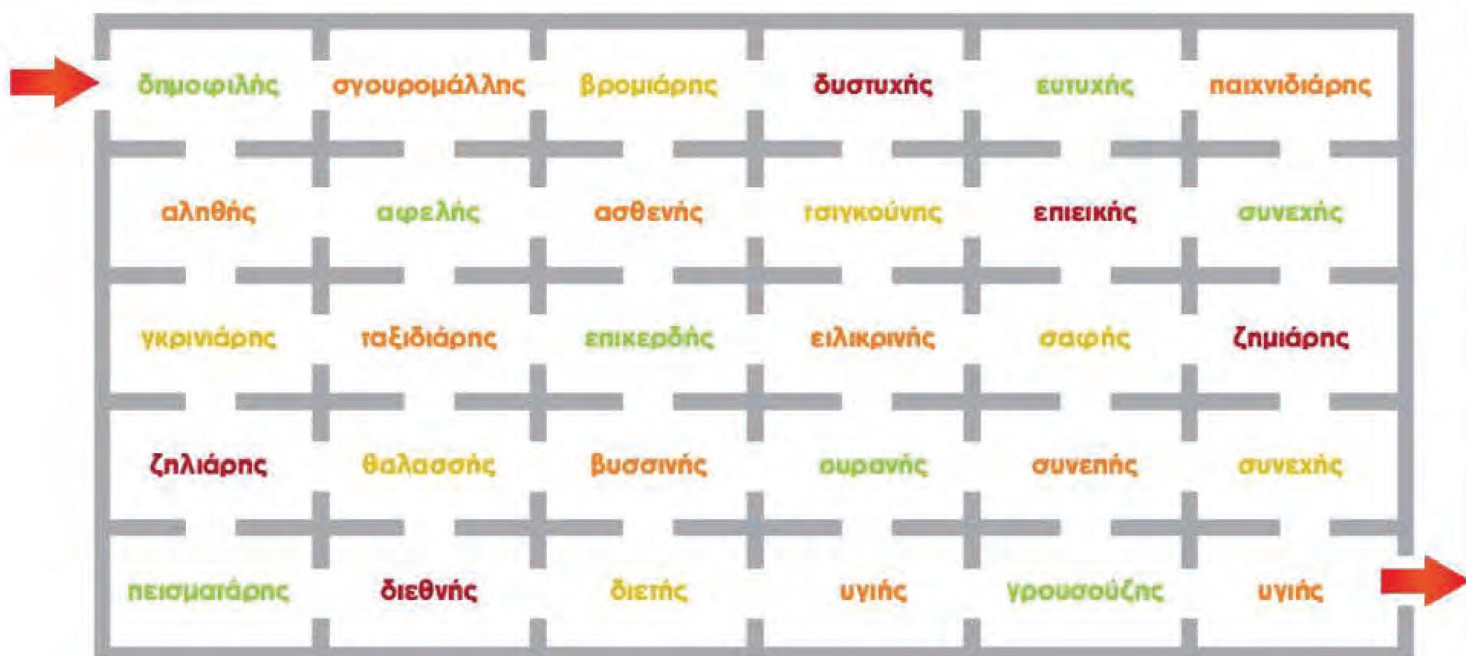
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
	Αρσενικό/Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	ο/η	δημοφιλής	το	δημοφιλές
γενική	του/της	δημοφιλούς	του	δημοφιλούς
αιτιατική	τον/τη(ν)	δημοφιλή	το	δημοφιλές
κλητική	-	-	-	-

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
	Αρσενικό/Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	οι	δημοφιλείς	τα	δημοφιλή
γενική	των	δημοφιλών	των	δημοφιλών
αιτιατική	τους/τις	δημοφιλείς	τα	δημοφιλή
κλητική	-	-	-	-

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τις λέξεις που κλίνονται όπως το *δημοφιλής* και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Η Ματίνα και η Μαρίνα μιλούν. Ένωσε τις προτάσεις και εξήγησε για τι νομίζεις ότι συζητούν.

0. Μιλάει με τέτοια αγένεια!
1. Μίλησαν πολύ συγκεκριμένα.
2. Μιλούν πολύ άσχημα σε όλους γύρω τους.
3. Έρχεται στην ώρα του σε όλα τα ραντεβού.
4. Τι δεν κατάλαβες από όσα σου είπε;
5. Κρατούν πάντα τον λόγο τους.

- Είναι θρασείς.
- Είναι συνεπής.
- Είναι σαφής.
- Είναι συνεπείς.
- Είναι σαφείς.
- 0 Είναι θρασύς.

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Η παπλωματού

Η Παιδική Σκηνή της πόλης μας παρουσιάζει το μιούζικαλ «Η παπλωματού», βασισμένο στο πολυβραβευμένο παραμύθι του Τζεφ Μπραμπύ.

Πρόκειται για ένα υπέροχο σύγχρονο παραμύθι με τη μαγεία των ιστοριών των παλιών [0] παραμυθάδων (παραμυθάς), που μιλά για τη χαρά της προσφοράς. Μια γενναιόδωρη [1] ______________ (παπλωματάς) φτιάχνει τόσο όμορφα παπλώματα, που τα ζηλεύουν όλοι οι [2] ______________ (παπλωματάς) της περιοχής.

Τα παπλώματα της [3] ______________ (παπλωματάς) είναι [4] ______________ (δημοφιλές) όχι μόνο για την ομορφιά τους, αλλά και γιατί ζεσταίνουν όλους τους φτωχούς ανθρώπους στους οποίους τα χαρίζει η [5] ______________ (ευγενής) [6] ______________ (παπλωματάς).

Ένας [7] ______________ (κοιλαράς), άπληστος και [8] ______________ (θρασύς) βασιλιάς, που μέσα στο [9] ______________ (πολυτελής) παλάτι του έχει μαζεμένους όλους τους θησαυρούς του κόσμου, ψάχνει να βρει εκείνον που θα του χαρίσει έστω ένα χαμόγελο. Θα φτιάξει η [10] ______________ (παπλωματάς) ένα πάπλωμα για τον βασιλιά; Κι ο βασιλιάς θα μάθει τι σημαίνει να προσφέρεις από τη [11] ______________ (δημοφιλή) [12] ______________ (παπλωματάς);

08134626
Τιμή: 12 ευρώ
Διάρκεια: 90΄
Διάλειμμα: 10΄
08134626

Άσκηση 4

Διάλεξε το σωστό.

0. «Ξύπνα (υπναρού) / υπναρά!», είπε γελώντας η μαμά στην κόρη της το πρωί της Κυριακής.
1. Δημοφιλείς / Δημοφιλής καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο θα συμμετάσχουν στο φεστιβάλ του Αυγούστου.
2. Φέτος έχουμε μια δασκάλα που είναι πολύ φωνακλάς / φωνακλού.
3. Οι γιαγιάδες και οι παππούδες είναι οι μεγαλύτεροι παραμυθάδες / παραμυθές για όλα τα παιδιά.
4. Ο γείτονάς μου έχει έναν πολυλογά / πολυλογάς παπαγάλο στο μπαλκόνι του...
5. Διετείς / Διετής σπουδές σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού αποφάσισε να κάνει η Μαρία.
6. Ανάπτυξη με ταχείς / ταχύς ρυθμούς υποσχέθηκε ο υπουργός οικονομίας.
7. Κανένα επάγγελμα δεν είναι ιδιαίτερα επικερδές / επικερδή στις μέρες μας.
8. Νέο κινητό ευρείας / ευρέας ζώνης παρουσίασε η εταιρεία κινητής τηλεφωνίας στην τελευταία έκθεση.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Σήμερα έχουμε μαζί μας τον __δημοφιλή__ (δημοφιλής) καλλιτέχνη της γενιάς μας.
1. Αν η σύντροφός σου είναι ______________ (υπναράς)...
2. Η υψηλή τεχνολογία είναι στη διάθεση των ______________ (υπναράς).
3. Αγοράστε τώρα εισιτήρια του ______________ (δημοφιλής) συγκροτήματος.
4. Στη συναυλία το συγκρότημα τραγούδησε τα πιο ______________ (δημοφιλής) του τραγούδια.
5. «Όταν οι ______________ (παραμυθάς) συναντούν τις νεράιδες»...μια τρυφερή ιστορία για μικρούς και μεγάλους.
6. Αυτός ο καλλιτέχνης μπορούσε άνετα να κάνει ______________ (διεθνής) καριέρα.
7. Ραγδαίες και ______________ (ταχύς) αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα προανήγγειλε ο υπουργός παιδείας.
8. Παρόλο που είναι πολύ καλός καλλιτέχνης, δεν είναι γνωστός στο ______________ (ευρύς) κοινό.
9. ______________ (ταχύς) ανάρρωση ευχήθηκε ο υπουργός υγείας στους ασθενείς του νοσοκομείου.
10. Πότε ένας δρόμος είναι ______________ (ταχύς) κυκλοφορίας;

Άσκηση 6

Ξαναπές το παρακάτω παραμύθι και συνέχισέ το χρησιμοποιώντας τις λέξεις που ακολουθούν.

ευγενής, συνεχής, συνεπής, πολυλογού, ευτυχής, υγιής, παραμυθάς, φωνακλάς, αληθής, ασθενής, πολυτελής, σαφής, θρασύς

Ένας φτωχός ξυλοκόπος μια μέρα στο δάσος βρίσκει ένα μπαουλάκι χρυσά φλουριά. Από τη μια στιγμή στην άλλη μπορεί να γίνει πλούσιος. Έλα, όμως, που η γυναίκα του δεν μπορεί να κρατήσει το στόμα της κλειστό και θα πει το νέο σε όλη τη γειτονιά; Ο ξυλοκόπος σκαρφίζεται ένα κόλπο, για να την αναγκάσει να σωπάσει. Η γυναίκα του, τρελή από χαρά, ορκίζεται στον άντρα της να μην της ξεφύγει λέξη και αρχίζει να μεγαλοπιάνεται. Άραγε πόσον καιρό θα τηρήσει την απόφασή της; Κι αν φανερώσει το χρυσό μυστικό, τι θα γίνει;

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποια είναι η γνώμη σου για τους καλλιτέχνες του δρόμου;
- Ποιο είδος μουσικής σού αρέσει;
- Ποιο πιστεύεις ότι είναι το μέλλον της μουσικής;
- Πότε ακούς μουσική;
- Έχεις πάει ποτέ σε ροκ συναυλία;
- Γιατί πιστεύεις ότι αρέσουν στους ανθρώπους οι συναυλίες;
- Σου αρέσει ο χορός; Τι σου αρέσει στον χορό;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Τι είναι η τέχνη για σένα; Η τέχνη είναι...	
τρόπος έκφρασης.	
για λίγους ανθρώπους.	
μέρος της ζωής μας.	
απεριόριστη.	
πολιτισμός.	
χωρίς σύνορα.	
συμβατή με την επιστήμη.	

Άσκηση 3

Απάντησε στις ερωτήσεις και περίγραψε τις εικόνες.

Οι άνθρωποι της εικόνας...
- πού βρίσκονται;
- γιατί βρίσκονται εκεί;
- τι κάνουν;
- τι αισθάνονται;
- πώς είναι εξωτερικά;

Τι είδους μουσικής πιστεύεις ότι παίζουν οι μουσικοί σε κάθε εικόνα;

Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές παρατηρείς;

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Στην πρώτη φωτογραφία βλέπω.../μπορώ να διακρίνω...
- Και οι δύο φωτογραφίες δείχνουν...
- Οι μουσικοί φαίνονται...
- Υπάρχουν αρκετές ομοιότητες και διαφορές...
- Η κύρια/βασική ομοιότητα/διαφορά τους είναι...
- Στην πρώτη φωτογραφία..., ενώ στη δεύτερη
- Σε αντίθεση με τη δεύτερη που...
- Κατά τη γνώμη μου...
- Πιστεύω ότι...
- Γενικά προτιμώ...
- Για να είμαι ειλικρινής...
- Υποθέτω ότι...
- Από όσο γνωρίζω...

(cd 2, 6)

Άσκηση 4
Άκουσε το κείμενο και κράτησε σύντομες σημειώσεις.

1. Σύντομη πορεία του συγκροτήματος:

2. Επιχειρήματα για τις εκδηλώσεις του δρόμου:

3. Επιχειρήματα για τις εκδηλώσεις σε κλειστό χώρο:

(cd 2, 6)

Άσκηση 5
Άκουσε ξανά τον διάλογο και κάνε την περίληψή του.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- συγκρότημα
- εμφάνιση
- φεστιβάλ
- αποδοχή
- γράφω στίχους
- γράφω μουσική
- παραγωγός
- συνεργασία
- ηχογραφώ
- κυκλοφορεί ένας δίσκος/ένα cd
- συγκίνηση
- καλλιτεχνικό γεγονός
- συναυλία
- ατμόσφαιρα/ατμοσφαιρικά
- ακουστική
- επικοινωνία με το κοινό
- κλειστός/ανοιχτός χώρος

Άσκηση 6

Δες με προσοχή τις εικόνες και περίγραψέ τες.

Άσκηση 7

Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε τα παρακάτω θέματα.

Συζήτηση 1

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για τις μουσικές εκδηλώσεις που γίνονται στην πόλη σου. Εσύ υποστηρίζεις ότι θα έπρεπε να διοργανώνονται περισσότερα γεγονότα στον δρόμο, ενώ εκείνος/εκείνη προτιμά τις εκδηλώσεις που γίνονται σε κλειστούς χώρους. Υποστηρίζεις την άποψή σου με επιχειρήματα.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου για τις μουσικές εκδηλώσεις που γίνονται στην πόλη σου. Εσύ υποστηρίζεις ότι θα έπρεπε να διοργανώνονται περισσότερα γεγονότα σε κλειστούς χώρους, ενώ εκείνος/εκείνη προτιμά τις εκδηλώσεις που γίνονται στον δρόμο. Υποστηρίζεις την άποψή σου με επιχειρήματα.

Συζήτηση 2

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου τι θα κάνετε αυτό το σαββατοκύριακο. Εσύ θέλεις να παρακολουθήσετε μια μουσική παράσταση που γίνεται στο Μέγαρο της πόλης. Εκείνος/Εκείνη προτιμά να πάτε σ' ένα μουσικό φεστιβάλ με νέους καλλιτέχνες. Προσπαθείς να τον/την πείσεις.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου τι θα κάνετε αυτό το σαββατοκύριακο. Εσύ θέλεις να παρακολουθήσετε ένα μουσικό φεστιβάλ με νέους καλλιτέχνες. Εκείνος/Εκείνη προτιμά να πάτε σε μια μουσική παράσταση που γίνεται στο Μέγαρο της πόλης. Προσπαθείς να τον/την πείσεις.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις/φράσεις.

για να, Από την άλλη, Αν, αλλά, παρόλο που, Επίσης, το οποίο, Καταρχήν, όπου, Επομένως, με σκοπό να

Κύριε Δήμαρχε,

Σας στέλνουμε αυτήν την επιστολή, 0 με σκοπό να σας προτείνουμε τη διοργάνωση ενός καλλιτεχνικού φεστιβάλ στην πόλη μας, 1 ______________ πιστεύουμε ότι θα προσφέρει πολλαπλά οφέλη στους συμπολίτες μας.

Είμαστε μια παρέα νέων ανθρώπων που αγαπάμε την τέχνη και ασχολούμαστε με αυτή. Γράφουμε στίχους και μουσική, τραγουδάμε, παίζουμε θέατρο, γράφουμε ποίηση. Συχνά συναντιόμαστε, μοιραζόμαστε τις καλλιτεχνικές μας ανησυχίες και διαπιστώνουμε ότι, 2 ______________ στην περιοχή μας υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που αγαπούν την τέχνη, δεν υπάρχουν αφορμές και περιστάσεις, 3 ______________ μπορούμε να παρουσιάσουμε το έργο μας και να το μοιραστούμε με το κοινό.

Πιστεύουμε ότι η διοργάνωση ενός φεστιβάλ νέων καλλιτεχνών μπορεί να προσφέρει πολλά στους κατοίκους της πόλης μας. 4 ______________, θα τους δώσει την ευκαιρία να διασκεδάσουν με τη μουσική των συγκροτημάτων μας και να παρακολουθήσουν θεατρικές παραστάσεις γνωστών θεατρικών συγγραφέων 5 ______________ και συγγραφέων της πόλης.

6 ______________, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ θα έχουμε την ευκαιρία να συναντηθούμε, να μιλήσουμε και να περάσουμε όμορφες και χαλαρές στιγμές μακριά από τη ρουτίνα της καθημερινότητας. 7 ______________, ένα καλλιτεχνικό φεστιβάλ μπορεί να αναδείξει την πόλη μας σε πολιτιστικό κέντρο της περιοχής. Άνθρωποι που αγαπούν την τέχνη θα έρθουν να γνωρίσουν τους καλλιτέχνες της πόλης μας και θα περάσουν κάποιες ώρες εδώ. 8 ______________, θα αυξηθεί η κίνηση στην αγορά και θα κινηθούν τα μαγαζιά της πόλης μας.

Η κεντρική πλατεία, τα πάρκα και το θέατρο που έχουμε μπορούν να αξιοποιηθούν και να φιλοξενήσουν τις ομάδες που θα συμμετέχουν. Η γιορτή μπορεί να ξεκινήσει με τους καλλιτέχνες της περιοχής μας και, στη συνέχεια, αν έχει επιτυχία, μπορεί να συμμετέχουν σε αυτή νέοι καλλιτέχνες από άλλες περιοχές.

9 ______________ σας ενδιαφέρει η πρότασή μας, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας και να σας παρουσιάσουμε έναν πιο αναλυτικό σχεδιασμό της. Σας στέλνουμε ένα δείγμα της δουλειάς μας 10, ______________ πάρετε μια γεύση από το περιεχόμενο που μπορεί να έχει το φεστιβάλ.

Σας ευχαριστούμε πολύ για τον χρόνο σας.

Με εκτίμηση
Νίκος Πέτρου
εκπρόσωπος της καλλιτεχνικής ομάδας

1 ______________
____

2 ______________
____

3 ______________
____

4 ______________
____

5 ______________
____

6 ______________
____

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βρες έναν πλαγιότιτλο για κάθε παράγραφο.

Άσκηση 3

Ποιες από τις παρακάτω λέξεις αφορούν καθέναν από τους καλλιτέχνες;

τραγουδιστής

____

____

____

ηθοποιός

____

____

____

ζωγράφος

____

____

____

χορευτής

____

____

____

συγκρότημα, μουσική, πλοκή, γκαλερί, σενάριο, φακός, σαπουνόπερα, θρίλερ, ταινία τρόμου, ποπ, σίριαλ, γουέστερν, κοστούμια, διαγωνισμός, σκηνή, σάουντρακ, ταλέντο, οθόνη, σκηνή, ρόλος, επιτυχία, ρεφρέν, επεισόδιο, διασκευή, συναυλία, περιπέτεια, χαρακτήρας, όπερα, ροκ, στίχος, θεατής, κίνηση, χρώματα, πινέλο, στούντιο, κωμικός, έκθεση, έργο, επιστημονική φαντασία, κάμερα, όργανο, φεστιβάλ, πρώτη εμφάνιση, ντισιόν, κυκλοφόρησε το πρώτο άλμπουμ, ηχογράφηση, επιρροή, κριτική, πορτρέτο, πρόβα, παραγωγή, συγκρότημα, λόγια, πρωταγωνιστής, φώτα, ήχος, σκηνικά, κλακέτες, φιγούρα, πρόβα, περιοδεία, ορχήστρα, σανίδι, σκηνοθεσία, πλατεία, αυλαία, παρασκήνια, καμαρίνια, συνθέτης, ηλεκτρονική, σύγχρονη, μπαλέτο, καβαλέτο, ατελιέ, περιοδεία, βήματα, παραδοσιακός, μυθιστόρημα, μικρόφωνο

Άσκηση 4

Αντικατάστησε τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του κειμένου της σελ. 237 με κάποιες από τις παρακάτω και κάνε τις απαραίτητες αλλαγές.

1. πρώτα: ______________________
2. επιπλέον, ένα ακόμη στοιχείο, και, ακόμη: ______________________
3. από την άλλη μεριά: ______________________
4. ενώ, αντίθετα, ενώ, αν και, παρά, ωστόσο: ______________________
5. συνεπώς: ______________________
6. προκειμένου, με σκοπό: ______________________

Άσκηση 5

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Σας στέλνουμε αυτήν την επιστολή με σκοπό να σας προτείνουμε τη διοργάνωση ενός καλλιτεχνικού φεστιβάλ στην πόλη μας. (προκειμένου)
Σας στέλνουμε αυτήν την επιστολή προκειμένου να σας προτείνουμε τη διοργάνωση ενός καλλιτεχνικού φεστιβάλ στην πόλη μας.

1. Συχνά συναντιόμαστε, μοιραζόμαστε τις καλλιτεχνικές μας ανησυχίες και διαπιστώνουμε ότι η περιοχή μας, παρόλο που διαθέτει πολλούς ανθρώπους που αγαπούν την τέχνη, δεν φιλοξενεί κανένα καλλιτεχνικό γεγονός. (ενώ)

2. Πιστεύουμε ότι η διοργάνωση ενός φεστιβάλ νέων καλλιτεχνών μπορεί να προσφέρει πολλά στους κατοίκους της πόλης μας. (κατά)

3. Η κίνηση στην αγορά της πόλης θα αυξηθεί και τα μαγαζιά της πόλης θα κινηθούν, καθώς θα έχουμε πολλούς επισκέπτες από γειτονικές περιοχές. (αφού/διότι)

4. Αν σας ενδιαφέρει η πρότασή μας, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας. (σε περίπτωση)

5. Έχουμε τόσους καλλιτέχνες στην πόλη μας και δεν φιλοξενούμε ούτε ένα καλλιτεχνικό γεγονός. (αν και)

6. Άνθρωποι που αγαπούν την τέχνη θα έρθουν να γνωρίσουν τους καλλιτέχνες της πόλης μας και θα περάσουν κάποιες ώρες εδώ. (επομένως)

Άσκηση 6

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. οφέλη/Θα/και/οικονομικά/έχουμε/και/πολιτισμικά
Θα έχουμε και οικονομικά και πολιτισμικά οφέλη.

1. πληροφορία/διάθεσή/οποιαδήποτε/είμαι/Για/σας/στη

2. πόλη/δεχτώ/θεατρική/ότι/στην/Δεν/να/μας/μπορώ/δεν/ομάδα/ούτε/μια/υπάρχει

3. αυτή/πετύχει/Σου/κάνω/προσπάθεια/να/υπόσχομαι/θα/ότι/τα/για/πάντα/η

4. η/ξέρεις/Μήπως/Μαρία/δεν/γιατί/ήρθε

5. Σεπτεμβρίου/κάπου/Το/και/γίνεται/φεστιβάλ/5/20/μεταξύ

Άσκηση 7

Γράψε επιχειρήματα, για να υποστηρίξεις τη διοργάνωση ενός καλλιτεχνικού γεγονότος στην περιοχή σου χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

ενώ, μόνο, παρά, ωστόσο, άρα, ώστε, λοιπόν

Άσκηση 8

Γράφεις μια επιστολή στον Δήμαρχο της πόλης σου, για να του προτείνεις τη διοργάνωση ενός φεστιβάλ μουσικής. Παρουσιάζεις τον εαυτό σου, αναφέρεις τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διοργάνωσης του μουσικού γεγονότος και τονίζεις τα οφέλη που θα αποκομίσει η πόλη σου από τη συγκεκριμένη διοργάνωση. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: αναφέρεις τον στόχο της επιστολής και παρουσιάζεις τον εαυτό σου
παράγραφος 2: παρουσιάζεις τις λεπτομέρειες (τόπος, χρόνος, διάρκεια) για τη διοργάνωση του καλλιτεχνικού γεγονότος
παράγραφος 3: αναφέρεις τα οφέλη που μπορεί να έχει το προτεινόμενο καλλιτεχνικό γεγονός
παράγραφος 4 – επίλογος: εκφράζεις την πρόθεσή σου να βοηθήσεις

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει προσφώνηση και αποφώνηση η επιστολή σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 2, 7)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Ο πόνος και η μέθη
γεννούνε την τέχνη,
μια νέα γυναίκα
με πρόσωπα δέκα.
Φοράει καπέλα,
κρατάει πινέλα,
η τέχνη χορεύει,
λυγιέται, γοητεύει.

Τον πόθο σου αρπάζει,
υποσχέσεις μοιράζει,
καθώς στροβιλίζει,
ανάσες σκορπίζει.
Και ο χρόνος κυλάει,
μα αυτή δεν γερνάει,
μια ελεύθερη, νέα,
πάντοτε ωραία. (δις)

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 2, 8)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να κατανοείς κείμενα σχετικά με την τέχνη και τον χορό;		
να κλίνεις επίθετα σε *-ύς, -εία, -ύ, -άς, -ού, -άδικο, -ής, -ής, -ές;*		
να σχηματίζεις τη μετοχή ενεστώτα ενεργητικής φωνής σε *-όντας, -ώντας* (γερούνδιο);		
να σχηματίζεις την παθητική μετοχή σε *-όμενος, -όμενη, -όμενο*;		
να σχηματίζεις την παθητική μετοχή σε *-μένος, -μένη, -μένο*;		

Ενότητα 6

ΕΓΩ, ΕΣΥ...ΕΜΕΙΣ!

twitter

facebook

Instagram

- Τι βλέπεις στις εικόνες;
- Εσύ χρησιμοποιείς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;
- Ποιο στοιχείο αυτής της επικοινωνίας σού αρέσει και γιατί;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε γρήγορα το κείμενο και διάλεξε ποιος από τους παρακάτω τίτλους ταιριάζει περισσότερο.

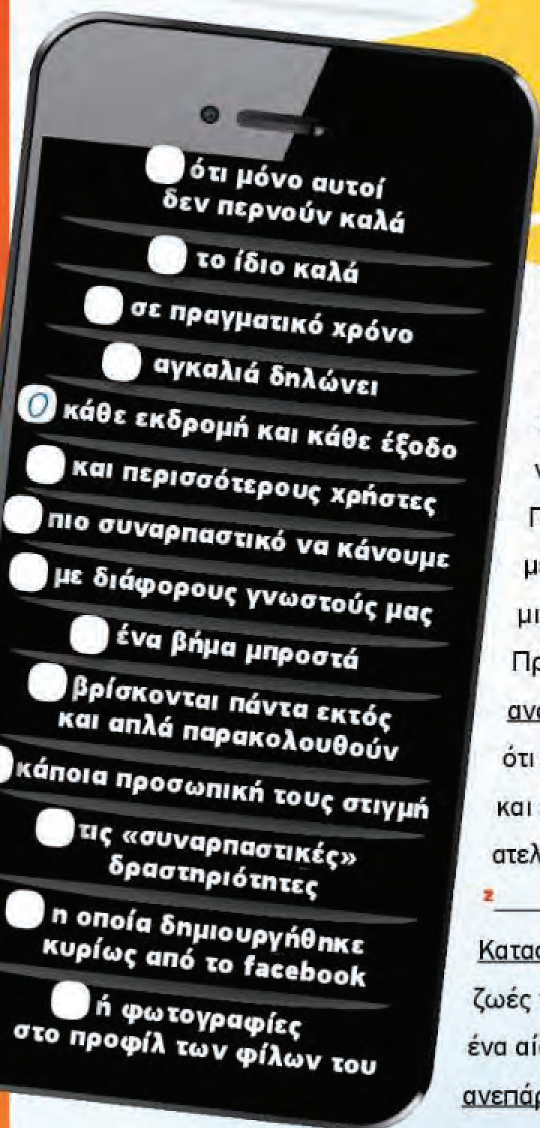
α. Κοινωνικά δίκτυα: ελευθερία ή παγίδα;

β. Κοινωνικά δίκτυα και τεχνολογία

Συμβουλή: Διάβασε τις προτάσεις που λείπουν. Μετά διάβασε προσεκτικά τις προτάσεις, πριν και μετά τα κενά του κειμένου.

Άσκηση 2

Διάβασε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά με φράσεις από τον παρακάτω πίνακα. Υπάρχουν πέντε (5) φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

Ζω πραγματικά μια εμπειρία, όταν δεν τη μοιράζομαι στο Facebook, στο Twitter ή στο Instagram; Αυτό αναρωτιούνται πλέον οι σύγχρονοι φανατικοί χρήστες των κοινωνικών δικτύων και η απάντηση για εκείνους είναι «όχι». Γι' αυτό και ποστάρουν στον λογαριασμό τους, κάθε στιγμή που απολαμβάνουν, [0] ______________________________.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν μπει για τα καλά στις ζωές μας κι έχουν δημιουργήσει καινούριες συνήθειες, καινούριες τάσεις, καινούρια συναισθήματα. Για παράδειγμα, «ο φόβος να μη χάσεις τις εξελίξεις ή να μη μείνεις έξω από τα πράγματα» είναι μια νέα τάση, [1] ______________________.
Πώς; Οι περισσότεροι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης υιοθετούν μια πολύ συγκεκριμένη συμπεριφορά. Προσπαθούν μέσα από τις αναρτήσεις τους να αποδείξουν ότι περνούν συνέχεια πολύ ωραία και παράλληλα παρακολουθούν ατελείωτες ώρες δημοσιεύσεις [2] ______________________.
Κατασκοπεύοντας, όμως, τις ζωές των άλλων προκαλείται ένα αίσθημα άγχους και ανεπάρκειας.

Συχνά νιώθουν ότι όλοι είναι κάπου και διασκεδάζουν και εκείνοι με τη μύτη κολλημένη στο τζάμι, ______________________. Αυτόματα γεννιέται μια ανησυχία ______________________. Γεννιέται ο φόβος ότι έχουν κάνει λάθος επιλογή για το πώς να περάσουν τον χρόνο τους. Γεννιέται, επίσης, η ανάγκη να αναρτήσουν και οι ίδιοι υλικό και να δείξουν ότι περνούν ______________________ εκείνη την ώρα. Έτσι, πολύ συχνά βγάζουν φωτογραφίες στο σπίτι τους, χωρίς να δείχνουν κανένα από τα στοιχεία που προδίδουν το πού βρίσκονται. Δεν προσπαθούν απλώς, δηλαδή, να παρουσιάσουν με τον καλύτερο τρόπο ______________________, αλλά ανεβάζουν ψεύτικα στοιχεία και δημιουργούν μια εικονική πραγματικότητα. Παράλληλα, επιθυμούν να κάνουν δημοσιεύσεις που θα σχολιαστούν θετικά από τους φίλους τους. Έτσι δεν χαλαρώνουν ποτέ. Αντίθετα, <u>εντείνεται</u> η <u>ανασφάλεια</u> και η αγωνία τους για το αν είναι αρκετά <u>δημοφιλείς</u>. Και όλα αυτά, ενώ βρίσκονται στο σπίτι τους μόνοι τους, παρέα με τον υπολογιστή τους.

Μήπως η πραγματικότητα που μόλις περιγράψαμε είναι λίγο αρρωστημένη; Αλήθεια, γιατί να μην κάνουμε κάτι, για να πάμε ενάντια σε αυτήν την κατάσταση; Είναι ______________________ κάτι επειδή το θέλουμε, και όχι επειδή πρέπει να το προβάλουμε. Είναι πιο ουσιαστικό να ψάχνουμε τις δημοσιεύσεις που πραγματικά μας ενδιαφέρουν από το να <u>χαζεύουμε</u> τι συμβαίνει στις ζωές των άλλων. Και είναι βέβαιο ότι, αν δεν μάθουμε τι έγινε στις 13:21:23 στη ζωή του Χ χρήστη, θα <u>επιβιώσουμε</u> χωρίς δυσκολία. Ακόμη και αν «δεν σκοτώσουμε» τελικά την περιέργειά μας, θα έχουμε κάνει ______________________, ώστε να αποβάλουμε «τον φόβο του να μη μείνουμε έξω από τα πράγματα».

Πηγή: Διασκευή κειμένου από www.pathfinder.gr

Άσκηση 3

Σύμφωνα με το κείμενο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δημιουργούν μια πλασματική πραγματικότητα για τη ζωή των ανθρώπων. Συμφωνείς με αυτήν την άποψη; Γιατί;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου (σελ. 244-245) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που συμπεριφέρεται με υπερβολικό πάθος απέναντι σε ένα πρόσωπο, μια ιδεολογία, θεωρία κτλ.= φανατικός

1. περνώ την ώρα μου βλέποντας κάτι που είναι ευχάριστο, αλλά δεν με ενδιαφέρει άμεσα = __________

2. προτίμηση που έχει ομαδικό χαρακτήρα = __________

3. εξακολουθώ να βρίσκομαι στη ζωή = __________

4. παρακολουθώ τις κινήσεις, τη ζωή κάποιου χωρίς να με καταλάβει = __________

5. η έλλειψη απαραίτητης ποσότητας, ποιότητας, δύναμης, ικανότητας κτλ. = __________

6. αυτός που είναι αγαπητός σε πολλούς ανθρώπους = __________

7. η έλλειψη ασφάλειας = __________

8. δημόσια ανακοίνωση στο ίντερνετ = __________

9. κάνω κάτι να γίνει πιο δυνατό = __________

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. ανάρτηση	γ	**α.** αποκαλύπτω, φανερώνω
1. απολαμβάνω	____	**β.** μαγευτικός, γοητευτικός
2. προδίδω	____	**γ.** κρέμασμα
3. συναρπαστικός	____	**δ.** αγωνία, φόβος
4. ανησυχία	____	**ε.** ενισχύω
5. εντείνω	____	**στ.** ευχαριστιέμαι

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0. θετικός	α	**α.** αρνητικός
1. εντείνω	____	**β.** επάρκεια, ικανότητα
2. ανεπάρκεια	____	**γ.** αποδυναμώνω, μετριάζω
3. ανασφάλεια	____	**δ.** ασφάλεια

Άσκηση 4

Βάλε σε κύκλο τις προτάσεις στις οποίες η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία.

0. α. Είναι δυνατόν να πιστεύεις αυτά τα ψέματα για μένα, χάζεψες;
   (β.) Είμαι στην αγορά και χαζεύω τις βιτρίνες, μέχρι να περάσει η ώρα για το ραντεβού μου.
   (γ.) Δεν βγήκα σήμερα το απόγευμα. Χάζεψα λίγο τηλεόραση και κοιμήθηκα νωρίς.
   δ. Δεν είναι καθόλου συγκεντρωμένος στο μάθημα. Όλη την ώρα χαζεύει ή μιλάει με τον διπλανό του.
1. α. Η Μαρία έχει καλλιτεχνικές τάσεις, γι' αυτό θέλει να σπουδάσει θεατρολογία.
   β. Από πολύ μικρός είχε την τάση να λέει ψέματα.
   γ. Η παρουσίαση των επιλεγμένων έργων του διαγωνισμού συμβάλλει στην επιμόρφωση των επαγγελματιών σε σχέση με τις σύγχρονες τάσεις στον χώρο της αρχιτεκτονικής.
   δ. Ο Μιχάλης έχει την τάση να υπερβάλλει.
2. α. Με πρόδωσαν οι δυνάμεις μου στο τρέξιμο.
   β. Δεν θέλω να της ξαναμιλήσω, πρόδωσε τη φιλία μας με αυτό που έκανε.
   γ. Οι χειρονομίες της προδίδουν το άγχος της.
   δ. Αν προδώσεις ποτέ την εμπιστοσύνη μου, θα το μετανιώσεις.
3. α. Ο Πέτρος από μικρός είχε μεγάλο ταλέντο στη ζωγραφική, γεννήθηκε καλλιτέχνης.
   β. Η Κατερίνα γεννήθηκε το 1974.
   γ. Μετά από την κατάθεσή του στην αστυνομία, γεννήθηκαν πολλές αμφιβολίες για την αθωότητά του.
   δ. Ο Γιώργος και ο Νίκος είναι δίδυμοι, γεννήθηκαν με διαφορά ενός λεπτού.
4. α. Από αύριο όλοι οι κινηματογράφοι θα προβάλλουν τη βραβευμένη ταινία.
   β. Ο διευθυντής της εταιρείας πρόβαλε αντιρρήσεις στην πρότασή μου και έτσι χάλασε η συνεργασία μας.
   γ. Η τηλεόραση προβάλλει κάθε Πέμπτη στις 8 μια καινούρια σειρά για τη ζωή του γνωστού ηθοποιού.
   δ. Ξέρει πολύ καλά να προβάλλει τα προτερήματά του, γι' αυτό και τον επέλεξαν για αυτήν τη θέση.

Άσκηση 5

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *βγάζω* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0	χρήστης
	στιγμές
	κοινωνικής δικτύωσης
	πραγματικότητα
	δίκτυα

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

αίσθημα
συναίσθημα

0. Η κακή ψυχολογική διάθεση μπορεί να κάνει πιο έντονο το ___αίσθημα___ του σωματικού πόνου.
1. Ο θυμός είναι ένα ______ που συνοδεύεται από έντονες και ποικίλες αντιδράσεις.
2. Το κλείσιμο του εργοστασίου προκάλεσε δυσάρεστα ______ στους υπαλλήλους.
3. Για να μη νιώθετε έντονο το ______ της πείνας, πίνετε πολύ νερό.

επιλογή
εκλογή
διαλογή

4. Πριν από τη συσκευασία τους, τα προϊόντα περνάνε από αυστηρή ______ και έλεγχο ποιότητας.
5. Είναι σημαντικό να έχουμε δίπλα μας ανθρώπους που μας αγαπούν πραγματικά. Αυτό πρέπει να είναι το βασικό κριτήριο ______ φίλων.
6. Η ______ του στο δημοτικό συμβούλιο τον έκανε πολύ χαρούμενο.
7. Η ______ επαγγέλματος έχει μεγάλη σημασία για το μέλλον μας.

δράση
δραστηριότητα

8. Η ______ του φαρμάκου είναι άμεση.
9. Πριν από την έκρηξη, το ηφαίστειο είχε έντονη ______.
10. Η σωματική ______ σχετίζεται με την υγεία και την ποιότητα ζωής.
11. Είναι γνωστός για την κοινωνική του ______.

διάσημος
δημοφιλής

12. Η βασίλισσα της Αιγύπτου Κλεοπάτρα ήταν ______ για την ομορφιά, το πνεύμα και την τόλμη της.
13. Ο Πέτρος είναι ο πιο ______ μαθητής σε όλο το σχολείο, τον αγαπούν και τον εμπιστεύονται όλοι.
14. Με την ταινία αυτή έγινε ______ στο κοινό.

Άσκηση 8

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 7 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 9

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Η γιαγιά μου μας διηγείται ______ ιστορίες από τη ζωή της.
α. σύγχρονες **β.** φανατικές **(γ.)** συναρπαστικές **δ.** δημοφιλείς

1. Αόρατα μικρόβια ______ στις επιφάνειες του σπιτιού.
α. δεν διαφέρουν **β.** δημιουργούν **γ.** προκαλούν **δ.** επιβιώνουν

2. Οι ______ μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης φανερώνουν ένα μεγάλο μέρος της προσωπικότητάς μας.
α. εκτυπώσεις **β.** τάσεις **γ.** αναρτήσεις **δ.** αποδείξεις

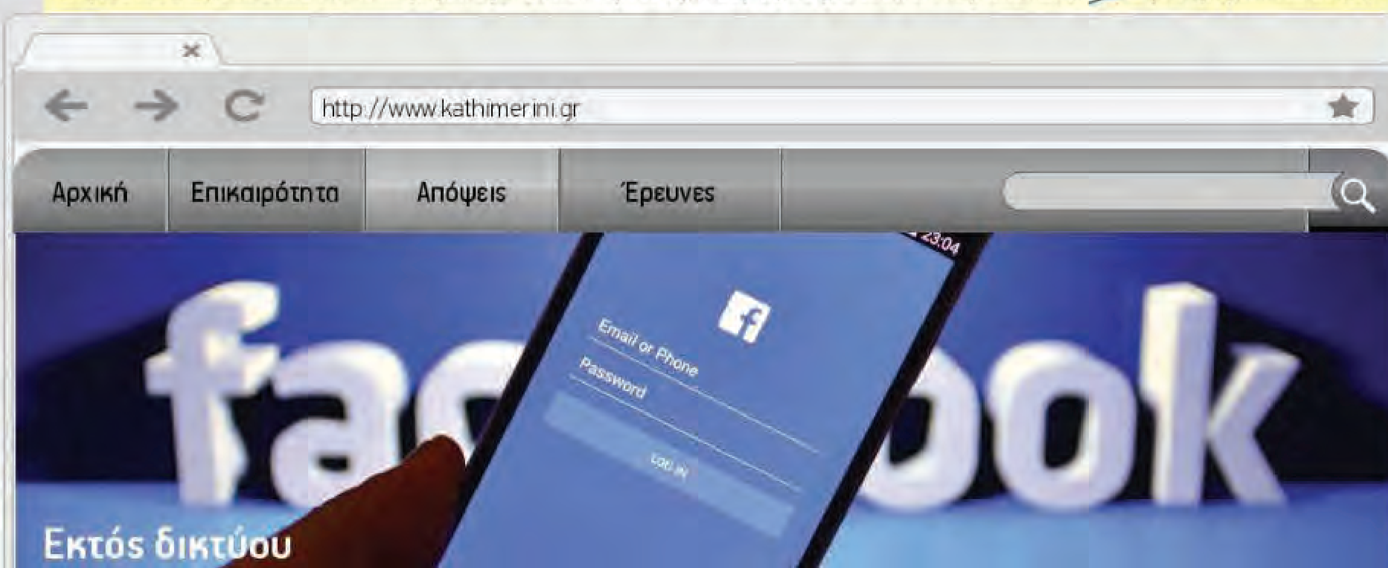
3. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας, αυτός που ανεβάζει συχνά ενημερώσεις για τη συναισθηματική του κατάσταση στο facebook νιώθει στην πραγματικότητα μεγάλη ______
α. δραστηριότητα **β.** ανασφάλεια **γ.** επιλογή **δ.** δημοσίευση

4. Όσο κι αν θέλει να το κρύψει, η έκφραση του προσώπου του ______ την αλήθεια.
α. αντιπροσωπεύει **β.** εντείνει **γ.** προβάλλει **δ.** προδίδει

5. Πολύ συχνά πιάνουμε τον εαυτό μας να ______ την καθημερινότητα και τη ζωή των διαδικτυακών μας φίλων και όχι απλά να τους «ακολουθεί».
α. επιβιώνει **β.** αποβάλλει **γ.** κατασκοπεύει **δ.** χαζεύει

Άσκηση 10
Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

δημοσιεύσω, εντείνεται, επιλογές, χάζευα, ανασφαλείς, αναρτήσεις, τάση, συναρπαστική, ~~δημοφιλές~~, φανατικοί (2)

Εκτός δικτύου

Όταν αποφάσισα να κάνω ένα ρεπορτάζ για τους ανθρώπους που είχαν λογαριασμό στο πιο [0] δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο, αλλά τον έκλεισαν για διάφορους λόγους, το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν να το [1] ______________ στο Facebook.

Σε έναν πλανήτη όπου 1,55 δισεκατομμύρια άνθρωποι είναι [2] ______________ χρήστες του δικτύου, η αντίσταση στη δημιουργία ηλεκτρονικού λογαριασμού είναι μια πράξη επαναστατική. Φυσικά, δυσκολεύτηκα πάρα πολύ, όταν για χάρη αυτού του ρεπορτάζ έμεινα εκτός του δικτύου για τέσσερις ολόκληρες ημέρες. Έχασα εκδηλώσεις, ενημερώσεις για ομάδες όπου συμμετέχω, ειδήσεις τις οποίες συνήθως [3] ______________ στα μικρά κενά ελεύθερου χρόνου, καθώς επίσης την επαφή με πολλούς φίλους και γνωστούς, με τους οποίους από εκεί είχαμε σχεδόν καθημερινή επικοινωνία.

Γρήγορα, όμως, κατάλαβα ότι είχα πολλές άλλες [4] ______________ που δεν αξιοποιούσα, εξαιτίας της τόσο έντονης ασχολίας μου με το Facebook: χρόνο, για παράδειγμα, να διαβάσω ένα βιβλίο ή να δω μια [5] ______________ ταινία. Όταν σταμάτησα την παράλληλη ζωή μου εκεί, νομίζω ότι έζησα λίγο πιο έντονα την κανονική.

Ένιωθα πολύ καλύτερα ακόμη κι αν σε πολλές συζητήσεις δεν είχα τίποτα να πω, αφού συχνά οι φίλοι σχολίαζαν [6] ______________, σχόλια ή ενημερώσεις που δεν γνώριζα. Τότε κατάλαβα για ποιον λόγο τον τελευταίο καιρό [7] ______________ όλο και περισσότερο η τάση των ανθρώπων να απομακρυνθούν από το μέσο.

Μια μελέτη στη Δανία, από το Ινστιτούτο Έρευνας για την Ευτυχία, έδειξε ότι οι άνθρωποι που έχουν λογαριασμό και είναι [8] ______________ οπαδοί των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχουν 39% αυξημένη πιθανότητα να αισθάνονται περισσότερο [9] ______________ και να είναι λιγότερο ικανοποιημένοι από τους φίλους τους. Έτσι εξηγείται ίσως το γεγονός ότι η απομάκρυνση από το Facebook, αν δεν γίνεται μόδα, σίγουρα αποτελεί μια νέα [10] ______________.

(cd 2. 9)

Άσκηση 11
Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 12
Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου τη θετική και αρνητική επίδραση των κοινωνικών δικτύων στη ζωή των ανθρώπων.

Άσκηση 13

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

φανατισμένος, δικτυώνω, δικτυωμένος, χρησιμοποιώ, δημοσιευμένος, χρηστικός, προδότης, χρήσιμος, απόλαυση, υιοθέτηση, ~~φανατίζομαι~~, κατασκοπία, κατασκοπευτικός, αναρτώ, κατάσκοπος, χρήση, αναρτημένος, (αν)επαρκής, υιοθεσία, συναρπάζω, ανασφάλεια, απολαυστικός, ένταση, δημοσιεύω, προδοσία, χρησιμεύω, προδομένος, υιοθετημένος, εικόνα, εντατικός, φανατισμός, δικτυακός, δικτύωση, επαρκώ

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
0 φανατίζομαι	1 ______	φανατικός, 2 ______
3 ______	δίκτυο, 4 ______	5 ______, 6 ______
7 ______, 8 ______	χρήστης, 9 ______	10 ______, 11 ______
απολαμβάνω	12 ______	13 ______
υιοθετώ	14 ______, 15 ______	16 ______
κατασκοπεύω	17 ______, 18 ______	19 ______
20 ______	ανάρτηση	21 ______
22 ______	(αν)επάρκεια	23 ______
24 ______	-	συναρπαστικός
-	25 ______	ανασφαλής
εντείνω	26 ______	27 ______
28 ______	δημοσίευση	29 ______
προδίδω	30 ______, 31 ______	32 ______
-	33 ______	εικονικός

Άσκηση 14
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: ΝΑΙ Ή ΟΧΙ;

Το διαδίκτυο έχει μπει για τα καλά στις ζωές όλων μας και είναι πια πολύ αναπτυγμένο. Πριν από μερικά χρόνια τα κοινωνικά [0] ___δίκτυα___ (δικτυωμένος) ήταν πολύ περιορισμένα. Σήμερα έχουν πολλούς [1] ________ (χρήση) και [2] ________ (φανατίζω) εχθρούς. Δεν είναι λίγοι αυτοί που εκφράζονται αρνητικά ιδιαίτερα για τις ιστοσελίδες κοινωνικής [3] ________ (δικτυώνω). Πολλοί πιστεύουν ότι όλα αυτά τα μέσα διαμορφώνουν αρνητικά τον χαρακτήρα του ανθρώπου. Πιστεύουν ότι τον μετατρέπουν σε ένα παθητικό πλάσμα γεμάτο [4] ________ (ανασφαλής), ένα πλάσμα απομονωμένο που φιλοδοξεί να διατηρήσει τις σχέσεις του και να αποκτήσει νέες φιλίες από τον καναπέ του σπιτιού του.

Πολύ συχνή είναι, επίσης, η [5] ________ (υιοθετώ) της άποψης ότι οι διαδικτυακές κοινωνικές φιλίες και γνωριμίες είναι [6] ________ (εικόνα) και ότι οι σχέσεις του διαδικτύου είναι επιφανειακές και χωρίς περιεχόμενο.

Κι όμως, ίσως τελικά τα πράγματα να μην είναι ακριβώς έτσι. Σύμφωνα με μελέτη, το Facebook μπορεί να είναι [7] ________ (χρησιμεύω) εργαλείο. Συχνά οι νέοι χρησιμοποιούν το Facebook, για να διατηρήσουν την επαφή τους με φίλους ή με συγγενείς που μένουν μακριά. Επίσης, πολλές φορές ξαναβρίσκουν παλιούς τους φίλους με τους οποίους έχουν χαθεί.

Παρά τις ανησυχίες που διατυπώνονται, οι χρήστες του διαδικτύου αυξάνονται. Και δεν αυξάνονται μόνο αυτοί. Αυξάνονται και οι τρόποι αλλά και οι λόγοι για τους οποίους χρησιμοποιούν μια ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.kathimerini.gr

Άσκηση 15
Διαλέγεις επτά (7) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 13 και κάνεις μια άσκηση, όπως η άσκηση 14. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Γραμματική: ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 2. 10)

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.thinkingpeople.gr/thinking

ΑΡΧΙΚΗ | ΑΠΟΨΕΙΣ | ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ | ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ | ΣΧΕΣΕΙΣ | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η φιλία σήμερα

«[1] Η καλύτερή μου φίλη είναι η...; [1] __________ φίλος είναι ο...» συνηθίζαμε να λέμε στα παιδικά μας χρόνια. Και ενώ τα χρόνια περνούν, γνωρίζουμε κι άλλους ανθρώπους, κάνουμε παρέα μαζί τους, γινόμαστε φίλοι. Κάποιες από τις φιλίες μας γίνονται [2] __________ ή αποδεικνύονται [3] __________ από κάποιες άλλες.

Οι διαπροσωπικές σχέσεις, φιλικές, οικογενειακές, ερωτικές, συντροφικές είναι [4] __________. Όλοι έχουμε ανάγκη τους φίλους μας και τους κοντινούς μας ανθρώπους. Χωρίς αυτούς θα ζούσαμε [5] __________ και η ζωή μας θα έμοιαζε κενή. Αυτό αποδεικνύεται από την ίδια την ιστορία του ανθρώπου.

Οι πρόγονοί μας κατάλαβαν από πολύ νωρίς ότι, για να έχουν [6] __________, [7] __________ και [8] __________ ζωή από εκείνη που είχαν, θα πρέπει να οργανωθούν σε κοινωνίες. Σύμφωνα με τους επιστήμονες, υπολογίζεται ότι [9] __________ αριθμός ανθρώπων που ζούσαν στις πρώτες κοινότητες δεν ξεπερνούσε τους 150.

Σήμερα, τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Το διαδίκτυο και οι νέες τεχνολογίες κυριαρχούν στην κοινωνική μας ζωή. Οι [10] __________ έχουμε έναν λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πάρα πολλούς φίλους. Έτσι, αξιοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης περνούμε πολλές ώρες μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή μας χαζεύοντας τις αναρτήσεις των φίλων μας.

Πολλά είναι τα ερωτήματα που προκύπτουν σχετικά με την ποιότητα των διαδικτυακών μας σχέσεων. Πόσο «αληθινοί» είναι οι διαδικτυακοί φίλοι μας; Μπορεί να είναι ουσιαστική μια σχέση που υπάρχει μέσω του facebook; Είναι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ένας κατάλληλος «χώρος συνάντησης» των ανθρώπων; Μήπως τελικά πρόκειται για μια εικονική πραγματικότητα που μας δίνει την αίσθηση της κοινωνικότητας, ενώ βουλιάζουμε στην απομόνωση;

Είναι βέβαιο ότι χάρη στο facebook πολλοί άνθρωποι διατηρούν μια επαφή με φίλους που ζουν μακριά. Επίσης, μέσω του facebook έχουν έρθει κοντά άνθρωποι που είχαν χαθεί για διάφορους λόγους. Αυτά είναι τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας που δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς.

Από την άλλη, το ίδιο βέβαιο είναι ότι οι αληθινές σχέσεις στη ζωή μας είναι [11] __________. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των ανθρώπων με τους οποίους μπορούμε να μοιραστούμε τις χαρές και τις λύπες μας δεν ξεπερνά τους 150. Έτσι, μπορεί να λέμε ότι έχουμε χιλιάδες φίλους στο Facebook, αλλά ένα είναι σίγουρο: Οι αληθινοί μας φίλοι είναι [12] __________!

Ερωτήσεις:

1. Πόσο σημαντικές είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις για τους ανθρώπους;
2. Πώς θα ήμασταν χωρίς φίλους;
3. Γιατί οι πρόγονοι του ανθρώπου οργανώθηκαν σε κοινωνίες;
4. Πόσες μπορεί να είναι οι αληθινές φιλικές σχέσεις στη ζωή μας;

ΕΠΙΘΕΤΑ

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΩΝ

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός	
		Σχετικός	Απόλυτος
ωραίος, -α, -ο	πιο ωραίος, -α, -ο ωραιότερος, -η, -ο	ο/η/το πιο ωραίος, -α, -ο ο/η/το ωραιότερος, -η, -ο	(πάρα) πολύ ωραίος, -α, -ο ωραιότατος, -η, -ο
βαρύς, -ιά, -ύ	πιο βαρύς, -ιά, -ύ βαρύτερος, -η, -ο	ο/η/το πιο βαρύς, -ιά, -ύ ο/η/το βαρύτερος, -η, -ο	(πάρα) πολύ βαρύς, -ιά, -ύ βαρύτατος, -η, -ο
δημοφιλής, -ής, -ές	πιο δημοφιλής, -ής, -ές δημοφιλέστερος, -η, -ο	ο/η/το πιο δημοφιλής, -ής, -ές ο/η/το δημοφιλέστερος, -η, -ο	(πάρα) πολύ δημοφιλής, -ής, -ές δημοφιλέστατος, -η, -ο

ολο- κατα- θεο- παν- τρισ- πεντ-	+ επίθετο	ολοκαίνουριος, -α, -ο κατακόκκινος, -η, -ο θεότρελος, -η, -ο πανέμορφος, -η, -ο τρισευτυχισμένος, -η, -ο πεντάμορφος, -η, -ο

ΑΝΩΜΑΛΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
απλός	απλούστερος	απλούστατος
γέρος	γεροντότερος	πολύ γέρος
κακός	χειρότερος	κάκιστος χείριστος
καλός	καλύτερος	άριστος
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
μικρός	μικρότερος	ελάχιστος
πολύς	περισσότερος	(πλείστος)

ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ

(άνω)	ανώτερος	ανώτατος
(κάτω)	κατώτερος	κατώτατος
(προτιμώ)	προτιμότερος	-

ΕΠΙΘΕΤΑ ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ

Δεν σχηματίζουν παραθετικά τα επίθετα που δηλώνουν: ύλη (π.χ. *μάλλινος, χρυσός, ασημένιος*), τόπο/χρόνο (π.χ. *θαλασσινός, αυριανός, σημερινός*), ιδιότητα (π.χ. *μισός, ολόκληρος, ακίνητος, απέραντος, αθάνατος*)

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

1. Η Ελένη είναι **ψηλότερη από τη** Δήμητρα.
2. Η Δήμητρα δεν είναι **τόσο ψηλή όσο** η Ελένη.
3. Η Ελένη είναι **λίγο πιο ψηλή/ψηλότερη από τη** Δήμητρα.
4. Η Δήμητρα είναι **λιγότερο ψηλή από την** Ελένη.
5. Η Ελένη είναι **περισσότερο ψηλή από** τη Δήμητρα.
6. Η Ελένη είναι ψηλή. Η Δήμητρα είναι **ακόμη ψηλότερη**.
7. Η Ελένη είναι ψηλή. Η Δήμητρα είναι **πολύ ψηλότερη**.
8. Η Ελένη είναι ψηλή. Η Δήμητρα είναι **ψηλότερή της**.
9. Η Ελένη είναι **πιο ψηλή από ό,τι νομίζεις**.
10. **Πιο ψηλή** είναι η Δήμητρα **παρά** η Ελένη.
11. Η Δήμητρα είναι **η πιο ψηλή** κοπέλα που ξέρω.
12. Η Ελένη και η Δήμητρα είναι **ωραιότατες**.

Τι παρατηρείς στις προτάσεις σχετικά με τον τρόπο που μπορούμε να συγκρίνουμε ανθρώπους ή πράγματα;

Άσκηση 1

Διάβασε τις προτάσεις και γράψε τα ονόματα στις φωτογραφίες.

0

Η Εύη είναι πιο ψηλή/ψηλότερη από τη Δέσποινα και η Κυριακή είναι η πιο ψηλή από όλες.

1

Η Μαρία είναι πιο ψηλή/ψηλότερη από την Άτζελα και πιο κοντή από τη Σάντρα.

2

Η Χριστίνα είναι λίγο πιο ψηλή/λίγο ψηλότερη από τη Δέσποινα και πολύ πιο ψηλή/πολύ ψηλότερη από την Έλσα.

3

Το βιβλίο Α είναι λιγότερο φθηνό από το βιβλίο Β και περισσότερο φθηνό από το βιβλίο Γ.

4

Ο υπολογιστής Α είναι πιο ακριβός από τον υπολογιστή Β και ακόμη πιο ακριβός από τον υπολογιστή Γ .

5

Η Γεωργία είναι μικρή. Η Δήμητρα είναι μικρότερή της και η Αναστασία μεγαλύτερή της.

Άσκηση 2
Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. είναι/φόρεμά/το/Αυτό/ωραιότατο
Αυτό το φόρεμα είναι ωραιότατο.

1. Ελλάδα/Δεν/στην/όσο/κάνει/κρύο/στην/τόσο/Ελβετία

2. είσαι/ψηλή/Δεν/πολύ/εμένα/από/πιο

3. Ο/λιγότερο/είναι/Νίκος/από/έξυπνος/Κώστα/τον

4. Ο/είναι/και/από/Γιώργος/μεγαλύτερος/πολύ/Αλέξη/τον/από/Πέτρο/ακόμη/τον/πιο/μεγάλος

5. Ο/καλός/τους/μου/είναι/πιο/όλους/από/Πέτρος/ο/φίλους

Άσκηση 3
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Πρόσεξε πώς μου μιλάς! Έχω τα διπλά σου χρόνια. Είμαι πολύ ___μεγαλύτερή σου___.
1. Ο Κώστας είναι 3 χρόνια ______________. Εγώ είμαι 20 κι εκείνος 17.
2. Η Μαρία είναι 5 χρόνια ______________. Αυτή είναι 20 κι εμείς 15.
3. Παρόλο που η Μαρία είναι 3 χρόνια ______________, κάνουμε πολύ καλή παρέα.
4. Θυμώνω με τον εαυτό μου. Τον άφησα να με κερδίσει, παρόλο που είναι πολύ ______________.
5. Παιδιά, είμαι ακριβώς 1 χρόνο ______________. Γεννηθήκαμε την ίδια μέρα με διαφορά 1 χρόνο. Εγώ γεννήθηκα το 2000 κι εσείς το 2001.

Άσκηση 4
Περιγράφεις δύο ανθρώπους ή αντικείμενα χρησιμοποιώντας φράσεις όπως *μικρότερός/-ή/-ό του/της, καλύτερός/-ή/-ό του/της* κτλ.

Άσκηση 5

Διάβασε τις πληροφορίες για κάθε πρόσωπο και απάντησε στις ερωτήσεις.

Νίκος
Ηλικία: 22
Ύψος: 1.98
Βάρος: 74
Έξυπνος: ++
Κοινωνικός: +
Καλός χαρακτήρας: ++

Στέργιος
Ηλικία: 18
Ύψος: 1.90
Βάρος: 70
Έξυπνος: +++
Κοινωνικός: ++
Καλός χαρακτήρας: +

Τάσος
Ηλικία: 15
Ύψος: 1.60
Βάρος: 56
Έξυπνος: ++
Κοινωνικός: +++
Καλός χαρακτήρας: +++

0. Ποιος είναι ο μεγαλύτερος;
Ο Νίκος.

1. Ποιος είναι ο μικρότερος;
____

2. Ποιος είναι ο εξυπνότερος;
____

3. Ποιος είναι ο ψηλότερος;
____

4. Ποιος είναι ο πιο κοντός;
____

5. Ποιος είναι ο βαρύτερος;
____

6. Ποιος είναι ο ελαφρύτερος;
____

7. Ποιος έχει τα μακρύτερα μαλλιά;
____

8. Ποιος είναι πανύψηλος;
____

9. Ποιος είναι κοινωνικότατος;
____

10. Ποιος είναι ο λιγότερο κοινωνικός;
____

11. Ποιος είναι ο καλύτερος χαρακτήρας;
____

12. Ποιος είναι ο χειρότερος χαρακτήρας;
____

Άσκηση 6

Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Η Λία είναι μεγαλύτερη / μέγιστη / η πιο μεγάλη από την αδελφή της.
1. Ο Κώστας είναι μεγαλύτερος / μεγάλος / ο μεγαλύτερος από όλη την παρέα.
2. Η Βασιλική είναι τόσο ψηλότερη / ψηλή / η πιο ψηλή όσο η Δανάη.
3. Το ποδήλατο είναι λιγότερο πιο ακριβό / ακριβότερο / ακριβό από το αυτοκίνητο.
4. Η καμηλοπάρδαλη είναι πολύ ψηλότερη / ψηλότατη / ψηλή.
5. Η Άννα είναι η πιο καλύτερη / καλή / άριστη από όλες τις φίλες μου.
6. Ο Πέτρος είναι περισσότερο πλούσιος / πλουσιότερος / πλουσιότατος από τον Γιάννη.
7. Η λύση στο πρόβλημά σου είναι απλούστερη / πιο απλή / απλούστατη.
8. Το χειμωνιάτικο τοπίο είναι ομορφότερα / πανέμορφο / πιο όμορφο.

Άσκηση 7

Γράψε με μία μόνο λέξη τις υπογραμμισμένες φράσεις.

0. Η Γιάννα είναι <u>πιο όμορφη</u> από την Ελένη, αλλά η Μαίρη είναι <u>πάρα πολύ όμορφη</u>.
   Η Γιάννα είναι ομορφότερη από την Ελένη, αλλά η Μαίρη είναι πανέμορφη.
1. Η Άννα, όταν ήταν μικρή, ήταν <u>πάρα πολύ ξανθιά</u>.
   ____
2. Σε λίγο θα βρέξει. Ο ουρανός είναι <u>πάρα πολύ μαύρος</u>.
   ____
3. Το φαγητό που έφτιαξε ο μπαμπάς είναι <u>πάρα πολύ νόστιμο</u>.
   ____
4. Έγινε <u>πάρα πολύ κόκκινη</u> από τη ντροπή της.
   ____
5. Είμαι <u>πάρα πολύ ευτυχισμένος</u>.
   ____
6. Στην παρέα κάνει όλο πλάκες, είναι <u>πάρα πολύ τρελός</u>.
   ____
7. Αυτή η φωτογραφική μηχανή είναι <u>πάρα πολύ ακριβή</u>, δεν μπορώ να την αγοράσω.
   ____
8. Η Ευαγγελία είναι <u>πάρα πολύ στενοχωρημένη</u> για τα χθεσινά γεγονότα στη δουλειά.
   ____
9. Φοβάμαι να μπω μέσα στο δωμάτιο, είναι <u>πάρα πολύ σκοτεινό</u>.
   ____

Άσκηση 8

Συμπλήρωσε τα κενά με τον συγκριτικό ή υπερθετικό βαθμό των επιθέτων (μονολεκτικό/σύντομο τύπο) που βρίσκονται στην παρένθεση.

ΠΩΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΦΙΛΟΥΣ;

Η φιλία είναι ένα από ⁰ τα σημαντικότερα (σημαντικός) στοιχεία στη ζωή κάθε ανθρώπου. Μερικοί άνθρωποι κάνουν ¹ ______ (πολύς) φίλους από άλλους και κάποιοι ² ______ (λίγος). Κάποιες φιλίες διαρκούν για πάντα, κάποιες είναι ³ ______ (σύντομος). Υπάρχουν φιλίες που έχουν ⁴ ______ (μεγάλος) εντάσεις και άλλες που κυλούν ήρεμα μέσα στον χρόνο. Η φιλία είναι μια κοινωνική σχέση απαραίτητη από τη νηπιακή μας ηλικία. Και φυσικά κάθε φίλος είναι μοναδικός και παίζει διαφορετικό ρόλο στη ζωή μας.

Στην παιδική ηλικία κάνουμε φίλους εκείνους με τους οποίους μοιάζουμε, εκείνους με τους οποίους έχουμε κοινά ενδιαφέροντα. Καθώς οδηγούμαστε στην εφηβεία, οι φίλοι μας γίνονται ακόμη ⁵ ______ (σημαντικός) για εμάς από ό,τι ήταν μέχρι τότε. Ταυτιζόμαστε με αυτούς, μας στηρίζουν, τους εμπιστευόμαστε.

Από την ενηλικίωση και μετά, οι φίλοι είναι οι άνθρωποι που έχουν, όχι μόνο κοινά ενδιαφέροντα, αλλά και ίδιες πεποιθήσεις, συμπεριφορές και αξίες. Σε πιο ώριμη ηλικία αποκτούμε την ικανότητα να ανεχόμαστε περισσότερο ανθρώπους που δεν μας μοιάζουν. Μπορεί, δηλαδή, οι φίλοι μας να είναι άνθρωποι που η ζωή τους έχει ⁶ ______ (λίγος) σχέση με τη δική μας, δεν ταυτίζονται πάντα με τις αξίες μας και δεν ανήκουν στην ίδια κοινωνική ομάδα με εμάς.

Όπως σε κάθε σχέση, έτσι και στη φιλία μπορεί να υπάρξουν παρεξηγήσεις, παράπονα και προβλήματα. Αν κάτι, λοιπόν, μας πειράζει είναι καλό να εκφράσουμε τα συναισθήματά μας άμεσα στον φίλο μας. 7 ______________ (βασικός) και 8 ______________ (σημαντικός) συστατικό κάθε σχέσης είναι η ουσιαστική επικοινωνία, ακόμη και αν αυτό σημαίνει την έκφραση δυσάρεστων συναισθημάτων και σκέψεων. Ακόμη και αν φοβόμαστε ότι μπορεί το παράπονό μας να «πικράνει» τον φίλο μας, είναι σίγουρα 9 ______________ (καλός) να μιλήσουμε για το πρόβλημα παρά να το κρύψουμε. Όταν δεν μιλάμε, το παράπονό μας τις 10 ______________ (πολύς) φορές παίρνει 11 ______________ (μεγάλος) διαστάσεις από αυτές που πραγματικά έχει. Εξάλλου, αν δεν πούμε αυτό που μας ενοχλεί, είναι 12 ______________ (πιθανός) ο άλλος να μην καταλάβει τη σοβαρότητα της κατάστασης και να μην αλλάξει τη συμπεριφορά του.

Είναι σημαντικό να συζητάμε για τα συναισθήματά μας με τους φίλους μας. Είναι καλό να προσπαθεί κανείς να μιλήσει και να καταλάβει τις αιτίες που κλονίζουν μια φιλία. Η συζήτηση θα τον οδηγήσει σε αυτογνωσία και θα τον βοηθήσει να χτίσει 13 ______________ (σταθερός) φιλίες στο μέλλον.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.ypostirixi.net

Άσκηση 9

Συγκρίνεις έναν φίλο που έχεις πολλά χρόνια με έναν φίλο που έχεις γνωρίσει πρόσφατα μέσω του facebook.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Τι βλέπεις στις φωτογραφίες;
- Τι κάνουν οι άνθρωποι;
- Εσύ προσφέρεις τη βοήθειά σου σε ανθρώπους που την έχουν ανάγκη;

Συμβουλή:
Πριν κάνεις την άσκηση, διάβασε τις προτάσεις του πίνακα και σκέψου ποιες πληροφορίες του κειμένου πρέπει να προσέξεις.

(cd 2. 11)

Άσκηση 1

Άκουσε προσεκτικά μια συζήτηση ανάμεσα σε έναν δημοσιογράφο και δύο εθελοντές. Καθώς ακούς, σημείωσε με ✓ στον παρακάτω πίνακα τις πληροφορίες που ταιριάζουν σε κάθε εθελοντή. Θα πρέπει να σημειώσεις συνολικά έντεκα (11) ✓ χωρίς το παράδειγμα.

	«Εθελοντής γείτονας» (κ. Καλογήρου)	«Κέντρο βρεφών» (κ. Μαϊλιάνη)
0. Το πρόγραμμα αφορά τη φροντίδα ατόμων σε μεγάλη ηλικία.	✓	
1. Η εθελόντρια συμμετέχει στο πρόγραμμα πάνω από δύο χρόνια.		
2. Η εθελόντρια ενημερώθηκε για το πρόγραμμα από το διαδίκτυο.		
3. Η εθελόντρια του προγράμματος είναι μητέρα.		
4. Η εθελόντρια του προγράμματος δεν εργάζεται.		
5. Η εθελόντρια απασχολείται εθελοντικά 3-4 μέρες την εβδομάδα.		
6. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν κυρίως γυναίκες.		
7. Ο αριθμός των εθελοντών στο πρόγραμμα είναι πολύ μικρότερος από τις ανάγκες.		
8. Το πρόγραμμα έχει ιστοσελίδα στο διαδίκτυο.		

(cd 2. 11)

Άσκηση 2

Άκουσε ξανά το κείμενο. Σε ποιο από τα δύο εθελοντικά προγράμματα που αναφέρονται στη συζήτηση θα ήθελες να συμμετέχεις; Γιατί;

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που προσφέρει εργασία για καλό σκοπό με τη θέληση του, χωρίς αντάλλαγμα = εθελοντής

1. κάτι που γίνεται κατά τύχη, χωρίς να το επιδιώξουμε = __________

2. συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από υπευθυνότητα και αξιοπρέπεια = __________

3. αυτός που δεν εργάζεται χωρίς τη θέλησή του = __________

4. συναίσθημα που νιώθουμε, όταν χάσουμε κάποιον ή κάτι = __________

5. έργο που γίνεται υπέρ του κοινωνικού συνόλου = __________

6. αυτός που σχετίζεται με την πράξη = __________

Άσκηση 2

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Όταν κάτι μου κάνει εντύπωση, τότε εντυπωσιάζομαι.

1. Μια ομάδα προσώπων που εργάζονται για έναν κοινό στόχο λέγεται __________.

2. Όταν παίρνω τη θέση κάποιου προσωρινά ή οριστικά, τότε τον __________.

3. Όταν υπάρχει σχέση και επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων, οι άνθρωποι αυτοί έχουν μεταξύ τους __________

4. Όταν δεν έχω σιγουριά για κάποιον ή κάτι, τότε έχω __________.

5. Όταν δέχομαι να πραγματοποιήσω κάτι με δική μου ευθύνη, τότε το __________.

0	Ω	Μ	Ε	Ν	Τ	Υ	Π	Ω	Σ	Ι	Α	Ζ	Ο	Μ	Α	Ι
1	Α	Τ	Η	Τ	Μ	Η	Ο	Ρ	Γ	Α	Ν	Ω	Σ	Η	Ε	Κ
2	Ο	Ε	Ε	Α	Ν	Α	Π	Λ	Η	Ρ	Ω	Ν	Ω	Ρ	Ε	Μ
3	Ε	Μ	Λ	Ε	Ι	Ε	Π	Α	Φ	Η	Β	Ε	Κ	Η	Σ	Λ
4	Δ	Ρ	Δ	Ι	Ο	Π	Α	Μ	Φ	Ι	Β	Ο	Λ	Ι	Α	Ο
5	Ο	Π	Β	Κ	Α	Ν	Α	Λ	Α	Μ	Β	Α	Ν	Ω	Ψ	Α

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	στήριξη	**α.**	διάθεση, σκοπός	
1.	τυχαία	**β.**	συμπτωματικά	
2.	πρόθεση	**γ.**	υποστήριξη, συμπαράσταση, βοήθεια	0
3.	υποχρέωση	**δ.**	επικοινωνία	
4.	επαφή	**ε.**	καθήκον, ηθική δέσμευση	

Άσκηση 4

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	εθελοντικός	**α.**	υποχρεωτικός	0
1.	σοβαρότητα	**β.**	θεωρητικός	
2.	αμφιβολία	**γ.**	εργαζόμενος	
3.	πρακτικός	**δ.**	επιπολαιότητα, ανευθυνότητα	
4.	άνεργος	**ε.**	βεβαιότητα, σιγουριά	

Άσκηση 5

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

1. **Είναι πολύ καλός. Μου διαθέτει το αυτοκίνητό του όποτε το χρειάζομαι.**
   - **α.** Η Μαρία διαθέτει πολύ χιούμορ.
   - **β.** Δεν μπορώ να διαθέσω τόσα πολλά χρήματα για ένα ρούχο.
   - **γ.** Στις εκπτώσεις τα καταστήματα διαθέτουν τα προϊόντα τους σε μειωμένες τιμές.
   - **δ.** Ο Δήμος της πόλης θα διαθέσει δύο αίθουσες του κτιρίου του για την εθελοντική αιμοδοσία.
2. **Έμαθα τις ώρες προβολής της ταινίας.**
   - **α.** Του αρέσει να μαθαίνει ξένες γλώσσες.
   - **β.** Η καλύτερή μου φίλη μου έμαθε να χορεύω λάτιν χορούς.
   - **γ.** Έμαθε να κοιμάται αργά το βράδυ.
   - **δ.** Έμαθες τα νέα της Μαρίας; Παντρεύεται!
3. **Η δασκάλα συνόδευσε τα παιδιά στην εκδρομή.**
   - **α.** Την αίτησή σας πρέπει να συνοδεύει και μια έγχρωμη φωτογραφία σας.
   - **β.** Τη γνωστή τραγουδίστρια θα συνοδεύσει η δημοτική ορχήστρα της πόλης.
   - **γ.** Στη γιορτή με συνόδευσε ο φίλος μου.
   - **δ.** Συνήθως την αλλεργία συνοδεύουν διάφορα σπυράκια στο σώμα.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *βρίσκω* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

άνεργος
άεργος

0. Δεν δούλεψε ποτέ του και ούτε ψάχνει για δουλειά, κάθεται ___άεργος___ στο σπίτι και βλέπει όλη τη μέρα τηλεόραση.
1. Η εταιρεία όπου δούλευε έκλεισε πριν από τρεις μήνες και έμειναν ______________ 100 άνθρωποι.
2. Μας βοήθησε στο πότισμα του κήπου, για να μην κάθεται ______________.

οργάνωση
διοργάνωση

3. Η σωστή ______________ του χρόνου την περίοδο των εξετάσεων συνδέεται άμεσα με την επιτυχία.
4. Η φετινή ______________ της εκδήλωσης είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας.
5. Ασχολείται με τη(ν) ______________ του γραφείου του.

εισφορά
προσφορά
δωρεά

6. Η ______________ του στο πρόγραμμα για τους άστεγους ήταν πολύ μεγάλη.
7. Από τον άλλο μήνα αυξάνεται η ______________ στο ταμείο του συλλόγου κατά 5 ευρώ.
8. Το νοσοκομείο χτίστηκε με τη(ν) ______________ ενός πολύ πλούσιου επιχειρηματία.
9. Η ανακάλυψή τους αποτελεί μεγάλη ______________ στην επιστήμη.

αμφισβήτηση
αμφιβολία

10. Δεν έχω καμιά ______________ ότι μ' αγαπά.
11. Η έρευνα της αστυνομίας οδήγησε σε ______________ των γεγονότων και των μαρτύρων.
12. Μίλα μου, μη μ' αφήνεις μέσα στην ______________.

μόνος
μοναδικός
μοναχικός

13. Δεν έχει πολλούς φίλους, είναι ______________ άνθρωπος.
14. Μου αρέσει να μένω ______________ στο σπίτι.
15. Η συμμετοχή μου στο πρόγραμμα ήταν ______________ εμπειρία.
16. Έχει ανάγκη να μιλήσει σε κάποιον. Νιώθει πολύ ______________.

Άσκηση 8

Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 7 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 9

Τι σημαίνουν οι παρακάτω φράσεις με το ρήμα *χάνω*;

1 Δεν πειράζει. Τι είχαμε, τι χάσαμε!

2 Εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες αρμενίζουν.

3 Εδώ χάνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα.

4 Βλέπει το δέντρο και χάνει το δάσος.

5 Πού τη χάνεις, πού τη βρίσκεις, στο σπίτι της φίλης της είναι.

Άσκηση 10

Ποιες από τις παρακάτω σημασίες έχουν οι φράσεις με το ρήμα *χάνω* που ακολουθούν;

α. *δεν συναντιέμαι,* ***β.*** *δεν προλαβαίνω,* ***γ.*** *νικιέμαι,* ***δ.*** *δεν αξιοποιώ,* ***ε.*** *δεν έχω πια,* ***στ.*** *πέθανε,* ***ζ.*** *παρακολουθώ ένα γεγονός*

0 ε Έχασα το πορτοφόλι μου.

1 Δεν χάνω παράσταση.

2 Χάνω την ώρα μου.

3 Έχασα το τρένο.

4 Δεν ξέρω τι κάνει η Μαίρη. Την έχω χάσει εδώ και πολύ καιρό.

5 Έχασε τη γυναίκα του.

6 Έχασα στον αγώνα.

Άσκηση 11

Γράψε επτά (7) προτάσεις με τις διαφορετικές σημασίες του ρήματος *χάνω*.

Άσκηση 12

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Έχω πολλές αμφιβολίες για το αν θα έρθει μαζί μας. Σ

1. Έφτασα μισή ώρα αργότερα και δυστυχώς έχασα την πτήση. ______

2. Από τότε που μετακόμισα σε άλλη πόλη, μου λείπουν πολύ οι φίλοι μου και αισθάνομαι πολύ μοναχική. ______

3. Η καινούρια μου δουλειά απαιτεί μεγάλη συνέπεια και οργάνωση. ______

4. Μου αρέσει πολύ αυτή η δραστηριότητα, γιατί αισθάνομαι ότι χάνω την ώρα μου. ______

Άσκηση 13

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. προβλήματα
1. τόπος
2. τρίτη
3. εργάσιμες
4. ηλεκτρονική
5. πρακτικά
6. οικογενειακές

	υποχρεώσεις
	διεύθυνση
	ηλικία
0	υγείας
	διαμονής
	θέματα
	ώρες

Άσκηση 14
Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

εντυπωσιαστήκαμε, αναλαμβάνουμε, σοβαρότητα, διοργάνωση, κενό, οργανώσεις, στήριξη, αμφιβολία, εθελοντών, προσφορά, πρακτική, μοναχικό, χάνει, επαφή

Ραντεβού για διάλογο με τον…γείτονα

Ας υποθέσουμε ότι έχετε πρόβλημα με τον περίεργο [0] ___μοναχικό___ τύπο που μένει στο πάνω διαμέρισμα. Ας υποθέσουμε ότι ο από πάνω νευριάζει με το γάβγισμα του σκύλου σας. Μεταξύ μας, δεν υπάρχει καμιά [1] __________ ότι το γάβγισμά του είναι ενοχλητικό για τους γείτονες. Τι να γίνει, όμως, που ο σκύλος σας δεν το καταλαβαίνει; Κι επιτέλους, γιατί ο γείτονας δεν σας χτυπά μια μέρα το κουδούνι, για να το συζητήσετε σαν άνθρωποι, αλλά δεν [2] __________ ευκαιρία να σας φωνάξει; Μήπως χάθηκε η ανθρώπινη [3] __________;

Ε, λοιπόν, μάλλον ναι. Γι' αυτό και οι ειδικοί στην επίλυση συγκρούσεων, για να αναπληρώσουν αυτό το [4] __________ στην ανθρώπινη επικοινωνία, δίνουν έμφαση στη [5] __________ των τοπικών κοινωνιών και την προώθηση του διαλόγου μέσα σε αυτές. Με αυτόν τον στόχο λειτουργεί το τελευταίο διάστημα στην Αθήνα ο Χώρος Ανοιχτού Διαλόγου. Πρόκειται για τη «Μετάπλασις», έναν χώρο όπου μπορούν να έρχονται οι δημότες, προκειμένου να βρίσκουν, μέσα από την επικοινωνία, λύσεις στις διαφωνίες τους.

Η «Μετάπλασις» είναι μια πρωτοβουλία ομάδας έντεκα [6] __________. Είναι όλοι τους επιστημόνες από διάφορα πεδία (δικηγόροι, κοινωνιολόγοι, εκπαιδευτικοί...). Είναι όλοι εκπαιδευμένοι στην επίλυση συγκρούσεων και τον συντονισμό διαλόγων από τους «Διαμεσολαβητές Χωρίς Σύνορα».

«Επειδή σαν ομάδα [7] __________ από τη μαγεία του διαλόγου, θέλουμε να μεταδώσουμε στον κόσμο ότι η συζήτηση είναι η μόνη [8] __________

λύση. Δεν είναι ανάγκη να χρησιμοποιούμε τη βία ή να περιμένουμε από το κράτος να λύσει τα προβλήματά μας», λέει η υπεύθυνη της ομάδας. Η αλήθεια είναι ότι ακούμε τον συνομιλητή μας έχοντας πάντα στο μυαλό μας τις απαντήσεις που πρέπει να δώσουμε, ώστε να επικρατήσει η δική μας άποψη.

Στην πράξη, εάν ένας δημότης έχει κάποιου είδους διαφωνία με κάποιον άλλο δημότη, μπορεί να κλείσει ένα ραντεβού με την ομάδα και να μιλήσει για το πρόβλημά του. Στη συνέχεια, επικοινωνούμε με την άλλη πλευρά, και προγραμματίζεται κοινή συνάντηση στον Χώρο Ανοιχτού Διαλόγου. Στη συνάντηση βρίσκονται και κάποιοι από τους εθελοντές. Οι εθελοντές της ομάδας δεν παρεμβαίνουμε, απλώς 9____________ τη διευκόλυνση του διαλόγου. Αν υπάρξει λύση στο πρόβλημα, θα είναι επειδή την έχουν βρει οι δύο πλευρές. Σε κάθε περίπτωση, η 10____________ των εθελοντών είναι να υπάρξει επικοινωνία.

Οι υπηρεσίες μας προσφέρονται σε όλους τους δημότες και ιδιαίτερα σε γείτονες, συναδέλφους, συγγενείς, φίλους, δασκάλους και 11____________ εντός της κοινότητας. Μπορεί να έρθει σε μας ο οποιοσδήποτε, οποιοδήποτε πρόβλημα κι αν έχει. Το πρόβλημα μπορεί να είναι γενικό και να επηρεάζει όλη τη γειτονιά, όπως ένας έντονος θόρυβος ή το πού θα μπει ο κάδος απορριμμάτων. Μπορεί φυσικά να είναι και κάτι πιο μικρό, όπως ότι ο από πάνω κάνει συστηματικά θόρυβο. Οι περισσότεροι για τέτοια θέματα καταλήγουν στο αστυνομικό τμήμα. Τονίζεται, βέβαια, ότι υπάρχει πλήρης 12____________ και εμπιστευτικότητα.

Ανάμεσα στα σχέδιά μας είναι να ξεκινήσει η 13____________ εκδηλώσεων για τη διάδοση της έννοιας του διαλόγου, ώστε οι πολίτες να μη χρειάζονται ούτε και τη «Μετάπλασις», αλλά μόνοι τους να καταφέρνουν να βρίσκουν τις λύσεις.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.kathimerini.gr

(cd 2, 12)

Άσκηση 15

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 16

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου για τα προβλήματα που έχετε με κάποιον φίλο ή κάποια φίλη σας και προσπαθείτε να βρείτε τρόπους, για να τα αντιμετωπίσετε.

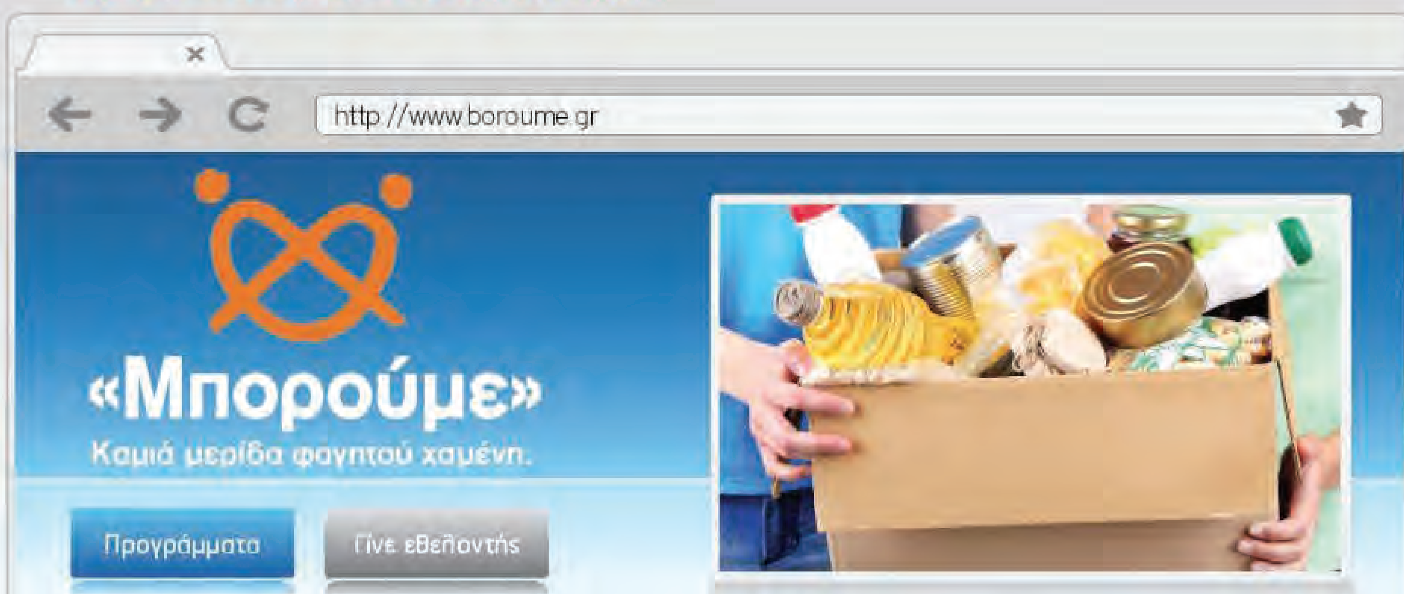
Άσκηση 17

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

~~εθελοντής~~, στηρίζω, τύχη, εντύπωση, οργανώνω, υποχρεώνω, οργανωτικός, οργανωμένος, σοβαρεύω, πρακτική, πράττω, υποχρεωτικός, υποχρεωμένος, αναπλήρωση, αναπληρωματικός, αναπληρωτής, ανεργία, κενός, ευθύνη, σοβαρός, αμφίβολος, εργασία, συνοδεία, τυχερός, συνοδευτικός, προσφέρω, απασχόληση, ενδιαφέρον, εντυπωσιασμός, εντυπωσιακός, ενδιαφέρων, άνεργος, αμφιβάλλω, ενδιαφερόμενος, απασχολημένος, εργατικός, εθελοντικός, υπευθυνότητα, εργαζόμενος

ρήμα	ουσιαστικά	επίθετο
-	0 εθελοντής, εθελοντισμός	1 ________
2 ________	στήριξη	-
-	3 ________	τυχαίος, 4 ________
-	5 ________, 6 ________	υπεύθυνος
εντυπωσιάζω	7 ________, 8 ________	9 ________
10 ________	οργάνωση	11 ________, 12 ________
13 ________	σοβαρότητα	14 ________
15 ________	υποχρέωση	16 ________, 17 ________
αναπληρώνω	18 ________	19 ________, 20 ________
-	κενό	21 ________
εργάζομαι	22 ________, 23 ________	24 ________, 25 ________, 26 ________
27 ________	αμφιβολία	28 ________
συνοδεύω	29 ________	30 ________
31 ________	προσφορά	-
απασχολώ	32 ________	33 ________
ενδιαφέρομαι	34 ________	35 ________, 36 ________
37 ________	38 ________	πρακτικός

Άσκηση 18
Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Πέρασε περίπου ένας χρόνος από τότε που η υπεύθυνη του κινήματος «Μπορούμε» μας μίλησε για την ιδέα της: Την ίδια στιγμή που τόνοι φαγητού καταλήγουν στα σκουπίδια, χιλιάδες άνθρωποι στους δρόμους δεν έχουν να φάνε. Μπορούμε να δράσουμε, λοιπόν, ζητώντας από τις εταιρείες και τα καταστήματα τροφίμων να δείξουν [0] ενδιαφέρον (ενδιαφέρομαι) και να δώσουν από το περίσσευμά τους.

Όπως μαθαίνουμε, το κίνημα έχει κάνει τεράστια και [1] ________________ (εντυπωσιάζω) βήματα. Είναι πια μια εξαιρετικά [2] ________________ (οργανώνω) δράση που βοηθάει εκατοντάδες συνανθρώπους μας, όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά σε πάνω από δέκα πόλεις της Ελλάδας. Μέρος αυτής της επιτυχίας είναι και το κομμάτι της [3] ________________ (εθελοντής) εργασίας. Εντοπίσαμε μια από τις [4] ________________ (εθελοντισμός) τους, τη ρωτήσαμε για την απόφασή της να βοηθήσει και τελικά, πήραμε μαθήματα αξιοποίησης της [5] ________________ (εργάζομαι).

«Η σχέση μου με την αξία του [6] ________________ (εθελοντής) ξεκίνησε μέσω μιας φίλης. Πριν λίγο καιρό έμαθα για μια συνάντηση με την ομάδα του «Μπορούμε». Πήγα, μου άρεσε το αντικείμενο, και αποφάσισα να βοηθήσω εθελοντικά», μας λέει η Βιβή. Αυτό που κάνει η Βιβή για το «Μπορούμε» δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο. Είναι όμως πολύ [7] ________________ (σοβαρότητα). Φροντίζει τις λεπτομέρειες για διάφορες δράσεις, επιλύει προβλήματα και δίνει ένα χεράκι στην [8] ________________ (οργανώνω) του δικτύου.

Δεν κάνω κάτι πολύ συγκεκριμένο. Στην ουσία βρίσκω [9] ________________ (πράξη) λύσεις σε προβλήματα δικτύωσης των ατόμων που μπορούν να βοηθήσουν όσους έχουν ανάγκη. Η δική μου [10] ________________ (προσφέρω) δεν είναι παρά ένα τηλεφώνημα, που μπορεί τελικά να δώσει χαρά και να ωφελήσει πολύ κόσμο. Είναι μαγικό το πώς, με ένα τηλεφώνημα, μπορώ να φέρω σε επαφή κάποιους ανθρώπους που δεν γνωρίζονται, αλλά που μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον», επισημαίνει. «Δεν υπάρχουν [11] ________________ (υποχρέωση) ώρες [12] ________________ (απασχολούμαι). Ως εθελοντής, κάποιος έχει την ευκαιρία να διαθέσει όσες ώρες επιθυμεί. Υπάρχει ευελιξία στο πρόγραμμά μου, πάντα βέβαια ενημερώνω την ομάδα μου για τις ώρες που θα απασχοληθώ».

Άσκηση 19
Διάλεξε οκτώ (8) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 17 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 18. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Γραμματική: ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

(cd 2, 13)

Παγκόσμια Ημέρα Αγκαλιάς

Κάθε χρόνο στις 21 Ιανουάριου γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα Αγκαλιάς. Κάθε χρόνο τέτοια μέρα θυμόμαστε πως πρέπει να αγκαλιάζουμε ⁰ ___συχνότερα___ τους ανθρώπους που αγαπάμε.

Αν, όμως, η αγκαλιά, είναι για σας απλά και μόνο ένας τρόπος προβολής των συναισθημάτων σας, μάθετε κι αυτό: Επιστημονικές έρευνες αποδεικνύουν ότι η αγκαλιά μπορεί να επιδράσει ¹ ______________ από ό,τι νομίζουμε, τόσο στη σωματική όσο και στην ψυχική μας υγεία.

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα στην Αμερική «Μία αγκαλιά την ημέρα τον γιατρό τον κάνει πέρα». Όσο περισσότερες αγκαλιές δέχεται ένας άνθρωπος, τόσο λιγότερες πιθανότητες έχει να αρρωστήσει. Ακόμη, όμως, και αν τελικά αρρωστήσει, η έρευνα απέδειξε ότι ο άνθρωπος αυτός θα αρρωστήσει πολύ ² ______________ από έναν άνθρωπο που αποφεύγει τις αγκαλιές.

Οι έρευνες, επίσης, αναφέρουν ότι η αγκαλιά μειώνει την υψηλή πίεση του αίματος. Έτσι συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου για εμφάνιση καρδιακών προβλημάτων. Αν, λοιπόν, ανήκετε στους ανθρώπους που έχουν υψηλή πίεση, μη χάνετε την ευκαιρία να αγκαλιάζετε τους αγαπημένους σας πάρα πολύ γλυκά.

Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι όσο ο άνθρωπος μεγαλώνει, τόσο πιο μόνος αισθάνεται και έχει ανάγκη από μια αγκαλιά. Αγκαλιάζοντας κάποιον, αισθανόμαστε αμέσως πολύ πιο κοντά του. Νιώθουμε πολύ ³ ______________ και λιγότερο μόνοι μας.

Κι ενώ κάποιοι αναζητούν όλες τις κατάλληλες τροφές που θα τους βοηθήσουν να γίνουν πιο χαρούμενοι και κεφάτοι, κάποιοι περνούν ⁴ ______________ με μια αγκαλιά. Και αυτό γιατί οι αγκαλιές ενεργοποιούν την ντοπαμίνη, μια οργανική ουσία που είναι υπεύθυνη για την ευτυχία.

Οι παραπάνω λόγοι μας δείχνουν ⁵ ______________ πως στην καθημερινότητά μας είναι καλύτερα να αγκαλιάζουμε τους αγαπημένους μας παρά να τους κρατάμε σε απόσταση. Μην ξεχνάτε άλλωστε ότι:

«Χρειαζόμαστε
- 4 αγκαλιές την ημέρα για να επιβιώσουμε,
- 8 για να συντηρηθούμε, και
- 12 για να αναπτυχθούμε».

Πηγή: Διασκευή κειμένου από http://www.pathfinder.gr

Ερωτήσεις:

1. Πόσο μπορεί να επιδράσει στον άνθρωπο η αγκαλιά σωματικά και ψυχολογικά;
2. Κατά πόσο θα αρρωστήσει ένας άνθρωπος που δέχεται αγκαλιές σε σχέση με κάποιον που τις αποφεύγει;
3. Πόσο ωραία περνάμε, όταν αγκαλιάζουμε κάποιον, και πόσο μόνοι αισθανόμαστε χωρίς αγκαλιές;

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
ωραία	πιο ωραία ωραιότερα	(πάρα) πολύ ωραία ωραιότατα
βαθιά	πιο βαθιά βαθύτερα	(πάρα) πολύ βαθιά βαθύτατα
επιεικώς	πιο επιεικώς επιεικέστερα	(πάρα) πολύ επιεικώς επιεικέστατα
κάτω (πάνω, μέσα, έξω, πίσω, μπροστά)	πιο κάτω	(πάρα) πολύ κάτω
		ολο-, *κατα-*, *θεο-*, *παν-*, *τρισ-*, *πεντ-* + επίρρημα π.χ. ολοφάνερα, πανέμορφα, πεντακάθαρα

ΑΝΩΜΑΛΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
απλά	απλούστερα	απλούστατα
άσχημα	χειρότερα	(κάκιστα)
κακώς	χειρότερα	(κάκιστα) (χείριστα)
καλά	καλύτερα	άριστα
λίγο	λιγότερο	ελάχιστα
νωρίς	νωρίτερα	(πάρα) πολύ νωρίς
πολύ	περισσότερο	το πιο πολύ
σιγά	σιγότερα	(πάρα) πολύ σιγά
ιδίως	ιδιαίτερα	-

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

Τι παρατηρείς στις προτάσεις σχετικά με τον τρόπο που μπορούμε να συγκρίνουμε καταστάσεις;

1. Είναι **καλύτερα** σήμερα.
2. Είναι **καλύτερα από** ό,τι νομίζεις.
3. Είναι **λίγο καλύτερα** στο χωριό.
4. Είναι **καλύτερα να** φύγω παρά να μείνω.
5. Έτσι που έγινε τώρα, είναι **καλύτερα**.
6. Περάσαμε **ωραιότατα**.

Άσκηση 1

Διάβασε τις προτάσεις και γράψε τα ονόματα στις εικόνες.

0

Ο Γιώργος είναι λίγο πιο κοντά στον Στέργιο από τον Αντώνη.

Αντώνης | Γιώργος | Στέργιος

1

Η Μάρθα περπατά λίγο γρηγορότερα από την Έλσα και πολύ γρηγορότερα από την Ελένη.

2

Ο Μάνος κοιμάται πολύ πιο αργά από τον Θάνο και λίγο πιο αργά από τον Πάνο.

3

Το σπίτι της Βασιλικής είναι λίγο ψηλότερα από το σπίτι της Ελευθερίας και πολύ ψηλότερα από το σπίτι της Άννας.

4

Ο Πέτρος ξυπνάει πολύ νωρίτερα από τον Θωμά και λίγο νωρίτερα από τον Μιχάλη.

5

Το άλογο Α είναι πολύ πιο πίσω από το άλογο Β και λίγο πιο πίσω από το Γ.

6

Το ποδήλατο Β είναι λίγο πιο μπροστά από το ποδήλατο Α και πολύ πιο μπροστά από το ποδήλατο Γ.

Άσκηση 2

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0 φύγουμε/Σήμερα/θα/νωρίτερα

Σήμερα θα φύγουμε νωρίτερα.

1 Σήμερα/πολύ/είναι/καλύτερα

2 νωρίτερα/ό,τι/Είναι/από/νομίζεις

3 φρούτα/καλύτερα/παρά/να/χυμούς/Είναι/τρως/να/πίνεις

4 σου/πιο/που/τα/ωραία/έτσι/έκοψες/μαλλιά/είναι/πολύ/Τα

5 ευτυχισμένος/Ο/Πέτρος/όσο/ήταν/δεν/είναι/τόσο/ήταν/ποτέ/σήμερα

Άσκηση 3

Διάβασε τα χαρακτηριστικά κάθε αυτοκινήτου και βάλε ✓ στις προτάσεις με τις σωστές πληροφορίες.

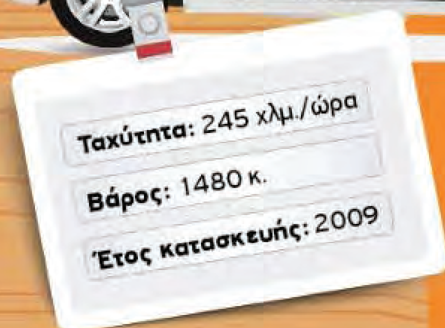

0. Το μπλε αυτοκίνητο τρέχει γρηγορότερα από το άσπρο. ✓
1. Το μπλε αυτοκίνητο ζυγίζει πολύ λιγότερο από το άσπρο. _____
2. Το άσπρο αυτοκίνητο ζυγίζει λίγο λιγότερο από το μπλε και πολύ λιγότερο από το κόκκινο. _____
3. Το άσπρο αυτοκίνητο τρέχει λίγο πιο γρήγορα από το κόκκινο. _____
4. Το μπλε αυτοκίνητο κατασκευάστηκε νωρίτερα από όλα. _____
5. Το άσπρο αυτοκίνητο κατασκευάστηκε πολύ αργότερα από το κόκκινο. _____
6. Το μπλε αυτοκίνητο κατασκευάστηκε αργότερα από το άσπρο. _____
7. Το κόκκινο αυτοκίνητο κατασκευάστηκε λίγο νωρίτερα από το μπλε. _____
8. Το άσπρο αυτοκίνητο ζυγίζει λίγο περισσότερο από το κόκκινο. _____
9. Το κόκκινο αυτοκίνητο τρέχει τόσο γρήγορα όσο το άσπρο. _____

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Άσκηση 4
Γράψε με μία μόνο λέξη τις υπογραμμισμένες φράσεις.

0. Η Μαίρη χορεύει πιο καλά από την Ελένη, αλλά η Βίκυ χορεύει πάρα πολύ καλά.
Η Μαίρη χορεύει καλύτερα από την Ελένη, αλλά η Βίκυ χορεύει άριστα.
1. Μ' αυτά τα γυαλιά βλέπω πάρα πολύ καθαρά.
2. Η μαμά μου μαγειρεύει πάρα πολύ νόστιμα.
3. Πάρα πολύ απλά θέλω να σου πω να μην έρθεις.
4. Ο Γιώργος την άκουσε πάρα πολύ προσεκτικά, ωστόσο δεν κατάλαβε και πολλά.
5. Συμπεριφέρεται πάρα πολύ άσχημα στους φίλους του.
6. Την ξέρω πάρα πολύ λίγο, αλλά τη συμπαθώ ιδιαίτερα.
7. Θέλω να μου τα πεις όλα πολύ λεπτομερώς.

Άσκηση 5
Βάλε σε κύκλο το σωστό.

0. Δυστυχώς, τώρα που μεγαλώσαμε βλέπω σπανιότατα / σπανιότατους / σπανιότερους τους φίλους μου από το σχολείο.
1. Συναντώ πολύ συχνά / συχνότατα / συχνότερα την Ελένη από τη Δήμητρα.
2. Δεν είναι καθόλου κοινωνικός και μιλάει αγενέστερα / αγενέστατα / πολύ αγενέστατα σε όλους.
3. Μπορείς να καθίσεις λίγο πίσω / πιο πίσω / πίσω, σε παρακαλώ, επειδή δεν βλέπω;
4. Κάθε μέρα ξυπνάω νωρίτατα / νωρίς νωρίς / πιο νωρίτερα και πηγαίνω στη δουλειά μου.
5. Είναι άριστα / καλά / καλύτερα να βγεις έξω παρά να μείνεις μέσα.
6. Στο πάρτι πέρασα άσχημα / χειρότερα / κακώς από ό,τι νομίζεις.
7. Περάσαμε ομορφότερα / λίγο πιο όμορφα / πανέμορφα στις διακοπές.
8. Είμαι τόσο καλά / άριστα / καλύτερα όσο δεν ήμουν ποτέ.
9. Ο Θανάσης τρέχει γρήγορα / γρηγορότερα / πάρα πολύ γρήγορα από όλους.

Άσκηση 6
Συμπλήρωσε τα κενά με τον συγκριτικό ή υπερθετικό βαθμό των επιρρημάτων (μονολεκτικό τύπο) που βρίσκονται στην παρένθεση.

Η γλώσσα του σώματος

Είναι σημαντικό να θυμάστε πάντα ότι οι άνθρωποι επικοινωνούν σε διάφορα επίπεδα. Μάθετε να ακούτε με τα μάτια σας και σίγουρα θα βγείτε κερδισμένοι [0] ___περισσότερο___ (πολύ) από όσο φαντάζεστε. Δώστε σημασία στην έκφραση του προσώπου του ατόμου με το οποίο συνομιλείτε. Πώς σας κοιτάζει με τα μάτια του; Ποια στάση έχει το σώμα του; Πού και πώς έχει τα χέρια και τα πόδια του; Παρατηρήστε λίγο [1] ________________ (προσεκτικά) πώς περπατά, ποια σημασία δίνει στην παρουσία σας ή σε άλλους.

Μάθετε να διαβάζετε τη γλώσσα του σώματος. Θα βρείτε [2] ________________ (νωρίς) από ό,τι φαντάζεστε χρήσιμες πληροφορίες για τα άτομα με τα οποία έρχεστε καθημερινά σε επαφή. Ο προσεκτικός παρατηρητής της γλώσσας του σώματος καταλαβαίνει αν αυτά που λέει προφορικά ο συνομιλητής του συμβαδίζουν με αυτά που σκέφτεται [3] ________________ (βαθιά) μέσα του.

Αν υπάρχει διαφορά ανάμεσα σ' αυτά που λέει κάποιος και σ' αυτά που μεταδίδει η γλώσσα του σώματός του, τότε [4] ________________ (συνήθως) η πραγματικότητα βρίσκεται στη δεύτερη μορφή επικοινωνίας. Αξιολογήστε τον συνομιλητή σας από την εμφάνισή του και [5] ________________ (ειδικά) από τη στάση του. Αξιολογήστε τον από τις κινήσεις, τις χειρονομίες και τις εκφράσεις του. Θα καταλάβετε πολλά σχετικά με τα δυνατά του σημεία, τις ικανότητες, τις αδυναμίες του και άλλα στοιχεία της προσωπικότητάς του.

Η γλώσσα του σώματος μπορεί να αποκαλύψει [6] ________________ (φανερά) τις προθέσεις ενός ατόμου. Όμως δεν θα γίνετε ειδικοί στην κατανόηση της μη προφορικής επικοινωνίας πολύ [7] ________________ (νωρίς) από τον χρόνο που χρειάζεται. Είναι απαραίτητη η συνεχής μελέτη και η συνεχής άσκηση στην παρακολούθηση των συνομιλητών σας. Ταυτόχρονα φροντίστε

_______________ (προσεκτικά) και τη δική σας συμπεριφορά. Όταν μιλάτε, κοιτάξετε τις αντιδράσεις του συνομιλητή σας.

Ακούγοντας _______________ (πολύ) με τα μάτια παρά με τα αυτιά καταλαβαίνετε καλύτερα τις προθέσεις κάποιου. Εάν δεν θέλετε να φανερώσετε αυτό που πραγματικά σκέφτεστε, προσέξτε τα μηνύματα που μεταδίδει η μη προφορική συμπεριφορά σας. Αυτό είναι πιο δύσκολο, όταν δέχεστε μπροστά σε άλλους νέες πληροφορίες. Οι επιδράσεις της νέας πληροφορίας μπορεί να φανούν άμεσα, διότι, ενώ μπορείτε να ελέγχετε 10 _______________ (καλά) το τι λέτε από ό,τι 11 _______________ (παλιά), είναι δύσκολο να κρύψετε τις πραγματικές σας σκέψεις, επειδή ακόμη είστε απροετοίμαστοι. Βελτιώστε, λοιπόν, όχι μόνο την ικανότητά σας να διαβάζετε τους άλλους, αλλά και τις πληροφορίες που δίνετε εσείς με τη δική σας συμπεριφορά και τη γλώσσα τους σώματός σας.

Πηγή: Διασκευή κειμένου από:
http://www.medlook.net

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποια είναι η σχέση σας με τους συγγενείς σας;
- Σας αρέσει να κάνετε παρέα με ανθρώπους από το εργασιακό σας περιβάλλον;
- Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει κανείς, για να γίνει φίλος/φίλη σας;
- Κρατάτε επαφή με παλιούς φίλους από το σχολείο ή τη φοιτητική σας ζωή;
- Βγαίνετε έξω συχνά; Πόσο έντονη είναι η κοινωνική σας ζωή;
- Συμμετέχετε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;
- Έχετε facebook; Πόση ώρα την ημέρα ασχολείστε με αυτό;
- Ποια είναι η γνώμη σας για τον εθελοντισμό;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Καλύτερα να περπατήσω με έναν φίλο στο σκοτάδι παρά μόνος/μόνη στο φως.	
Δείξε μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι.	
Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους.	
Η έχθρα είναι πάντα ειλικρινής, η φιλία, όμως, δεν είναι πάντοτε τόσο τίμια.	
Τα μάτια λένε πάντα την αλήθεια.	
Είναι καλύτερο να δίνεις παρά να παίρνεις.	

(cd 2, 14)

Άσκηση 3

Άκουσε έναν διάλογο και βάλε ✓ στις πληροφορίες που αναφέρονται σε αυτόν.

1.	Χρονολογία ίδρυσης της εθελοντικής ομάδας	
2.	Αριθμός εθελοντών	
3.	Ηλικία εθελοντών	
4.	Προορισμοί εκδρομών	
5.	Κάλυψη οικονομικών αναγκών	
6.	Μέσα μετακίνησης	
7.	Ιστοσελίδα και τηλέφωνα επικοινωνίας	

(cd 2.14)

Άσκηση 4
Άκουσε ξανά τον διάλογο και κάνε την περίληψή του.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- ομάδα εθελοντών
- διοργανώνω
- οργάνωση
- σοβαρότητα
- υπευθυνότητα
- αναλαμβάνω
- εμπειρία

Άσκηση 5
Δες τις εικόνες και απάντησε στις ερωτήσεις.

1

2

- Τι κάνουν οι νέοι σε κάθε φωτογραφία;
- Ποια είναι η σχέση που έχουν μεταξύ τους;
- Πώς αισθάνονται;
- Ποιες ομοιότητες ή διαφορές εντοπίζεις στις δύο φωτογραφίες;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα της επικοινωνίας σε κάθε φωτογραφία;
- Εσύ σε ποια φωτογραφία θα προτιμούσες να είσαι; Γιατί;

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Στην πρώτη/δεύτερη φωτογραφία φαίνονται...
- Τα κοινά σημεία των δύο φωτογραφιών είναι...
- Οι διαφορές των δύο φωτογραφιών είναι...
- Το βασικό πλεονέκτημα της επικοινωνίας στην πρώτη/δεύτερη φωτογραφία είναι...
- Το βασικό μειονέκτημα της επικοινωνίας στην πρώτη/δεύτερη φωτογραφία είναι...
- Κατά την προσωπική μου άποψη...
- Έχω τη γνώμη ότι...
- Η γνώμη μου για αυτό το θέμα είναι ότι...
- Θα προτιμούσα να είμαι στη(ν)...

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε τα παρακάτω θέματα.

Συζήτηση 1

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Είσαι από τους ανθρώπους που δεν συμμετέχουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γι' αυτό και δεν έχεις Facebook. Ο φίλος/Η φίλη σου περνάει πολλές ώρες επικοινωνώντας με φίλους και γνωστούς διαδικτυακά. Προσπαθεί να πείσει και εσένα να ξεκινήσεις να ασχολείσαι, γιατί έτσι θα ενισχύσεις την κοινωνικότητά σου. Εσύ αρνείσαι και του/της εξηγείς τους λόγους για τους οποίους δεν επιθυμείς να συμμετέχεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Ο φίλος/Η φίλη σου είναι από τους ανθρώπους που δεν συμμετέχουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γι' αυτό και δεν έχει Facebook. Εσύ περνάς πολλές ώρες επικοινωνώντας με φίλους και γνωστούς διαδικτυακά. Προσπαθείς να πείσεις τον φίλο/τη φίλη σου να ξεκινήσει να συμμετέχει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γιατί έτσι θα ενισχύσει την κοινωνικότητά του/της.

Συζήτηση 2

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Είσαι μέλος μιας εθελοντικής ομάδας που βοηθάει ανθρώπους που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση. Η ομάδα ζητά καινούριους εθελοντές. Συζητάς με έναν φίλο/μια φίλη σου και του/της προτείνεις να συμπληρώσει μια αίτηση συμμετοχής. Του/Της μιλάς για τα οφέλη του εθελοντισμού τόσο για το κοινωνικό σύνολο όσο και για τον ίδιο τον εθελοντή και προσπαθείς να τον/την πείσεις.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Ο φίλος/Η φίλη σου είναι μέλος μιας εθελοντικής ομάδας που βοηθάει ανθρώπους που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση. Η ομάδα ζητά καινούριους εθελοντές. Ο φίλος/Η φίλη σου σου προτείνει να συμπληρώσεις μια αίτηση συμμετοχής και σου μιλάει για τα οφέλη του εθελοντισμού. Του/Της ζητάς πληροφορίες για την εθελοντική ομάδα που σου προτείνει και τις δράσεις της και λες τη γνώμη σου για τον εθελοντισμό.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Θα ήθελα να έρθεις/έρθετε στο...
- Θα χαρούμε πολύ να σας δούμε στο...
- Θα ήθελες να έρθεις...;
- Μήπως θέλεις να έρθεις για...αύριο;
- Πρέπει να έρθεις στο...οπωσδήποτε.
- Ευχαριστώ, θα το ήθελα κι εγώ πολύ.
- Ευχαριστώ, θα μου άρεσε./Ευχαρίστως!
- Θα μου άρεσε, αλλά έχω κανονίσει κάτι άλλο.
- Φοβάμαι ότι δεν θα μπορέσω σήμερα. Τι λες για αύριο;
- Δεν νομίζω ότι μπορώ.
- Να μη σε βάλω σε κόπο.
- Δεν θέλω να σε κουράσω.
- Δεν ξέρω. Θα δούμε.
- Δεν έχω χρόνο για να...
- Δεν μ' εκφράζει κάτι τέτοιο...
- Είναι προτιμότερο να...
- Μην επιμένεις.
- Τι θα έλεγες αν...
- Σου προτείνω ανεπιφύλακτα να...
- Πιστεύω ότι σου ταιριάζει να...

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, βρες τις επιπλέον λέξεις και διάγραψέ τες. Οι λέξεις που πρέπει να διαγράψεις είναι πέντε (5).

1. ________________

2. ________________

3. ________________

4. ________________

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Ονομάζομαι Σοφία Στεφάνου και είμαι πρόεδρος της εθελοντικής οργάνωσης «Συμμετέχω». Στόχος της επιστολής μου είναι να σας ενημερώσω για μια πρωτοβουλία της οργάνωσής μας με τίτλο «Μικροί, Μεγάλοι σε δράση» και να ζητήσω τη συμβολή σας για τη διατήρησή της. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που δίνει την ευκαιρία σου σε ηλικιωμένους ανθρώπους να περάσουν όμορφες στιγμές με μικρά παιδιά. Οι ηλικιωμένοι που ζουν στο γηροκομείο επισκέπτονται μια φορά την εβδομάδα σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να φέρει σε επαφή μικρά παιδιά με άτομα της τρίτης ηλικίας. Κατά τη διάρκεια αυτών των επισκέψεων οι ηλικιωμένοι μιλούν και παίζουν με τα παιδιά, τους διαβάζουν τα βιβλία. Επίσης, μοιράζονται τις εμπειρίες τους από το παρελθόν, μιλούν για τις ζωές τους.

Τα αποτελέσματα αυτών των επισκέψεων είναι εντυπωσιακά. Συγκεκριμένα, οι ηλικιωμένοι μετά την επαφή τους με τα παιδιά είναι πιο χαρούμενοι. Έχουν μεγαλύτερη κοινωνικότητα και όρεξη για ζωή. Αυξάνεται η αυτοεκτίμησή τους, επειδή γίνονται πρότυπα για τα μικρά παιδιά. Από την άλλη και οι μικροί μαθητές νιώθουν τη ζεστασιά των ηλικιωμένων ανθρώπων και δεν διασκεδάζουν πάρα πολύ μαζί τους. Κάθε βδομάδα περιμένουν με ανυπομονησία αυτή την επίσκεψη, για να μιλήσουν και να παίξουν με τους παππούδες και τις γιαγιάδες.

Χωρίς την αμφιβολία, η σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των παιδιών και των ηλικιωμένων είναι πολύ ζεστή και μοναδική. Συνεπώς, ένα πρόγραμμα όπως αυτό κρίνεται ιδιαίτερα θετικό και χρήσιμο. Η εφαρμογή του μάλιστα πρέπει να επεκταθεί σε όσο το δυνατό περισσότερες ομάδες ηλικιωμένων και παιδικούς σταθμούς.

Ελπίζω σε μια συνεργασία της οργάνωσής μας με τον Δήμο.
Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.
Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

Με τιμή
Σ. Στεφάνου

Άσκηση 2

Διάβασε ξανά το κείμενο και βάλε έναν από τους παρακάτω πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο.

Βασικοί στόχοι | Συμπεράσματα | Αποτελέσματα | Παρουσίαση του προγράμματος

Άσκηση 3

Αντικατάστησε τις τονισμένες λέξεις του κειμένου με μια από τις παρακάτω λέξεις.

1. βασική επιδίωξη: ______
2. για παράδειγμα: ______
3. επομένως: ______
4. επιπλέον/επιπρόσθετα: ______
5. αναμφίβολα: ______

Άσκηση 4

Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις της παρένθεσης.

0. Κατά τη διάρκεια αυτών των επισκέψεων, οι ηλικιωμένοι μιλούν και παίζουν με τα παιδιά. (Όσο)
   Όσο διαρκούν αυτές οι επισκέψεις, οι ηλικιωμένοι μιλούν και παίζουν με τα παιδιά.
   ______

1. Τα παιδιά περιμένουν με ανυπομονησία αυτήν την επίσκεψη, για να μιλήσουν και να παίξουν με τους παππούδες και τις γιαγιάδες. (αφού)
   ______
   ______

2. Αυξάνεται η αυτοεκτίμησή τους, επειδή γίνονται πρότυπα για τα μικρά παιδιά. (διότι)
   ______
   ______

3. Από την άλλη και οι μικροί μαθητές νιώθουν τη ζεστασιά των ηλικιωμένων ανθρώπων και διασκεδάζουν πάρα πολύ μαζί τους. (επιπλέον)
   ______
   ______

4. Κάθε βδομάδα περιμένουν με ανυπομονησία αυτήν την επίσκεψη, για να μιλήσουν και να παίξουν με τους παππούδες και τις γιαγιάδες. (διότι)
   ______
   ______

5. Η σχέση μεταξύ των παιδιών και των ηλικιωμένων είναι πολύ ζεστή και μοναδική, με αποτέλεσμα ένα πρόγραμμα όπως αυτό να κρίνεται ιδιαίτερα θετικό και χρήσιμο. (ώστε)
   ______
   ______

Άσκηση 5

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. παιδικούς/τα/παρά/επισκέψεις/γίνονται/αποτελέσματα/Οι/θετικά/σε/σταθμούς/δεν/συχνά/ηλικιωμένων/τους

   Οι επισκέψεις των ηλικιωμένων σε παιδικούς σταθμούς δεν γίνονται συχνά παρά τα θετικά τους αποτελέσματα.

1. να/παρόλη/καλή/αισθανθεί/κάνω/Δεν/διάθεση/κατάφερα/την/μου/τον/να/καλύτερα

2. του/διάστημα/το/Αυτό/πάει/καλά/μικρό/λειτουργίας/παρά/μαγαζί/το/πολύ

3. παρά/δεν/το/Οι/γεγονός/ότι/ψωνίζει/μειώθηκαν/ο/τιμές/κόσμος/δεν

4. συχνά/μέρα/τον/πολύ/παρά/Συναντιόμαστε/βλέπω/μέρα/σχεδόν

Άσκηση 6

Γράψε προτάσεις, για να περιγράψεις τις σχέσεις των ανθρώπων σήμερα, χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

παρά, μήπως, ενώ, λοιπόν, επομένως, αφού, διότι, καθώς

Άσκηση 7

Στο πλαίσιο μιας εθελοντικής δράσης του σχολείου σας πηγαίνετε δύο φορές την εβδομάδα στο γηροκομείο της περιοχής σας. Εκεί έρχεστε σε επαφή με ανθρώπους της τρίτης ηλικίας και τους βοηθάτε στην καθημερινότητά τους. Γράφετε μια επιστολή στον διευθυντή του γηροκομείου, για να τον ευχαριστήσετε για τη φιλοξενία. Περιγράφετε την εμπειρία σας, τις υπηρεσίες που προσφέρατε, τα άτομα που γνωρίσατε και λέτε ποια ήταν τα θετικά αποτελέσματα για εσάς μετά από αυτήν τη συναναστροφή με άτομα της τρίτης ηλικίας. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: αναφέρεις τον λόγο για τον οποίο γράφεις την επιστολή
παράγραφος 2: περιγράφεις την επίσκεψη στο γηροκομείο και τα άτομα που γνώρισες
παράγραφος 3: αναφέρεις τις ανάγκες των ανθρώπων και τον τρόπο με τον οποίο τους βοήθησες
παράγραφος 4 – επίλογος: περιγράφεις τα αποτελέσματα της επίσκεψής σου και τα συναισθήματά σου

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει προσφώνηση και αποφώνηση η επιστολή σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 2, 15)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Δεν είναι πρόσωπα άγνωστα, φωτογραφίες σε τοίχους,
δεν γίνονται μ' αιτήματα κι αποδοχές φιλίας.
Κλείσε τον υπολογιστή και γκρέμισε τον τοίχο,
έλα στο στέκι το παλιό για λίγο κουβεντούλα.
Έλα στο στέκι το παλιό να βάλουμε κρασάκι,
με τα ποτήρια μας ψηλά να πιούμε στην υγειά μας.
Όχι πια μόνος, όχι πια μόνη,
πλάτη στον τοίχο και στην οθόνη.
Οι φίλοι οι αληθινοί είναι απ' το σχολείο,
το πάρκο και τη γειτονιά, το μπάσκετ, το ωδείο. (δις)

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 2, 16)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να κατανοείς κείμενα σχετικά με τις κοινωνικές σχέσεις;		
να εκφράζεις την άποψή σου για την εθελοντική εργασία;		
να σχηματίζεις τα παραθετικά των επιθέτων;		
να χρησιμοποιείς τα παραθετικά των επιθέτων;		
να σχηματίζεις τα παραθετικά των επιρρημάτων;		
να χρησιμοποιείς τα παραθετικά των επιρρημάτων;		

Ενότητα 7

ΨΑΧΝΕΙΣ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ;

- Ποια είναι τα χόμπι σου;
- Θα μπορούσες να κάνεις επάγγελμα κάποιο από τα χόμπι σου;
- Τι επάγγελμα κάνουν οι γονείς σου;
- Θα ήθελες να το ακολουθήσεις κι εσύ;

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε την πρώτη παράγραφο του κειμένου. Συζητήστε στην τάξη ποια νομίζετε ότι θα είναι η συνέχειά του.

Άσκηση 2

Διάβασε το κείμενο και διάλεξε τη σωστή απάντηση στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

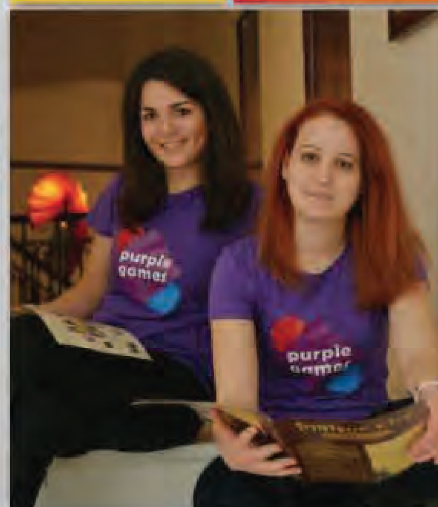
Συμβουλή:
Διάβασε μία φορά το κείμενο. Μετά διάβασε τις ερωτήσεις της άσκησης χωρίς να δεις τις απαντήσεις που υπάρχουν. Αναζήτησε στο κείμενο το σημείο όπου δίνεται η απάντηση. Διάβασε τις απαντήσεις και διάλεξε τη σωστή.

Παιχνίδια Θεσσαλονίκης

Μια πρωτότυπη επιχειρηματική ιδέα με επιτραπέζια παιχνίδια έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη και πελάτες από όλο τον κόσμο! Δύο Θεσσαλονικιές κατασκευάζουν και πουλούν τα παιχνίδια τους σε κάθε γωνιά της γης.

Η μια είναι ψυχολόγος, με ειδίκευση στην οικογενειακή θεραπεία. Η δεύτερη είναι μηχανικός. Τώρα ολοκληρώνει το μεταπτυχιακό της στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.

«Η εταιρεία αυτή είναι κάτι που σκεφτόμασταν πολλά χρόνια, πριν να ξεκινήσουμε. Άρχισε σαν ένα αστείο, ένα άπιαστο όνειρο. Με τα χρόνια, όμως, αποφασίσαμε να δοκιμάσουμε να κάνουμε το όνειρό μας πραγματικότητα. Φυσικά σκεφτήκαμε τις δυσκολίες της εποχής και την οικονομική κρίση. Η κρίση, όμως, έχει και τα θετικά της! Το κυριότερο είναι ότι σε «αναγκάζει» να αναλάβεις πρωτοβουλία. Αποφασίζεις να ρισκάρεις, αφού πλέον δεν έχεις και πολλά να χάσεις. Ακόμη και σε αυτήν τη δύσκολη περίοδο υπάρχουν κάποιες ευκαιρίες. Πρέπει, όμως, να καταφέρεις να τις εντοπίσεις και να τις ακολουθήσεις. Εμείς τολμήσαμε! Πήραμε μια επιδότηση για ανέργους, επενδύσαμε στο χόμπι μας και κάναμε τη δική μας επιχείρηση. Την εποχή που ξεκινήσαμε υπήρχαν πολλές επιδοτήσεις και τραπεζικά δάνεια που μπορούσαν να βοηθήσουν κάποιον να καλύψει τα πρώτα του έξοδα.

Τα στάδια για τη δημιουργία ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού είναι πολλά και μπορεί η διαδικασία να διαρκέσει πάνω από 6 μήνες. Καταρχήν, ψάχνουμε πρωτότυπες ιδέες για παιχνίδια. Σε πρώτη φάση δεν μας ενδιαφέρει η καλλιτεχνική εμφάνιση του παιχνιδιού, αλλά η λογική και ο στόχος του. Αυτό που μας απασχολεί είναι πόσο καλά συνδυάζονται τα στοιχεία της τύχης, της στρατηγικής και της σχέσης που έχουν οι παίκτες μεταξύ τους. Ο δημιουργός μάς παραδίδει τους κανόνες του παιχνιδιού του κι εμείς το δοκιμάζουμε παίζοντάς το ξανά και ξανά με διαφορετικές παρέες. Σε αυτήν τη φάση μπορεί να προτείνουμε κάποιες αλλαγές στους κανόνες.

Το επόμενο βήμα είναι η υλοποίηση της ιδέας. Ερχόμαστε σε επαφή με ζωγράφους και γραφίστες, οι οποίοι σχεδιάζουν ηλεκτρονικά τις κάρτες και το ταμπλό.

Τέλος, επιλέγουμε το εργοστάσιο κατασκευής που θα μετατρέψει τα ηλεκτρονικά αρχεία σε κουτί με κάρτες, πιόνια και ταμπλό.

Μέχρι στιγμής <u>κυκλοφορούν</u> στην αγορά δύο παιχνίδια μας. Πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους επιτραπέζια. Και στα δύο, όμως, οι παίκτες πρέπει να έχουν συγκεκριμένο πλάνο. Στο πρώτο υπάρχει έντονη αλληλεπίδραση ανάμεσα στους παίκτες. Στο παιχνίδι αυτό σκοπός των παικτών είναι να γίνουν οι Υψηλοί Σύμβουλοι μιας <u>φανταστικής</u> πόλης, ελέγχοντας υπογείως τις συντεχνίες της. Το δεύτερο είναι ένα παιχνίδι μυστηρίου. Οι παίκτες βρίσκονται πάνω σε ένα τρένο στη Νέα Υόρκη του 1920. Κάθε παίκτης έχει έναν και μοναδικό σκοπό: να παραμείνει μέσα στο τρένο μέχρι το τέλος και να λύσει το μυστήριο.

Ο κόσμος αγάπησε τα παιχνίδια μας τόσο εντός, όσο και εκτός της χώρας. Επειδή, όμως, ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος, για να κερδίσουμε πελάτες, έχουμε αποφασίσει τα έξοδα αποστολής των παιχνιδιών μας να είναι δωρεάν. Στο εξωτερικό έχουμε κοινό που ολοένα μεγαλώνει. Χτες είχαμε μια παραγγελία από τη Σιγκαπούρη! Η μεγαλύτερη ζήτηση, όμως, υπάρχει στην Αμερική και στην Κεντρική Ευρώπη. Βέβαια, πάντα χαιρόμαστε να βλέπουμε παραγγελίες από την Ιαπωνία, την Αυστραλία και το Μεξικό!

Όταν ερχόμαστε σε επαφή με ανθρώπους από όλο τον κόσμο, διαπιστώνουμε ότι το επιτραπέζιο παιχνίδι είναι μέρος της καθημερινότητάς του. Και αυτό πραγματικά μας εντυπωσιάζει. Πολλοί άνθρωποι είναι τόσο εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς των παιχνιδιών, που δεν χρειάζονται πάνω από 5 λεπτά, για να καταλάβουν τους κανόνες, πριν να ξεκινήσουν να παίζουν!».

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.reporter.gr

Άσκηση 3
Θέλεις να πάρεις συνέντευξη από τις διευθύντριες της εταιρείας. Γράφεις πέντε (5) ερωτήσεις που θέλεις να κάνεις.

0. Τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας βρίσκονται
- ● α. στην Ελλάδα.
- ○ β. στην Ιαπωνία.
- ○ γ. στη Γερμανία.
- ○ δ. στο Βέλγιο.

1. Σύμφωνα με τις επιχειρηματίες, ακόμη και σε περίοδο κρίσης υπάρχουν ευκαιρίες, αρκεί να
- ○ α. τις αναζητάς.
- ○ β. έχεις ιδέες.
- ○ γ. είσαι τυχερός.
- ○ δ. έχεις χρήματα.

2. Η επιχειρηματική ιδέα υλοποιήθηκε
- ○ α. με κεφάλαιο που δανείστηκαν.
- ○ β. με κεφάλαιο που διέθεταν.
- ○ γ. με κεφάλαιο που τους διέθεσε το κράτος.
- ○ δ. χωρίς καθόλου κεφάλαιο.

3. Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι, για να ολοκληρωθεί χρειάζεται
- ○ α. περισσότερο από ένας χρόνος.
- ○ β. ένας χρόνος ακριβώς.
- ○ γ. περισσότερο από μισός χρόνος.
- ○ δ. μισός χρόνος ακριβώς.

4. Και τα δύο επιτραπέζια παιχνίδια βασίζονται
- ○ α. στην τύχη.
- ○ β. στη στρατηγική.
- ○ γ. στη λογική.
- ○ δ. στην εμφάνιση.

5. Απαραίτητα στοιχεία για την εμπορική επιτυχία ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού είναι τόσο η πρωτοτυπία του όσο και
- ○ α. ο αριθμός των παικτών του.
- ○ β. η καλλιτεχνική του εμφάνιση.
- ○ γ. η καλή παρέα.
- ○ δ. η τιμή του.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου (σελ. 288-289) και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0.	αρχίζω κάτι =	ξεκινώ
1.	βρίσκω, ανακαλύπτω, διαπιστώνω τη θέση που βρίσκεται κάποιος ή κάτι =	
2.	οι διαφορετικές φάσεις, περίοδοι, για να ολοκληρωθεί κάτι =	
3.	αυτός που υπάρχει μόνο στη φαντασία =	
4.	πιέζω, υποχρεώνω κάποιον να κάνει κάτι χωρίς τη θέλησή του =	
5.	ένα προϊόν υπάρχει στην αγορά και μπορούμε να το αγοράσουμε =	
6.	απόκτηση ειδικών γνώσεων =	
7.	κάνω κάτι πλήρες, τελειώνω =	
8.	αλλάζω κάτι, δίνω καινούρια μορφή σε κάτι =	

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	τύχη	**α.**	πραγματικός, αληθινός	
1.	δυσκολία	**β.**	προσφορά	
2.	φανταστικός	**γ.**	αρνητικός	
3.	εξωτερικό	**δ.**	ατυχία	0
4.	θετικός	**ε.**	έσοδο	
5.	έξοδο	**στ.**	ευκολία	
6.	ζήτηση	**ζ.**	εσωτερικό	

Άσκηση 3

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Αυτός που γνωρίζει καλά κάτι είναι εξοικειωμένος.
1. Αυτός που δημιουργείται για πρώτη φορά και δεν μοιάζει με τίποτα παλιό είναι ____________.
2. Αυτό που μας κάνει να γελάσουμε λέγεται ____________.
3. Εταιρεία που δραστηριοποιείται με σκοπό το κέρδος λέγεται ____________
4. Αυτός που έχει ένταση, δύναμη είναι ____________.
5. Μια σειρά από καθορισμένες ενέργειες που οδηγούν σε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα αποτελεί ____________
6. Ο τόπος όπου βρίσκεται μόνιμα η διοίκηση, η ανώτατη αρχή ενός οργανισμού, μιας εταιρείας είναι η ____________ του.
7. Τα χρήματα που δίνονται σε μια κοινωνική ομάδα ή εταιρεία για την ανάπτυξη μιας δραστηριότητας λέγονται ____________

0	Ε	Ξ	Ο	Ι	Κ	Ε	Ι	Ω	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Α	Β	Μ	Ε
1	Γ	Δ	Π	Ρ	Ω	Τ	Ο	Τ	Υ	Π	Ο	Σ	Ε	Ζ	Η	Υ	Π
2	Θ	Ι	Α	Σ	Τ	Ε	Ι	Ο	Μ	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Μ	Κ
3	Π	Ε	Π	Ι	Χ	Ε	Ι	Ρ	Η	Σ	Η	Τ	Ο	Κ	Α	Η	Σ
4	Ρ	Σ	Τ	Ε	Ν	Τ	Ο	Ν	Ο	Σ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω	Ο	Σ
5	Α	Δ	Ι	Α	Δ	Ι	Κ	Α	Σ	Ι	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Σ	Ι
6	Κ	Ο	Ι	Π	Λ	Τ	Ρ	Ω	Β	Ω	Ε	Δ	Ρ	Α	Ε	Β	Ω
7	Ξ	Ε	Π	Ι	Δ	Ο	Τ	Η	Σ	Η	Κ	Λ	Ο	Ι	Γ	Σ	Η

Άσκηση 4

Οι παρακάτω λέξεις έχουν περισσότερες από μία σημασίες. Γίνετε ζευγάρια, βρείτε τις λέξεις στο κείμενο (σελ. 288-289) και σημειώστε ποια σημασία έχουν μέσα σε αυτό.

άπιαστος

- που δεν μπορείς να τον ξεπεράσεις: Ο Δημήτρης είναι άπιαστος στα μαθηματικά.
- που δεν μπορείς να πραγματοποιήσεις: Μου φαινόταν ένα άπιαστο όνειρο να γίνω δεκτή σε αυτό το Πανεπιστήμιο. Κι όμως τα κατάφερα.

επενδύω

- καλύπτω μια επιφάνεια με ένα άλλο αντικείμενο, για να την προφυλάξω ή να την διακοσμήσω: Ντύστε έναν τοίχο του σπιτιού σας με ξύλο. Μπορείτε να επενδύσετε τον τοίχο πίσω από το κεφαλάρι του κρεβατιού ή πίσω από την τραπεζαρία.
- διαθέτω κάποια χρήματα για τη δημιουργία μιας επιχείρησης: Πολλοί ξένοι επιχειρηματίες επενδύουν μεγάλα χρηματικά ποσά στον ελληνικό τουρισμό.
- βασίζω το μέλλον σε κάτι: Έχω επενδύσει πολλά σε αυτήν τη σχέση.

απασχολώ

- στρέφω την προσοχή σε κάτι διαφορετικό από αυτό που κάνει κάποιος: Συγγνώμη, μπορώ να σας απασχολήσω λίγο;
- έχω έντονη ανησυχία, προβληματισμό για κάτι: Δεν χρειάζεται να σε απασχολεί τόσο πολύ η οικονομική σου κατάσταση.
- προσφέρω εργασία ή εργάζομαι: Αυτή η επιχείρηση απασχολεί 150 εργαζόμενους. Απασχολούμαι σε αυτήν την εταιρεία 8 χρόνια.

παραγγελία

- εντολή για την προμήθεια, την κατασκευή ή και την αποστολή κάποιου είδους: Το σχολείο μας έκανε μια μεγάλη παραγγελία βιβλίων για τους μαθητές όλων των τάξεων.
- το αντικείμενο της εντολής, της παραγγελίας: Η παραγγελία σας ετοιμάστηκε κι έχει αποσταλεί με το ταχυδρομείο.
- αυτό που ζητάει ένας πελάτης να φάει ή να πιει σε ένα εστιατόριο: Δώσαμε παραγγελία στον σερβιτόρο.

δοκιμάζω

- ελέγχω, εξετάζω: Δοκίμασε αυτό το στιλό και δες αν γράφει.
- χρησιμοποιώ κάτι σε μικρή ποσότητα ή για μικρό διάστημα, για να δω αν μου αρέσει (π.χ. φαγητό) ή αν μου κάνει (π.χ. ρούχο): Δοκίμασε λίγο φαγητό, για να δεις αν είναι έτοιμο. Δοκίμασε αυτόν τον γιατρό που σου λέω, είναι πολύ καλός.
- προσπαθώ: Δοκίμασα να ξεκινήσω να γυμνάζομαι, αλλά δεν τα κατάφερα.

κερδίζω

- αποκτώ χρήματα από την εργασία μου: Πόσα κερδίζεις τον μήνα;
- αποκτώ κάτι, επειδή είμαι τυχερός ή πολύ ικανός: Κέρδισα τον πρώτο λαχνό του λαχείου.
- βγαίνω πρώτος σε έναν αγώνα ή έναν διαγωνισμό: Ποιος κέρδισε στον αγώνα; Κέρδισα μια υποτροφία για σπουδές σε αγγλικό Πανεπιστήμιο.
- ωφελούμαι από μια κατάσταση: Έχω κερδίσει πολλά από αυτήν τη συνεργασία.
- καταφέρνω με προσπάθεια ν' αποκτήσω κάτι· κατακτώ: Έχεις κερδίσει την εμπιστοσύνη και τη συμπάθεια όλων των συναδέλφων.

Άσκηση 5
Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

κατασκευάζω/παρασκευάζω/προκαλώ/δημιουργώ

0. «Οι ψαράδες της περιοχής ξεπερνούν τους 1.000 και πρέπει να _δημιουργήσουμε_ τις απαραίτητες συνθήκες, για να μπορέσουν να ζήσουν αξιοπρεπώς», τόνισε ο δήμαρχος της πόλης μας.
1. Είκοσι έξι χρόνια ______________ τους παραδοσιακούς χαρταετούς της Θράκης.
2. Αυτή η μονάδα ______________ προϊόντα από μανιτάρια, π.χ. γλυκό του κουταλιού, τουρσί, ζυμαρικά, τραχανά και λικέρ μανιταριών!
3. Σοβαρές ανησυχίες ______________ τα στοιχεία επιστημονικής έρευνας για την υπογεννητικότητα στην Ελλάδα.

πρωτότυπο/πρότυπο

4. Ένα ______________ ημερολόγιο, φτιαγμένο εξ ολοκλήρου από ανακυκλωμένο χαρτί, με σκίτσα, κείμενα και οικολογικές προτάσεις, αποτελεί το γνωστό πλέον καλωσόρισμα της Οικολογικής Κίνησης Θεσσαλονίκης στον νέο χρόνο.
5. Τα «Ζουζουνάκια» είναι ένας ______________ παιδικός σταθμός, που λειτουργεί από το 2009 σ' έναν πανέμορφο χώρο.
6. Ένα ______________ ρολόι χεριού παρουσιάστηκε στο Τόκιο.
7. Αυτός ο παίκτης αποτελεί ______________ επαγγελματία ποδοσφαιριστή εντός και εκτός αγωνιστικών χώρων.

επιδότηση/επίδομα/επιχορήγηση

8. Η οικονομική ______________ θα βοηθήσει τους ελεύθερους επαγγελματίες.
9. Σύμφωνα με τον υφυπουργό, 45.000-50.000 άτομα παίρνουν ______________ ανεργίας.
10. Υπενθυμίζεται ότι το οικογενειακό ______________ είναι 35,22 ευρώ για τον έγγαμο υπάλληλο με ή χωρίς παιδιά.
11. Η κρατική ______________ στο μουσείο διακόπηκε και οι τιμές ανέβηκαν κατακόρυφα.

κρίση/κριτική/γνώμη

12. Αν δεν είστε σίγουροι για την επιλογή σας, ζητήστε τη ______________ των φίλων σας που σας γνωρίζουν αρκετά καλά.
13. Σύμφωνα με την ______________ της επιτροπής, η διαδικασία θα επαναληφθεί.
14. Συνεχίστε να εργάζεστε στους ίδιους ρυθμούς και μην επηρεάζεστε από κακές ______________.
15. Η σχέση τους τον τελευταίο καιρό περνάει σοβαρή ______________.

αστείος/κωμικός/γελοίος

16. Δεν αξίζει να στεναχωριέσαι για τόσο ______________ πράγματα.
17. Ο Κώστας είναι πολύ ______________. Κάθε φορά που τον βλέπω γελάω πολύ.
18. Ο Θανάσης Βέγγος ήταν ένας καταπληκτικός ______________ ηθοποιός.

Άσκηση 6
Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 5 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 7

Βρες σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

1 **Σήμερα κυκλοφορούν τα αυτοκίνητα με μονό αριθμό κυκλοφορίας.**

α. Αυτό το φάρμακο δεν κυκλοφορεί στην Ελλάδα.
β. Λόγω απεργίας δεν θα κυκλοφορήσουν αύριο τα τρένα.
γ. Τα άσχημα νέα κυκλοφορούν γρήγορα.
δ. Κυκλοφορεί ευρύτατα η φήμη ότι θα παραιτηθείς από τη δουλειά.
ε. Κυκλοφορεί γρίπη τον τελευταίο καιρό.

2 **Η έδρα της επιχείρησής μας είναι στη Λάρισα.**

α. Η ομάδα μας έχασε μέσα στην έδρα της.
β. Ο καθηγητής από την έδρα βλέπει όλους τους μαθητές μέσα στην τάξη.
γ. Εκτός από τον μισθό μου παίρνω και αποζημίωση εκτός έδρας.
δ. Η έδρα του ΟΗΕ είναι στη Νέα Υόρκη.

3 **Οι ήρωες του έργου είναι φανταστικοί.**

α. Οι υποψίες σου είναι τελείως φανταστικές.
β. Το σπίτι πουλήθηκε σε φανταστική τιμή.
γ. Το τοπίο είναι φανταστικό.

Άσκηση 8

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *κρίση* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 9

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Αυτή η ταινία είναι πάρα πολύ καλή. Είμαι βέβαιη ότι θα νικήσει πολλά βραβεία. Λ

1. Μην αγχώνεσαι για κωμικές καταστάσεις. ______

2. Εξέτασα να φορέσω τα περσινά μου φορέματα και δεν μου κάνει κανένα. ______

3. Έχω μια πρότυπη ιδέα, αλλά δεν τη λέω πουθενά, γιατί φοβάμαι μη μου την κλέψει κανείς. ______

4. Κάναμε ένα φανταστικό ταξίδι αυτό το καλοκαίρι. Περάσαμε τέλεια. ______

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

0. επιχειρηματική
1. επιτραπέζιο
2. άπιαστο
3. διοίκηση
4. κυκλοφορώ στην
5. έξοδα
6. αναλαμβάνω
7. οικονομική
8. καλύπτω
9. τραπεζικό
10. ηλεκτρονικό

	παιχνίδι
	αγορά
0	ιδέα
	πρωτοβουλία
	τα έξοδά μου
	επιχειρήσεων
	αποστολής
	κρίση
	όνειρο
	δάνειο
	αρχείο

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

παραγγελίες, κρίση, έδρα, ~~δημιουργήσει~~, ζήτηση, πρωτότυπη, διαδικασίας, κυκλοφόρησε, επιδότηση, επιχείρησή, παρασκευάζω

www.eoppep.gr

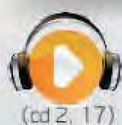
Αρχική | Μαρμελάδα | Συνταγές | Βίντεο | Απόψεις | Συζητήσεις

Αυτοδημιούργητος εκατομμυριούχος κάτω των 18

Ξεκίνησε στην ηλικία των 14 ετών. Ο Fraser Doherty χρησιμοποίησε τις συνταγές της γιαγιάς του για σπιτική μαρμελάδα, πουλώντας τα βαζάκια στους γείτονές του στο Εδιμβούργο. Μέχρι τα 16 κατάφερε να [0] δημιουργήσει τη δική του επιχείρηση, η οποία έχει [1] __________ στην πόλη όπου γεννήθηκε, το Εδιμβούργο. Φυσικά πήρε κάποια [2] __________ για να καλύψει τα πρώτα του έξοδα. Η επιτυχία δεν άργησε να έρθει. Ξεκίνησε το 2007 και το 2009 τα κέρδη από τις πωλήσεις της μαρμελάδας του άγγιξαν τα 1,2 εκατομμύρια λίρες!

Το προϊόν του είχε μεγάλη [3] __________ και οι δουλειές πήγαιναν τόσο καλά, που ο ίδιος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σχολείο, για να αφιερωθεί στην [4] __________ του. Στη συνέχεια, [5] __________ ένα βιβλίο συνταγών για νόστιμες, σπιτικές μαρμελάδες, το οποίο γνώρισε επίσης μεγάλη επιτυχία. Ο ίδιος δηλώνει για την επιτυχία του: «Δεν με ενδιαφέρουν τόσο τα λεφτά, [6] __________ μαρμελάδα, γιατί είναι αυτό που αγαπώ να κάνω. Η επιτυχία, βέβαια, είναι αρκετά γλυκιά».

Η οικονομική [7] __________ δεν έχει επηρεάσει τη δουλειά μας. Οι [8] __________ και οι πωλήσεις δεν έχουν μειωθεί ιδιαίτερα. Παρόλο βέβαια που η επιχειρηματική ιδέα δεν είναι ιδιαίτερα [9] __________, η επιτυχία της οφείλεται στην υψηλή ποιότητα του προϊόντος. Ακολουθούμε αυστηρά τις προδιαγραφές για κάθε στάδιο της [10] __________ κι έτσι το αποτέλεσμα είναι πάντα άριστο.

(cd 2, 17)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 13

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου ποια είναι η συνταγή της επαγγελματικής επιτυχίας.

Άσκηση 14

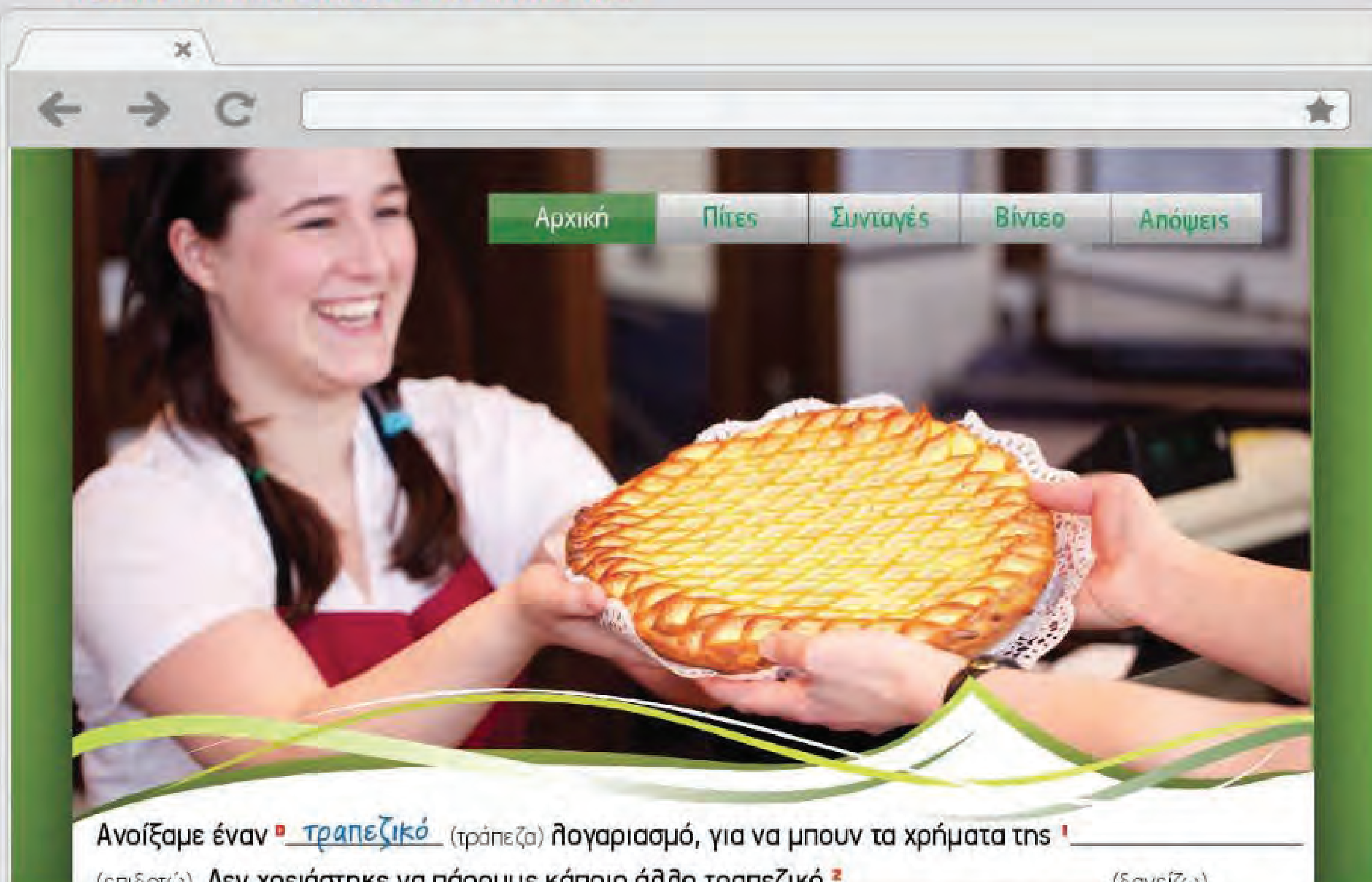
Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

επιδοτούμενος, ~~πρωτοτυπώ~~, επιχειρώ, παγκόσμιος, κατασκευαστικός, πώληση, ρίσκο, ειδικεύομαι, εργατικός, ανταγωνιστικός, επιδοτώ, ανεργία, επένδυση, γραφιστικός, επενδυτικός, τράπεζα, δανεικός, δανείζω, επιχείρηση, καλυπτικός, ξοδεύω, υλοποιώ, ζωγραφίζω, πρωτοτυπία, ζωγραφική, γραφιστική, εργοστασιακός, κυκλοφορία, πωλητήριο, ειδικευμένος, κυκλοφορικός, συμβουλεύω, κατασκευή, συμβουλευτικός, πωλητής, κάλυψη, εργαζόμενος, ανταγωνίζομαι, εργάζομαι, σταδιακός, κυκλοφοριακός, εξοδάκι, δανειάκι, πελατειακός, ανταγωνιστής

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
0 πρωτοτυπώ	1 ______	πρωτότυπος
2 ______	3 ______	επιχειρηματικός
-	πελάτης	4 ______
-	κόσμος	5 ______
κατασκευάζω	6 ______	7 ______
πουλώ	8 ______, 9 ______, 10 ______	-
ρισκάρω	11 ______	-
12 ______	ειδίκευση	13 ______
14 ______	επιδότηση	15 ______
16 ______	17 ______	άνεργος, 18 ______, 19 ______
επενδύω	20 ______	21 ______
-	22 ______	τραπεζικός
23 ______	δάνειο, 24 ______	25 ______
καλύπτω	26 ______	27 ______
28 ______	έξοδο, 29 ______	-
30 ______	υλοποίηση	-
31 ______	ζωγράφος, 32 ______	-
-	γραφίστας, 33 ______	34 ______
-	εργοστάσιο	35 ______
κυκλοφορώ	36 ______	37 ______, 38 ______
39 ______	σύμβουλος	40 ______
41 ______	ανταγωνισμός, 42 ______	43 ______
-	στάδιο	44 ______

Άσκηση 15

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Ανοίξαμε έναν [0] τραπεζικό (τράπεζα) λογαριασμό, για να μπουν τα χρήματα της [1] ______ (επιδοτώ). Δεν χρειάστηκε να πάρουμε κάποιο άλλο τραπεζικό [2] ______ (δανείζω), αφού η [3] ______ (επιχειρώ) από τα πρώτα της βήματα γνώρισε μεγάλη επιτυχία και μπορούσαμε να [4] ______ (καλύπτω) τις ανάγκες μας. Αρχικά δεν είχαμε καταλάβει ότι η [5] ______ (επιχειρώ) μας ιδέα θα είχε τόσο μεγάλη επιτυχία. Φύγαμε από τη χώρα μας και εγκατασταθήκαμε στην Ελβετία. Κάναμε πίτες και τις πουλούσαμε στην πλατεία της πόλης.

Δεν είχαμε βέβαια και πολλά [6] ______ (ξοδεύω). Μόνο τα υλικά και το ρεύμα που καίγαμε. [7] ______ (στάδιο) η ζήτηση αυξήθηκε πολύ, τα κέρδη μας πολλαπλασιάστηκαν κι έτσι μπορέσαμε να αγοράσουμε μια καντίνα. Τότε τα πράγματα έγιναν πολύ πιο απλά. Είχαμε ένα μικρό μαγαζί με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό! Αποκτήσαμε σταθερούς [8] ______ (πελατεία) και σταθερά έσοδα.

Έτσι, μπορέσαμε να οργανωθούμε περισσότερο και μεγαλώσαμε τις δουλειές μας. Κάναμε ένα [9] ______ (εργοστασιακός) παραγωγής φύλλων για πίτες και ξεκινήσαμε συνεργασία με διάφορα καταστήματα. Τότε αποκτήσαμε και τους [10] ______ (ανταγωνισμός) μας. Δεν έχουμε, όμως, παράπονο. Τα πάμε πολύ καλά, οι [11] ______ (πουλώ) μας συνεχώς αυξάνονται και ο κόσμος μας προτιμάει. Τώρα σκεφτόμαστε να ανοίξουμε τα φτερά μας και να επενδύσουμε σε κάτι άλλο. Θα μου επιτρέψετε, όμως, να μην επεκταθώ, γιατί δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η [12] ______ (επενδύω) και, καταλαβαίνετε, ο [13] ______ (ανταγωνίζομαι) είναι μεγάλος...

Άσκηση 16

Διάλεξε οκτώ (8) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Άσκηση 17

Ζήτησε τη βοήθεια του συμμαθητή/της συμμαθήτριάς σου, για να συμπληρώσεις το σταυρόλεξό σου.

Παράδειγμα:

Μαθητής Α: *Τι έχεις στο 1 οριζόντια;*

Μαθητής Β: *Έτσι λέμε το περπάτημα μιας απόστασης.*

Μαθητής Α: *Πορεία!*

Μαθητής Α

						1 Π	Ο	Ρ	4 Ε	Ι	Α
									Π		
	2 Π								Ι		
	Ρ								Δ		5 Ε
	Ω								Ο		Π
3	Τ								Μ		Ε
	Ο						3 Κ		Α		Ν
	Τ				4		Ρ				Δ
	Υ						Ι				Υ
5	Π						Σ				Σ
	Ο						Η				Η
6	Σ										

Μαθητής Β

						1 Π	Ο	Ρ	4 Ε	Ι	Α
	2 Π	Α	Ρ	Α	Γ	Γ	Ε	Λ	Ι	Α	
											5
3 Σ	Τ	Α	Δ	Ι	Ο						
							3				
					4 Ε	Δ	Ρ	Α			
5 Ε	Π	Ι	Δ	Ο	Τ	Η	Σ	Η			
6 Α	Σ	Τ	Ε	Ι	Ο	Σ					

Γραμματική: ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

(cd 2, 18)

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Τι επάγγελμα θα έκαναν οι ηρωίδες της Ντίσνεϊ

Χιονάτη: Κοινωνική λειτουργός

Χρειάζεται ιδιαίτερα προσόντα για να μπορέσει μια γυναίκα [0] να προσαρμοστεί και να ζήσει αρμονικά με επτά άνδρες. Κι όμως, η Χιονάτη τα κατάφερε. Ήταν καλόψυχη, συνήθιζε [1] ________________ για τους αδύναμους, ενώ προσέφερε με όλη της την αγάπη εθελοντική εργασία. Ποιο άλλο επάγγελμα θα της ταίριαζε, λοιπόν, εκτός από αυτό της κοινωνικής λειτουργού;

Σταχτοπούτα: Σχεδιάστρια μόδας

Η Σταχτοπούτα είχε την τύχη [2] ________________ τον πρίγκιπα των ονείρων της. Ήταν, όμως, πολύ εργατική και της άρεσε [3] ________________ με τον σχεδιασμό και τη δημιουργία ρούχων. Η ξανθομαλλούσα καλλονή –όπως θα ήταν τη σημερινή εποχή η Σταχτοπούτα– θα μπορούσε άνετα [4] ________________ στον τομέα της μόδας και [5] ________________ μια διάσημη σχεδιάστρια.

Ποκαχόντας: Εθελοντική Εργασία

Η Ποκαχόντας αγωνίστηκε με πάθος για τη γη και τους συμπατριώτες της. Ήξερε [6] ________________ μάχες και συνέχιζε τον αγώνα κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες μέχρι [7] ________________ ότι πέτυχε τους στόχους της. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι, αν ζούσε στη σημερινή εποχή, δεν θα μπορούσε [8] ________________ εθελοντικά σε κάποιον διεθνή οργανισμό για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διάσωση της ανθρωπότητας.

Γιασμίν: Πολιτικός

Η αγαπημένη του Αλαντίν ήταν μια πριγκίπισσα που αγωνιζόταν για τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων. Αρκετά δυναμική, θα μπορούσαμε [9] ________________ πως διέθετε τα απαραίτητα προσόντα για μια επιτυχημένη πολιτική καριέρα.

Ραπουνζέλ: Κομμώτρια

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως, κλεισμένη μέσα στον Πύργο της, η Ραπουνζέλ είχε μια αγαπημένη ασχολία: τα μαλλιά της. Δεν κουραζόταν ποτέ [10] ________________ τα μαλλιά της και [11] ________________.
Το ιδανικό επάγγελμα γι' αυτή, λοιπόν, είναι κομμώτρια!

Πηγή: Διασκευή κειμένου από www.aroma-gynaikas.info

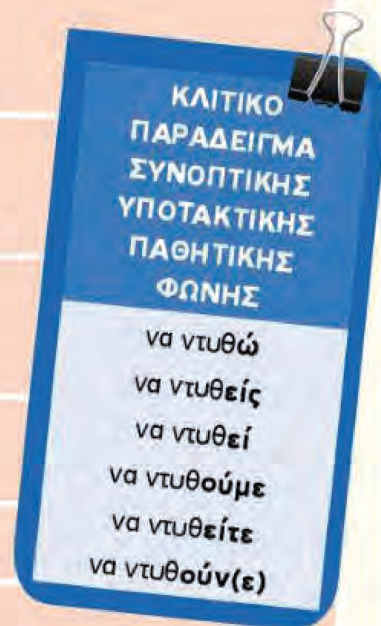
Ερωτήσεις:

1. Τι συνήθιζε να κάνει η Χιονάτη;

2. Με τι αγαπούσε να ασχολείται η Σταχτοπούτα και η Ραπουνζέλ;

3. Ποια είναι τα κοινά ενδιαφέροντα της Ποκαχόντα και της Γιασμίν;

	ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
	Σχηματισμός: να/ας + ενεστώτας ενεργητικής/παθητικής φωνής	**Σχηματισμός:** να/ας + θέμα αορίστου ενεργητικής/παθητικής φωνής + καταλήξεις
ακούω	να ακούω	να ακούσω
ακούγομαι	να ακούγομαι	να ακουστώ *
ιδρύω	να ιδρύω	να ιδρύσω
ιδρύομαι	να ιδρύομαι	να ιδρυθώ
εμπνέω	να εμπνέω	να εμπνεύσω
εμπνέομαι	να εμπνέομαι	να εμπνευστώ
ντύνω	να ντύνω	να ντύσω
ντύνομαι	να ντύνομαι	να ντυθώ
κλείνω	να κλείνω	να κλείσω
κλείνομαι	να κλείνομαι	να κλειστώ
πείθω	να πείθω	να πείσω
πείθομαι	να πείθομαι	να πειστώ
αναγκάζω	να αναγκάζω	να αναγκάσω
αναγκάζομαι	να αναγκάζομαι	να αναγκαστώ *
διαψεύδω	να διαψεύδω	να διαψεύσω
διαψεύδομαι	να διαψεύδομαι	να διαψευστώ *
διδάσκω	να διδάσκω	να διδάξω
διδάσκομαι	να διδάσκομαι	να διδαχτώ *
ανοίγω	να ανοίγω	να ανοίξω
ανοίγομαι	να ανοίγομαι	να ανοιχτώ *
τρέχω	να τρέχω	να τρέξω
αποδέχομαι	να αποδέχομαι	να αποδεχτώ *
στριμώχνω	να στριμώχνω	να στριμώξω
στριμώχνομαι	να στριμώχνομαι	να στριμωχτώ *
κηρύττω	να κηρύττω	να κηρύξω
κηρύττομαι	να κηρύττομαι	να κηρυχτώ *
αναπτύσσω	να αναπτύσσω	να αναπτύξω
αναπτύσσομαι	να αναπτύσσομαι	να αναπτυχθώ
ταράζω	να ταράζω	να ταράξω
ταράζομαι	να ταράζομαι	να ταραχτώ *
εγκαταλείπω	να εγκαταλείπω	να εγκαταλείψω
εγκαταλείπομαι	να εγκαταλείπομαι	να εγκαταλειφτώ *
κρύβω	να κρύβω	να κρύψω
κρύβομαι	να κρύβομαι	να κρυφτώ *
γράφω	να γράφω	να γράψω
γράφομαι	να γράφομαι	να γραφτώ *
αποκαλύπτω	να αποκαλύπτω	να αποκαλύψω
αποκαλύπτομαι	να αποκαλύπτομαι	να αποκαλυφτώ *
μπερδεύω	να μπερδεύω	να μπερδέψω
μπερδεύομαι	να μπερδεύομαι	να μπερδευτώ
απαγορεύω	να απαγορεύω	να απαγορεύσω
απαγορεύομαι	να απαγορεύομαι	να απαγορευτώ *
ζεσταίνω	να ζεσταίνω	να ζεστάνω
ζεσταίνομαι	να ζεσταίνομαι	να ζεσταθώ
απολυμαίνω	να απολυμαίνω	να απολυμάνω
απολυμαίνομαι	να απολυμαίνομαι	να απολυμανθώ
αυξάνω	να αυξάνω	να αυξήσω
αυξάνομαι	να αυξάνομαι	να αυξηθώ
αισθάνομαι	να αισθάνομαι	να αισθανθώ
αποθαρρύνω	να αποθαρρύνω	να αποθαρρύνω
αποθαρρύνομαι	να αποθαρρύνομαι	να αποθαρρυνθώ
θυμάμαι (κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι)	να θυμάμαι	να θυμηθώ

* σε πιο επίσημο ύφος τα *-στ*, *-χτ*, *-φτ*, *-ευτ* γίνονται αντίστοιχα *-σθ*, *-χθ*, *-φθ*, *-ευθ*

	ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
αγαπώ / αγαπιέμαι (απαντώ, γεννώ, κολλώ, κρατώ, μελετώ, μετρώ, νικώ, πουλώ, ρωτώ, χτυπώ, θεωρώ)	να αγαπώ / να αγαπιέμαι	να αγαπήσω / να αγαπηθώ
γελώ / γελιέμαι (κρεμώ, ξεχνώ, κερνώ, χαλώ)	να γελώ / να γελιέμαι	να γελάσω / να γελαστώ
τραβώ / τραβιέμαι	να τραβώ / να τραβιέμαι	να τραβήξω / να τραβηχτώ
πετώ / πετιέμαι	να πετώ / να πετιέμαι	να πετάξω / να πεταχτώ
- / παραπονιέμαι	- / να παραπονιέμαι	- / να παραπονεθώ
αγνοώ / αγνοούμαι	να αγνοώ / να αγνοούμαι	να αγνοήσω / να αγνοηθώ
αφαιρώ / αφαιρούμαι (διαιρώ, εξαιρώ, επαινώ, φορώ, στεναχωριέμαι, βαριέμαι)	να αφαιρώ / να αφαιρούμαι	να αφαιρέσω / να αφαιρεθώ
αποκαλώ / αποκαλούμαι	να αποκαλώ / να αποκαλούμαι	να αποκαλέσω / να αποκαλεστώ

Χρησιμοποιώ Υποτακτική για να εκφράσω:	
Επιθυμία	Ήμουν πολύ κουρασμένη και ήθελα να ξεκουραστώ το μεσημέρι. Κάθε μέρα μετά το σχολείο, θέλω να ξεκουραστώ λίγο.
Ευχή	Εύχομαι να περάσεις καλά στις εξετάσεις. Εύχομαι να περνάς πάντα καλά. Να ζήσετε! Να περάσεις καλά! Μακάρι να / Ας περάσω στις εξετάσεις! Μακάρι να / Ας ερχόταν! Μακάρι να / Ας είχα φύγει πριν! Μακάρι να / Ας έγραψε καλά στις εξετάσεις!
Προσταγή	Να φύγεις αμέσως! Να μη φας τίποτα σήμερα το βράδυ!
Υποχρέωση	Αύριο πρέπει να ξυπνήσω νωρίς. Φέτος θα πρέπει να ξυπνάω νωρίς, για να πηγαίνω τα παιδιά στο σχολείο.
Πιθανότητα	Η Σοφία μπορεί να έρχεται κάθε μέρα, αν το θέλουμε. Υπάρχει πιθανότητα να τον συναντήσω σε λίγο.
Δυνατότητα/Ικανότητα	Μπορώ να διορθώσω τον υπολογιστή που χάλασε.
Φόβο	Φοβάμαι να του τηλεφωνήσω, γιατί είναι πολύ θυμωμένος μαζί μου. Διστάζω να του τηλεφωνώ συχνά, γιατί είναι πολύ απασχολημένος.
Παραχώρηση	Ας έρθει και η Μαίρη αύριο στη θάλασσα, αφού το θέλεις τόσο πολύ.
Προτροπή	Ας πάμε στη θάλασσα αυτό το σαββατοκύριακο. Θα περάσουμε τέλεια! Να πηγαίνεις στο γυμναστήριο, όποτε μπορείς.
Απορία	Πού να πάμε; Τι να φάμε;
Άδεια	Μπορώ να φύγω πιο νωρίς από τη δουλειά, σήμερα; Να δω τηλεόραση, μαμά; Μου επιτρέπετε να φεύγω μισή ώρα νωρίτερα, για να προλαβαίνω το λεωφορείο;
Πρόταση για κάτι	Προτείνω να πάμε σινεμά αύριο το βράδυ. Να βγούμε σήμερα το βράδυ;
Άρνηση στην υποτακτική	Να μην έρθεις! Λέω να μη βγω έξω σήμερα.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

Χρήση: για να τονιστεί το αποτέλεσμα μιας ενέργειας

μετά από: *έχω, λίγο έλειψε, παρά τρίχα, παρά λίγο, κοντεύω, πάω, ετοιμάζομαι, είναι η σειρά μου, μένει, αργώ, κάνω καιρό, χρειάζεται καιρός, βιάζομαι, ανυπομονώ, ακόμη, δεν βλέπω την ώρα, περιμένω, μέχρι/ώσπου, προτού/πριν* κ.ά.

ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

Χρήση: για να τονιστεί η διάρκεια ή η επανάληψη μιας ενέργειας

μετά από: *ευχαριστιέμαι, στεναχωριέμαι, χαίρομαι, με εκνευρίζει, μου αρέσει, κουράζομαι, αρχίζω, ξεκινάω, συνεχίζω, εξακολουθώ, σταματάω, παύω, συνηθίζω, βλέπω, ακούω, φαίνομαι, δείχνω, μαθαίνω, ξέρω, νιώθω* κ.ά.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ Ή ΜΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

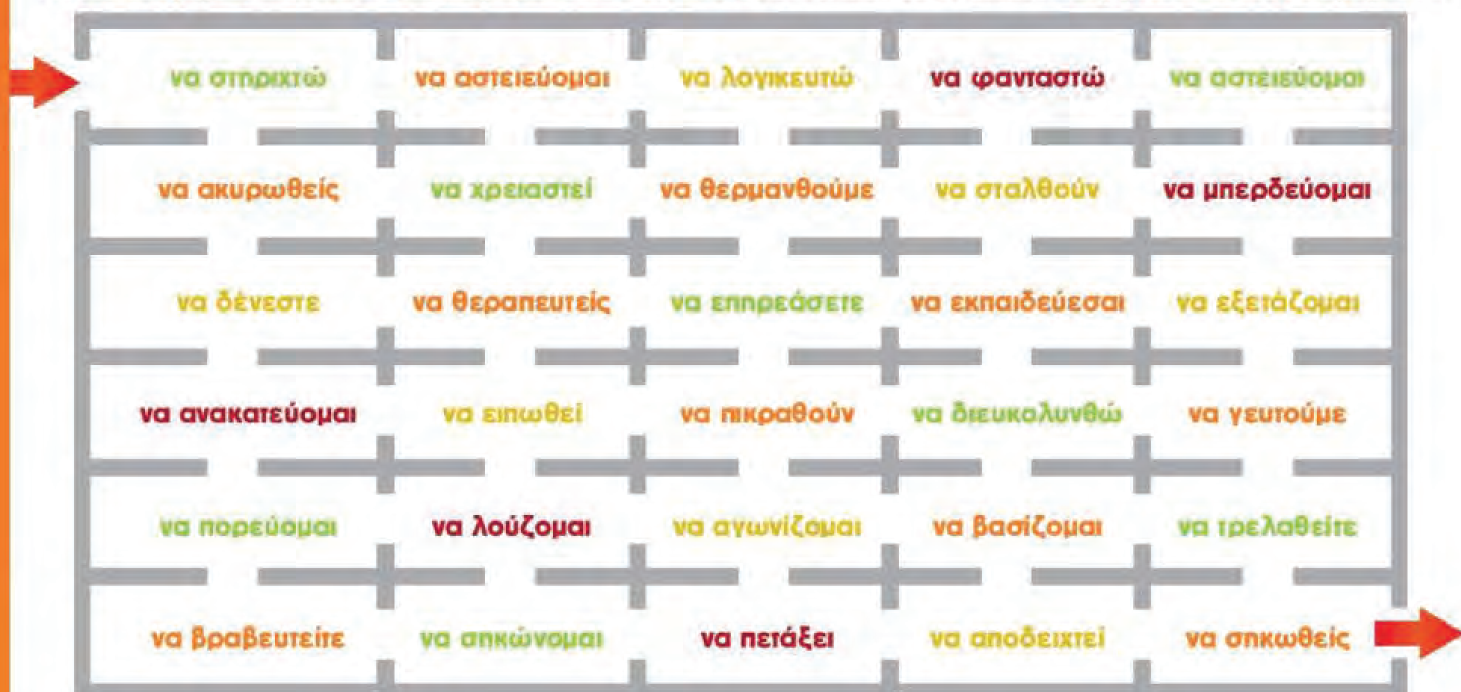
μετά από: *είναι καλό/είναι κακό, είναι ευχάριστο/είναι δυσάρεστο, είναι εύκολο/είναι δύσκολο, είναι δυνατό/είναι αδύνατο, είναι πιθανό/είναι απίθανο, είναι ώρα/καιρός, μπορεί, πρέπει, με ενδιαφέρει, επιτρέπεται, απαγορεύεται, χρειάζεται, χωρίς* κ.ά.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
βρέχομαι	να βραχώ
βρίσκομαι	να βρεθώ
γίνομαι	να γίνω
δίνομαι	να δοθώ
εφευρίσκομαι	να εφευρεθώ
εύχομαι	να ευχηθώ
κάθομαι	να καθίσω
καίγομαι	να καώ
κόβομαι	να κοπώ
κλέβομαι	να κλαπώ
λέγομαι	να ειπωθώ
ντρέπομαι	να ντραπώ
πλένομαι	να πλυθώ
προβάλλομαι	να προβληθώ
στέκομαι	να σταθώ
στέλνομαι	να σταλθώ
στρέφομαι	να στραφώ
σώζομαι	να σωθώ
τρέφομαι	να τραφώ
τρώγομαι	να φαγωθώ
φαίνομαι	να φανώ
χαίρομαι	να χαρώ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι σε συνοπτική υποτακτική και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2
Διάλεξε το σωστό.

0. Μ' ενδιαφέρει να μην πικραστείς / πικραθείς από αυτήν την ιστορία.
1. Περιμένω να ψηθεί / ψηστεί το φαγητό και μετά θα έρθω.
2. Παρά λίγο να απολυστεί / απολυθεί από τη δουλειά της, εξαιτίας της συμπεριφοράς της.
3. Δείτε πώς μπορείτε να μαζέψετε τα σπασμένα γυαλιά χωρίς να κοφτείτε / κοπείτε.
4. Αργώ να συνδεχτώ / συνδεθώ στο ίντερνετ από αυτόν τον υπολογιστή.
5. Δεν μπορώ να βασιχτώ / βασιστώ σε ό,τι λες, γιατί δεν σε εμπιστεύομαι.
6. Πριν από την πτήση είναι απαραίτητο να δεθείς / δεστείς με τη ζώνη.
7. Οφείλει να προστατευτεί / προστατευστεί από τις ιώσεις, γιατί έχει μικρό παιδί.
8. Χρειάζεται καιρός, για να αναπτυχθεί / αναπτυχστεί μια αληθινή σχέση.
9. Τρεις φοιτητές από τη Χιλή έφτιαξαν ένα ποδήλατο που είναι αδύνατο να κλαπεί / κλεφτεί.

Άσκηση 3
Διάλεξε το σωστό.

0. Δεν αντέχω άλλο. Κουράστηκα να ακούσω / ακούω όλο τα ίδια και τα ίδια.
1. Αρχίζω να πιστεύω / πιστέψω ότι μου λέει ψέματα.
2. Της είναι πια πολύ δυσάρεστο να συνεργάζεται / συνεργαστεί μαζί του.
3. Ξεκινάω να ασχολούμαι / ασχοληθώ με μια δουλειά και πάντα κάτι συμβαίνει και διακόπτω.
4. Η Ελένη συνεχίζει να εργαστεί / εργάζεται στην εταιρεία που ήταν.
5. Ο Αντρέας ξέρει να υπερασπίζεται / υπερασπιστεί την άποψή του.
6. Δεν είναι πάντα εύκολο να αποδέχεσαι / αποδεχτείς την αλήθεια.
7. Κοντεύουν να τρελαθούν / τρελαίνονται από τη χαρά τους.
8. Είναι καλό να γυμνάζεσαι / γυμναστείς κάθε μέρα.
9. Παρά λίγο να γράφομαι / γραφτώ κι εγώ σε αυτό το φροντιστήριο.
10. Συνηθίζω να ντύνομαι / ντυθώ με αθλητικά ρούχα, για να είμαι άνετη.
11. Πρέπει να συμβουλευτείς / συμβουλεύεσαι έναν δικηγόρο για την υπόθεσή σου.
12. Τον αδερφό μου τον ενδιαφέρει να ασχοληθεί / ασχολείται με αυτόν τον τομέα.
13. Δεν βλέπω την ώρα να συναντηθούμε / συναντιόμαστε.
14. Είναι αδύνατο να προσληφθείς / προσλαμβάνεσαι σε αυτήν τη δουλειά χωρίς προσόντα.
15. Παρά λίγο να σκοτωθούμε / σκοτωνόμαστε.
16. Περιμένω να κοιμηθούν / κοιμούνται τα παιδιά, για να κάνω μερικές δουλειές στο σπίτι.
17. Μέχρι να ενηλικιωθούν / ενηλικιώνονται τα παιδιά, οι γονείς έχουν πολλές υποχρεώσεις.
18. Ανεβείτε στο χωριό Μπισκίνι (στον δρόμο προς Ζαχάρω) και μη ξεχάσετε να κάθεστε / καθίσετε στο καφενεδάκι με θέα όλη την ακτή και τη λίμνη Καϊάφα.
19. Ζούμε στην Ελλάδα, ταξιδεύουμε στα πανέμορφα πελάγη του Αιγαίου και του Ιονίου και μπορούμε να αξιοποιήσουμε νέες ιδέες και να στραφούμε / στρεφόμαστε σε άλλες λύσεις πέρα από τις κλασικές διακοπές.
20. Πρέπει οπωσδήποτε να βάλετε αντηλιακό με υψηλό δείκτη προστασίας, για να μην καίγεστε / καείτε από τον ήλιο.

Άσκηση 4

***Να**, **μακάρι** ή **ας**; Συμπλήρωσε τα κενά.*

0. Μακάρι να μην πήγαινα σήμερα στη δουλειά!
1. ______ περάσω στις εξετάσεις!
2. ______ το πω, ______ μην το πω;
   Τι ______ κάνω; ______ μην το πω τελικά.
3. ______ φύγω ή ______ μείνω;
   ______ μείνω λίγο ακόμη.
4. ______ να γράψω καλά στις εξετάσεις!
5. Το ______ γκρινιάζεις όλη την ώρα δεν βγάζει πουθενά.
6. ______ προσέχεις τα λόγια σου!
7. ______ να περνούσα στις εξετάσεις!
8. Καθένας ______ κοιτάζει τη δουλειά του.
9. Και ______ βραχώ, τι έγινε; ______ βραχώ.
   Δεν με νοιάζει καθόλου.
10. ______ σας ζήσει!
11. Καλά ______ περάσεις!
12. Και τι σε πειράζει αν αργήσω; ______ αργήσω.
13. Το ______ αποφασίσει να σας βοηθήσει είναι σημαντικό.
14. Είναι όμορφο το ______ φροντίζεις κάποιον.
15. ______ να μη βρέξει και ______ πάμε στη
    θάλασσα!
16. ______ να ήταν έτσι!
17. ______ να είχες έρθει μαζί μας!
18. Πώς ______ μου φανεί;
19. Βλέπεις τι παθαίνεις με το ______ μην ακούς κανέναν;
20. ______ να μου το έλεγες από πριν!
21. ______ να ήξερα Ιταλικά!
22. ______ να είναι ψέματα!
23. ______ ζήσετε!
24. ______ μην περπατάτε στον δρόμο!
25. ______ ζει κανείς ή ______ μη ζει;
26. Τι ______ θέλει άραγε; Πώς ______ το μάθω;
    Ποιος ______ ξέρει πού βρίσκεται...

Άσκηση 5

Διάλεξε το σωστό, όπως στο παράδειγμα.

0. Έμαθα ότι θα έρθεις / να έρθεις το καλοκαίρι στο νησί και χάρηκα πολύ!
1. Δεν έχω μάθει ότι λέω / να λέω ψέματα.
2. Πρέπει να μάθεις να κολυμπάς / ότι κολυμπάς, για να πηγαίνουμε στη θάλασσα.
3. Θυμήσου να πάρεις / ότι πάρεις τα κλειδιά μαζί σου.
4. Ορκίζομαι ότι δεν σε είδα / να μη σε είδα και γι' αυτό δεν σε χαιρέτησα.
5. Δεν νομίζω να φύγει / ότι φύγει τόσο νωρίς.
6. Ξέρεις ότι λέω / να λέω μόνο την αλήθεια.
7. Το μωρό δεν ξέρει ακόμη να μιλάει / ότι μιλάει και ότι περπατάει / να περπατάει.
8. Ξέχασα ότι έβαλα / να έβαλα το φαγητό στο ψυγείο.
9. Μ' έπεισε ότι λέει / να λέει την αλήθεια.
10. Μ' έπεισε ότι λέω / να λέω πάντα την αλήθεια.
11. Μ' έπεισε να πάμε / ότι πάμε διακοπές στο εξωτερικό.
12. Αρνούμαι να πάρω / ότι πάρω μέρος στον αγώνα.
13. Αρνούμαι ότι πήρα / να πήρα μέρος στον αγώνα.

(cd 2, 19)

Άσκηση 6

Άκουσε τους παρακάτω διαλόγους και σημείωσε τι εκφράζουν οι ομιλητές.

	προσταγή	άδεια	έκπληξη / απορία
Να φύγει;			
Να φύγει;			
Να φύγει!			
Να φάμε;			
Να φάμε;			
Να φάμε!			
Να πάμε;			
Να πάμε;			
Να πάμε!			
Να το ανοίξουν;			
Να το ανοίξουν;			
Να το ανοίξουν!			

(cd 2, 20)

Άσκηση 7

Άκουσε τους παρακάτω διαλόγους και σημείωσε ποιοι ομιλητές δείχνουν έκπληξη.

Α. Να παίξει; ☐
Β. Να παίξει. ☐
Γ. Να παίξει; ☐

Α. Άντε να κοιμηθώ. ☐
Β. Να κοιμηθείς; ☐
Γ. Να κοιμηθείς. ☐

Α. Να διαβάσουμε; ☐
Β. Να διαβάσουμε. ☐
Γ. Να διαβάσουμε; ☐

Άσκηση 8
Συμπλήρωσε τα κενά με συνοπτική ή μη συνοπτική υποτακτική.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ; ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Για να 0 προσληφθείς (προσλαμβάνομαι) σε μια εταιρεία με καλές προοπτικές, θα πρέπει πρώτα να 1__________ (αποκτώ) τα απαραίτητα προσόντα. Είναι καταρχήν απαραίτητο να 2__________ (διαθέτω) τις απαραίτητες σπουδές και ίσως κάποια προϋπηρεσία. Δεν αρκούν, όμως, μόνο αυτά. Στην εποχή μας υπάρχουν άνθρωποι που δυσκολεύονται στην αναζήτηση εργασίας και, παρόλο που δίνουν πολλές συνεντεύξεις, αργούν να 3__________ (προσλαμβάνομαι) σε μια θέση που τους ικανοποιεί. Πολλοί από αυτούς αναγκάζονται να 4__________ (εγκαταλείπω) τα όνειρά τους και να 5__________ (απασχολούμαι) σε μια δουλειά διαφορετική από το αντικείμενο των σπουδών τους. Κάποιοι άλλοι επιμένουν μέχρι να τα 6__________ (καταφέρνω). Παρακάτω μπορείτε να 7__________ (διαβάζω) γενικές συμβουλές, χρήσιμες για όλους τους νέους που ενδιαφέρονται να 8__________ (ακολουθώ) μια πετυχημένη καριέρα.

Ακόμη και μετά τις σπουδές σου, είναι πολύ χρήσιμο να 9__________ (δεν σταματώ) να ενημερώνεσαι για τις εξελίξεις στον τομέα σου. Θα πρέπει, δηλαδή, να 10__________ (παρακολουθώ) σχετικά σεμινάρια κι επιμορφώσεις. Ακόμη και κατά τη διάρκεια μιας επιμόρφωσης, μπορεί να 11__________ (βρίσκομαι) με κάποιους ανθρώπους που θα σε βοηθήσουν στην καριέρα σου. Προτίμησε να 12__________ (εκπαιδεύομαι) σε κάτι συγκεκριμένο, να 13__________ (αποκτώ) μια ειδικότητα από την οποία έχει ανάγκη η αγορά. Ακόμη και αν δεν βρεις αμέσως την εργασία που ονειρεύεσαι, απαγορεύεται να 14__________ (απογοητεύομαι) και να 15__________ (βαριέμαι). Όσες αποτυχίες κι αν νομίζεις ότι έχεις, μην ξεχνάς ότι αποκλείεται να 16__________ (δεν στέκομαι) τυχερός ποτέ. Γι' αυτό συνέχισε να 17__________ (στέλνω) το βιογραφικό σου και να 18__________ (εφοδιάζομαι) με νέες εμπειρίες. Πολλές φορές βρίσκουμε αυτό που ψάχνουμε, όταν δεν το περιμένουμε. Καλή επιτυχία και κυρίως καλή σταδιοδρομία! Μακάρι να 19__________ (βρίσκομαι) εκεί που επιθυμείς!!!

Άσκηση 9

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. να/μεταπτυχιακή/αύριο/μου/γράφω/Από/τη/ξεκινάω/εργασία
Από αύριο ξεκινάω να γράφω τη μεταπτυχιακή μου εργασία.

1. το/λίγο/ο/απόγευμα/Χτες/αγώνας/παρά/να/ποδοσφαίρου/ακυρωθεί

2. να/δυνατές/ακούει/Εξακολουθεί/όταν/φωνές/ταράζεται

3. θέμα/Με/πετιέσαι/στο/εκνευρίζει/το/άλλο/από/να/ένα/το

4. να/παιδιά/Απαγορεύεται/η/από/αυτή/τροφή/μικρά/καταναλώνεται

5. μην/Μακάρι/να/μας/μυστικό/αποκαλυφτεί/το

6. ξυπνάμε/κάθε/να/τόσο/νωρίς/Είναι/μέρα/δύσκολο

7. έλειψε/του/παραδεχτεί/Λίγο/το/να/λάθος

8. επιχείρηση/μου/να/δική/ανοίξω/τη/Ετοιμάζομαι

Άσκηση 10

Είσαι φοιτητής/φοιτήτρια και συζητάς μ' έναν φίλο/μια φίλη σου για το πώς μπορείτε να βρείτε εργασία στις διακοπές σας. Σκέφτεστε τι μπορείτε να κάνετε και τι δεν πρέπει να κάνετε, για να έχετε θετικά αποτελέσματα. Χρησιμοποίησε τις παρακάτω φράσεις:

Μακάρι, Μπορώ να, Αρνούμαι να, Λέω να μη(ν), Είναι η σειρά μου να, Είναι καιρός να

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

– Τι βλέπεις στις εικόνες;
– Τι πιστεύεις ότι συζητούν στην παρακάτω φωτογραφία;
– Ποιο πιστεύεις ότι θα είναι το θέμα του κειμένου που θα ακούσεις;

(cd 2, 21)

Άσκηση 1
Άκουσε τον διάλογο και κράτησε σύντομες σημειώσεις.

Συμβουλή: Πριν ακούσεις το κείμενο, ρίξε μια ματιά στις προτάσεις, για να εντοπίσεις τα σημεία στα οποία πρέπει να προσέξεις περισσότερο.

0. Όνομα έκθεσης:
«Εκπαίδευση, Απασχόληση, Εργασία και Επιχειρηματικότητα»

1. Στόχοι της έκθεσης:

2. Φορείς που συμμετέχουν στην έκθεση:

3. Κοινό στο οποίο απευθύνεται η έκθεση:

4. Συχνότητα διοργάνωσης της έκθεσης:

5. Περίοδος διοργάνωσης της έκθεσης:

6. Αφιέρωμα τελευταίας μέρας:

(cd 2, 21)

Άσκηση 2
Άκουσε ξανά τον διάλογο και κάνε την περίληψή του.

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Εκτυπώστε το κείμενο της κατανόησης προφορικού λόγου, γίνετε ζευγάρια, δείτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ορισμούς περιγράφουν τη σημασία τους.

0. αυτός που έχει τα απαραίτητα προσόντα = κατάλληλος

1. προετοιμάζω μια εκδήλωση = ______

2. υπερβολικά μεγάλος = ______

3. αυτός που βρίσκεται στην κορυφή, ο καλύτερος, πάρα πολύ σημαντικός = ______

4. η δυνατότητα για εξέλιξη, για πρόοδο = ______

5. προσπαθώ να πετύχω κάτι = ______

6. κάνω κάτι μεγαλύτερο ή περισσότερο = ______

7. ασκώ ένα επάγγελμα, αφιερώνω τον χρόνο μου σε κάτι = ______

Άσκηση 2

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με την ίδια ή παρόμοια σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	κατάλληλος	**α.**	παρουσιάζω, παίζω/δείχνω	
1.	προβάλλω	**β.**	αρμόδιος, ικανός	0
2.	συμμετέχω	**γ.**	πληροφόρηση	
3.	ενημέρωση	**δ.**	ικανότητα	
4.	εταιρεία	**ε.**	παίρνω μέρος	
5.	δεξιότητα	**στ.**	επιχείρηση	
6.	επιδιώκω	**ζ.**	στοχεύω, αποσκοπώ	

Άσκηση 3

Γίνετε ζευγάρια, ενώστε τις λέξεις με αντίθετη σημασία και κάντε προτάσεις με αυτές.

0.	αυξάνω	**α.**	απέχω	
1.	κατάλληλος	**β.**	μειώνω, ελαττώνω	0
2.	συμμετέχω	**γ.**	ακατάλληλος	
3.	σημαντικός	**δ.**	αδιάφορος	
4.	ενδιαφέρων	**ε.**	ασήμαντος	

Άσκηση 4

Διάβασε τους παρακάτω ορισμούς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

0. Οι σπουδές πριν από το βασικό πτυχίο λέγονται προπτυχιακές.

1. Οι σπουδές μετά το βασικό πτυχίο, με στόχο την απόκτηση ειδικότερων γνώσεων, λέγονται ____________.

2. Ο σύλλογος, ο οργανισμός που έχει κοινωνικές, πολιτιστικές, επαγγελματικές δραστηριότητες λέγεται ____________.

3. Η επιχείρηση στην οποία συγκεκριμένοι άνθρωποι εργάζονται μαζί κι έχουν κοινό στόχο λέγεται ____________.

4. Αυτός που συμμετέχει σε μια έκθεση, παρουσιάζοντας τα έργα του λέγεται ____________.

5. Όταν στρέφομαι σε κάποιον για βοήθεια, πληροφορία, τότε ____________ σ' αυτόν.

0	Π	Ρ	Ο	Π	Τ	Υ	Χ	Ι	Α	Κ	Ε	Σ	Ο	Π	Η	Υ	Χ
1	Μ	Ε	Τ	Α	Π	Τ	Υ	Χ	Ι	Α	Κ	Ε	Σ	Ι	Τ	Τ	Υ
2	Δ	Φ	Ε	Ρ	Υ	Ι	Θ	Ν	Μ	Φ	Ο	Ρ	Ε	Α	Σ	Ι	Θ
3	Ε	Τ	Ε	Τ	Α	Ι	Ρ	Ε	Ι	Α	Δ	Ο	Υ	Λ	Ε	Ι	Ρ
4	Α	Π	Ε	Κ	Θ	Ε	Τ	Η	Σ	Τ	Η	Λ	Ο	Ρ	Ι	Ε	Τ
5	Δ	Α	Π	Ε	Υ	Θ	Υ	Ν	Ο	Μ	Α	Ι	Κ	Ε	Ρ	Θ	Υ

Άσκηση 5

Βρες σε ποια/ποιες από τις παρακάτω προτάσεις η υπογραμμισμένη λέξη έχει την ίδια σημασία με αυτή που έχει στο παράδειγμα και ποια είναι η σημασία της στις υπόλοιπες προτάσεις.

1. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού φιλοξενούσαμε στο σπίτι τη γιαγιά και τον παππού.

- **α.** Όταν πηγαίνω στο χωριό, φιλοξενούμαι στο σπίτι της θείας μου.
- **β.** Οι άστεγοι, εξαιτίας των σεισμών, φιλοξενήθηκαν στο στάδιο και στα σχολικά κτίρια.
- **γ.** Ο ξενώνας μπορεί να φιλοξενήσει τριάντα άτομα.
- **δ.** Το περιοδικό φιλοξενεί συχνά στις σελίδες του αφιερώματα για την Ελλάδα.

2. Το αυτοκίνητο έφυγε από την πορεία του κι έτσι έγινε το ατύχημα.

- **α.** Στην πορεία του λεωφορείου βρέθηκε ένα κοπάδι πρόβατα.
- **β.** Η πορεία της οικονομίας μας πηγαίνει πολύ καλύτερα.
- **γ.** Σίγουρα θα παρουσιαστούν κάποιες δυσκολίες στην πορεία. Είμαι βέβαιη, όμως, ότι θα τις αντιμετωπίσουμε.
- **δ.** Παρόλο που ξεκίνησε με πολλές δυσκολίες, είχε μια πολύ καλή πορεία στην επαγγελματική του ζωή.
- **ε.** Χιλιάδες άνθρωποι έκαναν πορεία ειρήνης το απόγευμα της Τετάρτης.

Άσκηση 6

Γίνετε ζευγάρια. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html. Πληκτρολογήστε τη λέξη *ασχολούμαι* και βρείτε παραδείγματα με τις διαφορετικές σημασίες της λέξης.

Άσκηση 7
Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

πληροφορία/πληροφόρηση

0. Έχω μια εμπιστευτική ___πληροφορία___ την οποία σκέφτομαι να σου πω, αλλά σε παρακαλώ πολύ να μην τη πεις πουθενά.
1. Δεν είμαι και πολύ βέβαιος ότι αυτό που μου λες είναι αξιόπιστη ή διασταυρωμένη ____________.
2. Υπάρχει ελλιπής ____________ των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους.
3. Έχω αποκλειστικές ____________ για την επίσκεψη ενός διάσημου ηθοποιού στη χώρα μας, αλλά δεν μπορώ να σου πω περισσότερα.

ασχολία/απασχόληση

4. Έκανε οικογένεια και έχει πολλές ____________
5. Στην εφημερίδα μας μπορείτε να αναζητήσετε θέσεις εργασίας για μερική ή ολική ____________.
6. Σε νέα μελέτη διαπιστώθηκε ότι οι άνθρωποι που παίζουν μουσική, ζωγραφίζουν ή κάνουν άλλες δημιουργικές ____________ νιώθουν πιο ικανοποιημένοι με τη ζωή τους.

εργασία/επάγγελμα

7. ____________ μέσω διαδικτύου. Πώς να αποκτήσεις εισόδημα δουλεύοντας από το σπίτι!
8. Αφού τελειώσεις τη σχολή, πρέπει να βγάλεις άδεια άσκησης ____________
9. Ποιο είναι το ωράριο ____________ σας;
10. Δεν μου αρέσει το ελεύθερο ____________. Προτιμώ να είμαι υπάλληλος.
11. Πάρε μέρος στον διαγωνισμό και διεκδίκησε μια θέση ____________.

οργανώνω/διοργανώνω

12. Όταν γράφεις ένα κείμενο, πρέπει πρώτα να ____________ τη σκέψη και τα επιχειρήματά σου.
13. ____________ τις διακοπές σας και περάστε αξέχαστες μέρες κάνοντας κατασκήνωση.
14. Το σχολείο μας ____________ μια γιορτή για τις απόκριες.
15. Ποιος ____________ αυτό το συνέδριο;

Άσκηση 8
Διάλεξε δύο (2) ομάδες λέξεων από αυτές της άσκησης 7 και βρες παραδείγματα με τη χρήση τους από τα σώματα κειμένων στην ιστοσελίδα www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/corpora/search.html.

Άσκηση 9

Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0. Πρέπει να κάνω έναρξη επαγγέλματος πριν ανοίξω την επιχείρησή μου. Σ
1. Η πληροφόρηση που έχει είναι απολύτως έγκυρη. ______
2. Μετά το Πανεπιστήμιο έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό. ______
3. Έχει πολλές απασχολήσεις τώρα που έγινε διευθύντρια στο σχολείο. ______
4. Ο Κώστας είναι μάστορας και γι' αυτό φοράει πάντα στολή επαγγέλματος, όταν πηγαίνει στη δουλειά του. ______
5. Περισσότεροι από 100 εκθέτες συμμετείχαν στην έκθεση βιβλίου. ______

Άσκηση 10

Γίνετε ζευγάρια και ενώστε τις λέξεις, για να κάνετε φράσεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά. Με μερικές λέξεις μπορείτε να κάνετε περισσότερους από έναν συνδυασμούς. Μετά γράψτε προτάσεις με τις φράσεις που κάνατε.

	κατάρτιση
	μάθηση
	εκπαίδευση
	προσανατολισμός
0	εργασίας
	λειτουργός
	περιβάλλον
	χώρα
	πρόγραμμα
	καριέρας
	σπουδών

Άσκηση 11

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

~~εταιρεία~~, συμμετείχαν, προοπτικές, δεξιότητες, επιδιώξω, φορέων, διοργανώνει, κατάλληλη, μεταπτυχιακές, κορυφαίους, ασχολήθηκα, εκθέτες, κατάρτιση

Επισκέφτηκα την έκθεση με έναν φίλο μου πριν από δύο χρόνια. Εκείνο το διάστημα εργαζόμουν σε μια πολυεθνική [0] ___εταιρεία___ και δεν είχα ανάγκη από δουλειά. Πήγα με τον φίλο μου που έψαχνε δουλειά και ήθελε παρέα. Εντυπωσιάστηκα από την οργάνωση της έκθεσης. Εκείνη τη χρονιά [1] ________________ πάρα πολλοί [2] ________________ και όλα τα περίπτερα είχαν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Μου άρεσε ιδιαίτερα το περίπτερο που ήταν αφιερωμένο στις [3] ________________ σπουδές στο εξωτερικό.

Εκεί πληροφορήθηκα για το μεταπτυχιακό που παρακολούθησα στη συνέχεια και μου άνοιξε νέες [4] ________________ στην εργασία μου. Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου [5] ________________ με ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και διοίκηση εκπαιδευτικών [6] ________________. Παρακολούθησα μαθήματα με [7] ________________ επιστήμονες και η [8] ________________ που πήρα ήταν ιδιαίτερα [9] ________________, για να εργαστώ σε έναν φορέα που [10] ________________ εξ αποστάσεως μαθήματα. Ανέπτυξα τις επικοινωνιακές μου [11] ________________ και μετά το τέλος των σπουδών μου χωρίς να το [12] ________________, μου πρότειναν τη θέση που έχω σήμερα στην εργασία μου: διευθυντικό στέλεχος ιδιωτικού Πανεπιστημίου. Πραγματικά χρωστάω πολλά στον φίλο μου που με πήγε στην έκθεση!

(cd 2, 22)

Άσκηση 12

Τώρα άκουσε το παραπάνω κείμενο και σημείωσε ποιες λέξεις/φράσεις αντικαθιστούν τις λέξεις που συμπλήρωσες στα κενά του.

Άσκηση 13

Συζητάς με τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου για τα βήματα που πρέπει να κάνετε, για να βρείτε εργασία, όταν τελειώσετε τις σπουδές σας.

Άσκηση 14

Γίνετε ζευγάρια, δείτε τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάθε σειράς του πίνακα με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

συμβουλεύω, προβολή, επιδίωξη, διοργάνωση, αύξηση, φιλοξενούμενος, επίσκεψη, προσανατολισμένος, κορυφή, επενδυτής, εκθέτω, εγκαινιάζω, προσφορά, συμβουλή, ~~άσκηση~~, ασκούμενος, αγοράζω, αναζήτηση, εργάζομαι, προγραμματίζω, φιλοξενία, επάγγελμα, προσανατολίζω, επισκέπτομαι, συμμετέχω, αγοραστής, γνωρίζω, εργατικός, διαφήμιση, διαφημιστικός, επένδυση, εκθέτης, γνωριμία, φιλόξενος, αγοραστικός, προγραμματισμένος, εκθεσιακός, κορυφώνω, προγραμματισμός, εργασιακός

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
ασκώ	0 άσκηση	1 ______
2 ______	αγορά, 3 ______	4 ______
5 ______	εργασία	6 ______, 7 ______
8 ______	πρόγραμμα, 9 ______	10 ______
προσφέρω	11 ______	-
φιλοξενώ	12 ______	13 ______, 14 ______
15 ______	16 ______	συμβουλευτικός
-	17 ______	επαγγελματικός
18 ______	προσανατολισμός	19 ______
αναζητώ	20 ______	-
21 ______	επισκέπτης, 22 ______	-
23 ______	συμμετοχή	-
24 ______	25 ______	κορυφαίος
26 ______	έκθεση, 27 ______	28 ______
επιδιώκω	29 ______	-
αυξάνω	30 ______	-
31 ______	γνώση, 32 ______	-
-	πορεία	-
προβάλλω	33 ______	-
διαφημίζω	34 ______	35 ______
διοργανώνω	36 ______	-
37 ______	εγκαίνια	-
επενδύω	38 ______, 39 ______	-

Άσκηση 15

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Η Διά βίου [0] Συμβουλευτική (συμβουλεύω) και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός είναι η συστηματική βοήθεια που επιτρέπει στο άτομο σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής του να παίρνει εκπαιδευτικές και [1] ______________ (επάγγελμα) αποφάσεις αλλά και αποφάσεις για την εκπαίδευσή του. Μέσα από [2] ______________ (προγραμματίζω) επαγγελματικού προσανατολισμού το άτομο γίνεται πιο ώριμο. Συνειδητοποιεί τις [3] ______________ (γνωρίζω), τις ικανότητες, τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις αξίες του. Αποκτά, λοιπόν, την ικανότητα να σχεδιάζει αποτελεσματικά τη σταδιοδρομία του. Έτσι, έχει μεγαλύτερη ισορροπία ανάμεσα στην προσωπική και την [4] ______________ (επάγγελμα) του ζωή. Η Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός [5] ______________ (προσανατολίζω) αποτελούν έναν θεσμό, ο οποίος είναι ενεργός σε όλη την επαγγελματική [6] ______________ (πορεύομαι) του ατόμου. Για αυτόν τον λόγο αποκαλείται Διά βίου Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός.

Τα προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού [7] ______________ (επιδίωξη) κι επιτυγχάνουν την [8] ______________ (αυξάνω) των επαγγελματικών προοπτικών των ανθρώπων. Οι ομάδες που ωφελούνται από τις υπηρεσίες είναι:

- μαθητές
- φοιτητές και σπουδαστές
- άνεργοι που βρίσκονται σε [9] ______________ (αναζητώ) εργασίας
- άνεργοι που επιθυμούν να ενταχθούν στην [10] ______________ (αγοράζω) εργασίας
- γονείς που επιθυμούν να κατανοήσουν τις ανάγκες των εφήβων και να τους στηρίξουν ουσιαστικά στις αποφάσεις τους
- ειδικές ομάδες του πληθυσμού (ΑμεΑ, μετανάστες, κλπ.)

Πηγή: Διασκευή κειμένου από: http://www.eoppep.gr

Άσκηση 16

Διάλεξε δέκα (10) λέξεις από τον πίνακα της άσκησης 14 και κάνε μια άσκηση, όπως η άσκηση 15. Ζήτησε από τον συμμαθητή/τη συμμαθήτριά σου να συμπληρώσει τα κενά της άσκησής σου και κάνε το ίδιο με τη δική του/της άσκηση.

Γραμματική: ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Άκουσε το κείμενο και συμπλήρωσε τα κενά, για να απαντήσεις στην ερώτηση που ακολουθεί.

(cd 2, 23)

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ

«[0] Επισκεφθείτε την έκθεση και [1] ______ για οτιδήποτε αφορά την καριέρα σας».

«Μάθετε τι ζητά η αγορά εργασίας και [2] ______ με τα απαραίτητα προσόντα».

«[3] ______ από τα λάθη σας. Μην κάνετε τα ίδια σφάλματα ξανά και ξανά».

«[4] ______ ότι έχετε γράψει σωστά το βιογραφικό σας».

«[5] ______ σε πολλές ιστοσελίδες, για να ενημερώνεστε σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας».

«[6] ______ την επισκεψιμότητα των ιστοσελίδων μας και [7] ______ μέσα από αυτές!».

«Και το σημαντικότερο από όλα! [8] ______, αν δεν τα καταφέρετε αμέσως. Στις δύσκολες στιγμές της προσπάθειάς σας, [9] ______ αυτό. Αφού ψάχνετε και προσπαθείτε, θα βρείτε σίγουρα εργασία!».

Ερώτηση:

1. Ποιες συμβουλές δίνουν οι ειδικοί σε θέματα αναζήτησης εργασίας;

	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	
	Σχηματισμός: θέμα αορίστου ενεργητικής/παθητικής φωνής + καταλήξεις προστακτικής	
	β΄ πρόσωπο ενικού	**β΄ πρόσωπο πληθυντικού**
ιδρύω	ίδρυσε	ιδρύστε
ιδρύομαι	ιδρύσου	ιδρυθείτε
ντύνω	ντύσε	ντύστε
ντύνομαι	ντύσου	ντυθείτε
κλείνω	κλείσε	κλείστε
κλείνομαι	κλείσου	κλειστείτε
πείθω	πείσε	πείστε
πείθομαι	πείσου	πειστείτε
αναγκάζω	ανάγκασε	αναγκάστε
αναγκάζομαι	αναγκάσου	αναγκαστείτε *
διαψεύδω	διάψευσε	διαψεύστε
διαψεύδομαι	διαψεύσου	διαψευστείτε *
διδάσκω	δίδαξε	διδάξτε
διδάσκομαι	διδάξου	διδαχτείτε *
ανοίγω	άνοιξε	ανοίξτε
ανοίγομαι	ανοίξου	ανοιχτείτε *
τρέχω	τρέξε	τρέξτε
αποδέχομαι	αποδέξου	αποδεχτείτε *
στριμώχνω	στρίμωξε	στριμώξτε
στριμώχνομαι	στριμώξου	στριμωχτείτε *
αναπτύσσω	ανάπτυξε	αναπτύξτε
αναπτύσσομαι	αναπτύξου	αναπτυχτείτε *
κηρύττω	κήρυξε	κηρύξτε
κηρύττομαι	κηρύξου	κηρυχτείτε *
ταράζω	τάραξε	ταράξτε
ταράζομαι	ταράξου	ταραχτείτε *
εγκαταλείπω	εγκατάλειψε	εγκαταλείψτε
κρύβω	κρύψε	κρύψτε
κρύβομαι	κρύψου	κρυφτείτε *
γράφω	γράψε	γράψτε
γράφομαι	γράψου	γραφτείτε *
αποκαλύπτω	αποκάλυψε	αποκαλύψτε
αποκαλύπτομαι	αποκαλύψου	αποκαλυφτείτε *

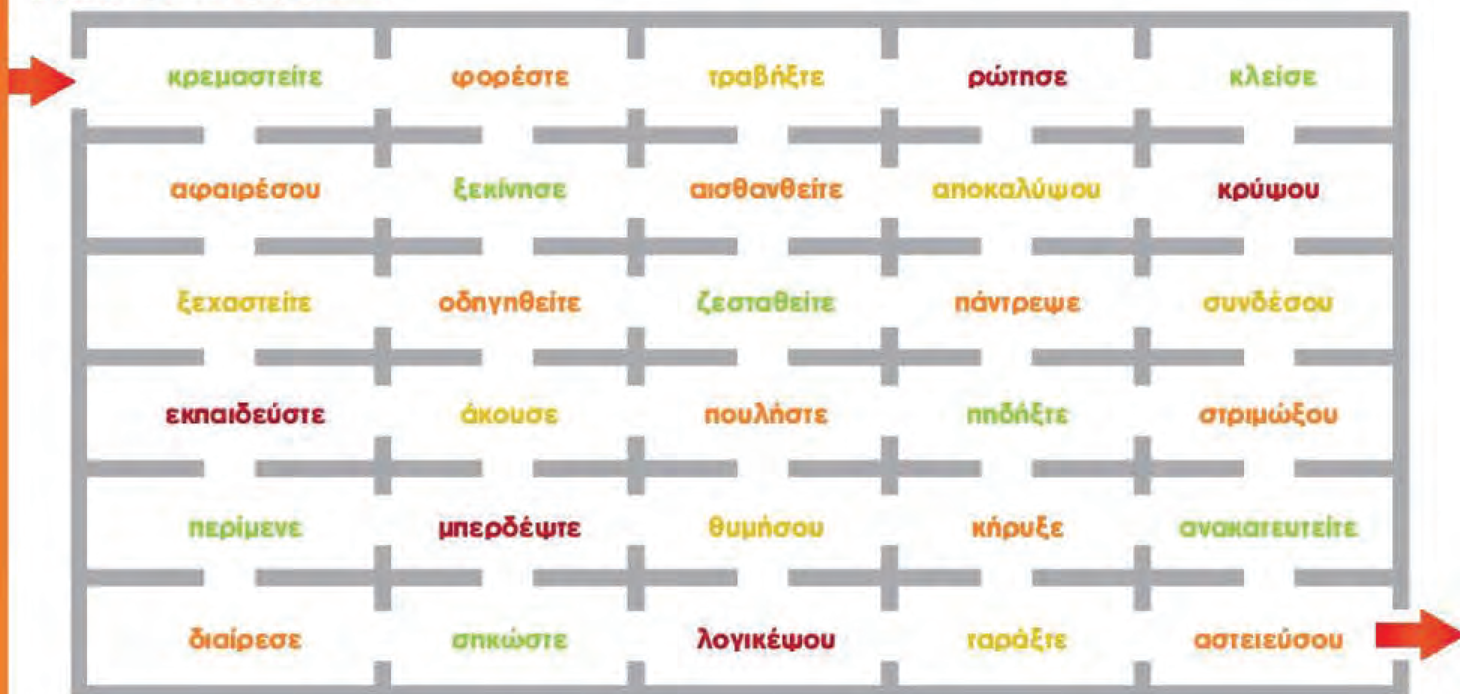
* σε πιο επίσημο ύφος τα *-στ*, *-χτ*, *-φτ*, *-ευτ* γίνονται αντίστοιχα *-σθ*, *-χθ*, *-φθ*, *-ευθ*

	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ / ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ	
	β΄ πρόσωπο ενικού	**β΄ πρόσωπο πληθυντικού**
μπερδεύω	μπέρδεψε	μπερδέψτε
μπερδεύομαι	μπερδέψου	μπερδευτείτε *
δεσμεύω	δέσμευσε	δεσμεύστε
δεσμεύομαι	δεσμεύσου	δεσμευτείτε *
ζεσταίνω	ζέστανε	ζεστάνετε
ζεσταίνομαι	–	ζεσταθείτε
απολυμαίνω	απολύμανε	απολυμάνετε
απολυμαίνομαι	απολυμάνσου	απολυμανθείτε
αυξάνω	αύξησε	αυξήστε
αυξάνομαι	αυξήσου	αυξηθείτε
αισθάνομαι	αισθάνσου	αισθανθείτε
αποθαρρύνω	αποθάρρυνε	αποθαρρύνετε
αποθαρρύνομαι	αποθαρρύνσου	αποθαρρυνθείτε
θυμάμαι (κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι)	θυμήσου	θυμηθείτε
αγαπώ	αγάπησε	αγαπήστε
αγαπιέμαι	αγαπήσου	αγαπηθείτε
(απαντώ, γεννώ, κολλώ, κρατώ, μελετώ, μετρώ, νικώ, πουλώ, ρωτώ, χτυπώ, θεωρώ)		
ξεχνώ	ξέχασε	ξεχάστε
ξεχνιέμαι	ξεχάσου	ξεχαστείτε
τραβώ	τράβηξε	τραβήξτε
τραβιέμαι	τραβήξου	τραβηχτείτε
πετώ	πέταξε	πετάξτε
πετιέμαι	πετάξου	πεταχτείτε
θεωρώ	θεώρησε	θεωρήστε
θεωρούμαι	θεωρήσου	θεωρηθείτε
αφαιρώ	αφαίρεσε	αφαιρέστε
αφαιρούμαι	αφαιρέσου	αφαιρεθείτε
(διαιρώ, εξαιρώ, επαινώ, φορώ, παραπονούμαι)		

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ	
	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
γίνομαι	γίνε – γίνετε
εύχομαι	ευχήσου – ευχηθείτε
κάθομαι	κάθισε – καθίστε
πλένομαι	πλύσου – πλυθείτε
στέκομαι	στάσου – σταθείτε
στρέφομαι	στρέψου – στραφείτε
σώζομαι	σώσου – σωθείτε

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια, ακολουθήστε τα ρήματα που είναι σε συνοπτική προστακτική παθητικής φωνής και βγείτε από τον λαβύρινθο.

Άσκηση 2

Διάλεξε το σωστό.

0. Να ο καθρέφτης! Καθρεφτίσου / Καθρεφτίζεσαι και θα δεις.
1. Συντονιστείτε / Συντονίζεστε στη συχνότητα και απολαμβάνετε / απολαύστε την εκπομπή μας.
2. Βασίζεσαι / Βασίσου πάνω μου και όλα θα πάνε καλά.
3. Χωρίζεστε / Χωριστείτε σε ομάδες και κάντε την άσκηση.
4. Γράψου / Γράφε σε ένα γυμναστήριο και θα αδυνατίσεις αμέσως.
5. Προστατεύσου / Προστάτευσε από τις ακτίνες του ήλιου με ένα καλό αντηλιακό.
6. Ασχολήσου / Ασχοληθείτε και με κάτι άλλο! Δεν βαρέθηκες όλο τα ίδια και τα ίδια;
7. Παραιτείσαι / Παραιτήσου από αυτήν τη δουλειά. Δεν είναι για σένα. Μπορείς να βρεις κάτι καλύτερο.

Άσκηση 3

Γράψε τις παρακάτω προτάσεις στον άλλο αριθμό.

0. Γυμνάσου τρεις φορές την εβδομάδα. Θα αλλάξει η εμφάνιση και κυρίως η διάθεσή σου.
   Γυμναστείτε τρεις φορές την εβδομάδα. Θα αλλάξει η εμφάνιση και κυρίως η διάθεσή σας.
1. Αποδεχτείτε τον εαυτό σας όπως είναι και όλα θα γίνουν πιο εύκολα.
   ______
2. Συμβουλέψου κάποιον ειδικό, αν δεν μπορείς μόνος σου να λύσεις το πρόβλημά σου.
   ______
3. Διαφημίσου μέσα από την ιστοσελίδα της εταιρείας μας.
   ______
4. Διδαχτείτε από τα λάθη σας.
   ______
5. Εξοπλίσου με την απαραίτητη υπομονή και όλα θα γίνουν στην ώρα τους.
   ______
6. Κοιμηθείτε! Είναι πολύ αργά.
   ______
7. Παιδί μου, πλύσου, είσαι πολύ βρόμικος.
   ______
8. Στάσου μισό λεπτό! Έρχομαι!
   ______

Άσκηση 4

Ξαναγράψε τις παρακάτω προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. Μαρία, πρέπει να χτενιστείς πριν βγεις από το σπίτι. Είσαι αχτένιστη.
   Μαρία, χτενίσου πριν βγεις από το σπίτι. Είσαι αχτένιστη.
1. Πρέπει να εφοδιαστείς με όλα τα απαραίτητα προσόντα, πριν ξεκινήσεις την αναζήτηση εργασίας!
2. Θέλω να εξαφανιστείς τώρα! Δεν μπορώ ούτε να σε βλέπω.
3. Πρέπει να ξεκουραστείς και λίγο από το γυμναστήριο. Μην κάνεις όλες τις ασκήσεις.
4. Πρέπει πρώτα να λουστείς, πριν πας στο κομμωτήριο.
5. Μπορείς να δανειστείς κάποια χρήματα από μένα και μπορείς να μου τα επιστρέψεις, όποτε μπορείς.
6. Πρέπει να κουρευτείς. Τα μαλλιά σου είναι πολύ μακριά.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

0. Σκεπάσου (σκεπάζομαι), αγόρι μου, κάνει κρύο το βράδυ.
1. Εγώ θα μετρήσω μέχρι το δέκα, εσείς __________ (κρύβομαι) και θα ψάξω να σας βρω.
2. __________ (σκουπίζομαι) καλά. Έχεις νερά στο πρόσωπό σου.
3. Παιδιά, __________ (εύχομαι) μου καλή επιτυχία! Αύριο δίνω εξετάσεις.
4. __________ (σιγουρεύομαι) ότι δεν έχεις κάτι άλλο να γράψεις και παράδωσε το γραπτό σου.
5. __________ (εμβολιάζομαι), για να αποφύγετε τους κινδύνους που κρύβει ο ιός της γρίπης.
6. __________ (ετοιμάζομαι) γρήγορα, γιατί θα αργήσεις.
7. __________ (αγκαλιάζομαι), να σας βγάλω μια φωτογραφία.
8. __________ (βολεύομαι) σαν στο σπίτι σας.
9. __________ (θυμάμαι) να βάλεις αλάτι στο φαγητό.

Άσκηση 6

Συμπλήρωσε τα κενά με προστακτική ή υποτακτική.

Είσαι νέος 18-25 χρονών και θέλεις [0] να ανοίξεις (ανοίγω) **τη δική σου επιχείρηση; Αν έχεις κάποια έξυπνη επιχειρηματική ιδέα και χρειάζεσαι κάποιον** [1]________________ (επιδοτώ) **το σχέδιο σου,** [2]________________ (επισκέπτομαι) **την ιστοσελίδα μας.** [3]________________ (ενημερώνομαι) **για τα προγράμματα επιχορηγήσεων που έχουμε και** [4]________________ (συμπληρώνω) **την αίτηση συμμετοχής. Θα χρειαστεί** [5]________________ (περιγράφω) **το επιχειρηματικό σου σχέδιο. Θα πρέπει οπωσδήποτε** [6]________________ (αναφέρομαι) **στις δαπάνες και στα οφέλη που θα προκύψουν από αυτό. Οι 20 καλύτερες προτάσεις πρόκειται** [7]________________ (παρουσιάζομαι) **σε μια εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στις 30 Ιουνίου στο εκθεσιακό κέντρο της εταιρείας μας. Οι 3 καλύτερες προτάσεις, σύμφωνα με τη γνώμη του κοινού που θα παρακολουθήσει την εκδήλωση, πρόκειται** [8]________________ (χρηματοδοτώ) **με 30.000 ευρώ η καθεμιά.**

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Γίνετε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Πόσο σημαντικό είναι το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού;
- Πιστεύεις ότι το σχολείο προετοιμάζει τους μαθητές για την επαγγελματική τους ζωή;
- Αποφάσισες ποιο επάγγελμα θα ήθελες να ακολουθήσεις;
- Αν έπρεπε να επιλέξεις, ποια δουλειά θα προτιμούσες; Κάποια που να σου δίνει χρήματα ή κάποια που να σου προσφέρει προσωπική ικανοποίηση;
- Γνωρίζεις τι είναι ο σχολικός ή ο επαγγελματικός εκφοβισμός; Έχεις υπάρξει ποτέ μάρτυρας κάποιου περιστατικού; Πώς νομίζεις ότι μπορούμε να στηρίζουμε τα θύματα περιστατικών εκφοβισμού;

Άσκηση 2

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις. Ποιες είναι οι πιο κατάλληλες για σένα;

Εργασία είναι...	
δημιουργικότητα.	
επιβίωση.	
καταναγκασμός.	
δουλεία.	
χαρά.	

Άσκηση 3

Απάντησε στις ερωτήσεις και περίγραψε τις φωτογραφίες.

- Τι κάνουν οι άνθρωποι σε κάθε φωτογραφία;
- Ποιες είναι οι συνθήκες εργασίας σε κάθε φωτογραφία;
- Πώς είναι ντυμένοι οι εργαζόμενοι σε κάθε φωτογραφία;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα των επαγγελμάτων στις δύο φωτογραφίες;
- Εσύ σε ποια από τις δύο φωτογραφίες θα ήθελες να βρίσκεσαι;

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- χτίζω, κάνω καριέρα
- καλή σταδιοδρομία
- εισόδημα (υψηλό, χαμηλό)
- συνθήκες εργασίας
- προσόντα
- εμπειρία εργασίας
- δεξιότητα
- ικανότητα
- κέρδος
- αγορά εργασίας
- ευθύνη
- επένδυση
- ανταμοιβή
- επαγγελματική ζωή
- επαγγελματική σχέση
- ευκαιρία ζωής
- από στόμα σε στόμα
- κομμένη και ραμμένη στα μέτρα σου
- κερδίζω χρήματα
- προσλαμβάνω
- απολύω
- παραιτούμαι
- αποφοιτώ
- σπουδάζω
- πρόγραμμα σπουδών
- αίτηση
- τμήμα
- καλοπληρωμένος
- υποψήφιος
- ειδικότητα
- διευθυντής
- καθήκον
- προαγωγή
- στοχεύω
- κερδίζω χρήματα

(cd 2. 24)

Άσκηση 4

Άκουσε τον διάλογο και κράτησε σύντομες σημειώσεις.

0. Θέμα συζήτησης: ____________________

1. Περιγραφή προβλήματος: ____________________

2. Προτεινόμενες λύσεις: ____________________

(cd 2. 24)

Άσκηση 5

Άκουσε ξανά τον διάλογο και κάνε την περίληψή του.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- εμπιστοσύνη
- θυμός
- κοροϊδεύω
- παρατσούκλι
- κατανόηση
- εκμυστηρεύομαι
- ζητώ βοήθεια

Άσκηση 6

Δες με προσοχή τις εικόνες και περίγραψέ τες.

1

2

Άσκηση 7
Γίνετε ζευγάρια και συζητήστε τα παρακάτω θέματα.

Συζήτηση 1

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Είσαι διευθυντής/διευθύντρια σε μια εταιρεία βιολογικών προϊόντων και ψάχνεις κάποιον για τη θέση του υπεύθυνου/της υπεύθυνης προώθησης των προϊόντων σας στο εξωτερικό. Παίρνεις συνέντευξη από έναν υποψήφιο/μια υποψήφια για τη θέση. Ρωτάς για τις σπουδές του/της, τις ικανότητές, τα ενδιαφέροντά του/της και δίνεις τις απαραίτητες διευκρινίσεις που ζητάει.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Μια εταιρεία βιολογικών προϊόντων ζητά κάποιον για τη θέση του υπεύθυνου/της υπεύθυνης προώθησης των προϊόντων της στο εξωτερικό. Πηγαίνεις να δώσεις συνέντευξη για τη θέση. Μιλάς για τις σπουδές σου, τις ικανότητές και τα ενδιαφέροντά σου και ζητάς διάφορες διευκρινίσεις για τη θέση αυτή.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Περάστε!
- Ενδιαφέρεστε για τη θέση του υπεύθυνου προώθησης προϊόντων, έτσι δεν είναι;
- Είναι υποχρεωτική η παρουσία σας στο γραφείο.
- Χωρίς να είμαι απολύτως σίγουρος...
- Δεν είμαι καθόλου σίγουρος.
- Βρίσκω ενδιαφέρον το βιογραφικό σας.
- Αυτό μου αρκεί.
- Αυτό είναι αρκετό.
- Δεν με πειράζει να περιμένω.

Συζήτηση 2

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Α

Ένας/Μια συνάδελφός σου είναι θύμα εργασιακού εκφοβισμού. Σε πλησιάζει και σου μιλά για τα προβλήματα που έχει με τον διευθυντή της εταιρείας, αλλά και με συγκεκριμένους συναδέλφους σας. Τον/Την ακούς προσεκτικά, ζητάς διευκρινίσεις και προτείνεις διάφορες λύσεις, για να ξεπεράσει το πρόβλημά του/της.

Συνομιλητής/Συνομιλήτρια Β

Εδώ και αρκετό καιρό έχεις πέσει θύμα εκφοβισμού στον εργασιακό σου χώρο. Πλησιάζεις έναν/μια συνάδελφό σου και τον/της μιλάς για τα προβλήματα που έχεις με τον διευθυντή της εταιρείας, αλλά και με συγκεκριμένους συναδέλφους σου. Του/Της λες λεπτομέρειες για το πρόβλημα που έχεις και του/της ζητάς να σε βοηθήσει προτείνοντάς σου κάποια λύση.

Χρήσιμο λεξιλόγιο

- Συγγνώμη για την ενόχληση.
- Συγγνώμη που σας ενοχλώ.
- Ποια είναι η γνώμη σου;
- Ποια είναι η δική σου άποψη;
- Τι πιστεύεις;
- Τι λες για όλα αυτά;
- Το είδα με τα μάτια μου.
- Το άκουσα με τα αυτιά μου.
- Το ενδιαφέρον σου με συγκινεί.
- Τι ντροπή να σου φέρονται με αυτόν τον τρόπο!
- Πρέπει να έχουν ενοχές.
- Πρέπει να νιώθουν τύψεις.
- Σε πόνεσαν.
- Σε πλήγωσαν.
- Μη φοβάσαι! Μίλα μου!

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Άσκηση 1

Διάβασε το κείμενο, βρες τις επιπλέον λέξεις και διάγραψέ τες. Οι λέξεις που πρέπει να διαγράψεις είναι έξι (6).

1 ____________

____

2 ____________

____

3 ____________

____

4 ____________

____

Ονομάζομαι η Βασιλική Οικονόμου κι ενδιαφέρομαι για τη θέση με κωδικό 007. Μαζί με το βιογραφικό μου σημείωμα σας στέλνω και μια συνοδευτική επιστολή, για να με γνωρίσετε καλύτερα.

Μετά την αποφοίτησή μου από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Οικονομικά, ξεκίνησα τη σταδιοδρομία μου ως ο υπάλληλος στην οικονομική υπηρεσία μιας μεγάλης εταιρείας στην Ελλάδα. Εκεί εργάστηκα από τον Σεπτέμβριο του 2007 μέχρι τον Ιούνιο του 2009. Σε αυτό το διάστημα απέκτησα σημαντική εμπειρία σε ζητήματα σχετικά με την οικονομική διαχείριση μιας εταιρείας. Παράλληλα, ανέπτυξα τις ικανότητες όπως η συνεργασία και ο συντονισμός ομάδας.

Το επόμενο βήμα στη σταδιοδρομία μου ήταν ο εκπαιδευτικός οργανισμός στον οποίο εργάζομαι μέχρι σήμερα. Πρόκειται για έναν φορέα με δραστηριότητα σε ένα παγκόσμιο επίπεδο. Στο πλαίσιο των καθηκόντων μου, έχω αναλάβει τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων με ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα και επιτυχία. Η εργασία μου είναι πολύ ενδιαφέρουσα και δημιουργική. Παρόλα αυτά, θεωρώ ότι δεν έχει να μου προσφέρει κάτι πιο επιπλέον και θα ήθελα να κάνω μια αλλαγή στην επαγγελματική μου πορεία.

Τόσο οι σπουδές μου όσο και η επαγγελματική μου εμπειρία είναι απόλυτα σχετικές με το αντικείμενο της θέσης για την οποία ενδιαφέρομαι. Πιστεύω ότι μπορώ να ανταποκριθώ με επιτυχία στη θέση του Οικονομικού Διευθυντή, γιατί είμαι ιδιαίτερα οργανωτική, δυναμική και διαθέτω τις πολλές δεξιότητες που απαιτεί η θέση αυτή.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Άσκηση 2
Διάβασε ξανά το κείμενο και βρες έναν πλαγιότιτλο για κάθε παράγραφο.

Άσκηση 3
Ποιες από τις παρακάτω λέξεις αφορούν την εκπαίδευση και ποιες την εργασία;

εκπαίδευση

______

______

______

______

εργασία

______

______

______

______

εθελοντική, μορφώνω, διδάσκω, εποχική, καλλιεργώ, ασκώ, ελεύθερη, εξασκώ, καταρτίζω, τεχνική, επαγγελματική, μαθητής, στοιχειώδης, δημόσια, ιδιωτική, ανώτατη, βιβλιάριο, σύμβαση, μαθητευόμενος, εργαστήριο, ανειδίκευτος, ειδικευόμενος, μισθωτή, πνευματική

Άσκηση 4
Ξαναγράψε τις προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις της παρένθεσης.

0. Μαζί με το βιογραφικό μου σημείωμα, σας στέλνω μια συνοδευτική επιστολή, για να με γνωρίσετε καλύτερα. (έτσι ώστε)
Μαζί με το βιογραφικό μου σημείωμα, σας στέλνω μια συνοδευτική επιστολή, έτσι ώστε να με γνωρίσετε καλύτερα.

1. Μετά την αποφοίτησή μου από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα οικονομικά, ξεκίνησα τη σταδιοδρομία μου ως υπάλληλος στην οικονομική υπηρεσία μιας μεγάλης εταιρείας στην Ελλάδα. (αφότου)

______

______

2. Σε αυτό το διάστημα απέκτησα σημαντική εμπειρία σε ζητήματα σχετικά με την οικονομική διαχείριση μιας εταιρείας. (που)

______

______

3. Το επόμενο βήμα στη σταδιοδρομία μου ήταν ο εκπαιδευτικός οργανισμός στον οποίο εργάζομαι μέχρι σήμερα. (όπου)

______

______

4. Παρόλα αυτά θεωρώ ότι δεν έχει να μου προσφέρει κάτι επιπλέον. (Ωστόσο)

______

______

5. Δεν πρόκειται να πάω στην καινούρια μου εργασία, ώσπου να έρθει κάποιος στη θέση μου. (αφού)

______

______

Άσκηση 5

Βάλε στη σειρά τις λέξεις και κάνε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

0. σεμινάρια/δίνεται/παρακολουθώ/ευκαιρία/εξελίξεις/Όποτε/ώστε/επιμορφωτικά/έτσι/συμμετέχω/η/σε/να/τις/μου
   Όποτε μου δίνεται η ευκαιρία, συμμετέχω σε επιμορφωτικά σεμινάρια, έτσι ώστε να παρακολουθώ τις εξελίξεις.
1. βρεθεί/Σκοπεύω/να/ώσπου/στη/ο/παραμείνω/θέση/μου/να/αντικαταστάτης/μου
2. μεταπτυχιακές/Βρήκα/τη/αφού/δουλειά/σπουδές/μου/τις/ξεκίνησα
3. θα/εύκολα/περάσει/γίνουν/πιο/καιρός/ο/Όλα/σαν
4. να/δουλειές/βόλτα/τελειώσω/άμα/μου/τις/πάμε/μια/Μπορούμε
5. Έγινε/άλλος/βρήκε/αφότου/τη/αυτή/άνθρωπος/δουλειά

Άσκηση 6

Γράψε προτάσεις που θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνονται στη συνοδευτική επιστολή ενός βιογραφικού σημειώματος χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

αφού, αφότου, άμα, όποτε, προτού, σαν, ώσπου

Άσκηση 7

Μια εταιρεία ζητάει νέους συνεργάτες. Σε ενδιαφέρει πολύ η θέση που προτείνουν, γι' αυτό και στέλνεις το βιογραφικό σου μαζί με μια συνοδευτική επιστολή. Στην επιστολή γράφεις για τις σπουδές σου, την επαγγελματική σου εμπειρία και τους λόγους για τους οποίους πιστεύεις ότι είσαι κατάλληλος/-η για αυτήν τη θέση. (200 λέξεις)

Πριν από τη συγγραφή του κειμένου

παράγραφος 1 – εισαγωγή: συστήνεσαι και γράφεις το θέμα της επιστολής
παράγραφος 2: αναφέρεσαι στις σπουδές σου
παράγραφος 3: αναφέρεσαι στην επαγγελματική σου σταδιοδρομία
παράγραφος 4: εξηγείς γιατί είσαι κατάλληλος/-η για τη θέση

Μετά τη συγγραφή του κειμένου

- Έχεις αναπτύξει όλα τα ερωτήματα του θέματος;
- Χρησιμοποίησες το κατάλληλο ύφος;
- Αξιοποίησες χρήσιμο λεξιλόγιο από την ενότητα;
- Έχει υπογραφή η επιστολή σου;

Ώρα για τραγούδι

(cd 2, 25)

1. Δες τις εικόνες. Μάντεψε το περιεχόμενο του τραγουδιού.
2. Διάβασε τους στίχους του τραγουδιού. Πώς πιστεύεις ότι θα είναι ο ρυθμός και η μουσική του;
3. Άκουσε το τραγούδι. Η μουσική είναι όπως τη φαντάστηκες;

Βία, φωνές και κοροϊδία,
εκβιασμοί, απειλές, άσχημα αστεία,
σχο-λι-κός εκφο-βι-σμός.
Μη φοβάσαι, μη σωπαίνεις! Μίλα! SOS! (δις)
Μην τον αφήνεις να σε πονέσει,
δύναμη δείξε και δεν θα μπορέσει.
Όποιος κι αν είναι, αν βία ασκεί,
ανίκανος είναι, δειλός και θρασύς.
Οι δάσκαλοι, οι φίλοι και οι γονείς
μπορούν να βοηθήσουν τη λύση να βρεις.
Βία, φωνές και κοροϊδία,
εκβιασμοί, απειλές, άσχημα αστεία,
σχολικός εκφοβισμός.
Μη φοβάσαι, μη σωπαίνεις! Μίλα! SOS! (δις)

4. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου στίχος; Γιατί;
5. Ποιες λέξεις κάνουν ομοιοκαταληξία;
6. Διάλεξε κάποιες από τις λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία και γράψε το δικό σου τραγούδι.
7. Πες στην τάξη σου την ιστορία του τραγουδιού.
8. Άκουσε μόνο τη μουσική και τραγούδησε το τραγούδι. (cd 2, 26)

Τώρα ξέρεις...

	Ναι	Όχι
να συμμετέχεις σε συζητήσεις σχετικά με την εκπαίδευση;		
να συμμετέχεις σε συζητήσεις σχετικά με τα επαγγέλματα και το εργασιακό περιβάλλον;		
να χρησιμοποιείς τη συνοπτική και μη συνοπτική υποτακτική ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να χρησιμοποιείς τη συνοπτική προστακτική ενεργητικής και παθητικής φωνής;		
να εκφράζεις προφορικά τα προσόντα σου για μια θέση εργασίας;		
να εκφράζεσαι για ζητήματα που αφορούν την επαγγελματική ζωή;		
να περιγράφεις/αναφέρεις γραπτά τα προσόντα σου για μια θέση εργασίας;		

Ώρα για επανάληψη

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 5-7

Λεξιλόγιο

Άσκηση 1

Διάβασε παρακάτω την περίληψη του κειμένου των σελίδων 288-289. Αφού δεις ξανά το πλήρες κείμενο, συμπλήρωσε τα κενά της περίληψης με τις κατάλληλες λέξεις/φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

Επιχειρηματικές Ιδέες | Επενδύσεις | Αναζήτηση | Επικοινωνία

Μια φιλία και μια πρωτότυπη [0] ___επιχειρηματική ιδέα___ αρκούν για μια επαγγελματική επιτυχία. Η Μαρία και η Όλγα, λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες της εποχής και [1] ______________, τόλμησαν να πραγματοποιήσουν το όνειρό τους. «Όταν δεν υπάρχουν πράγματα να χάσεις, τότε δεν φοβάσαι το ρίσκο, η πρωτοβουλία φαίνεται να είναι η μοναδική σου επιλογή. Αυτό κάναμε κι εμείς. Η επένδυσή μας έγινε με τη βοήθεια [2] ______________, την οποία πήραμε ως άνεργοι».

Σύμφωνα με τις δύο φίλες, η δημιουργία ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού δεν είναι παιχνίδι. Πρόκειται για μια διαδικασία χρονοβόρα και απαιτητική με [3] ______________. Η αναζήτηση της πρωτότυπης ιδέας, η διαμόρφωση των κανόνων και οι αποφάσεις για την αισθητική του παιχνιδιού είναι απαραίτητα στάδια πριν το κάθε νέο δημιούργημα συσκευαστεί μέσα σε ένα κουτί με ταμπλό και πιόνια. Μέχρι σήμερα, οι δύο φίλες κατάφεραν [4] ______________ με ενδιαφέρον και δράση. Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι δεν θα πετύχει αν στηρίζεται μόνο στην τύχη. Η στρατηγική είναι επίσης ένα απαραίτητο στοιχείο που κερδίζει το ενδιαφέρον των παικτών και κάνει αγαπητό το παιχνίδι.

Τα δύο κορίτσια υποστηρίζουν ότι, [5] ______________ είναι μεγάλος, πρέπει οπωσδήποτε να κάνουν οικονομικές διευκολύνσεις, για να τις προτιμάει ο κόσμος. Έτσι λοιπόν, για να επιβιώσουν στην παγκόσμια αγορά, αποφάσισαν [6] ______________ που προέρχονται από το εξωτερικό να κάνουν δώρο τα έξοδα αποστολής.

Άσκηση 2

Βρες τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων.

0.	επαφή	επικοινωνία
1.	ευχαριστιέμαι	
2.	κεντρικός	
3.	παρουσιάζω	
4.	μαγευτικός	
5.	φόβος, αγωνία	
6.	ικανότητα	
7.	ενισχύω	
8.	συμπτωματικά	
9.	πληροφόρηση	
10.	προβάλλω	

Άσκηση 3

Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές και ποιες Λάθος;

0.	Αν του μιλήσεις εσύ, θα τον καταφέρεις να γυρίσει πίσω.	Σ
1.	Ο Γιώργος είναι φανατικός οπαδός της ομάδας και δεν βλέπει ποτέ τους αγώνες.	
2.	Δεν είχα κεφάλαιο, για να ξεκινήσω τη δουλειά, αλλά ευτυχώς πήρα επιδότηση.	
3.	Είναι πολύ δημοφιλής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και έχει πάνω από 600 φίλους.	
4.	Τα κοστούμια και τα σκηνικά της παράστασης ήταν πολύ φτωχά. Μπορώ να πω ότι εντυπωσιάστηκα.	
5.	Κάθε μέρα είμαι μαζί με την Ελένη, δεν έχουμε καθόλου επαφή.	
6.	Η επαγγελματική σας κατάρτιση είναι μεγάλη, γι' αυτό είστε ακατάλληλη για αυτήν τη θέση.	
7.	Φοβάται πολύ τα ζώα, γιατί είναι πολύ εξοικειωμένος με αυτά.	
8.	Οι εταιρείες είναι πολλές, γι' αυτό και ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος.	
9.	Μην έχεις καμιά αμφιβολία για αυτό που σου λέω. Το είδα με τα μάτια μου.	
10.	Μόλις πήρα το πτυχίο από το Πανεπιστήμιο και θα συνεχίσω με προπτυχιακές σπουδές.	

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

ευλύγιστος, επιχειρήσεων, ένταση, πρωτοβουλίες, αυτοσχεδιασμούς, προσανατολισμός, δικτύων, ηλικία, υποχρεώσεις, εθελοντές, εκπαίδευσης

0. Δεν θα έρθει μαζί μας στο ταξίδι, γιατί έχει πολλές επαγγελματικές υποχρεώσεις.
1. Επειδή δουλεύει πολλές ώρες, παρακολουθεί ένα πρόγραμμα εξ αποστάσεως ______________.
2. Ευτυχώς υπάρχουν πολλοί ______________ που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για έναν καλό σκοπό.
3. Ο διευθυντής της εταιρείας στην οποία εργάζομαι έχει σπουδάσει διοίκηση ______________.
4. Όταν τελειώσαμε τις πρόβες για την εκδήλωση, συνεχίσαμε να χορεύουμε όχι σύμφωνα με τη χορογραφία, αλλά κάνοντας ______________.
5. Οι άνθρωποι στην τρίτη ______________ έχουν ανάγκη από φροντίδα, προστασία και συντροφιά.
6. Η επικοινωνία μέσω κοινωνικών ______________ μερικές φορές κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται πιο μόνοι.
7. Δεν αναλαμβάνει πολύ συχνά ______________, επειδή είναι πολύ εσωστρεφής και ντροπαλός.
8. Αυτός ο χορός έχει ______________ και υπέροχο ρυθμό.
9. Ο επαγγελματικός ______________ των νέων είναι πολύ σημαντικός για την πορεία της ζωής τους στο μέλλον.
10. Μπορεί να κάνει ακόμη και τις πιο απίστευτες φιγούρες, επειδή είναι πολύ ______________.

Γραμματική

Άσκηση 1

Βάλε τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

0. Κάνουμε έναν ___συνεχή___ (συνεχής) αγώνα, για να αποδείξουμε το δίκιο μας.
1. Δεν την αντέχω άλλο, είναι πολύ ________ (φωνακλάς).
2. Το συμβόλαιο που υπέγραψα είναι ________ (τριετής).
3. Η πορεία που πρέπει να ακολουθήσεις για το σπίτι μου είναι μόνο ________ (ευθύς), δεν θα δυσκολευτείς καθόλου.
4. Όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ήταν ________ (συνεπής) στην ώρα προσέλευσης.
5. Ούτε ο οργανισμός ενός ________ (υγιής) ανθρώπου δεν μπορεί να αντέξει σε τέτοιες άθλιες συνθήκες.
6. Τα παιδιά της είναι πολύ ________ (υπναράς).
7. Δεν μπορώ να κάνω καθόλου παρέα με ________ (πολυλογάς) ανθρώπους.
8. Δεν κατάλαβα τίποτα από αυτά που είπαν, ήταν όλοι τους ________ (ασαφής).
9. Αυτό το προϊόν είναι για ________ (ευρύς) κατανάλωση.
10. Καλωσήρθατε στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος ______ (Διεθνής) Σπουδών του Πανεπιστημίου μας.

Άσκηση 2

Γράψε μονολεκτικά τις υπογραμμισμένες φράσεις.

0. Η Κατερίνα είναι <u>πάρα πολύ δημοφιλής</u> στο σχολείο. ___δημοφιλέστατη___
1. Η Κατερίνα είναι <u>πιο δημοφιλής</u> από τη Μαρία. ________
2. Δεν μπορώ να κατέβω στο υπόγειο του σπιτιού, γιατί είναι <u>πάρα πολύ σκοτεινό</u>. ________
3. Προτείνω να ακολουθήσουμε το δικό μου σχέδιο που είναι <u>πιο απλό</u> από το δικό σου. ________
4. Η εργασία του Κώστα είναι λίγο <u>πιο καλή</u> από την εργασία του Μίλτου και πολύ <u>πιο κακή</u> από την εργασία της Μαριάνας. ________
5. Ο Δημήτρης είναι <u>πάρα πολύ καλός</u> χορευτής. ________
6. Από τότε που ξαναήρθε στο σπίτι μας είμαι <u>πάρα πολύ ευτυχισμένη</u>. ________
7. Θα αλλάξω την μπλούζα που αγόρασα και θα πάρω μια <u>πιο φαρδιά</u>. ________
8. Της εξήγησα ότι <u>πάρα πολύ απλά</u> δεν θέλω να συνεργαστώ με την εταιρεία της. ________
9. Μου αρέσει το ποδόσφαιρο, αλλά <u>πάρα πολύ σπάνια</u> πηγαίνω στο γήπεδο, για να παρακολουθήσω αγώνες. ________
10. Τώρα πια βλέπω την κατάσταση <u>πάρα πολύ καθαρά</u> και σε ευχαριστώ γι' αυτό. ________

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε με υποτακτική ή προστακτική.

0. Πρέπει ___να ντυθείς___ (ντύνομαι) επίσημα για τη σημερινή γιορτή.
1. Συνηθίζω ________ (αγωνίζομαι) για αυτό που θέλω πολύ.
2. Αν θέλετε πληροφορίες για τη βλάβη του υπολογιστή σας, ________ (συμβουλεύομαι) τον τεχνικό μας.
3. Είναι καλό ________ (τρέφομαι) υγιεινά.
4. Σε λίγο ξεκινάω. Σε παρακαλώ, ________ (εύχομαι) μου καλή επιτυχία.
5. Μακάρι ________ (πείθομαι) από αυτά που θα ακούσει!
6. ________ (θυμάμαι) να φέρετε μαζί σας και τον φάκελο με τις βεβαιώσεις.
7. Γιώργο, η ταινία είναι πολύ ωραία, δεν υπάρχει περίπτωση ________ (βαριέμαι).
8. Μαρία, ________ (τραβιέμαι) λίγο πιο εκεί, δεν χωράω.
9. Ανυπομονώ ________ (βρίσκομαι) ξανά στο μέρος που γεννήθηκα.
10. Αν θέλεις να προλάβουμε, ________ (πλένομαι) και ________ (ντύνομαι) γρήγορα.

Επιτραπέζιο παιχνίδι

ΕΙΚΟΝΑ 1

ΕΙΚΟΝΑ 2

ΕΙΚΟΝΑ 3

ΑΡΧΗ

Ποια μορφή τέχνης σου αρέσει περισσότερο;

Ποιον διάσημο καλλιτέχνη θαυμάζεις; Γιατί;

Πώς λέγεται με μια λέξη αυτός που είναι πάρα πολύ όμορφος;

Κάνε μια πρόταση με τη φράση «εργάσιμες ημέρες».

Τι σημαίνει η φράση «χάνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα»;

Χάνεις τη σειρά σου!

Προχωράς ένα βήμα μπροστά!

Περιγράφεις την εικόνα...

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *ανωνυμία* και μια με τη λέξη *στέκι*.

Πώς μπορείς να πεις με μια λέξη ότι κάποιος συμπεριφέρεται *πάρα πολύ κακά*;

Ποιο είναι το αντίθετο της λέξης *περιορισμένος*;

Πώς λέγεται με μια λέξη κάτι που είναι πιο ασφαλές από κάτι άλλο;

Ποιες εθελοντικές ομάδες γνωρίζεις;

Πώς λέγεται αλλιώς η ανάρτηση στο διαδίκτυο;

Πώς διατάζουμε κάποιον να θυμηθεί κάτι;

Πώς λέγεται αυτός που ενοχλεί κάποιον;

Κάνε μια πρόταση με τη φράση «υψηλή κοινωνία».

Θα ήθελες να κάνεις μεταπτυχιακές σπουδές; Γιατί;

Πώς λέγεται αυτός που έχει ενοχληθεί από κάποιον;

Πώς αλλιώς λέμε *χρωστάω*;

ΤΕΛΟΣ

Τι σημαίνει η φράση «δεν βλέπω την ώρα να κάνω κάτι»;

Πώς λέγονται τα προϊόντα που διαφημίζονται;

Κάνε μια πρόταση με τη λέξη *εξοικειωμένος*.

1. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 45 λεπτά **(25 ΜΟΝΑΔΕΣ)**

Ερώτημα 1 **(6 μονάδες)**

Ένας φίλος σας σας έστειλε με το ταχυδρομείο ένα περιοδικό που περιέχει το παρακάτω άρθρο για την ανατροφή των παιδιών. Δυστυχώς, όμως, κατά την αποστολή του περιοδικού, το χαρτί βράχηκε και σβήστηκαν ορισμένες φράσεις. Αφού διαβάσετε το κείμενο, συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις φράσεις του πίνακα που ακολουθεί, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι φράσεις που θα χρησιμοποιήσετε είναι ΔΩΔΕΚΑ (12), χωρίς το παράδειγμα. Υπάρχουν έξι φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ

Πώς θα βοηθήσουμε τα παιδιά να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση; Χρειάζεται να τα κάνουμε [0]_____ καλά με τον εαυτό τους και τις δυνατότητές τους. Το να νιώθουν καλά με τον εαυτό τους και να μπορούν να λένε «Ναι! Μπορώ να το κάνω» είναι αυτό που θα τα προτρέπει να προσπαθούν περισσότερο. Πρώτα απ' όλα μπορούμε [1]_____ κάθε στιγμή πόσο τα αγαπάμε, με χαμόγελα, αγκαλιές και φιλιά. Πρέπει, επίσης, να επαινούμε κάθε τους προσπάθεια και κάθε τους επιτυχία. Επιπλέον, χρειάζεται να τους μάθουμε πώς να βρίσκουν αποτελεσματικές λύσεις. Ας φανταστούμε τη χαρά [2]_____, όταν μάθει να κρατά μόνο του το μπιμπερό! Μπορούμε να βοηθήσουμε σε αυτό. Πρέπει να τους δείχνουμε [3]_____ τι να κάνουν κάθε φορά που προσπαθούν. Για παράδειγμα, σ' ένα παιχνίδι αντιστοίχισης χρωμάτων δεν θα βάλουν με την πρώτη τον κόκκινο κύβο στην κόκκινη θήκη. Γι' αυτό πρέπει να τους δίνουμε παιχνίδια κίνησης με βαθμό δυσκολίας που δεν θα τα αποτρέψει από το [4]_____ ταυτόχρονα. Μόλις κατακτήσουν ένα επίπεδο ικανότητας, προχωράμε με την ίδια λογική στο επόμενο στάδιο. Τέλος, πρέπει να τα υποστηρίζουμε συναισθηματικά [5]_____

Ένα ακόμη απαραίτητο στοιχείο [6]_____ ενισχύσουμε στα παιδιά τη σιγουριά για τον εαυτό τους είναι να τους ξεκαθαρίζουμε τι περιμένουμε από αυτά. Με αυτόν τον τρόπο τα βοηθούμε να αποκτήσουν

οργάνωση και πειθαρχία, κάτι που δυστυχώς [7]_____ όσο θα έπρεπε. Όλα, λοιπόν, πρέπει να συμβαίνουν [8]_____ (π.χ. ύπνος, φαγητό, μπάνιο κ.λπ.). Ωστόσο, ταυτόχρονα πρέπει να είμαστε και ευέλικτοι και όχι «δούλοι» της ρουτίνας τους.

Ένας ακόμη τρόπος βοήθειας είναι να τα αφήνουμε [9]_____ αυτό που κάνουν. Τα μωρά αλλά και τα μεγαλύτερα παιδιά, έχουν ανάγκη να εξασκούνται ξανά και ξανά, ώστε να αποκτούν [10]_____. Εμείς, όμως, πρέπει να είμαστε υπομονετικοί: η επανάληψη είναι πηγή γνώσης. Αν η επανάληψη είναι βαρετή για εμάς τους ενηλίκους, για τα μωρά [11]_____! Επίσης, πρέπει να ενθαρρύνουμε όλες εκείνες τις δραστηριότητες στις οποίες δείχνουν προτίμηση και ικανότητα. Για παράδειγμα, εάν τους αρέσει να ανοίγουν συρτάρια, μπορούμε να βρούμε πολλά παιχνίδια που ενθαρρύνουν το ψάξιμο. Βέβαια, καθένας από εμάς μπορεί εύκολα να βρει και άλλους παραπλήσιους τρόπους να ενθαρρύνει το ή τα μωρά του. Ένα δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ: το να έχει ένας άνθρωπος, άρα και ένα μωρό, [12]_____ είναι το Α και το Ω της ψυχοσυναισθηματικής του εξέλιξης.

Άρθρο της Χαράς Καραμήτσου, Περιοδικό *Big fish*, σ. 92, εφημερίδα *Πρώτο Θέμα*

α.	παρά να	
β.	προκειμένου να	
γ.	ενός μαθητή	
δ.	στις προσπάθειές τους	
ε.	να νιώσουν	0
στ.	να τους δείχνουμε	
ζ.	να τους δίνουμε	
η.	εμπιστοσύνη στον εαυτό του	
θ.	δεν τους μαθαίνουμε	
ι.	καινούριες δεξιότητες	
ια.	εμπιστοσύνη στο σώμα του	
ιβ.	βάσει προγράμματος	
ιγ.	ενός μωρού	
ιδ.	να κοιμούνται	
ιε.	στην πράξη	
ιζ.	να διασκεδάζουν	
ιη.	να επαναλαμβάνουν	
ιθ.	στη θεωρία	
κ.	είναι διασκέδαση	

Ερώτημα 2 **(7 μονάδες)**

Εργάζεστε ως διορθωτής σε εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας και σας δόθηκε το παρακάτω απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Α. Πανσέληνου *Ο κουτσός Άγγελος*, το οποίο θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα. Ο υπεύθυνος της λογοτεχνικής στήλης θέλει να ελέγξει αν το απόσπασμα αυτό θα είναι κατανοητό από τους αναγνώστες και γι' αυτό σας ζητάει να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Αφού διαβάσετε το κείμενο, σημειώστε σε καθένα από τα ερωτήματα που έχετε μπροστά σας την απάντηση (από τις α, β, γ ή δ) που θεωρείτε ότι είναι σωστή, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Για κάθε ερώτημα υπάρχει μόνο ΜΙΑ (1) σωστή απάντηση.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ

Έτσι έφυγε ο ράφτης κι έτσι μου έμειναν το κομό, το γραφειάκι και η λάμπα με το ποδάρι, προς μεγάλη δυσαρέσκεια του ιδιοκτήτη μου. Από τη μέρα εκείνη με θεωρούσε «μεγάλη μάρκα» που τ' άρπαξα τσάμπα μεσ' από τα χέρια του μόνο με μια υπόσχεση. Ο ράφτης –που είχα κρατήσει τ' όνομά του σε κάποια ατζέντα– δεν έγραψε ποτέ να μου ζητήσει τα λεφτά. Τα τρία αυτά κομμάτια καλά με βόλεψαν. Το κομό ήταν για τους φακέλους τους οποίους δεν απόκτησα ποτέ, η λάμπα στέκει πλάι στο γραφείο μου και σπάνια χρειάζεται ν' ανάψω το γλόμπο της οροφής, το γραφειάκι πήγε πίσω από το χώρισμα με το τζάμι, στον προθάλαμο, για τη γραμματέα που πια δεν είχα.

Τον καιρό που πρωτάνοιξα «Γραφείον ερευνών» σ' ένα παλιό μέγαρο, Πανεπιστημίου 44 και γωνία Χαριλάου Τρικούπη, είχα προσλάβει τη Βάντα. Ήταν ο πρώτος μου καιρός στην Αθήνα, λεφτά είχα ακόμα όσα είχα φέρει μαζί μου. Η Βάντα μού έμαθε τον τούρκικο καφέ και τον έκανε πραγματικά με τρόπο υπέροχο. Πήγαινε και τον ψώνιζε συχνά πυκνά για να 'ναι διαρκώς φρέσκος στα Χαυτεία. Το άρωμά του πάντα μου θυμίζει εκείνες τις πρώτες ευτυχισμένες κι ανυποψίαστες μέρες, που πίστευα πως θα 'πιανα την καλή. Ο τόπος αυτός για το επάγγελμά μου ήταν μια αγορά παρθένα κι ανεκμετάλλευτη. Ίσαμε να στρώσει η κατάσταση θα ξόδευα από τα έτοιμα. Αυτό, όμως, ποτέ δεν έγινε.

Χριστούγεννα του '37 είχε φτάσει το καράβι στον Πειραιά και μ' είχε ξεβράσει με όλα τα μπαούλα μου στην αποβάθρα των εμπορευμάτων, γιατί είχα έρθει με κάποιο εμπορικό με αργεντίνικη σημαία. Ήμουν τώρα ίδιος με τους μετανάστες που έβλεπες καμιά φορά στο νησί του Έλλις, πίσω στα δικά μας τα μέρη.

Από την πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Αθήνα –την πρώτη μου στάση– τα κουβάλησα για λίγες μέρες σ' ένα ξενοδοχείο στην οδό Ερμού. Τα παιδιά του Γραφείου Πληροφοριών στην πρεσβεία είχαν εντοπίσει τρία διαφορετικά σπίτια στο κέντρο, να διαλέξω. Αλλά απ' την πρώτη κιόλας στιγμή μου ξεκαθάρισαν πως το επάγγελμά μου δεν είχε μέλλον σ' αυτόν τον τόπο. Εκτός κι αν ήμουν απίστευτα τυχερός. Δεν τους πίστεψα.

Το γραφείο ήταν φτηνό. Όλα ήταν φτηνά εδώ για κάποιον που έβγαζε ένα στοιχειώδες μεροκάματο. Το κατάλαβα αμέσως. Το σπίτι που διάλεξα ήταν κεντρικό, το πρώτο στον κατάλογο που μου είχαν ετοιμάσει. Πήγαινες εκεί σε πέντε λεπτά από το γραφείο, χωρίς να τρέχεις. Στη συμβολή Χαριλάου Τρικούπη και Φειδίου έκανες αριστερά και σε είκοσι μέτρα συναντούσες στα δεξιά σου το στενάκι της Γεωργίου Γενναδίου. Άλλα δέκα μέτρα κι ήσουν εκεί. Το διαμέρισμα είχε τρία κύρια δωμάτια, τα δύο μπροστά, την κρεβατοκάμαρα πίσω στον ακάλυπτο. Ο ιδιοκτήτης, ο μηχανικός Μπαλωμένος, ήταν ένας άνθρωπος με απότομη συμπεριφορά, ο οποίος διατηρούσε σχέσεις με την καλή κοινωνία και απ' ό,τι έλεγαν, ήταν προσωπικός φίλος της Λουλούς, της κόρης του Μεταξά. Το διαμέρισμα το έδωσε χωρίς πολλά παζάρια, γιατί οι προηγούμενοι νοικάρηδες του χρωστούσαν τα ενοίκια πολλών μηνών, δεν δέχονταν να ακούσουν για αύξηση και όπως ο ίδιος έλεγε, του το είχανε ρημάξει. Ήθελε έναν επαγγελματία και εργένη, όπως εγώ.

Η πολυκατοικία μας ήταν χτισμένη λιγότερο από δέκα χρόνια πριν, το δρομάκι είχε εντυπωσιακά παλιά κτίρια στην απέναντι μεριά· στη μια γωνία του ήταν ένα εγκαταλειμμένο αρχοντικό με κήπο («του Χρηστομάνου» το 'λεγαν), λίγο παρακεί έβλεπα το μέγαρο Βαρβιτσιώτη, ενώ στην επάνω γωνία του δρόμου, επί της Ακαδημίας, ήταν άλλος ένας κηπάκος, στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής. Αμάθητος καθώς ήμουν στη γλώσσα και στα πράγματα εδώ, άργησα πολύ να καταλάβω πως αυτό δεν ήταν το όνομα κάποιας αγίας, αλλά σήμαινε την πηγή όπου αναβλύζει το νερό της ζωής — ή κάπως έτσι, τέλος πάντων.

Αλέξη Πανσέληνου, *Ο Κουτσός Άγγελος*, Αθήνα: Κέδρος 2002, σς. 9-11 (διασκευή)

0.	Ο Άγγελος πήρε διάφορα έπιπλα από τον προηγούμενο ενοικιαστή	
α.	σε πολύ καλή τιμή.	
β.	αρκετά ακριβά.	
γ.	χωρίς χρήματα.	✓
δ.	με γραμμάτια.	

1.	Ο Άγγελος πήρε μερικά πράγματα	
α.	που δεν χρησιμοποίησε καθόλου.	
β.	κάποια από τα οποία δεν χρησιμοποίησε καθόλου.	
γ.	που χρησιμοποίησε για λίγο καιρό.	
δ.	που χρησιμοποιούσε σπάνια.	

2.	Τον πρώτο καιρό της παραμονής του στην Αθήνα ο Άγγελος	
α.	νόμιζε ότι αργότερα θα πήγαινε καλά η επιχείρησή του.	
β.	ήξερε ότι σε αυτό το μέρος θα αντιμετώπιζε πολλές δυσκολίες.	
γ.	δεν έβρισκε κανέναν καλό συνεργάτη.	
δ.	κέρδιζε αρκετά χρήματα από την επιχείρησή του.	

3.	Όταν έφτασε στον Πειραιά, ο Άγγελος	
α.	ήξερε ακριβώς πού θα έμενε.	
β.	ήταν μαζί με τους συγγενείς του.	
γ.	είχε γνωστούς να τον περιμένουν στο λιμάνι.	
δ.	είχε μαζί του πολλά πράγματα.	

4.	Από τους υπαλλήλους της αμερικανικής πρεσβείας ο Άγγελος	
α.	πήρε πληροφορίες για χώρους εργασίας που ενοικιάζονταν.	
β.	έμαθε ότι θα ήταν δύσκολο να έχει πετυχημένη καριέρα.	
γ.	πήρε ευχές για καλή τύχη.	
δ.	πήρε την άδεια να αφήσει τα πράγματά του εκεί.	

5.	Το σπίτι όπου έμενε ο Άγγελος ήταν	
α.	στον ίδιο δρόμο με το γραφείο του.	
β.	μεγάλο και αχρησιμοποίητο.	
γ.	χτισμένο μακριά από άλλα κτίρια.	
δ.	στην ίδια περιοχή με το γραφείο του.	

6.	Ο ιδιοκτήτης του Άγγελου του έδωσε το διαμέρισμα γρήγορα, διότι	
α.	ο Άγγελος ήταν μία καλή περίπτωση νοικάρη.	
β.	δεν ενδιαφερόταν κανείς άλλος να το νοικιάσει.	
γ.	χρειαζόταν άμεσα τα χρήματα του ενοικίου.	
δ.	ήταν σε πολύ καλή κατάσταση.	

7.	Η πολυκατοικία στην οποία έμενε ο Άγγελος βρισκόταν	
α.	κοντά σε ένα πάρκο.	
β.	κοντά σε παλιά μικρά σπίτια.	
γ.	δίπλα από την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής.	
δ.	κοντά σε όμορφα κτίρια.	

Ερώτημα 3 **(7 μονάδες)**

Ο αρχισυντάκτης σάς ζήτησε να ετοιμάσετε μια περίληψη του προηγούμενου λογοτεχνικού αποσπάσματος. Ετοιμάσατε την περίληψη, λείπουν, όμως, κάποια σημεία. Διαβάστε ξανά το λογοτεχνικό απόσπασμα και γράψτε στον παρακάτω πίνακα δίπλα στον αριθμό του κάθε κενού της περίληψης τις κατάλληλες λέξεις/φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι λέξεις/φράσεις που θα συμπληρώσετε είναι ΕΠΤΑ (7), χωρίς το παράδειγμα.

Ο Άγγελος κράτησε από τον προηγούμενο ενοικιαστή κάποια πράγματα, χωρίς ο τελευταίος να του στείλει ποτέ γράμμα σχετικά με τα χρήματα που ο Άγγελος του όφειλε [0]_____ ο ιδιοκτήτης του να θεωρεί τον Άγγελο πονηρό. Τα πράγματα αυτά τα έβαλε μέσα στο γραφείο του. Τον πρώτο καιρό που δούλευε είχε [1]_____ που του ετοίμαζε τούρκικο καφέ. Το άρωμα αυτού του καφέ του θύμιζε πάντοτε τις [2]_____ στην Αθήνα, όταν ξεκινούσε την καριέρα του. Στην Ελλάδα έφτασε με πλοίο το '37 και αρχικά έμενε σε [3]_____. Οι υπάλληλοι της πρεσβείας των Η.Π.Α. [4]_____ να βρει διαμέρισμα. Όλα του φαίνονταν φτηνά. Το σπίτι που τελικά διάλεξε ήταν [5]_____ της πόλης σε έναν μικρό δρόμο και είχε τρία δωμάτια. Ο ιδιοκτήτης του ήταν λίγο απότομος και είχε [6]_____ με άτομα γνωστά στην τοπική κοινωνία. Παρόλα αυτά έδωσε το διαμέρισμα στον Άγγελο, χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Η πολυκατοικία του ήταν σχετικά καινούρια, αλλά περιβαλλόταν από μεγάλα και παλιά αρχοντικά και βρισκόταν [7]_____ στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής.

0.	με αποτέλεσμα
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ (cd 2, 27)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 30 λεπτά **(25 ΜΟΝΑΔΕΣ)**

Ερώτημα 1 **(12 μονάδες)**

Θα ακούσετε δύο (2) φορές ένα απόσπασμα από μια ραδιοφωνική εκπομπή σχετικά με τα περίπτερα. Η εκπομπή σάς ενδιαφέρει πολύ και, καθώς την ακούτε, κρατάτε πολύ σύντομες σημειώσεις σύμφωνα με τους οδηγούς που έχετε μπροστά σας, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι σημειώσεις που πρέπει να κρατήσετε είναι ΔΕΚΑ (10), χωρίς το παράδειγμα.

Ο παρουσιαστής της εκπομπής θα ξεκινήσει από κάτι θετικό, διότι θέλει	0 να ξεκινήσει ευχάριστα η ημέρα / να έχει ένα καλό ξεκίνημα η ημέρα.
Τα πιο μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περιπτερούχοι είναι	1 2
Ο αριθμός των ανθρώπων που αναζητούν επαγγελματική αποκατάσταση στα περίπτερα	3
Ο χώρος των περιπτέρων προσαρμόστηκε στη νέα οικονομική κατάσταση με τη μείωση	4 5
Προϋπόθεση για τη μείωση των τιμών στα περίπτερα είναι	6
Η μέση δαπάνη των καταναλωτών στα περίπτερα μια συνηθισμένη ημέρα είναι	7
Τα έξοδα κατανάλωσης στα περίπτερα της Θεσσαλονίκης σε σχέση με τα περίπτερα της Αθήνας	8
Η συχνότητα με την οποία αγοράζει η πλειοψηφία των καταναλωτών σε σχέση με το παρελθόν	9
Το μεγαλύτερο ποσοστό των αγορών από τα περίπτερα αφορά τα	10

Ερώτημα 2 **(12 μονάδες)**

Θα ακούσετε δύο (2) φορές ένα απόσπασμα ραδιοφωνικής συζήτησης στην οποία γίνεται αναφορά σε τρία διαφορετικά παραμύθια για μικρά παιδιά, τα οποία συγκρίνονται μεταξύ τους. Καθώς ακούτε την εκπομπή, σημειώνετε στον πίνακα που έχετε μπροστά σας (✓) στη στήλη δίπλα στα κοινά χαρακτηριστικά που έχουν αυτά τα τρία παραμύθια, σύμφωνα με τη συζήτηση της εκπομπής, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Πρέπει να σημειώσετε συνολικά δέκα ✓. Ορισμένες πληροφορίες ταιριάζουν σε περισσότερα από ένα παραμύθια.

	Ο Πέτρος και ο λύκος	Τα τρία λυκάκια	Τα τρία γουρουνάκια
0. Αντίθεση μεταξύ φύσης και ανθρώπων	✓		
1. Παραδοσιακό παραμύθι			
2. Ο λύκος συμβολίζει το «κακό»			
3. Η εικονογράφηση συμπληρώνει το κείμενο			
4. Διασκευή παλιότερου παραμυθιού			
5. Η εικονογράφηση προκαλεί γέλιο			
6. Παραμύθι που έχει κοινά χαρακτηριστικά με ένα άλλο			

3. ΧΡΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 30 λεπτά **(20 ΜΟΝΑΔΕΣ)**

Ερώτημα 1 **(7 μονάδες)**

Ο φίλος σας/Η φίλη σας έγραψε ένα κείμενο για την περιβαλλοντικά ορθή χρήση του αυτοκινήτου. Επειδή, όμως, είναι ξένος/η, κάνει ακόμη λάθη, όταν γράφει, και γι' αυτό έχει γράψει επιπλέον λέξεις στο κείμενό του/της που δεν χρειάζονται. Βρείτε τις επιπλέον λέξεις, υπογραμμίστε τες και γράψτε τες στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώνοντας τον αριθμό της σειράς όπου βρίσκονται, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι λέξεις που πρέπει να βρείτε είναι ΕΠΤΑ (7), χωρίς το παράδειγμα.

Internet

http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=72&artid=358808&dt=06/10/2010

search...

Περιβαλλοντική συνείδηση και Ι.Χ.

Οι τάσεις στην ελληνική αγορά αυτοκινήτου θα έλεγα ότι αλλάζουν περίπου κάθε οκτώ με δέκα χρόνια. Κριτήριο για την επιλογή αυτοκινήτου δεν υπήρξε ποτέ ούτε η μια πρακτικότητα ούτε η φιλικότητα στο περιβάλλον, αλλά το κοινωνικό κύρος.

Οι καιροί, όμως, αλλάζουν και η περιβαλλοντική συνείδηση, που ξεκίνησε από τη Σκανδιναβία, σύντομα επεκτάθηκε στη Δυτική Ευρώπη και τώρα δειλά-δειλά κάνει την εμφάνισή της και συνέχεια στην Ελλάδα. Τι σημαίνει, όμως περιβαλλοντική συνείδηση, όσον αφορά από το αυτοκίνητο; Κατά τη γνώμη μου, τέσσερα πράγματα:

1) σωστή επιλογή του αυτοκινήτου ανάλογα με τις ανάγκες μας

2) σωστή χρήση του αυτοκινήτου ανάλογα με τον τύπο του

3) επιλογή αυτοκινήτου με κυρίαρχο κριτήριο για τους χαμηλούς ρύπους (χαμηλοί ρύποι = χαμηλή κατανάλωση)

4) αναγνώριση ότι ένα αυτοκίνητο δεν είναι για μια ζωή και, ότι όταν παλιώσει, πρέπει να αποσυρθεί σε ένα από τα εκατοντάδες κέντρα ανακύκλωσης που υπάρχουν στη χώρα μας.

Σωστή χρήση εξαιτίας των μεγάλων σπορ οχημάτων πολλαπλών χρήσεων (SUV), για παράδειγμα, σπάνια έχει γίνει τα τελευταία χρόνια. Τα αυτοκίνητα αυτού του είδους είναι εξαιρετικά χρήσιμα για μια χώρα όπως η Ελλάδα. Η Ελλάδα δίνει φανταστικές ευκαιρίες για εκδρομές, σε υπέροχα βουνά και υπέροχες παραλίες, όπου, όμως, συχνά δεν μπορεί κανείς να έχει πρόσβαση παρά μόνο με ένα αυτοκίνητο εκτός του δρόμου. Ένα μεγάλο SUV, επομένως, είναι πολύ καλή επιλογή για μια οικογένεια που απολαμβάνει τις αποδράσεις. Δεν ισχύει το ίδιο, ωστόσο, για κάποιους οι οποίοι κινούνται κυρίως μέσα στην πόλη. Δεν υπάρχει κανένας λόγος παρά να κυκλοφορούμε στο κέντρο ένα αυτοκίνητο που εκπέμπει 200 ως 300 γραμμάρια διοξειδίου του άνθρακα ανά 100 χλμ. τη στιγμή που μπορούμε να κάνουμε το ίδιο με ένα μικρό αυτοκίνητο πόλης των 100-150 γραμμαρίων διοξειδίου του άνθρακα ανά 100 χλμ. Και σίγουρα, εάν έχουμε τη δυνατότητα να το αγοράσουμε ένα μεγάλο SUV, μπορούμε να έχουμε και ένα μικρό αυτοκίνητο πόλης στην κατοχή μας.

	Αριθμός σειράς	Επιπλέον λέξη
0.	2η	μια
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

Ερώτημα 2 **(6 μονάδες)**

Διαβάζετε ένα δελτίο τύπου για την ανακύκλωση. Όμως, μερικές λέξεις έχουν σβηστεί. Στον πίνακα που ακολουθεί σημειώνετε (✓) δίπλα στη λέξη που ταιριάζει σε κάθε κενό του κειμένου, επιλέγοντας τη σωστή λέξη από τις τέσσερις που δίνονται, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι λέξεις που θα επιλέξετε είναι ΕΞΙ (6), χωρίς το παράδειγμα. Για κάθε κενό μόνο μία από τις επιλογές (α, β, γ ή δ) είναι σωστή.

Internet

www.herrco.gr

search...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ - Ε.Ε.Α.Α.

Ο κύριος Γιάννης Καρζής, Γενικός Διευθυντής της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, [0]_____ χαρακτηριστικά: «Και φέτος τα αποτελέσματα είναι πολύ ικανοποιητικά. Η συνεχής αύξηση της ποσότητας των αποβλήτων που [1]_____ από το Σύστημα είναι ένα αισιόδοξο μήνυμα για την πορεία της ανακύκλωσης των συσκευασιών στη χώρα μας. Τα θετικά αποτελέσματα του 2009 δείχνουν ότι η ανακύκλωση των συσκευασιών και η χρήση του μπλε κάδου γίνονται ολοένα και περισσότερο μέρος της καθημερινότητάς μας και αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα για τη συνέχιση αυτής της [2]_____».

[3]_____ το χαρτί εντύπων που ανακυκλώθηκε μέσω των μπλε κάδων και τις γυάλινες επαναχρησιμοποιούμενες φιάλες που ανακυκλώθηκαν μετά το τέλος του κύκλου της ζωής τους, οι εν γένει [4]_____ της ΕΕΑΑ το 2009 μείωσαν τις ποσότητες προς τους χώρους ταφής κατά περίπου 510 χιλιάδες τόνους ανακυκλώσιμων υλικών. Έτσι, δημιουργήθηκε ένα σημαντικό περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος για τους δημοτικούς φορείς που [5]_____ τους χώρους απόθεσης των απορριμμάτων.

Είναι, επίσης, σημαντικό να αναφερθεί, ότι τα προγράμματα ανακύκλωσης τα οποία λειτουργεί και στηρίζει οικονομικά η ΕΕΑΑ, σε πανελλαδική κλίμακα, έχουν ενισχύσει σημαντικά την τοπική απασχόληση, καθώς, μέχρι σήμερα, οι [6]_____ θέσεις εργασίας υπολογίζονται σε περίπου 1.600.

0.	**α.** μειώνει	
	β. σημειώνει	✓
	γ. επισημειώνει	
	δ. σημαίνει	
1.	**α.** περιποιούνται	
	β. τελειοποιούνται	
	γ. αξιοποιούνται	
	δ. δημιουργούνται	
2.	**α.** επίδρασης	
	β. αντίδρασης	
	γ. δράσης	
	δ. απόδρασης	
3.	**α.** Προϋπολογίζοντας	
	β. Συνυπολογίζοντας	
	γ. Καταλογίζοντας	
	δ. Αναλογίζοντας	
4.	**α.** ιδιότητες	
	β. ανισότητες	
	γ. δεξιότητες	
	δ. δραστηριότητες	
5.	**α.** διαχειρίζονται	
	β. μεταχειρίζονται	
	γ. χειρίζονται	
	δ. εγχειρίζονται	
6.	**α.** ανάμεσες	
	β. ενδιάμεσες	
	γ. άμεσες	
	δ. μεσαίες	

Ερώτημα 3 **(7 μονάδες)**

Ο καθηγητής των Ελληνικών σάς έδωσε το απόσπασμα ενός ενημερωτικού κειμένου για τη χρήση του αυτοκινήτου με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον, από το οποίο έσβησε κάποιες λέξεις/φράσεις. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώνετε δίπλα σε κάθε λέξη/φράση τον αριθμό του κενού στο οποίο αντιστοιχεί, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Οι λέξεις/φράσεις που πρέπει να βρείτε είναι ΕΠΤΑ (7), χωρίς το παράδειγμα. Υπάρχουν πέντε λέξεις/φράσεις που δεν ταιριάζουν σε κανένα κενό.

Internet

http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=72&artid=358808&dt=06/10/2010 search...

Όποιο αυτοκίνητο και να επιλέξουμε, πρέπει να έχουμε γνώση των ρύπων [0]_____, αφενός για να επιβαρύνουμε κατά το δυνατό λιγότερο το περιβάλλον και αφετέρου για να προστατεύσουμε την τσέπη μας. Οι χαμηλοί ρύποι σημαίνουν παράλληλα και χαμηλή [1]_____ καυσίμου. Συνεπάγονται, επιπλέον, και χαμηλότερα ετήσια τέλη κυκλοφορίας. Και φυσικά ένα αυτοκίνητο που είναι [2]_____ στη χρήση θα έχει σίγουρα και καλύτερη μεταπώληση.

Όταν, όμως, μιλάμε για μεταπώληση, πρέπει να μιλάμε για αυτοκίνητα 10 ως 12 ετών. Διότι μπορεί μεν στη συγκεκριμένη χώρα [3]_____ ζήτηση για οχήματα 15 ως 20 ετών, αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι πρέπει να καταστρέφουμε το περιβάλλον για να εισπράξουμε όχι πολύ παραπάνω από 100 με 300 ευρώ, [4]_____ η ώρα να απαλλαγούμε από το πολύ παλιό μας αυτοκίνητο. Πρέπει, επίσης, να καταλάβουμε ότι μετά τη δεκαετία το αυτοκίνητό μας έχει πλέον παλιώσει, αρχίζει να «ζητάει» πολλά σε ανταλλακτικά και άρα η σωστή συντήρησή του γίνεται ασύμφορη. Δυστυχώς, ορισμένοι οδηγοί δεν συντηρούν σωστά τα αυτοκίνητά τους, διότι πολύ απλά [5]_____ τους υπόλοιπους δεν διενεργούν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους. Έτσι εξηγείται η ύπαρξη 1.800.000 αυτοκινήτων άνω των 13 ετών (33% του συνόλου). Για τη σωστή συντήρηση των αυτοκινήτων αυτών απαιτούνται 500 με 600 ευρώ, αλλά στην πραγματικότητα δαπανώνται 50 [6]_____ 100 ευρώ το χρόνο. Προσωπικά, θεωρώ ότι ο μόνος τρόπος να αποκτήσουμε περιβαλλοντική συνείδηση είναι [7]_____ η προστασία του περιβάλλοντος γίνει «μόδα» — και είναι πολύ ευχάριστο που σιγά σιγά, αλλά σταθερά η μόδα αυτή κάνει την εμφάνισή της και στην Ελλάδα.

που εκπέμπει	0
όσον αφορά	
οικονομικό	
να υπάρχει	
καλύτερο	
εάν	
κατανάλωση	
όταν περάσει	
αφού	
σε αντίθεση με	
όταν έρθει	
από	
ως	

4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 55 λεπτά **(25 ΜΟΝΑΔΕΣ)**

Πρώτο μέρος **(12 μονάδες)**

Μάθατε ότι ένας φίλος/μια φίλη σας αποφάσισε να παρακολουθήσει ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα εθελοντισμού για φροντίδα ατόμων με ειδικές ανάγκες. Του/Της γράφετε ένα γράμμα, για να τον/την συγχαρείτε για την απόφασή του/της και για να του/της ζητήσετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα αυτό, καθώς ενδιαφέρει και εσάς. Συγκεκριμένα, τον/την ρωτάτε για τη διάρκεια της επιμόρφωσης, τι απαιτείται να έχει όποιος θέλει να λάβει μέρος, το πρόγραμμα των μαθημάτων και ό,τι άλλο θεωρείτε χρήσιμο για εσάς. (200 λέξεις)

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Στο τέλος της επιστολής μην υπογράψετε με το όνομά σας. Χρησιμοποιήστε άλλο όνομα.

_____ Μαΐου _____

Αγαπητ________,

Δεύτερο μέρος **(13 μονάδες)**

Εργάζεστε σε έναν οργανισμό παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας σε χώρες του κόσμου με έντονο το πρόβλημα της πείνας. Πριν από λίγες μέρες γυρίσατε από μια αποστολή σε μια χώρα που αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα λόγω παρατεταμένης ξηρασίας. Γράφετε μια αναφορά στον διευθυντή του οργανισμού, περιγράφοντας τι είδατε και τι κάνατε εκεί. Αναφερθείτε με σαφήνεια στο έργο που αναλάβατε, στις δυσκολίες που αντιμετωπίσατε, στην εντύπωση που σας δημιούργησαν οι άνθρωποι που γνωρίσατε και σε ό,τι άλλο θεωρείτε εσείς σημαντικό. (200 λέξεις)

ΠΡΟΣΕΞΤΕ: Στο τέλος του άρθρου μην υπογράψετε με το όνομά σας. Χρησιμοποιήστε άλλο όνομα.

_____ Μαΐου _____

Αγαπητέ κύριε Διευθυντή,

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 12 λεπτά **(25 ΜΟΝΑΔΕΣ)**

Πρώτο μέρος

- Πώς λέγεστε;
- Από πού είστε;
- Πού μένετε;
- Τι δουλειά κάνετε;
- Μένετε μόνος/-η ή με την οικογένειά σας;
- Πού θα χρησιμοποιήσετε τα Ελληνικά που μαθαίνετε;
- Θα θέλατε να ασχοληθείτε κάποτε με αγροτικές δουλειές; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- Πώς αντιμετωπίζετε μια δυσκολία στη ζωή σας; Τι τρόπους βρίσκετε, για να την ξεπεράσετε;
- Θα θέλατε να προσφέρετε εθελοντική εργασία; Σε ποιον τομέα;

Δεύτερο μέρος

- Πόσο νομίζετε ότι επηρεάζει η μόλυνση του περιβάλλοντος τη ζωή μας;
- Ποια νομίζετε ότι είναι τα θετικά και τα αρνητικά της ευρύτατης χρήσης της τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή;
- Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος να εξοικονομείτε χρήματα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σημερινοί άνθρωποι στις σχέσεις τους;
- Θεωρείτε ότι οι νέοι σήμερα αντιμετωπίζουν περισσότερα προβλήματα από ό,τι στο παρελθόν ή όχι; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- Γιατί υπάρχουν ακόμη και σήμερα φτωχοί άνθρωποι;
- Τι είναι αυτό που αξίζει κατά τη γνώμη σας περισσότερο στη ζωή; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα του να έχει κανείς ένα κατοικίδιο ζώο στο σπίτι;
- Ποια είναι η σχέση σας με τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης; Πόσο συχνά τα χρησιμοποιείτε; Γιατί;

Τρίτο Μέρος – Παιχνίδια Ρόλων

1. Ανακύκλωση

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν γείτονα/μια γειτόνισσά σας για τους κάδους ανακύκλωσης που τοποθετήθηκαν πρόσφατα στον δρόμο σας. Εσείς πιστεύετε ότι αυτή η εξέλιξη θα βοηθήσει στη μείωση των σκουπιδιών και επομένως στην προστασία του περιβάλλοντος. Εκείνος/Εκείνη, όμως, πιστεύει ότι οι κάδοι ανακύκλωσης θα δημιουργήσουν προβλήματα. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

Ρόλος Β

Συζητάτε με έναν γείτονα/μια γειτόνισσά σας για τους κάδους ανακύκλωσης που τοποθετήθηκαν πρόσφατα στον δρόμο σας. Εσείς πιστεύετε ότι οι κάδοι αυτοί θα ασχημύνουν τη γειτονιά και θα μειωθούν οι θέσεις στάθμευσης. Εκείνος/Εκείνη, όμως, πιστεύει ότι οι κάδοι ανακύκλωσης θα βελτιώσουν τη ζωή στην πόλη. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

2. Ενημέρωση από την τηλεόραση ή το διαδίκτυο;

Ρόλος Α

Είστε φοιτητής/φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο και συζητάτε με έναν καθηγητή/μια καθηγήτριά σας για την ποιότητα της ενημέρωσης από τα διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εσείς πιστεύετε ότι είναι προτιμότερο κανείς να ενημερώνεται από ιστοσελίδες ειδήσεων που θα επιλέγει ο ίδιος και όχι από την τηλεόραση ή τις εφημερίδες. Ο καθηγητής/Η καθηγήτριά σας, όμως, έχει διαφορετική άποψη και σας εξηγεί γιατί. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

Ρόλος Β

Είστε καθηγητής/καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο και συζητάτε με έναν φοιτητή/μια φοιτήτριά σας για την ποιότητα της ενημέρωσης από τα διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εσείς πιστεύετε ότι είναι προτιμότερο κανείς να ενημερώνεται από την τηλεόραση και τις εφημερίδες, γιατί αποκτά γρήγορα μια σφαιρική εικόνα της επικαιρότητας. Ο φοιτητής/Η φοιτήτριά σας, όμως, έχει διαφορετική άποψη και σας εξηγεί γιατί. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

3. Πρέπει να γνωρίζουμε την ιστορία της χώρας μας ή όχι;

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το μάθημα της ιστορίας στα σχολεία. Εσείς πιστεύετε ότι το μάθημα αυτό πρέπει να διδάσκεται και να θεωρείται πολύ σημαντικό, διότι η γνώση της ιστορίας βοηθάει στην καλύτερη κατανόηση του σήμερα. Ο φίλος/Η φίλη σας, όμως, έχει διαφορετική άποψη και σας εξηγεί γιατί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

Ρόλος Β

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το μάθημα της ιστορίας στα σχολεία. Εσείς πιστεύετε ότι σε αυτό το μάθημα δεν πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι στην πράξη η γνώση της ιστορίας δεν βοηθάει τους ανθρώπους να αποφεύγουν τα λάθη του παρελθόντος. Ο φίλος/Η φίλη σας, όμως, έχει διαφορετική άποψη και σας εξηγεί γιατί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

4. Παραμύθια από τους γονείς ή από την τηλεόραση;

Ρόλος Α

Ένας φίλος/Μια φίλη σας έχει μικρά παιδιά και προτιμά να τα αφήνει μπροστά στην τηλεόραση να βλέπουν διάφορα παραμύθια σε κινούμενα σχέδια. Συζητάτε μαζί του/της και τον/την συμβουλεύετε να αποφεύγει την τηλεόραση για την ψυχαγωγία των παιδιών του. Εκείνος/Εκείνη, όμως, ισχυρίζεται ότι δεν έχει πολύ χρόνο, για να λέει παραμύθια στα παιδιά του/της. Προσπαθείτε να του/της εξηγήσετε ότι το να ασχολείται ο ίδιος ο γονιός με τα παιδιά είναι πολύ σημαντικό για την ανάπτυξη του χαρακτήρα του παιδιού.

Ρόλος Β

Έχετε μικρά παιδιά και προτιμάτε να τα αφήνετε μπροστά στην τηλεόραση να βλέπουν διάφορα παραμύθια σε κινούμενα σχέδια. Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας ο οποίος/η οποία σας συμβουλεύει να αποφεύγετε την τηλεόραση για την ψυχαγωγία των παιδιών σας. Εσείς, όμως, ισχυρίζεστε ότι δεν έχετε πολύ χρόνο, για να λέτε παραμύθια στα παιδιά σας και προσπαθείτε να του/της εξηγήσετε ότι σας είναι πολύ δύσκολο να βρείτε χρόνο για να λέτε παραμύθια στα παιδιά σας.

5. Έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο;

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν βιβλιοπώλη/μια βιβλιοπώλισσα για τα ηλεκτρονικά βιβλία. Εσείς πιστεύετε ότι πρόκειται για μια πολύ χρήσιμη εφεύρεση, η οποία θα λύσει το πρόβλημα της αποθήκευσης των βιβλίων. Ο βιβλιοπώλης/Η βιβλιοπώλισσα, όμως, έχει διαφορετική άποψη από εσάς. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

Ρόλος Β

Είστε βιβλιοπώλης/βιβλιοπώλισσα και συζητάτε με έναν πελάτη/μια πελάτισσα για τα ηλεκτρονικά βιβλία. Εσείς πιστεύετε ότι πρόκειται για μια εφεύρεση που θα φέρει μεγάλες ανατροπές όχι μόνο στην αγορά του βιβλίου αλλά και στον ίδιο τον τρόπο ανάγνωσης. Θεωρείτε ότι αυτό θα έχει αρνητικές επιπτώσεις και εξηγείτε στον πελάτη/στην πελάτισσα γιατί. Εκείνος/Εκείνη, όμως, έχει διαφορετική άποψη από εσάς. Εσείς προσπαθείτε να τον πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

6. Διάβασμα: αργά το βράδυ ή νωρίς το πρωί;

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το πότε διαβάζετε τα μαθήματά σας μέσα στην ημέρα. Εσείς προτιμάτε να τα διαβάζετε αργά το βράδυ, καθώς δεν μπορείτε να βρείτε άλλη ώρα την ημέρα. Την επομένη το πρωί, όμως, αισθάνεστε πολύ κουρασμένος/-η. Ο φίλος/Η φίλη σας σας προτείνει διαφορετική ώρα διαβάσματος και σας εξηγεί γιατί. Εσείς προσπαθείτε να του/της εξηγήσετε ότι δεν είναι εύκολο να αλλάξετε αυτή τη συνήθεια.

Ρόλος Β

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το πότε διαβάζετε τα μαθήματά σας μέσα στην ημέρα. Εκείνος/Εκείνη προτιμάει να τα διαβάζει αργά το βράδυ, καθώς δεν μπορεί να βρεί άλλη ώρα την ημέρα. Την επομένη το πρωί, όμως, αισθάνεται πολύ κουρασμένος/-η. Εσείς τον/την συμβουλεύετε να διαβάζει νωρίς το πρωί, διότι τότε και θα καταλαβαίνει και θα θυμάται καλύτερα όσα διαβάζει. Εκείνος/Εκείνη, όμως, σας εξηγεί ότι δεν είναι εύκολο να αλλάξει αυτή τη συνήθεια. Εσείς επιμένετε στην άποψή σας.

7. Εξωσχολικές δραστηριότητες

Ρόλος Α

Συμμετέχετε σε μια τηλεοπτική συζήτηση για τις δραστηριότητες που πρέπει να έχουν τα παιδιά. Εσείς θεωρείτε ότι τα παιδιά πρέπει από πολύ μικρά να αρχίζουν να έχουν εξωσχολικές δραστηριότητες, όπως εκμάθηση ξένων γλωσσών και ενασχόληση με αθλήματα ή κάποια άλλη δραστηριότητα. Ο συνομιλητής/Η συνομιλήτριά σας διαφωνεί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε.

Ρόλος Β

Συμμετέχετε σε μια τηλεοπτική συζήτηση για τις δραστηριότητες που πρέπει να έχουν τα παιδιά. Εσείς θεωρείτε ότι δεν πρέπει να επιβαρύνουμε τα παιδιά από πολύ μικρά με πολλές εξωσχολικές δραστηριότητες, όπως εκμάθηση ξένων γλωσσών και ενασχόληση με αθλήματα ή κάποια άλλη δραστηριότητα. Ο συνομιλητής/Η συνομιλήτριά σας διαφωνεί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε.

5. Έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο;

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν βιβλιοπώλη/μια βιβλιοπώλισσα για τα ηλεκτρονικά βιβλία. Εσείς πιστεύετε ότι πρόκειται για μια πολύ χρήσιμη εφεύρεση, η οποία θα λύσει το πρόβλημα της αποθήκευσης των βιβλίων. Ο βιβλιοπώλης/Η βιβλιοπώλισσα, όμως, έχει διαφορετική άποψη από εσάς. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

Ρόλος Β

Είστε βιβλιοπώλης/βιβλιοπώλισσα και συζητάτε με έναν πελάτη/μια πελάτισσα για τα ηλεκτρονικά βιβλία. Εσείς πιστεύετε ότι πρόκειται για μια εφεύρεση που θα φέρει μεγάλες ανατροπές όχι μόνο στην αγορά του βιβλίου αλλά και στον ίδιο τον τρόπο ανάγνωσης. Θεωρείτε ότι αυτό θα έχει αρνητικές επιπτώσεις και εξηγείτε στον πελάτη/ στην πελάτισσα γιατί. Εκείνος/Εκείνη, όμως, έχει διαφορετική άποψη από εσάς. Εσείς προσπαθείτε να τον πείσετε ότι δεν έχει δίκιο.

6. Διάβασμα: αργά το βράδυ ή νωρίς το πρωί;

Ρόλος Α

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το πότε διαβάζετε τα μαθήματά σας μέσα στην ημέρα. Εσείς προτιμάτε να τα διαβάζετε αργά το βράδυ, καθώς δεν μπορείτε να βρείτε άλλη ώρα την ημέρα. Την επομένη το πρωί, όμως, αισθάνεστε πολύ κουρασμένος/-η. Ο φίλος/Η φίλη σας σας προτείνει διαφορετική ώρα διαβάσματος και σας εξηγεί γιατί. Εσείς προσπαθείτε να του/της εξηγήσετε ότι δεν είναι εύκολο να αλλάξετε αυτή τη συνήθεια.

Ρόλος Β

Συζητάτε με έναν φίλο/μια φίλη σας για το πότε διαβάζετε τα μαθήματά σας μέσα στην ημέρα. Εκείνος/Εκείνη προτιμάει να τα διαβάζει αργά το βράδυ, καθώς δεν μπορεί να βρεί άλλη ώρα την ημέρα. Την επομένη το πρωί, όμως, αισθάνεται πολύ κουρασμένος/-η. Εσείς τον/την συμβουλεύετε να διαβάζει νωρίς το πρωί, διότι τότε και θα καταλαβαίνει και θα θυμάται καλύτερα όσα διαβάζει. Εκείνος/Εκείνη, όμως, σας εξηγεί ότι δεν είναι εύκολο να αλλάξει αυτή τη συνήθεια. Εσείς επιμένετε στην άποψή σας.

7. Εξωσχολικές δραστηριότητες

Ρόλος Α

Συμμετέχετε σε μια τηλεοπτική συζήτηση για τις δραστηριότητες που πρέπει να έχουν τα παιδιά. Εσείς θεωρείτε ότι τα παιδιά πρέπει από πολύ μικρά να αρχίζουν να έχουν εξωσχολικές δραστηριότητες, όπως εκμάθηση ξένων γλωσσών και ενασχόληση με αθλήματα ή κάποια άλλη δραστηριότητα. Ο συνομιλητής/Η συνομιλήτριά σας διαφωνεί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε.

Ρόλος Β

Συμμετέχετε σε μια τηλεοπτική συζήτηση για τις δραστηριότητες που πρέπει να έχουν τα παιδιά. Εσείς θεωρείτε ότι δεν πρέπει να επιβαρύνουμε τα παιδιά από πολύ μικρά με πολλές εξωσχολικές δραστηριότητες, όπως εκμάθηση ξένων γλωσσών και ενασχόληση με αθλήματα ή κάποια άλλη δραστηριότητα. Ο συνομιλητής/Η συνομιλήτριά σας διαφωνεί. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΚΛΙΚ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Επίπεδο Β2

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2017

ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΖΗΤΗ

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΣΕ 2.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΗ

18° χλμ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΠΕΡΑΙΑΣ

www.ziti.gr

Η σειρά «ΚΛΙΚ στα Ελληνικά» αποτελείται από σύγχρονα διδακτικά εγχειρίδια, τα οποία ακολουθούν πιστά τις προδιαγραφές για τα επίπεδα Ελληνομάθειας, που επισήμως ισχύουν με νόμο του κράτους από το 2010. Οι νέες προδιαγραφές αποτυπώνονται αναλυτικά στον τόμο *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα*, σύνταξη και έκδοση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (Θεσσαλονίκη, 2013).

Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες που έχουν κατακτήσει το επίπεδο Β1 και επιθυμούν να αποκτήσουν μεγαλύτερη ευχέρεια στη χρήση της γλώσσας, ως ανεξάρτητοι χρήστες, συγκριτικά με το επίπεδο Β1.

Το ***ΚΛΙΚ στα Ελληνικά Β2*** είναι ένα διδακτικό εγχειρίδιο που παρέχει αυθεντικές περιστάσεις επικοινωνίας για τη μελέτη της γλώσσας και στις τέσσερις επικοινωνιακές δεξιότητες κατά το πρότυπο των Εξετάσεων Ελληνομάθειας.

Το ***ΚΛΙΚ στα Ελληνικά Β2*** είναι ένα διδακτικό εγχειρίδιο εκμάθησης της ελληνικής σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ο χρήστης αντλεί πρόσθετο διδακτικό υλικό, συνδεόμενος με τα ψηφιακά περιβάλλοντα εργασίας που έχει εκπονήσει το ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:

- την «Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα» (www.greek-language.gr), όπου θα είναι προσβάσιμο ειδικό κεφάλαιο για το ***ΚΛΙΚ στα Ελληνικά*** και
- τις «Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα» (http://www.greek-language.gr/digital/Resources/index.html)

Κάντε κλικ στις σελίδες του βιβλίου και ανοίξτε ένα παράθυρο ζωντανού διαλόγου με την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό της.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (EFNIL)

ISBN: 978-960-7779-75-5